

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
เพื่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน

A Study of Tourism Sites' Potential in Bang Yai District, Nonthaburi Province for
Developing and Managing Creatively and Sustainably the New Normal Tourism

โดย

ณัฐรุทฤษฎี เอกวรรณัง กัลยา สว่างคง และอัศวิน แสงพิกุล
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

2565

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
เพื่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน

A Study of Tourism Sites' Potential in Bang Yai District, Nonthaburi Province for
Developing and Managing Creatively and Sustainably the New Normal Tourism

โดย

ณัฐรุทฤษฎี เอกวรรณัง กัลยา สว่างคง และอัศวิน แสงพิกุล
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

2565

- ชื่อเรื่อง:** การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เพื่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน
- ผู้วิจัย:** นายณัฐกรฤกษ์ เอภรรณัง นางสาวกัลยา สว่างคง และนายอัศวิน แสงพิกุล
- สถาบัน:** มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ปีที่พิมพ์:** ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เพื่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (2) ศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี และ (3) ออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว 4 เส้นทาง (ทางธรรมชาติ 2 เส้นทาง และทางวัฒนธรรม 2 เส้นทาง) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว แบบประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว และตารางวิเคราะห์เพื่อสร้างเส้นทางท่องเที่ยว ดำเนินการศึกษาและสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยผู้วิจัยจำนวน 2 คน ประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว/ 1 แหล่งโดยผู้ประเมิน 3 คน (นักวิจัยจำนวน 1 คน และผู้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยวตามแนวคิดการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization-focused Evaluation: UFA) จำนวน 2 คน) และออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวและกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยผู้วิจัยจำนวน 2 คน ผลการวิจัยพบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 47 แห่ง ในจำนวนนี้เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติจำนวน 15 แห่งและทางวัฒนธรรมจำนวน 32 แห่ง ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ ร้อยละ 44.68 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง รองลงไปร้อยละ 27.66 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนร้อยละ 19.15 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และร้อยละ 8.51 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำ สำหรับการออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวตามศักยภาพที่พร้อมสามารถออกแบบเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้ 4 เส้นทาง คือ (1) เส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 2 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ 1 การ์เด้น เซ็นเตอร์ บุญยง ตลาดต้นไม้ สวนปามี 98 และสวนชะลอม คาเฟ่ และเส้นทางที่ 2 ป่าจิป ฟาร์ม ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน และ Garden'9 Café และ (2) เส้นทางการท่องเที่ยว

ทางวัฒนธรรม 2 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ 1 วัดสวนแก้ว บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประจักษ์สวนบัว) วัดดอนสะแก วัดราษฎร์ประคองธรรม และวัดพระนอน และเส้นทางที่ 2 บ้านสุขไพบูลย์ โฮมสเตย์ วัดคงคา ตลาดน้ำบางคูรัด ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูรัด วัดปรังค์หลวง และวัดอัมพวัน ทั้งนี้ ทีมนักวิจัยได้ออกแบบแผนที่เส้นทางนี้ เพื่อให้หน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ชุมชน และสถานประกอบการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามแนวเส้นทางการท่องเที่ยวที่แนะนำทั้ง 4 เส้นทาง อันจะเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และช่วยลดความยากจนของประชาชนและชุมชนได้

คำสำคัญ: ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี การพัฒนาการท่องเที่ยว การจัดการการท่องเที่ยว

Title: A Study of Tourism Sites' Potential in Bang Yai District, Nonthaburi Province for Developing and Managing Creatively and Sustainably the New Normal Tourism

Researchers: Mr. Nuttakrit Eakwannang, Miss Kanlaya Swangkong and Mr. Aswin Sangpikul

Institution: Dhurakij Pundit University

Year of Publication: December 2022

Abstract

The objectives of this research were to (1) study the tourism resources in Bang Yai District; Nonthaburi Province (2) study the potential of tourism resources in Bang Yai District. Nonthaburi Province and (3) design 4 tourist routes (2 natural routes and 2 cultural routes) and introduce the tourism activities on those routes. The research tools were the tourism resource survey form, tourism resource potential assessment form and analytical tables for creating the tourist routes. Conducted the study and survey of tourism resources by 2 researchers. Each tourism resources were assessed the potential by 3 assessors (1 researcher and 2 users of tourism resources according to the concept of Utilization-focused Evaluation: UFA) and the tourist routes and the tourism activities on the routes were designed and introduced by 2 researchers. The results showed that there were 47 tourism resources in Bang Yai District, Nonthaburi Province, of which 15 are natural tourism resources and 32 cultural resources. 44.68% of tourism resources in Bang Yai District had the moderate level of tourism potential. Followed by 27.66% had a relatively low level of tourism potential, 19.15% had a relatively high level of tourism potential, and 8.51% had a low level of tourism potential. For the design of 4 tourist routes according to their potential and readiness for creative tourism activities were: (1) 2 natural tourist routes, namely Route 1- Garden Center, Boonyong: Tree Market, Suan Pa Mee 98, and Suan

Chalom Cafe and Route 2- Pa Jeep Farm, Phra Ngern Tree Wholesale Market and Garden'9 Café, and (2) 2 cultural tourist routes, namely Route 1- Wat Suan Kaew, Ban Suan Bua (Pracharat Suan Bua Floating Market), Wat Don Sakae, Wat Ratprakong Tham and Wat Phra Non and Route 2- Baan Sukpaiboon Homestay, Wat Kongka, Bang Khu Lat Floating Market, Chao Pho Jui Bang Khu Lat Shrine, Wat Prang Luang and Wat Amphawan. The research team had designed the maps of these tourist routes. So that relevant agencies, organizations or individuals can be used in planning, developing and promoting tourism in Bang Yai District in order to generate income distribution and increase the income for people, communities and various related enterprises along the 4 recommended tourist routes which will improve the quality of life of the people and help reduce the poverty of the people and communities.

Key words: Tourism Sites' Potential, Bang Yai District, Nonthaburi Province, Tourism Development, Tourism Management

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากทีมผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑกานติ ชูชูวงศ์ คณบดีคณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะผู้วิจัย

ขอขอบคุณ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ที่ให้ทุนในการทำวิจัยเรื่องนี้

และขอขอบพระคุณหน่วยงาน องค์กร และบุคคลต่างๆ ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางใหญ่ สำนักงานเกษตรอำเภอบางใหญ่ แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ รวมไปถึงผู้ร่วมประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวทุกคน

ทีมวิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(5)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
3. ขอบเขตของงานวิจัย	3
4. นิยามศัพท์เฉพาะ	5
5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	
1. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และทรัพยากรการท่องเที่ยว	6
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	25
3. แนวคิดในการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization-focused Evaluation: UFA)	32
4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	38
5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	49
6. แนวคิดในการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยว	57
7. ข้อมูลทั่วไปของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	61
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	66
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย	80
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
1. ประชากรในการวิจัย	81
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	82
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล	86

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	90
1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลบางใหญ่	
(1) ตลาดน้ำบางคูรัด	94
(2) ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูรัด	97
(3) วัดท่าบันเทิงธรรม	100
(4) วัดเอนกดิษฐาราม	104
(5) แผลให้อาหารปลา 2 จังหวัด	107
(6) สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี	111
1.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลบางม่วง	
(1) ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน	114
(2) ตลาดสามสายน้ำ บางม่วง	117
(3) บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences	121
(4) บิ๊ก การ์เด้นท์	124
(5) พระเงิน การ์เด้น & Olive Garden Thailand	127
(6) วัดคงคา	130
(7) วัดปรามค์หลวง	133
(8) วัดไผ่เหลือง	137
(9) วัดพระเงิน	140
(10) วัดพิกุลเงิน	144
(11) วัดสังวรพิมลไพบูลย์	147
(12) วัดอัมพวัน	150
(13) ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่	154
(14) ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน	158
(15) แสงอารี การ์เด้น	161
1.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลบางเลน	
(1) บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำพระราชวังสวนบัว)	164

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
(2) วัดบางเลนเจริญ	168
(3) วัดยุคันธรวาส	171
(4) วัดศรีราชฎร์	175
(5) วัดสวนแก้ว	179
(6) วัดสะแก	183
1.4 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลเสาธงหิน	
(1) การ์เด็น เซ็นเตอร์	186
(2) เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่	189
(3) บุญยง ตลาดต้นไม้	193
(4) วัดราชฎร์ประคองธรรม	196
(5) วัดเสาธงหิน	200
(6) วัดอินทร์	205
1.5 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลบางแม่นาง	
(1) Smart Nine Farm	208
(2) วัดดอนสะแก	212
(3) วัดบางโค	215
(4) วัดพระนอน	219
(5) วัดส้มเกลี้ยง	223
(6) วัดหลังบาง	226
(7) วิหารพระแม่กวนอิม	229
(8) สวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ	233
1.6 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลบ้านใหม่	
(1) Garden'9 Café	236
(2) ป่าจ๊ีบ ฟาร์ม (Pa Jeep Farm)	240
(3) วัดต้นเชือก	244
(4) สวนกล้วยไม้กำนันแวน	248
(5) สวนชะลอม คาเฟ่	251
(6) สวนปามี 98	254

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2. ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	259
3. การออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติและทางวัฒนธรรมของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	269
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
1. สรุปผลการวิจัย	288
2. อภิปรายผลการวิจัย	295
3. ข้อเสนอแนะ	297
บรรณานุกรม	299
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่จังหวัดนนทบุรี	314
ภาคผนวก ข แบบประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวอำเภอบางใหญ่ จังหวัด นนทบุรี	316
ภาคผนวก ค ตารางวิเคราะห์เพื่อสร้างเส้นทางท่องเที่ยวอำเภอบางใหญ่ จังหวัด นนทบุรี	321
ภาคผนวก ง ผลการประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละแห่งของอำเภอ บางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	324
ประวัติผู้วิจัย	436

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประเภททรัพยากร	257
4.2	ค่าเฉลี่ย (เรียงจากมากไปน้อย) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพโดยรวมของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	260
4.3	ค่าเฉลี่ย (เรียงจากมากไปน้อย) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวจำแนกตามรายตำบลในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	262
4.4	ค่าเฉลี่ย (เรียงจากมากไปน้อย) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว	266
4.5	แสดงการวิเคราะห์เพื่อการวางเส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (เรียงตามลำดับคะแนนจากมากไปน้อย)	270
4.6	แสดงการวิเคราะห์เพื่อการวางเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (เรียงตามลำดับคะแนนจากมากไปน้อย)	278

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	แสดงขอบเขตพื้นที่ของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	4
2.1	แสดงขั้นตอนการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์	34
2.2	แสดงขอบเขตพื้นที่ของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	63
2.3	แสดงขอบเขตตำบลในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	64
2.4	แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	80
4.1	แผนที่แสดงการกระจายของทรัพยากรการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	93
4.2	ทางเข้าตลาดน้ำบางคูรัด	95
4.3	มุมถ่ายภาพย้อนยุคกับป้ายชื่อตลาดเดิม	96
4.4	วิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่ (ฝั่งซ้ายของภาพ) กับตลาดน้ำบางคูรัด (ฝั่งขวาของภาพ)	96
4.5	บรรยากาศแบบตลาดโบราณของตลาดน้ำบางคูรัด	97
4.6	ภายในศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูรัด	98
4.7	สถาปัตยกรรมของศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูรัด	99
4.8	อีกมุมหนึ่งในบริเวณศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูรัด	99
4.9	การไม่แบ่งเขตพื้นที่การจัดการที่ดีบริเวณหน้าศาลเจ้าพ่อจ้อยก่อให้เกิดทัศนอุจาด	100
4.10	จุดเช็คอินวัดท่าบันเทียงธรรมที่เห็นอุโบสถเก่าแบบผสมผสานศิลปะสถาปัตยกรรมจีน	102
4.11	หลวงพ่อบุญรอดภายในอุโบสถเก่าวัดท่าบันเทียงธรรม	103
4.12	รอยพระพุทธรูปจำลองในวัดท่าบันเทียงธรรม	103
4.13	ต้นกระแจะ อายุ 150 ปี รุกขมรดกชาติในวัดท่าบันเทียงธรรม	104
4.14	อุโบสถสถาปัตยกรรมแบบไทยที่วัดเอนกดิษฐานราม	105
4.15	วิหารสถาปัตยกรรมแบบไทยที่วัดเอนกดิษฐานราม	106
4.16	สะพานเก่าที่เชื่อมระหว่างวัดกับสถานีตำรวจภูธรบางแม่นางเก่าซึ่งสร้างขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2434 และบูรณะในปี พ.ศ.2547	106
4.17	บรรยากาศอันเงียบสงบของคลองบางใหญ่บริเวณวัดเอนกดิษฐานราม	107

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.18	แพให้อาหารปลา 2 จังหวัดในคลองนราภิรมย์รอยต่อของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีกับอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม	109
4.19	อาหารปลาที่มีขายแบบให้นักท่องเที่ยวหยิบเองและวางเงินเอาไว้	109
4.20	ภาพวิถีชีวิตชุมชนริมคลองนราภิรมย์	110
4.21	สะพานข้ามจากฝั่งแพให้อาหารปลาไปเที่ยวยังวัดเทพนิมิตร อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม	110
4.22	สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคีใกล้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านใหม่	112
4.23	มุมมองจากบนสะพานไม้ไปยังสะพานปูนปากคลองบางใหญ่บรรจบกับคลองนราภิรมย์ และคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม	113
4.24	บนสะพานมีการลงชื่อและจำนวนเงินบริจาคเพื่อการสร้างและซ่อมแซมสะพานไม้ไว้ตามส่วนต่างๆ ของสะพาน	113
4.25	สะพานไม้หลังการซ่อมแซมมาไม่นาน แต่ยังเห็นเสาไม้เก่าตั้งเดิมอยู่บ้าง	114
4.26	ปากทางเข้าตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน	115
4.27	สภาพถนนภายในตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน และใช้เป็นที่จอดด้วย	116
4.28	ร้านขายต้นไม้มีจำนวนมาก และมีพันธุ์ไม้หลากหลายให้เลือกซื้อ	116
4.29	ร้านขายอุปกรณ์การปลูกต้นไม้ และตกแต่งบ้าน ภายในตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน	117
4.30	ป้ายเช็คอินของตลาดสามสายน้ำ	119
4.31	ตลาดสามสายน้ำเป็นตลาดที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม	119
4.32	ร้านค้าในบริเวณตลาดสามสายน้ำ	120
4.33	ที่นั่งสบายๆ ริมคลองบางใหญ่ในวันที่แดดร่มลมตก	120
4.34	เรือนไม้สักทรงไทยโบราณของบ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์ที่มีห้องพัก 6 ห้อง	122
4.35	โชนั่งพักผ่อนที่ใต้ถุนเรือนไทย	123
4.36	บรรยากาศแบบไทยโบราณ ณ บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์	123

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.37	ป้ายบอกจุดเข้าสู่บ้านสุขไพบุลย์โสมสเดย์ ริมถนนสายบางใหญ่-บางคู ลัด (ซอยวัดพระเงิน)	124
4.38	ป้ายทางเข้าบึงการเดินริมถนนกาญจนาภิเษกที่เห็นได้เด่นชัด	125
4.39	สภาพภายในพื้นที่บึงการเดิน	126
4.40	พันธุ์ไม้ที่มีขายค่อนข้างหลากหลายในบึงการเดิน	126
4.41	ร้านขายอุปกรณ์ตกแต่งสวนและบ้านแห่งหนึ่งในบึงการเดิน	127
4.42	ทางเข้าพระเงิน การ์เดินท์ & Olive Garden Thailand ถนนบาง ม่วง-บางคูลัด	128
4.43	ภายในตลาดยังมีร้านค้าน้อยเนื่องจากเพิ่งเปิดไม่นาน	129
4.44	จุดเด่นของตลาด คือ มีต้นมะกอกโอลีฟจำนวนมากหลายขนาด	129
4.45	ต้นมะกอกขนาดเล็กที่รอการขาย	130
4.46	หลวงพ่อดีลาแดง (แดง) ในอุโบสถเก่าวัดคงคา	131
4.47	อุโบสถเก่าแก่ของวัดคงคา	132
4.48	หลวงปู่ทวดองค์ใหญ่ในวัดคงคา	132
4.49	แพให้อาหารปลาในคลองบางใหญ่ที่วัดคงคา	133
4.50	หลวงพ่อบูทอง พระประธานในอุโบสถหลังเก่าวัดปรางค์หลวง	135
4.51	พระปรางค์เก่าแก่อายุหลายร้อยปีที่วัดปรางค์หลวง	136
4.52	พระวิหารน้อย 2 หลังในวัดปรางค์หลวง	136
4.53	พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวริม คลองบางกอกน้อย	137
4.54	สรีระสังขารหลวงพ่อดีลา ณ วัดไม้เหือง	138
4.55	สถาปัตยกรรมของอุโบสถสมัยใหม่ที่วัดไม้เหือง	139
4.56	พระเทวราชโพธิสัตว์จตุคามรามเทพ และพระราหูในวัดไม้เหือง	139
4.57	การทำบุญในโครงการไถ่ชีวิตโค-กระบือในวัดไม้เหือง	140
4.58	หอพระไตรปิฎกกลางน้ำ ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 120 ปีในวัดพระเงิน	142
4.59	ภายในวิหารหลวงพ่อดำที่มีรูปหล่อหลวงพ่อดำ หลวงปู่ทวด และหลวงปู่โตพรหมรังษี	142
4.60	รูปหล่อพระสีวลีในวัดพระเงิน	143

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.61	วัดพระเงินมีจุดปล่อยปลาในคลองบางม่วง แต่ไม่อาหารปลาให้บริการ	143
4.62	หลวงพ่พุทธรโสรจจำลององค์แรกของประเทศไทยในวัดพิบูลเงิน	145
4.63	อุโบสถวัดพิบูลเงินที่มีความสวยงามตามแบบไทยๆ	145
4.64	มีจุดถ่ายรูปเช็คอินที่หน้าอุโบสถ	146
4.65	พระแม่กวนอิม ประดิษฐานอยู่ในศาลาริมคลองบางกอกน้อย	146
4.66	พระนอนหรือปางไสยาสน์ ที่มีอายุราว 100 ปีในวัดสังวรพิมลไพบูลย์	148
4.67	เจดีย์ทองขนาดเล็กครอบอุโบสถที่ดูสวยงามในวัดสังวรพิมลไพบูลย์	149
4.68	หอระฆังเก่าแกในวัดสังวรพิมลไพบูลย์	149
4.69	สถาปัตยกรรมที่สวยงามของอาคารเก่าโรงเรียนวัดสังวรพิมลไพบูลย์ ที่สร้างในปี พ.ศ. 2482	150
4.70	หอไตรกลางน้ำ อาคารสถาปัตยกรรมไทยที่สวยงามสมบูรณ์แบบมาก	152
4.71	พระพุทธรูปปางค์คงธรรม ๒๔๗๔ ในวัดอัมพวัน	153
4.72	รอยพระพุทธรูปบาทจำลองในมณฑลรอยพระพุทธรูปบาท	153
4.73	ศาลาขุนภักดีภูบาลริมคลองบางม่วงที่สร้างในสมัยรัชการที่ 5	154
4.74	สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในศาลเจ้าพ่อบางใหญ่	156
4.75	สถาปัตยกรรมที่สวยงามสีสดใสของศาลเจ้าพ่อบางใหญ่	156
4.76	ศาลาริมคลองบางใหญ่ที่สวยงาม	157
4.77	ลวดลายปูนปั้นที่สวยงามของศาลเจ้าพ่อบางใหญ่	157
4.78	สภาพภายในศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน	159
4.79	ไม้ดอกที่มีขายในศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน	159
4.80	ไม้ใบที่มีขายในศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน	160
4.81	พันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีขายในศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน	160
4.82	บริเวณทางเข้าแสงอารี การ์เด็น	162
4.83	สภาพภายในพื้นที่ของแสงอารี การ์เด็นที่ปลอดภัยโปร่งโล่งสบายไม่แออัด	162
4.84	ร้านขายอุปกรณ์ปลูกต้นไม้ในแสงอารี การ์เด็น	163
4.85	มูมนั่งพักและร้านขายเครื่องดื่มในแสงอารี การ์เด็น	163
4.86	ที่พักแบบโฮมสเตย์ที่บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว)	166

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.87	ภายใน “เรือนสมฤดี” บ้านไม้โบราณอายุกว่า 100 ปีที่บ้านสวนบัว	166
4.88	บรรยากาศภายในตลาดน้ำพระราชวังสวนบัว	167
4.89	วิถีชีวิตริมคลองอ้อมนนท์เมื่อเช้าเรือจากตลาดน้ำพระราชวังสวนบัว ล่อง 3 คลอง	167
4.90	หลวงพ่อใหญ่ศักดิ์สิทธิ์ และรูปหล่อหลวงปู่ทวดในวิหาร วัดบางเลน เจริญ	169
4.91	พระพุทธรูปศิลปะเชียงแสน และจิตรกรรมฝาผนังที่สวยงามในอุโบสถ หลังใหม่ ณ วัดบางเลนเจริญ	169
4.92	ท้าวเวสสุวรรณหน้าอุโบสถ วัดบางเลนเจริญ	170
4.93	ไอ้ไข่ในวิหารของวัดบางเลนเจริญ	170
4.94	อุโบสถเก่าแบบเรียบง่ายของวัดยุคันธราวาส	173
4.95	พระประธานรุ่นใหม่ในอุโบสถเก่า ที่มี “ธาตุเจดีย์” อยู่ด้านหลัง	174
4.96	พระแท่นที่ประทับพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในอุโบสถ เก่า	174
4.97	บริเวณด้านหน้าของอุโบสถเก่าของวัดยุคันธราวาส	175
4.98	อุโบสถเก่าอายุกว่า 200 ปีของวัดศรีราษฎร์ที่ได้รับการบูรณะ ซ่อมแซมใหม่	177
4.99	หลวงพ่อกิ่งพระพุทธรูปปางมารวิชัยอายุกว่า 200 ปีที่ทำจากไม้ ห่อหุ้มด้วยปูน	177
4.100	อุโบสถเก่าที่ถูกยกขึ้นจากพื้นเพื่อป้องกันน้ำท่วมอุโบสถ	178
4.101	หอศิลป์แห่งชาติ ครูเฉลิม บัวทั้ง	178
4.102	โบสถ์ธรรมชาติ ณ วัดสวนแก้ว	181
4.103	ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของวัดและชาวบ้านรอบวัดสามารถหาซื้อได้ ในราคาถูก	181
4.104	น้ำตักสวนธรรม อยู่ด้านในของวัดสวนแก้ว	182
4.105	จุดทำทานให้อาหารสัตว์ของวัดสวนแก้ว	182
4.106	หลวงพ่อพระพุทธรูปปางคลีริโกคา พระประธานปางสมาธิเนื้อหิน ทรายในอุโบสถวัดสะแก	184

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.107	ภาพจิตรกรรมฝาผนังลายเส้นอสีติมหาสาวกภายในอุโบสถและบานประตูไม้สักแกะสลักตัวนูน	185
4.108	อุโบสถหินอ่อน และรูปหล่อหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืดและหลวงปู่โตพรหมรังสีหน้าอุโบสถ	185
4.109	วังมัจฉา - จุดทำทานอาหารปลาในคลองบางสะแก	186
4.110	บริเวณทางเข้าการ์เด้น เซ็นเตอร์ที่เห็นได้เด่นชัดริมถนนกาญจนาภิเษก	187
4.111	สภาพภายในบริเวณการ์เด้น เซ็นเตอร์	188
4.112	ร้านขายสินค้าตกแต่งสวนและบ้านในการ์เด้น เซ็นเตอร์	188
4.113	หลากหลายพันธุ์ไม้ที่มีขายในการ์เด้น เซ็นเตอร์	189
4.114	ด้านหน้าของเทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่ริมถนนกาญจนาภิเษก เห็นพระพิฆเนศเด่นชัด	191
4.115	องค์เทพต่างๆ ภายในอาคาร	192
4.116	พระอสุรินทรากู ซึ่งมีพิธีบวงสรวงทุกคืนวันพุธ เวลาประมาณ 20.00 น.	192
4.117	ของถวายเพื่อการสักการบูชาให้มีพร้อมที่เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่	193
4.118	ป้ายชื่อตลาดบริเวณริมถนนกาญจนาภิเษก	194
4.119	สภาพภายในตลาดบุญงตลาดต้นไม้ที่สะอาดเรียบร้อย	195
4.120	ทางเดินในตลาดถูกคลุมด้วยสแลนกรองแสงทำให้ไม่ร้อนมาก	195
4.121	นอกจากร้านขายต้นไม้แล้ว ยังมีร้านขายอุปกรณ์ทำสวน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างครบครัน	196
4.122	หลวงพ่โต (ชำปอกง) ที่ชาวบ้านนับถือ	198
4.123	พระพุทธรูปไสยาสน์ (หลวงพ่พระนอน) ที่ใหญ่และยาวที่สุดใน จ.นนทบุรี	198
4.124	พระธาตุ 3 นคร ได้แก่ พระธาตุหริภุญชัย พระธาตุพนม และพระปฐมเจดีย์เหนือศาลาพระนอน	199
4.125	เจ้าแม่กวนอิมพันกร ณ วัดราชภัฏระยองธรรม	199

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.126	สถาปัตยกรรมที่สวยงามของอุโบสถหลังใหม่ของวัดเสาชิงหิน	203
4.127	ความสวยงามวิจิตรตระการตาของอุโบสถวัดเสาชิงหิน	203
4.128	หลวงพ่อดโต พระพุทธรูปปางป่าลีไลยก์หรือป่าลีเลยยกะ	204
4.129	รูปหล่อพระเจ้าตากสินในวัดเสาชิงหิน	204
4.130	พระพุทธรธรรมจักรในวัดอินทร์	206
4.131	พระพุทธรูปและรูปหล่อพระหลายองค์ในวิหาร 8 เหลี่ยม	207
4.132	เจ้าแม่ตะเคียนทองในวัดอินทร์	207
4.133	วังมัจฉาในคลองบางใหญ่	208
4.134	ป้ายบอกชื่อฟาร์มที่ไม่ได้ตั้งอยู่ริมถนน	210
4.135	แปลงผักออร์แกนิกใน Smart Nine Farm	210
4.136	ร้านอาหาร เครื่องดื่ม และจำหน่ายของฝากที่ตั้งอยู่ด้านหน้าของฟาร์ม	211
4.137	เล้าขนาดเล็กเพื่อเลี้ยงไก่ใน Smart Nine Farm	211
4.138	พุทธมณฑลจำลองบริเวณหน้าวัดดอนสะแก	213
4.139	อนุสาวรีย์พระเจ้าตากสินมหาราช	214
4.140	สถาปัตยกรรมที่สวยงามเรียบง่ายของอุโบสถหลังใหม่	214
4.141	ท้าววิรูปักษ์ 1 ในรูปหล่อยักษ์ 4 ตนที่สวยงามมาก	215
4.142	หลวงพ่อบุญที่มีอายุกว่า 100 ปี	217
4.143	พระพุทธรูปจำลองขนาดใหญ่ในวัดบางโค	218
4.144	อุโบสถหินอ่อนที่มีสถาปัตยกรรมสวยงาม	218
4.145	พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางโคริมคลองบางใหญ่	219
4.146	หลวงพ่อบุญที่มีอายุกว่า 230 ปี ถือเป็นพระนอที่มีอายุมากที่สุด ที่สุดในจังหวัดนนทบุรี	221
4.147	เจดีย์ทรงรามัญเก่าแก่วัดพระนอ	221
4.148	อุโบสถเก่าวัดพระนอที่กำลังบูรณะในปี พ.ศ. 2566	222
4.149	วิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่ ตรงข้ามวัดพระนอ	222
4.150	อุโบสถและวิหารที่มีความสวยงามแบบไทย	224
4.151	เจดีย์สีทอง 3 องค์ ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานอัฐิของอดีตเจ้าอาวาสวัดส้ม เกลี้ยง	225

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.152	ศาลาการเปรียญเก่าที่สร้างในปี พ.ศ. 2491	225
4.153	หอสวดมนต์ไม้ทรงปั้นหยาที่สร้างปี พ.ศ. 2477 ปัจจุบัน (พ.ศ. 2566) กำลังได้รับการบูรณะ	226
4.154	อุโบสถหลังเก่าของวัดหลังบาง	227
4.155	หลวงพ่อดำไร่ชิงจำลองในวัดหลังบาง	228
4.156	รอยพระพุทธรูปจำลอง รูปปั้นเหมือนหลวงพ่อดำ และหลวงพ่อดำ เหม กตปัญญา	228
4.157	อุโบสถหลังใหม่ที่สวยงามแบบไทยซึ่งกำลังถูกบูรณะ (พ.ศ. 2566)	229
4.158	ด้านหน้าของวิหารพระแม่กวนอิมริมถนนกาญจนาภิเษก	231
4.159	องค์เจ้าแม่กวนอิม สูง 12 เมตรซึ่งสูงที่สุดในจังหวัดนนทบุรี และเทพ เจ้ากวนอู	232
4.160	พระพุทธรูป และพระพุทธรูปจำลองต่างๆ ในอาคารหลังที่ 2	232
4.161	พระรูปของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และพระรูปของสมเด็จพระ เอกาทศรถในตำหนักสมเด็จพระนเรศวรมหาราช	233
4.162	ป้ายทางเข้าสวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับริมถนนกาญจนาภิเษก	234
4.163	ถนนสายเดียวในสวนพฤกษชาติฯ และสภาพภายในสวน	235
4.164	ร้านขายกล้วยไม้ภายในสวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ	235
4.165	ร้านขายอุปกรณ์การปลูกต้นไม้ภายในสวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ ประดับ	236
4.166	บรรยากาศของสวนและทางเดินชมใน Garden'9 Café	238
4.167	สนามเด็กเล่นที่มีหึ่งสไลเดอร์ มาโยก ชิงช้า และแตรมโปลีน	238
4.168	ในส่วนของ Café ที่มีทั้งใน Indoor และ Outdoor	239
4.169	อีกมุมหนึ่งของทางเดินชมสวน	239
4.170	จุดลงทะเบียน ป้าจี้ฟาร์มริมถนน นบ.5027 (บ้านใหม่-ไทรน้อย)	242
4.171	ภายในฟาร์มของป้าจี้	243
4.172	กิจกรรมบางส่วนของเด็กๆ ในป้าจี้ฟาร์ม	243
4.173	มีบริการรถขนส่งจากจุดบริการนักท่องเที่ยวริมถนนด้านนอกเข้าสู่ ฟาร์มด้านใน	244

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.174	หลวงพ่อวิหารที่ประดิษฐานอยู่ในวิหารวัดต้นเชือก	246
4.175	ภายใน “อาคารบรมครูกวีศรีสยาม” ของพิพิธภัณฑวัดต้นเชือก	246
4.176	“ตึกเหลือง” ที่จัดแสดงเรื่องราวสำคัญๆ ของคนในชุมชนอำเภอบางใหญ่	247
4.177	หุ่นขี้ผึ้งอดีตเจ้าอาวาสสำคัญของวัดต้นเชือกบน “กุฏิ 3 เจ้าอาวาส”	247
4.178	แปลงปลูกกล้วยไม้ขนาดใหญ่ที่สวนกล้วยไม้ก้านนแวน	249
4.179	อีกมุมหนึ่งของแปลงปลูกกล้วยไม้ขนาดใหญ่ที่สวนกล้วยไม้ก้านนแวน	249
4.180	สามารถชมกล้วยไม้ได้อย่างใกล้ชิด	250
4.181	สามารถชมตัดแต่ง และแพ็คกล้วยไม้เพื่อการขายได้	250
4.182	บรรยากาศการเดินชมสวนในสวนชะลอม คาเฟ่	252
4.183	เส้นทางเดินเท้าบางช่วงในสวนชะลอม คาเฟ่	252
4.184	สวนแคคตัสในโรงเรือนที่สวนชะลอม คาเฟ่	253
4.185	“อีหฺร่า” 1 ในผักสวนครัวของสวนชะลอมที่นักท่องเที่ยวมักซื้อแบบตัดจากต้นกลับไปทำอาหาร	253
4.186	“อินทผลัม” ไม้ผลเด่นของสวนปามี 98	255
4.187	ในวันที่นักท่องเที่ยวไม่มาก ที่สวนจะมีวิทยากรนำชมและบรรยายให้ด้วย	255
4.188	ผลไม้สดที่มีขายในศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยวของปามี 98	256
4.189	บางมุมในสวนปามี 98 ซึ่งกำลังปรับปรุงอยู่ (ปี พ.ศ. 2565)	256
4.190	แผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เส้นที่ 1	274
4.191	แผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เส้นที่ 2	275
4.192	แผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เส้นที่ 1	284
4.193	แผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เส้นที่ 2	285

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการท่องเที่ยวของประเทศไทยอยู่ภายใต้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับที่ 2 ปี พ.ศ. 2562-2564 ซึ่งมีการปรับปรุงเพื่อนำมาใช้ในปี พ.ศ. 2563-2565 จากรายงานสถิติการท่องเที่ยวในครึ่งปีแรกของปี พ.ศ. 2562 แม้ในภาพรวมจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่พบว่าอัตราการเติบโตมีแนวโน้มชะลอลง ในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวมาเยือนจำนวน 307.14 ล้านคน และมีรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน 2,727 ล้านบาท โดยภาคธุรกิจที่มีรายได้มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม (23%) ธุรกิจขายสินค้าและของที่ระลึก (22%) และธุรกิจที่พัก (21%) ตามลำดับ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564) ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงมีแผนกระตุ้นการท่องเที่ยวโดยมุ่งเน้น 1. กลุ่มนักท่องเที่ยวจากตลาดต่างชาติที่มีแนวโน้มขยายตัว กลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ และนักท่องเที่ยวที่สามารถเดินทางได้ตลอดปี 2. การนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ รวมถึงการสนับสนุนการท่องเที่ยวในเมืองรอง เพื่อเป็นการกระจายรายได้ และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวโลกโดยกระทรวงการท่องเที่ยวพบว่า กระแสสังคมมีการเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย รวมถึงการให้ความสำคัญกับความต้องการส่วนบุคคล ส่งผลให้เกิดนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ๆ ได้แก่ การท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวแบบหรูหรา การท่องเที่ยวแบบธุรกิจควบคู่กับการพักผ่อน และการท่องเที่ยวเชิงอาหาร เป็นต้น (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563)

ผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด 19 ส่งผลให้การเดินทางระหว่างประเทศหยุดชะงัก และรัฐบาลหันมาสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวชุมชน ประชาชนนิยมเดินทางในระยะใกล้ และเดินทางโดยรถส่วนตัวมากขึ้น เพื่อความปลอดภัย และหลีกเลี่ยงจากการติดเชื้อ

อำเภอบางใหญ่ ตั้งอยู่ในจังหวัดนนทบุรีเป็นอำเภอหนึ่งที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร นับเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจากกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียงในการเดินทางมาท่องเที่ยว แบบเข้าไปเย็นกลับ หรือพักค้างคืน อำเภอบางใหญ่ แบ่งออกเป็น 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางม่วง ตำบลบางใหญ่ ตำบลบางแม่นาง ตำบลบางเลน ตำบลเสาธงหิน และตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่มีแหล่งน้ำทางธรรมชาติสำคัญถึง 3 แหล่ง คือ คลองบางกอกน้อย คลองอ้อมนนท์ และคลองบางใหญ่ พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำนา ทำสวน ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ผลผลิตทางด้านการเกษตรที่สำคัญ คือ กลัวยมะละกอ มะม่วง ทุเรียน ไม้ดอกไม้ประดับ และพืชผักสวนครัว นอกจากนี้ยังมีโบราณสถานและศาสนสถานเก่าแก่ และสำคัญหลายแห่ง เช่น วัดปรังค์หลวง วัดอัมพวัน วัดพระนอน วัดสวนแก้ว วัดราษฎร์ประคองธรรม วัดต้นเชือก การท่องเที่ยวที่มีอยู่ในปัจจุบัน คือ การล่องเรือชมธรรมชาติสองฝั่งคลองอ้อมนนท์และคลองบางกอกน้อย การท่องเที่ยวเชิงเกษตรชมและซื้อต้นไม้/ผลไม้ การชมโบราณสถาน การชมวัดต่างๆ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มชนมไทย วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มแสงพระที่วิสาหกิจชุมชน ในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการทำเรือจิว และมีสินค้าของที่ระลึก คือ ดอกไม้ประดิษฐ์ มีประเพณีสำคัญ คือ การทำบุญตักบาตรพระ 108 จากทรัพยากรที่กล่าวมาข้างต้น จึงนับได้ว่าอำเภอบางใหญ่มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาอย่างยิ่ง

อนึ่ง จากกรอบทิศทางการพัฒนาจังหวัดนนทบุรี (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, 2560) ที่มียุทธศาสตร์การพัฒนา 4 ประเด็น โดยหลายประเด็นสอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและความร่วมมือกับสถานประกอบการกับชุมชนเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมและการเกษตรเชิงสร้างสรรค์ โดยมีกลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมงานวิจัยที่บ่งชี้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัตถุดิบในการอุปโภค บริโภคที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ที่หาได้ยากจากพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมความโดดเด่นของการท่องเที่ยว ด้านการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยี ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีกลยุทธ์ที่ 1 ด้านการส่งเสริมการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ งานประเพณี และประชาสัมพันธ์เชิงรุกด้านการท่องเที่ยว และความน่าสนใจและมีคุณภาพของการท่องเที่ยวค้างคืนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1 กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพด้านการเรียนรู้

ทางประวัติศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1 และกลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มความแปลกใหม่ ให้กับการท่องเที่ยวด้วยการประยุกต์เทคโนโลยีมาผสมผสานกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม และเพิ่มความประจักษ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน

จากการศึกษากรอบแผนพัฒนาข้างต้น และการศึกษาข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของ อำเภอบางใหญ่ โครงการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ที่จะเพิ่มการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างกว้างขวางในอำเภอบางใหญ่ด้วยการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
2. ศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
3. ออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว 4 เส้นทาง (ทางธรรมชาติ 2 เส้นทาง และทางวัฒนธรรม 2 เส้นทาง)

3. ขอบเขตของงานวิจัย

ขอบเขตของงานวิจัยนี้ มีดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ในเนื้อหาเหล่านี้

- 1.1 ประเภททรัพยากรการท่องเที่ยว สถานที่ตั้ง พิกัดทางภูมิศาสตร์ ข้อมูล โดยสังเขป เวลาทำการ ช่องทางการติดต่อสอบถาม ราคาเข้าชม/คน จุดเด่นและจุดด้อยทางการท่องเที่ยวของทรัพยากรการท่องเที่ยว
- 1.2 ศักยภาพทางการท่องเที่ยว เช่น ความน่าดึงดูดใจ การเดินทางเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ฯลฯ พร้อมทั้งศึกษากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีอยู่แล้วในแหล่งท่องเที่ยว

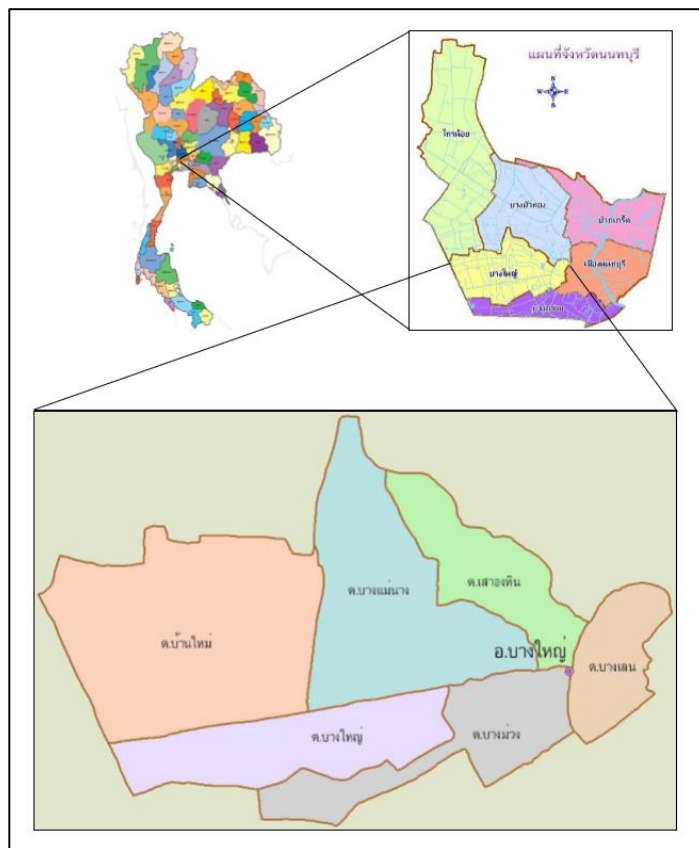
1.3 เส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันเพื่อการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษา คือ ทรัพยากรการท่องเที่ยว/แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีจำนวน 14 แห่งตามข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2566: ออนไลน์) แต่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเพิ่มเติมในการวิจัยครั้งนี้

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการทำวิจัย คือ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีพื้นที่ 96.398 ตารางกิโลเมตร หรือ 60,248.75 ไร่ โดยมีขอบเขตพื้นที่ดังแสดงในภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 แสดงขอบเขตพื้นที่ของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่มีในธรรมชาติซึ่งอาจเกิดขึ้นเองหรือมนุษย์ทำให้เกิดขึ้น และสิ่งเหล่านั้นสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชม ในที่นี้ ได้แก่ ภูมิประเทศตามธรรมชาติ สภาพอากาศ สัตว์ป่า พันธุ์ไม้ แม่น้ำ ลำคลอง สวนเกษตร ตลาดต้นไม้ เป็นต้น

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นที่แสดงให้เห็นถึง ศิลปะ วัฒนธรรม หรือประเพณีของพื้นที่ต่างๆ และสิ่งเหล่านั้นสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชม ในที่นี้ ได้แก่ ศาสนสถาน แหล่งโบราณคดี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน บ้านของบุคคลสำคัญ เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยว หมายถึง พื้นที่ที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หรือทางวัฒนธรรมอยู่ในพื้นที่นั้น

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัยนี้ ได้แก่

1. ทำให้ทราบถึงประเภททรัพยากรการท่องเที่ยว สถานที่ตั้ง พิกัดทางภูมิศาสตร์ ข้อมูลโดยสังเขป เวลาทำการ ช่องทางการติดต่อสอบถาม ราคาเข้าชม/คน จุดเด่นและจุดด้อยทางการท่องเที่ยวของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ในปี พ.ศ. 2565
2. ทำให้ทราบถึงศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ในปี พ.ศ. 2565
3. ทำให้มีแผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว 4 เส้นทาง (ทางธรรมชาติ 2 เส้นทาง และทางวัฒนธรรม 2 เส้นทาง) ของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีสามารถนำข้อมูล และแผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้ในวางแผนพัฒนา ส่งเสริม และทำการตลาดการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนต่อไปได้

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เพื่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และทรัพยากรการท่องเที่ยว
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว
3. แนวคิดในการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization-focused Evaluation: UFA)
4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
6. แนวคิดในการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยว
7. ข้อมูลทั่วไปของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และทรัพยากรการท่องเที่ยว

1.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการท่องเที่ยว ได้มีการนิยามความหมายเป็นหลายลักษณะ ดังต่อไปนี้

องค์การท่องเที่ยวโลก (อ้างอิงในต้นตึกโร โครทราวี, 2555) ได้กำหนดความหมายของการท่องเที่ยว ไว้ในปี พ.ศ. 2506 ว่า คือ การเดินทางที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขดังนี้ คือ การเดินทางจากสถานที่อยู่อาศัยประจำไปยังสถานที่อื่นๆ ด้วยความสมัครใจ และเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ที่ไม่ใช่การประกอบอาชีพหรือหารายได้ อีกทั้ง การท่องเที่ยว มีลักษณะสำคัญ 4 ประการดังนี้

1. การเคลื่อนที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของมนุษย์สู่ที่หมายต่าง ๆ รวมทั้งการหยุดพัก ณ ที่เหล่านั้น

2. องค์ประกอบของการท่องเที่ยวมี 2 ส่วน คือ การเดินทางสู่จุดหมาย และการหยุดพักประกอบกิจกรรม ณ จุดหมายนั้น

3. การเดินทางและการหยุดพักเกิดขึ้นนอกภูมิลาเนาและที่ทำงาน ดังนั้น การท่องเที่ยวจึงเป็นปัจจัยให้เกิดกิจกรรม ซึ่งแตกต่างจากกิจวัตรของถิ่นที่นักท่องเที่ยวเดินทางผ่าน และแวะพัก

4. การเดินทางสู่จุดหมายนั้น เป็นการเดินทางชั่วคราว ซึ่งระยะสั้นๆ โดยมีความตั้งใจว่าจะกลับภายใน 2-3 วัน 2-3 สัปดาห์ หรือ 2-3 เดือน ความตั้งใจในการเยือนจุดหมายปลายทางมิได้เป็นไปเพื่อหลักแหล่ง หรือประกอบอาชีพ การท่องเที่ยวจึงเป็นการเดินทาง ตามเงื่อนไขสากล 3 ประการคือ

4.1 เป็นการเดินทางชั่วคราว

4.2 เป็นการเดินทางโดยสมัครใจ

4.3 ไม่เป็นการเดินทางเพื่อประกอบอาชีพ

สหพันธ์องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Union of Official Travel Organization หรือ IUOTO) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า จะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่มีเงื่อนไขตามหลักสากลดังต่อไปนี้ คือ (Goeldner & Ritchie, 2006)

1) ต้องเป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว

2) ต้องเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ

3) ต้องเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือ หารายได้ในการเดินทางนั้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้อธิบายคำว่า “การท่องเที่ยว (Tourism)” ไว้ว่าเป็นคำที่มีความหมายค่อนข้างกว้างขวางเพราะว่าได้มีความแต่เฉพาะเพียงการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนานบันเทิงเริงรมย์ดังที่คนส่วนมากเข้าใจกันเท่านั้น การเดินทาง

เพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้เพื่อการกีฬา เพื่อการติดต่อธุรกิจตลอดจนการเยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง จัดว่าเป็นการท่องเที่ยวทั้งสิ้น ฉะนั้นปรากฏการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในปัจจุบันจึงเป็นกิจกรรมใหญ่ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งมีผู้กล่าวว่า ธุรกิจการท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นธุรกิจที่ใหญ่ที่สุดเมื่อเทียบกับธุรกิจอื่นๆ (นิคม จารุมณี, 2544)

Gee, Choy & Makens (1984) ยังให้ความหมายของการเดินทางไว้ว่า การเดินทางหมายถึง การออกจากสถานที่หนึ่งไปสู่สถานที่อื่นๆ เช่น การเดินทางออกจากบ้านปกติ หรือการเดินทางไปเพื่ออาศัยสถานที่อื่น

ปรีชา แดงโรจน์ (2544) ได้อ้างถึงคำนิยามการท่องเที่ยวขององค์การสหประชาชาติที่ได้มีการจัดประชุมว่าด้วยเรื่อง การเดินทางและการท่องเที่ยว ณ กรุงโรม เมื่อปี พ.ศ. 2506 ไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่มีเงื่อนไขเกี่ยวข้องกันอยู่ 3 ประการ คือ (1) ต้องมีการเดินทาง (2) ต้องมีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์ไปเยือน (3) ต้องมีจุดมุ่งหมายของการเดินทาง

และ McIntosh & Goeldner (1986) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า หมายถึง ผลของการปรากฏการณ์ และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมาจากปฏิสัมพันธ์ การกระทำซึ่งกันและกัน ของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจ รัฐบาลและชุมชนผู้เป็นเจ้าของบ้าน เป็นการดึงดูดใจและต้อนรับนักท่องเที่ยว และผู้มาเยือนอื่น ๆ

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากอยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่น เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจเพื่อไปทำกิจกรรมที่แตกต่างจากกิจวัตรประจำของนักท่องเที่ยว ณ จุดหมายปลายทางที่เดินทางไป ทั้งนี้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเป็นสำคัญ

1.2 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว (Components of Tourism)

การท่องเที่ยวจัดเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมใหญ่ที่สุดที่มีองค์ประกอบเป็นอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมจำนวนมาก

Buhalis (2000) ได้อธิบายความหมายขององค์ประกอบทางการท่องเที่ยวว่า ประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ 6 ประการ หรือ 6As ได้แก่

1. แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ, แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้าง สถาปัตยกรรม และการจัดกิจกรรมพิเศษ เป็นต้น

2. การเข้าถึง (Accessibility) คือ ระบบการคมนาคม สถานีขนส่งผู้โดยสาร และยานพาหนะ

3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) คือ ร้านอาหาร การจัดเลี้ยง และการบริการการท่องเที่ยว ซึ่งถูกเตรียมโดยคนกลางระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าบ้าน
4. ที่พัก (Accommodations) คือ ที่พัก ที่คอยให้บริการนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมพื้นที่
5. กิจกรรม (Activities) คือกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างที่นักท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่
6. การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary Services) ได้แก่ ธนาคาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์และโทรคมนาคม

ในขณะที่ พยอม ธรรมบุตร (2549) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวว่ามีอยู่ 5 ประเภทดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) นับเป็นองค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญที่สุด เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยว อาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น เช่น ภูกระดึง หรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ เช่น บ้านเกาะกลาง จ. กระบี่ หรือการท่องเที่ยวชนบทเพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน เรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถานยุคเก่าแก่ก่อนประวัติศาสตร์ เช่น เมืองโบราณศรีเทพ เป็นต้น
2. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม เช่น สถานีขนส่งรถโดยสาร สนามบิน ระบบคมนาคม ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่งที่เกี่ยวข้องซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทาง (Destination) หรือแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย
3. ที่พักแรมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการต้อนรับ (Accommodation) ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท Bed&Breakfast เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ ที่พักแรมประเภทต่างๆ ที่จะมีสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ในระดับต่างๆ กัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกันด้วย เช่น ภัตตาคาร สระว่าย น้ำ บาร์ ฟิตเนสเซ็นเตอร์ ชาวน่า บิสซิเนสเซ็นเตอร์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวและกิจกรรมนันทนาการ (Tourist Activities and Recreational activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นกันในยุคปัจจุบัน ซึ่งการท่องเที่ยวมิได้หมายความว่าเพียงแค่ว่าการเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ ความงดงามของธรรมชาติเท่านั้น หากมีความสำคัญสำหรับผู้มาเยือน คือ การได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาระบบนิเวศเขตเส้นศูนย์สูตรในป่าดงดิบชื้น (Rainforest) การล่องเรือในแม่น้ำ การปีนหน้า

ผา การดำน้ำในรูปแบบ Scuba Diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนูในบริเวณป่าชายเลน การตกปลาหมึกในทะเลลึก ตลอดจนการร่วมกิจกรรมกับชุมชนเจ้าบ้าน เช่น การดำนา การเกี่ยวข้าว การร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดเป็นประสบการณ์ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้กิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

5. ส่วนประกอบอื่นๆ บริการเบ็ดเตล็ด (Ancillary) ได้แก่ ทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว เช่น บริการด้านร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ โรงพยาบาล ไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา ฯลฯ

ส่วนเทิดชาย ช่วยบำรุง (2552) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นการรวมตัวของอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างน้อย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ที่พัก (Accommodation) หมายถึง สถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้คนเดินทางหรือนักท่องเที่ยวได้เข้าพัก พร้อมการบริการอาหารและเครื่องดื่ม

2. การคมนาคม (Accessibility) เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญเนื่องจากมีบทบาทในการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั่วโลก

3. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) หมายถึง ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวได้เช่น สิ่งดึงดูดใจประเภทแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ทะเล ภูเขา น้ำตก เกาะ หาดทราย ฯลฯ สิ่งดึงดูดใจประเภทวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เช่น ประเพณีสงกรานต์ลอยกระทง งานแห่เทียนพรรษา เป็นต้น ซึ่งสิ่งดึงดูดใจนี้ หมายถึง สิ่งที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงหรือมีความโดดเด่นและเป็นที่น่าสนใจกว่าแหล่งอื่นๆ เช่น ทะเลหมอก ทะเลแหวก บ่อน้ำพุร้อน เป็นต้น

4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อให้เอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ แผนที่ อินเทอร์เน็ต ศูนย์ให้บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว เป็นต้น

5. กิจกรรมต่างๆ ด้านการท่องเที่ยว (Activity) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการไปเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น โดยรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ จะแตกต่างกัน ตามประเภทของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

เช่น การเดินป่า การนั่งช้าง การดูนก ฯลฯ กิจกรรมการท่องเที่ยวทางทะเล เช่น การดำน้ำ การตกปลา เป็นต้น

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการท่องเที่ยวประกอบด้วย 5 องค์ประกอบเป็นอย่างน้อย ได้แก่ (1) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) (2) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) (3) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) (4) กิจกรรม (Activities) และ (5) การให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary Services)

1.3 ประเภทของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแบ่งออกเป็นหลายประเภท และมีนักวิชาการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้แบ่งการท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

UNWTO (1997) กำหนดประเภทของการท่องเที่ยวไว้ 3 ประเภทหลักๆ ได้แก่

1. การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural Based Tourism) ประกอบด้วย

1.1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

1.2 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine Ecotourism) หมายถึง การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติทางทะเลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศทางทะเล โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

1.3 การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (Geo-Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่เป็นหินผา ลานหินทราย อุโมงค์โพรง ถ้ำน้ำลอด ถ้ำหินงอกหินย้อย เพื่อดูความงามของภูมิทัศน์ ที่มีความแปลกของการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่โลกศึกษาธรรมชาติของหิน ดิน แร่ต่าง ๆ และฟอสซิล ได้ความรู้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

1.4 การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์ และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชมความสวยงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร ได้ความรู้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้น

1.5 การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ (Astrological Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการไปชมปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวาระ เช่น สุริยุปราคา ฝนดาวตก จันทรุปราคา และการดูดาวจันทรคติที่ปรากฏในท้องฟ้าแต่ละเดือนเพื่อการเรียนรู้ระบบสุริยจักรวาล มีความรู้ ความประทับใจความทรงจำ และประสบการณ์เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการร่วมกันอย่างยั่งยืน

2. การท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural Based Tourism) ประกอบด้วย

2.1 การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวได้ความรู้มีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่น พื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยที่ประชาคมในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

2.2 การท่องเที่ยวงานชมวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural and Traditional Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมงานประเพณีต่างๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ จัดขึ้น ได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรียะศิลป์ เพื่อศึกษาความเชื่อการยอมรับนับถือ การเคารพ พิธีกรรมต่าง ๆ และได้รับความรู้มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรมมีประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรม โดยประชาคมในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว

2.3 การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท (Rural Tourism / Village Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้านชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิต และผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมีความโดดเด่นเพื่อความเพลิดเพลินได้ความรู้ดูผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการ

รักษามรดกทางวัฒนธรรม และคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

3. การท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) ประกอบด้วย

3.1 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรม เพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิธีการรักษาสุขภาพกายใจ ได้รับความเพลิดเพลิน และสุนทรียภาพ มีความรู้ต่อการรักษาคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนี้บางแห่งอาจจัดรูปแบบเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและความงาม (Health, Beauty and Spa)

3.2 การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา (Edu-Meditation Tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อทัศนศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนา หาคำความรู้ สัจธรรมแห่งชีวิตมีการฝึกทำสมาธิเพื่อมีประสบการณ์ และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมุ่งการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เช่น การทำอาหารไทย การนวดแผนไทย รำไทย มวยไทย การช่าง และงานศิลปหัตถกรรมไทยรวมถึงการบังคับช้าง และเป็นความอยู่ช้าง เป็นต้น

3.3 การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมกลุ่มน้อย (Ethnic Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมของชาวบ้าน วัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยหรือชนเผ่าต่างๆ เช่น หมู่บ้านชาวไทยโซ่ง หมู่บ้านผู้ไทย หมู่บ้านชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านชาวจีนฮ่อ เป็นต้น เพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

3.4 การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬาตามความถนัดความสนใจในประเภทกีฬา เช่น กอล์ฟ ดำน้ำ ตกปลา สนุกเกอร์ กระดานโต้คลื่น สกีนน้ำ เป็นต้น ให้ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนานตื่นเต้น ได้รับความประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

3.5 การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure Travel) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ ที่นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวแล้วได้รับความสนุกสนานตื่นเต้น หวาดเสียว ผจญภัย มีความทรงจำความปลอดภัย และได้ประสบการณ์ใหม่

3.6 การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ และฟาร์มสเตย์ (Home Stay & Farm Stay) หมายถึง นักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการใช้ชีวิตใกล้ชิดกับครอบครัวในท้องถิ่นที่ไปเยือนเพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้รับประสบการณ์ในชีวิตเพิ่มขึ้น โดยมีจิตสำนึกต่อการรักษาสีงแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นที่ยั่งยืน

3.7 การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Long Stay) หมายถึง กลุ่มผู้ใช้ชีวิตในบ้านปลายหลังเกษียณอายุจากการทำงานที่ต้องการมาใช้ชีวิตต่างแดนเป็นหลัก เพื่อเพิ่มปัจจัยที่ห้าของชีวิต คือ การท่องเที่ยว โดยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเฉลี่ย 3 - 4 ครั้งต่อปี คราวละนาน ๆ อย่างน้อย 1 เดือน

3.8 การท่องเที่ยวแบบให้รางวัล (Incentive Travel) หมายถึง การจ้ดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของบริษัทที่ประสบความสำเร็จ (มีความเป็นเลิศ) ในการขายสินค้านั้น ๆ ตามเป้าหมายหรือเกินเป้าหมาย เช่น กลุ่มผู้แทนบริษัทจำหน่ายยา ผู้แทนบริษัทจำหน่ายของเล่น ผู้แทนบริษัทจำหน่ายอาหารเสริมจากภูมิภาคหรือจังหวัดต่างๆ ที่สามารถขายสินค้าประเภทนั้นได้มากตามที่บริษัทผู้แทนจำหน่ายในประเทศตั้งเป้าหมายไว้เป็นการให้รางวัลและจ้ดนำเที่ยวโดยออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าพักรวมและค่าอาหารระหว่างการเดินทางให้กับผู้ร่วมเดินทาง เป็นการจ้ดรายการพักรวมตั้งแต่ 2 - 7 วัน เป็นรายการนำเที่ยวชมสถานที่ต่าง ๆ อาจเป็นรายการนำเที่ยวแบบผสมผสาน หรือรายการนำเที่ยวในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

3.9 การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม (MICE หมายถึง M=Meeting/I= Incentive/C=Conference / E=Exhibition) เป็นการจ้ดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของผู้ที่จ้ดประชุม มีรายการจ้ดนำเที่ยวก่อนการประชุม (Pre-Tour) และรายการจ้ดนำเที่ยวหลังการประชุม (Post-Tour) โดยการจ้ดรายการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ไปทั่วประเทศเพื่อบริการให้กับผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรง หรือสำหรับผู้ร่วมเดินทางกับผู้ประชุม (สามีหรือภรรยา) อาจเป็นรายการท่องเที่ยววันเดียว หรือรายการเที่ยวพักรวม 2 - 4 วันโดยคิดราคาแบบเหมารวมค่าอาหารและบริการท่องเที่ยว

3.10 การท่องเที่ยวแบบผสมผสานเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้จัดการการท่องเที่ยว คัดสรรรูปแบบการท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นำมาจัดรายการนำเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยว ได้รับความแตกต่างระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในระยะยาวนานตั้งแต่ 2 - 7 วัน หรือ มากกว่า นั้น เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเกษตร (Eco-Agro Tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและ ประวัติศาสตร์ (Agro-Historical Tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย (Eco-Adventure Travel) การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาและประวัติศาสตร์ (Geo-Historical Tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม (Agro-Cultural Tourism) เป็นต้น

ในขณะที่ดำเกิง โถทอง และคณะ (2550) ได้กล่าวว่า ประเภทของการท่องเที่ยว หมายถึง ประสบการณ์ในการท่องเที่ยว กล่าวคือ การจำแนกจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว (Type of Destination) และสามารถแบ่งกลุ่ม หรือประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับ จากการท่องเที่ยวออกเป็น 7 ประเภท คือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้ชาติพันธุ์ต่างๆ (Ethnic Tourism) เป็นการท่องเที่ยวด้วย วัตถุประสงค์ที่จะสังเกตการณ์การแสดงออกทางขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม รวมถึง แบบแผนการใช้ชีวิตของบุคคลต่างชาติพันธุ์ซึ่งรวมถึงการไปเพื่อเยี่ยมชมภูมิลำเนาบ้านเกิด การเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาต่างๆ

2. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม (Cultural Tourism) เป็นการเดินทางด้วย วัตถุประสงค์ ที่จะสัมผัส และบางกรณีก็เข้าร่วมใช้ชีวิตแบบดั้งเดิมที่ได้สูญหายไปหมดแล้ว กลับมาสร้างสีสัน ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวซึ่งอาจจัดอาหารงานเทศกาลเครื่องแต่งกายตามประเพณี การรำ พื้นบ้าน การแสดงศิลปะ และหัตถกรรมโบราณ ไว้ให้บริการด้วย เป็นต้น

3. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) เป็นการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถาน และโบสถ์เก่าที่เน้นความรุ่งเรืองในอดีต อาจจะเป็นการเยือนอนุสาวรีย์วิหาร โบราณ วัง ต่างๆ การแสดงแสงสีเสียง เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ในประวัติศาสตร์ เป็นต้น

4. การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Tourism) คล้ายคลึงกับการท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ กล่าวคือ การที่มีการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวจากที่อื่นหรือต่างแดน แต่การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อมจะต้องการดึงดูดใจที่เป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติให้มากกว่าการที่ จะเน้นเรื่องเชื้อชาติเผ่าพันธุ์รวมถึงการกลับคืนสู่ธรรมชาติ และการชื่นชมต่อความสัมพันธ์ของผู้คน กับพื้นพิภพก็จัดอยู่ในกลุ่มนี้ด้วย ซึ่งรวมการถ่ายภาพและการเดินทางไกล การปีนเขา การ ล่องเรือเล็ก และการตั้งแคมป์ เป็นต้น

5. การท่องเที่ยวเพื่อสันทนาการ (Recreational Tourism) เป็นการเข้าร่วมในการ

แข่งขันกีฬา น้ำพุแร่รักษาโรค การอาบแดด และการเข้าร่วมสมาคมเพื่อผ่อนคลายจิตตามสถานที่ต่างๆ เช่น หาดทราย ชายทะเล ชายหาด ที่แนวต้นปาล์มไสว สนามกอล์ฟชั้นนำ หรือสนามเทนนิสที่ทันสมัย จะเป็นการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้และจะทำให้เกิดการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนโดยเฉพาะ

6. การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลให้แก่ชีวิต (Incentive Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อเป็นรางวัลแก่พนักงานบริษัทหรือบุคคลใช้แรงงานต่างๆ ของบริษัท เพื่อเป็นสวัสดิการของหน่วยงานนั้น ทั้งนี้เพื่อการดูงานประชุมสัมมนา ศึกษาหาความรู้ต่างๆ และเพื่อสนทนาการ โดยหน่วยงานและบริษัทจะเป็นผู้จัดการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดงานทั้งหมด

7. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business Tourism) คือ การประชุมหรือพบปะกัน หรือประชุมสัมมนา ซึ่งมักจะเอาการท่องเที่ยวประเภทอื่นเข้ามารวมอยู่ไว้ด้วยกัน

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวมีหลากหลายประเภท เพราะทรัพยากรทางการท่องเที่ยวของประเทศมีจำนวนมาก เช่น การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติซึ่งทรัพยากรทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นเอง สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวไปยังที่นั้นๆ การท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม เป็นการเที่ยวชมวิถีชีวิตของชุมชน และการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ ที่เกิดจากกิจกรรมเฉพาะของแต่ละบุคคลหรือหน่วยงาน และการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ที่พักผ่อนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมไปถึงกิจกรรมการท่องเที่ยว และส่วนประกอบอื่น ๆ

1.4 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวที่แบ่งออกเป็นหลายประเภท และมีนักวิชาการที่ได้ให้ความหมายและจัดแบ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวไว้แตกต่างกัน ดังนี้

กีวี วรกวิน และคณะ (2546) นักวิชาการทางด้านภูมิศาสตร์ ได้ให้ความหมายของประเภททรัพยากรการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวไว้ว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่า หรือมีมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อการดึงดูดใจ หรือสร้างความสนใจประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งมักจะแสดงออกในรูปของสถานที่ ทั้งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และสถานที่ทางวัฒนธรรม สถานที่ใดๆ ก็แล้วแต่เป็นทรัพยากรท่องเที่ยวได้นั้นจะมีลักษณะพิเศษ เช่น ดงงาม แปลกตา โดดเด่น แตกต่างและมีเอกลักษณ์ เป็นต้น

เศกสรรค์ ยงวิชัย (2541) กล่าวว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง แหล่งท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมและวัฒนธรรม ประเพณีที่สามารถดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยว

เดินทางมาเยี่ยมชมได้ และสามารถแบ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท คือ

1) แหล่งธรรมชาติ หมายถึง ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา แม่น้ำ น้ำตก เกาะ สันดอน แก่ง ถ้ำ เพิงผา หนองบึง อ่าวเก็บน้ำ น้ำพุ น้ำร้อน หาดทราย ทุ่งหญ้า อุทยานแห่งชาติวนอุทยาน ป่าสงวนแห่งชาติ

2) แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และโบราณคดี โบราณสถาน โบราณวัตถุ หมายถึง แหล่งหลักฐานบอกอดีตของมนุษยชาติ เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ปรางค์ ปราสาท สถูป ชาติ เมืองและชุมชนโบราณ ศาสนสถานเก่า คูเมือง กำแพงเมือง อนุสาวรีย์ วัง ศิลาจารึก พิพิธภัณฑ

3) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หมายถึง แหล่งหรือสถานที่ที่แสดง ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิต ความเป็นอยู่และวัฒนาอาราม ที่เป็นศูนย์รวมวัฒนธรรมในปัจจุบัน เช่น ขนบธรรมเนียม ประเพณี การละเล่นพื้นบ้าน ศาสนสถานหรือสำนักสงฆ์ ตลอดทั้งงานเทศกาล ประเพณีเด่น ๆ และสำคัญ ๆ ในท้องถิ่น

ในขณะที่ สุวัฒน์ จูชากรณ์ (2556) ได้จำแนกทรัพยากรการท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และมีความงดงามตามธรรมชาติ มีความโดดเด่นทางภูมิศาสตร์ ธรณีวิทยา และระบบป่าไม้ที่หลากหลาย เช่น ภูเขา น้ำตก ชายหาด เกาะแก่ง ปะการัง สัตว์ป่า และพรรณพืช เป็นต้น ธรรมชาติที่ใช้เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวจะอยู่ในรูปของภูมิทัศน์ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1.1 ภูมิประเทศ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่

- เทือกเขาสูงที่มีหุบเขา สันเขา ขอดเขา ไหล่เขา หน้าผา ถ้ำ บ่อน้ำพุร้อน รวมอยู่ด้วย เช่น เทือกเขาถนนธงชัย เทือกเขาหลวงพระบาง เป็นต้น

- ภูเขาสูง หรือดอยที่นิยมเรียกกันในภาคเหนือ เช่น ดอยอินทนนท์ ภูกระดึง ภูหลวง เป็นต้น

- ภูเขาหินปูนที่ก่อให้เกิดถ้ำ และหินงอกหินย้อย เช่น ถ้ำพระยานคร ถ้ำลอด เป็นต้น

- ภูเขาหินทรายที่มีหน้าผา เสาหิน เช่น ภูเรือที่มีหน้าผาสสามด้าน ป่าหินงาม ที่จังหวัดชัยภูมิ ที่มีเสาหินเป็นจำนวนมาก

- ภูเขาหินแกรนิตที่เป็นภูเขาสูง ที่ป่าไม้ปกคลุมที่บนภูเขามักมีน้ำตก

สัตว์ป่า เช่น เขาสอยดาว เขาสระบาป เขาเขียว เขาหลวงจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น

- หุบเขาที่มีความแคบ และความสูงชันของหน้าผาทั้งสองข้างของหุบเขา และเบื้องล่างจะร่องน้ำไหลตลอดเวลา ที่ใช้เป็นเส้นทางปีนป่า เช่น เดินป่าและจุดชมวิว เช่น หุบเขาแม่แจ่ม หุบเขาแม่ฮ่องสอน หุบเขาแม่สะเรียง เป็นต้น

- เขิงเขาที่เป็นที่สะสมของตะกอนที่ลงมาจากเทือกเขาในอดีต ก่อให้เกิดเนินโคกและสัน เช่น สันป่าตอง สันกำแพง สันทราย เป็นต้น

- ที่ราบที่เป็นที่สะสมของแหล่งน้ำ เช่น คลอง แม่น้ำ หนอง บึง หาด ที่ก่อให้เกิดกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น เที่ยวทุ่ง ตกปลา ล่องแม่น้ำลำคลอง เป็นต้น

1.2 ภูมิอากาศ มีผลต่อการท่องเที่ยวในเรื่องของอุณหภูมิและความชื้นของบรรยากาศ เพราะอุณหภูมิที่พอเหมาะและแสงสีของบรรยากาศ รวมถึงแสงสีบนท้องฟ้าทำให้บรรยากาศการท่องเที่ยวมีชีวิตชีวาสนุกสนานขึ้น เช่น ฤดูหนาวในประเทศไทยช่วยให้นักท่องเที่ยว รู้สึกเย็นสบาย ฤดูฝนจะเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยว เนื่องจากฝนตกเฉาะเฉาะ

1.3 แหล่งน้ำ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม ได้แก่

- ชายหาดและอ่าว เช่น หาดทรายบนแผ่นดิน และในเกาะต่าง ๆ เช่น หาดแม่รำพึง หาดเพ หาดทรายในเกาะเสม็ด เกาะพงัน เกาะสมุย เป็นต้น

- เกาะและหมู่เกาะ เช่น เกาะภูเก็ต เกาะเต่า เกาะสิมิลัน เกาะช้าง เป็นต้น

- ปะการัง เป็นแหล่งท่องเที่ยวใต้ทะเล เช่น ที่หมู่เกาะสิมิลัน หมู่เกาะสุรินทร์ หมู่เกาะชุมพร เป็นต้น

- โบราณคดีใต้น้ำ ในท้องทะเลมีซากเรือจมอยู่มากมาย เรือเหล่านี้เป็นเรือ พาณิชย์ ที่แล่นค้าขายในอดีต ซากเรือโบราณจึงเป็นทรัพยากรที่มีค่าของชาติ และกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับประดาน้ำ

1.4 พืชพรรณและป่าไม้ ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบการเดินป่า ที่ทำให้การพักผ่อนหย่อนใจ และทำให้รู้จักชนิดพืชพรรณและสัตว์ป่า แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ยึดป่าไม้เป็นหลัก และมีการจัดการที่เป็นระบบจะอยู่ในรูปของอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนรุกขชาติ สวนพฤกษศาสตร์ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ และศาสนสถาน ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น และมีความสำคัญในฐานะเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนา ที่แสดงถึงอารยธรรมท้องถิ่น มีผลดึงดูดให้นักท่องเที่ยวไปเยือน ซึ่งทรัพยากรประเภทนี้ สามารถแบ่งย่อยออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 โบราณสถานและโบราณวัตถุ โบราณสถาน หมายถึง อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการก่อสร้าง หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของอสังหาริมทรัพย์ นั้น เป็นประโยชน์ในทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี ทั้งนี้ให้รวมถึงสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ที่เป็นแหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ และอุทยานประวัติศาสตร์ด้วย เช่น เมืองโบราณ พระราชวัง พระตำหนัก อนุสาวรีย์ กำแพงเมือง เป็นต้น โบราณวัตถุ หมายถึง สงหาทรัพย์ที่เป็นของโบราณ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งประดิษฐ์ หรือสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือเคยเป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของโบราณสถาน ซากมนุษย์ หรือ ซากสัตว์ ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการประดิษฐ์ หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของสงหาทรัพย์นั้น เป็นประโยชน์ในทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี เช่น ซากมนุษย์ ซากสัตว์ ภาพเขียน งานศิลปะ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องประดับของคนโบราณ ศิลจารึก เป็นต้น โบราณวัตถุมักพบเห็นอยู่ในโบราณสถาน จึงมักเรียกทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โดยรวมกันว่าเป็น “โบราณวัตถุสถาน”

2.2 ศาสนสถาน หมายถึง สถานที่แสดงถึงลัทธิความเชื่อ ความศรัทธาของมนุษย์ ที่มีต่อศาสนสถานอันมีหลักสำคัญ เช่น แสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลกหรือแสดงหลักธรรม เกี่ยวกับบุญบาป รวมทั้งสถานที่ประกอบพิธีกรรมตามความเห็น หรือตามคำสั่งสอนในความเชื่อถือนั้นๆ ศาสนสถานเป็นสถานที่ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม และจริยธรรมจึงกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยว มักมีจุดประสงค์เพื่อไปศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับศาสนาเพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือเพื่อเยี่ยมชมสักการะ เพื่อความสงบในจิตใจ เช่น วัด โบสถ์ วิหาร มัสยิด สถานที่จารึกแสงบุญ สถานที่เพื่อเคารพสักการะ เป็นต้น นอกจากนี้ในศาสนสถานยังมีการค้นพบโบราณวัตถุสำคัญทางศาสนา เช่น พระพุทธรูป เทวรูป รูปปั้น พระเยซู จิตรกรรม ฝาผนัง เป็นต้น

3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีเอกลักษณ์ และถ่ายทอดกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เช่น วิถีความเป็นอยู่ สภาพบ้านเรือน ภาษา การแต่งกาย การละเล่น ดนตรี กวี ศิลปะและขนบธรรมเนียมต่าง

ๆ รวมทั้งกิจกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น ประเพณี งานเทศกาล พิธีกรรม เป็นต้น นอกเหนือจากทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นรูปธรรมที่กล่าวถึงแล้ว ยังมีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เป็นนามธรรมที่แสดงออกด้านความคิดที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ เช่น ความเชื่อ ค่านิยม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเป็นชนเผ่า เป็นต้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี แบ่งย่อยได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ดังนี้

3.1 แหล่งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่แสดงออกถึงลักษณะความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น เช่น สภาพบ้านเรือน ที่อยู่อาศัยของนักท่องเที่ยว ผู้สนใจสามารถศึกษาลักษณะความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของชุมชน โดยตนเองไม่ต้องเข้าไปมีส่วนร่วม ได้แก่ การเยี่ยมชมหมู่บ้านชาวเขา ชุมชนท้องถิ่น เช่น หมู่บ้านแม้ว หมู่บ้านอีโก้ ในภาคเหนือของประเทศไทย หมู่บ้านชาวกาบังจังหวัดยะลา เป็นต้น หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่อาศัย เช่น การพักค้างในโฮมสเตย์ในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช หมู่บ้านนาตันจัน จังหวัดสุโขทัย เป็นต้น

3.2 แหล่งศิลปวัฒนธรรมและประเพณี วัฒนธรรม (Culture) หมายถึง สิ่งที่ดีงามและสิ่งมีคุณค่า ซึ่งคนในสังคมประพฤติปฏิบัติหรือแสดงออกมาซ้ำนาน ในลักษณะที่เป็นขนบธรรมเนียมประเพณี และศิลปกรรม อันมีทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่ควรแก่การอนุรักษ์วัฒนธรรม เป็นลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวและศีลธรรมอันดีของประชาชน วัฒนธรรม ที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจแบ่งเป็นอย่างน้อย 3 ลักษณะคือ

3.2.1 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ซึ่งเป็นเรื่องราวทางพุทธประวัติ และนิทาน อธิบายหลักธรรมที่นำมาพัฒนาเป็นการปฏิบัติประจำจนเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม เช่น ประเพณีการแห่เทียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประเพณีบวชนาค ประเพณี ชักพระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี งานสารทเดือนสิบจังหวัดนครศรีธรรมราช งานตักบาตรเทโว จังหวัดอุทัยธานี เป็นต้น

3.2.2 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความเชื่อส่วนใหญ่เกี่ยวพันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ที่ชาวบ้านเห็นว่าไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วไป แต่เนื่องจากไม่สามารถอธิบายได้ว่า เพราะเหตุใดจึงเกิดเหตุการณ์นั้น จึงยกให้เป็นการกระทำจากสิ่งเหนือธรรมชาติ และเมื่อเวลาผ่านไปนาน จึงกลายเป็นความเชื่อที่เห็นความจำเป็นของพิธีกรรมต่อเนื่องขึ้น เช่น ประเพณี บุญบั้งไฟในจังหวัดหนองคาย

4. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทมนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นมา เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยการสร้างกิจกรรมใหม่ หรือปรับปรุงดัดแปลง เพื่อให้สถานที่ที่มีความหลากหลายในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทมนุษย์สร้างขึ้นแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทย่อย ดังนี้

4.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อม เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นเพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวไปเรียนรู้สถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวเกี่ยวกับสัตว์ พืช หรือระบบนิเวศ ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวเพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อม ได้แก่

4.1.1 แหล่งท่องเที่ยวเพื่อศึกษาสัตววิทยา ได้แก่ สวนสัตว์ปิด เช่น สวนสัตว์ตามต่างจังหวัด และสวนสัตว์เปิด เช่น สวนสัตว์เปิดเขาเขียวที่เป็นหน่วยงานภาครัฐจังหวัดชลบุรี ซาฟารีเวิลด์ ฟาร์มจระเข้ สวนเสือศรีราชา โอเอซิส ซี เวิลด์ สวนผีเสื้อที่เป็นของเอกชน เป็นต้น

4.1.2 แหล่งท่องเที่ยวเพื่อศึกษาพฤกษศาสตร์ ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นของรัฐ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวของกรมวิชาการเกษตร เช่น ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่-ขุนวาง สถานีทดลองเกษตรที่สูง ศูนย์บริการท่องเที่ยวเกษตรบ้านร่องกล้า แหล่งท่องเที่ยวกรมส่งเสริมการเกษตร เช่น ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเกษตร บ้านมณีพฤกษ์จังหวัดน่าน เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ กรมป่าไม้ เช่น สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่ สวนรวมพรรณไม้ป่า 60 พรรษา มหาราชินี เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวโครงการหลวง เช่น สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง สถานีวิจัยหลวงอินทนนท์ เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เช่น สวนป่าแม่แจ่ม สวนป่าเขากระยาง เป็นต้น ตลอดจนสวนสาธารณะ เช่น สวนหลวง ร.9 เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเพื่อศึกษาพฤกษศาสตร์ที่เป็นของภาคเอกชน เช่น สวนกล้วยไม้ สวนกุหลาบ สวนสมุนไพรรวม สวนส้ม ไร่กำนันจุล ไร่ปี่เอิ้น เป็นต้น

4.1.3 แหล่งท่องเที่ยวเพื่อศึกษาความรู้ทั่วไป เป็นพิพิธภัณฑ์สถานที่เก็บรวบรวมศิลปะและวิทยาศาสตร์ ทั้งที่เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติที่อยู่ในความดูแลของกรมศิลปากร และพิพิธภัณฑ์สถานของเอกชน เช่น พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย เมืองโบราณ พิพิธภัณฑ์สถานชาติพันธุ์วิทยาของสยามสมาคม เป็นต้น

5. ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและความบันเทิง

5.1 สวนสนุกและสถานที่ชมทิวทัศน์ เช่น ครีมเวลด์ สวนสยาม สถานที่ชมทิวทัศน์ที่ชั้นบนของโรงแรมไอบหยกสกาย เป็นต้น

5.2 สถานบันเทิงและสถานที่ซื้อสินค้า เช่น สถานบันเทิงยามค่ำคีน ไนต์คลับ ดิสโก้เธค โรงละคร โรงภาพยนตร์ ศูนย์หัตถกรรม ตลาดนัด เป็นต้น

นอกจากนั้น ัญญฎกฤษฎณ์ เอกวรรณัง (2563) ได้กล่าวถึงความหมายของทรัพยากรการท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง สิ่งใดๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีลักษณะสวยงาม เด่น แปลก แตกต่างจากถิ่นที่อยู่อาศัยตามปกติ หายาก หรือเกิดขึ้นไม่บ่อยครั้ง และมีคุณค่าหรือสามารถใช้เป็นสิ่งดึงดูดใจให้มีการเดินทางท่องเที่ยวได้ ทั้งนี้ ทรัพยากรการท่องเที่ยวอาจปรากฏในลักษณะที่เป็นรูปธรรม เช่น ภูเขา ป่าไม้ ทะเล หรือเขื่อน และอาจปรากฏการณ์ในลักษณะที่เป็นนามธรรมซึ่งไม่สามารถจับต้องได้ แต่สัมผัสได้ด้วยความรู้สึก เช่น ภาษา การละเล่น วัฒนธรรม หรือประเพณี เป็นต้น นอกจากนี้ ทรัพยากรการท่องเที่ยวอาจอยู่ในลักษณะของ “พื้นที่” (Area) ที่เรียกว่า “แหล่งท่องเที่ยว” เช่น สวนสัตว์ดุสิต หรือเมืองจำลอง หรืออาจไม่อยู่ในลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวก็ได้ เช่น อาหารประจำชาติ การละเล่นพื้นบ้าน หรือวิถีชีวิตชุมชน เป็นต้น

ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวควรมีลักษณะสำคัญอย่างน้อย 3 ประการหรือที่เรียกรวมกันว่า 3As ได้แก่

1. ความดึงดูดใจ (Attraction) ทรัพยากรการท่องเที่ยวควรดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ หรือมีลักษณะชวนตา ชวนใจ มีเสน่ห์เฉพาะตัว ซึ่งมักมีสาเหตุมาจาก

- มีความงามตามธรรมชาติ เช่น ชายหาดที่มีทรายขาว แนวปะการังที่มีสีสันทันสวยงาม สภาพภูมิอากาศที่หนาวเย็นบนดอยสูง หรือความงดงามที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ทะเลสาบเหนือเขื่อนภูมิพล หรือรีสอร์ทในหุบเขา เป็นต้น

- มีลักษณะของเหตุการณ์สำคัญเฉพาะการณ์ เช่น งานประเพณีในเทศกาลสำคัญของแต่ละท้องถิ่น เช่น งานประเพณีผีตาโชน จ.เลย งานประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ จ.นครศรีธรรมราช หรือการแสดงแสง สี เสียงในแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น ที่สะพานข้ามแม่น้ำแคว จ.กาญจนบุรี เป็นต้น

- ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น หาตู้ได้ยาก หรือเกิดขึ้นไม่บ่อยครั้ง เช่น ตลาดน้ำดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี การแสดงหนังตะลุง จ.พัทลุง หรืองาน Bangkok Motor Show เป็นต้น

2. ความสามารถในการเข้าถึงง่าย (Accessibility) ทรัพยากรการท่องเที่ยวจะดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้มากหากมีความสะดวกในการเดินทางเที่ยวชม หากนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งที่เป็นที่ตั้งของทรัพยากรการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก และ/หรือรวดเร็ว นักท่องเที่ยวจะเกิดอารมณ์ในการท่องเที่ยวได้มาก ดังนั้น แม้ทรัพยากรการท่องเที่ยวจะมีความสวยงาม แต่ขาดความสะดวกในการเข้าถึง นักท่องเที่ยวอาจจะไม่เดินทางไปเที่ยวชมก็ได้ แต่กระนั้น ก็มีข้อยกเว้นสำหรับทรัพยากรการท่องเที่ยวบางอย่างหรือบางแห่ง ที่แม้การเข้าถึงจะยากลำบาก เช่น ต้องเดินเท้าหลายกิโลเมตร ก็ยังมีนักท่องเที่ยวอยากเข้าไปชม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีความดึงดูดใจเป็นอย่างมาก เช่น อุทยานแห่งชาติภูกระดึง เป็นต้น

3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) ทรัพยากรการท่องเที่ยวควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวตั้งอยู่ เพื่อก่อให้เกิดความประทับใจ สุขใจ และซาบซึ้งใจในการเที่ยวชม ส่งผลให้นักท่องเที่ยวอยากท่องเที่ยวในพื้นที่นานขึ้น หรือกลับมาท่องเที่ยวซ้ำในโอกาสหน้า สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ เช่น ลานจอดรถ ม้านั่ง ถังขยะ ไฟฟ้าแสงสว่าง ห้องสุขา ที่พักแรม ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ร้านอาหาร ป้ายบอกทาง ป้ายสื่อความหมายทางธรรมชาติหรือทางวัฒนธรรม ฯลฯ

ทรัพยากรการท่องเที่ยวแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ตามลักษณะการเกิดของทรัพยากร คือ

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติซึ่งมีความงดงาม และ/หรือแปลกแตกต่างไปจากที่อื่นๆ จนสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวไปเยือน ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทนี้แบ่งย่อยออกได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

1.1 ทิวทัศน์หรือภูมิประเทศทางธรรมชาติ (Nature Scenery or Landform)
เช่น ชายหาดป่าตอง ออบหลวง เป็นต้น

1.2 สัตว์ป่า (Fauna) และพันธุ์ไม้ (Flora) เช่น กระต๊อ ต้นเมเปิ้ล เป็นต้น

1.3 สภาพภูมิอากาศ (Climate) เช่น แสงแดด หิมะตก เป็นต้น

1.4 ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ (Natural Phenomenon) เช่น ฝนดาวตก เป็นต้น

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น หมายถึง สิ่งที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นซึ่งอาจเป็นการสร้างเพื่อวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป มีความงดงาม น่าชื่นชม น่านับถือ มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่น่าสนใจ และ/หรือมีความแปลกแตกต่างไปจากที่อื่นๆ จนสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวไปเยือน เช่น แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ หมู่บ้านชาวเขา ศาสนสถาน สวนเกษตร อนุสาวรีย์ เมืองแร่ สวนสัตว์ สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ หอชมวิว กิจกรรมการละเล่น วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ หรือสถานบันเทิง เป็นต้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทนี้อาจแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่

2.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนสถาน หมายถึง สิ่งใดๆ ก็ตามที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนา ซึ่งมีคุณค่าทางการท่องเที่ยว หรือดึงดูดใจให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนสถาน/ปูชนียสถาน

2.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับศิลปะ วัฒนธรรม และงานประเพณี ทั้งที่มีพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา และความเชื่อ ตลอดจนจรรยาบรรณการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น เช่น ประเพณีบุญบั้งไฟ จ.ร้อยเอ็ด เป็นต้น

2.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ หมายถึง สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นหรือถูกจัดดำเนินการโดยบุคคลหรือองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยการปรับปรุง ดัดแปลง หรือสร้างแนวคิด และกิจกรรมใหม่ขึ้นมา เพื่อให้สถานที่นั้นมีความหลากหลายในการเที่ยวชมหรือทำกิจกรรม ซึ่งสามารถดึงดูดผู้สนใจให้เดินทางมาท่องเที่ยวและเกิดความประทับใจมากที่สุด แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.3.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์ทางการศึกษา
 สิ่งแวดล้อม หมายถึง สถานที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เข้าไปเพื่อเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวเราเป็นสำคัญ ซึ่งสามารถจำแนกได้ 3 ประเภท ได้แก่ (1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์ทางการศึกษาสัตววิทยา (2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์ทางการศึกษาพฤกษศาสตร์ และ (3)

ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์ทางการศึกษาความรู้ทั่วไป เช่น พิพิธภัณฑ์ศิลปะ พิพิธภัณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.3.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์เฉพาะด้านความสนุกสนานเพลิดเพลิน หมายถึง สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นใหม่โดยแนวคิดจินตนาการ เพื่อเน้นความสำคัญให้กับผู้ที่เข้าไปเที่ยว หรือเป็นสถานที่ที่ถูกดัดแปลงโดยการนำเอาสภาพภูมิศาสตร์ที่มีคุณค่าอยู่ในตัวมาเพิ่มจุดเด่นให้เป็นสถานที่ที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้นในการไปชมหรือประกอบกิจกรรม ทั้งนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทสวนสนุกและจุดชมทิวทัศน์สวนสนุก (Theme Park) (2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทสถานบันเทิงและสถานที่จำหน่ายสินค้า และ (3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทสถานที่เล่นกีฬาและเสียงโชค

2.3.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์ทางสังคมวัฒนธรรม หมายถึง สถานที่ที่จัดการแสดงทางวัฒนธรรม หรือจำลองสถานการณ์ หรือสถานที่เพื่อแสดงลักษณะทางสังคม รวมถึงการจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสแสดงฝีมือภูมิปัญญาที่มีอยู่ให้นักท่องเที่ยวได้ชมโดยมีการจัดการของบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทราบข้อมูล และข่าวสารโดยทั่วกัน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทงานเทศกาล (2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศูนย์วัฒนธรรม และศูนย์หัตถกรรม และ (3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทวิถีชีวิต

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว

2.1 ความหมายของศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังนี้

สุภาพรณ์ หาญทอง (2543) ได้อธิบายว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว เป็นความพร้อมในตัวของแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการปรับปรุง พัฒนา หรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ และ

ในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวย่อมมีศักยภาพที่แตกต่างกัน การพัฒนาการท่องเที่ยวจึงต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานที่ว่ามีมากเพียงใด

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) ได้ให้ความหมายของคำว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวว่า หมายถึง ความพร้อมในด้านคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวในการให้บริการด้านการท่องเที่ยวแก่ผู้มาเยี่ยมชม ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ 4 ประการคือ 1) ความน่าดึงดูดใจของสถานที่ 2) ความสะดวกในการเข้าถึง 3) ความประทับใจ และ 4) องค์ประกอบของการบริการ

ศิริจรรยา ประพุดติกิจ (2553) ได้กล่าวว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว คือ ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา การปรับปรุง หรือการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังรวมถึงความน่าสนใจของแหล่งเที่ยวนั้นๆ ว่ามีมากพอที่จะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางไปเที่ยวชมหรือไม่

สรุปได้ว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในการให้บริการด้านการท่องเที่ยวแก่ผู้มาเยี่ยมชม

2.2 เกณฑ์การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว

การประเมินศักยภาพแหล่งเที่ยวนั้นมีนักวิชาการหรือองค์กรต่างๆ ทำการศึกษาและกำหนดเกณฑ์ในการประเมินขึ้นมาจำนวนมาก ดังเช่น

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2540) ได้ทำการศึกษาเพื่อกำหนดเกณฑ์เบื้องต้นเพื่อคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มีการจัดการระบบนิเวศที่ยั่งยืน และมีการส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ รวมทั้งมีการจัดการโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

1) เกณฑ์ศักยภาพของทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยว พิจารณาจากสภาพทรัพยากรโดยเน้นความสำคัญของระบบนิเวศ ลักษณะทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ดังนี้

- ชนิดของแหล่งท่องเที่ยว พิจารณาจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพธรรมชาติดั้งเดิมหรือหากมีการตัดแปลง ตกแต่งบ้างในบางส่วนก็ต้องคงสภาพเดิมไว้เป็นหลัก ทั้งนี้หากเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่

สร้างขึ้นใหม่ การจำลองสภาพ การผสมผสานหรือตกแต่งใหม่ โดยไม่ใช่ระบบนิเวศที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ จะมีค่าความเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อย

- องค์ประกอบที่เป็นเอกลักษณ์ พิจารณาความสำคัญของระบบนิเวศในพื้นที่ เช่น ความสมบูรณ์ ความหลากหลาย ความสัมพันธ์ที่เป็นระบบ และพิจารณาในองค์ประกอบด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมซึ่งเป็นสิ่งที่เพิ่มความดึงดูดใจ ทั้งนี้องค์ประกอบที่เป็นเอกลักษณ์ที่มีความโดดเด่นมากจะแสดงถึงระดับศักยภาพที่สูง

2) เกณฑ์ศักยภาพของการจัดการ พิจารณาจากสภาพการจัดการในปัจจุบันซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงโอกาสในการเพิ่มศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สูงขึ้น ได้แก่

- การจัดให้มีการให้ความรู้และการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาจากรูปแบบการจัดสื่อความหมาย กิจกรรมการให้ความรู้ที่มีลักษณะของการจัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

- การจัดการด้านการป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากการจัดกิจกรรมการรักษาและคุ้มครองสิ่งแวดล้อมว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด เช่น มาตรการควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อม การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มาตรการควบคุมจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว การจัดสิ่งบริการ

- องค์กรที่ทำหน้าที่ในการจัดการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ โดยพิจารณาจากรูปแบบองค์กรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการ ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นในการบริหารจัดการ

ส่วนจากรุจน์ กลิ่นตีป्ली (2541) ได้สรุปหลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ไว้ว่าจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1) องค์ประกอบด้านพื้นที่ ได้แก่ การดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีลักษณะเฉพาะหรือมีความมีเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ วัฒนธรรม ประเพณีในท้องถิ่น ความสำคัญของระบบนิเวศในพื้นที่ รวมทั้งปัจจัยดึงดูดอื่น ๆ ได้แก่ ภูมิทัศน์ ความยากง่ายในการเข้าถึงพื้นที่

2) องค์ประกอบด้านการจัดการ ได้แก่ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การรักษาความปลอดภัยในการท่องเที่ยว การจัดการด้านความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่ การควบคุมด้าน

ความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (Carrying Capacity) ไม่ให้มีการท่องเที่ยวเกินขีดความสามารถในการรองรับ (Over Carrying Capacity) การควบคุมกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่

3) องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ ได้แก่ ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ โอกาสในการสร้างจิตสำนึกและการให้การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

4) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม ได้แก่ รูปแบบการควบคุมดูแลแหล่งท่องเที่ยวขององค์กรท้องถิ่น การมีส่วนร่วมควบคุมดูแลแหล่งท่องเที่ยวของประชาชนในท้องถิ่น ความสนใจและความพึงพอใจของประชาชนในท้องถิ่นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

ในขณะที่ วิวัฒน์ชัย บุญยภักดิ์ (2550) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและการกำหนดศักยภาพ หรือความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ไว้ดังนี้

1) คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ความสวยงาม ลักษณะเด่นในตัวเอง ความเก่าแก่ทางด้านประวัติศาสตร์ ความสำคัญทางลัทธิและศาสนา บรรยากาศ สภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ และวิถีชีวิตชุมชน

2) ความสะดวกในการเข้าถึง ได้แก่ สภาพของเส้นทางท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทาง ระยะ เวลาจากตัวเมืองไปยังแหล่งท่องเที่ยว

3) สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ที่พักแรม ร้านอาหาร เครื่องดื่ม สถานบริการต่าง ๆ ระบบ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และการรักษาความปลอดภัย

4) สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพทางกายภาพ สภาพอากาศ ระบบนิเวศ และสภาพอื่น ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว

5) ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อจำกัดด้านพื้นที่ ข้อจำกัดทางด้านบริการ สาธารณูปโภค ปัญหาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

6) ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน ได้แก่ ความเป็นที่รู้จักของแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว

นอกจากนี้ วิภา ศรีระทุ (2551) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการพิจารณาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ที่ครอบคลุมองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านพื้นที่ คือ การดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะเฉพาะหรือมีความเป็นเอกลักษณ์ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน วัตถุสถาน ที่มีความ

เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ วัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น รวมทั้งต้องมีปัจจัยอื่นที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้แก่ ลักษณะภูมิทัศน์ ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2) ด้านการจัดการ คือ ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวในพื้นที่ การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และการจัดการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวไม่ให้เกิดขีดความสามารถในการรองรับ

3) ด้านกิจกรรมและกระบวนการ คือ การพิจารณาถึงความหลากหลายของการท่องเที่ยว การสร้างจิตสำนึกและการให้การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

4) ด้านการมีส่วนร่วม คือ การพิจารณาว่าองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบใดบ้าง และประชาชนในท้องถิ่นมีความพอใจหรือสนใจที่จะให้แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่

นอกจากนี้ สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว (2552) ยังได้จัดทำคู่มือ “การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว” เพื่อจัดอันดับความเร่งด่วนในการพัฒนา โดยใช้หลักเกณฑ์สำคัญ 2 เกณฑ์ คือ

1) หลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อจัดอันดับความสำคัญ ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ย่อย ดังนี้

- ความมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป โดยพิจารณาจากการเป็นที่รู้จักของชุมชนท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค หรือประเทศ

- เอกลักษณ์ คุณค่าเฉพาะเชิงการท่องเที่ยวโดยพิจารณาจากความเป็นเอกลักษณ์ ตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ความสวยงามตามธรรมชาติ คุณค่าทางโบราณคดี คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ

- สร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น จังหวัด หรือประเทศ โดยพิจารณาจากการสร้างเสริมรายได้ให้กับ ชุมชน/อำเภอ จังหวัด ประเทศ

- สร้างเสริมความสามัคคี ความภาคภูมิใจให้กับท้องถิ่น โดยพิจารณาจากการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ/ความผูกพันต่อชุมชนท้องถิ่นและความเข้มแข็งในการดำรงรักษาเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละประเภทแหล่งท่องเที่ยว ทำให้มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

- สร้างความเจริญให้กับชุมชน ด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ โดยพิจารณาจากการมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ฯลฯ
- อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาจากความเป็นธรรมชาติ การรักษาการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ
- การอนุรักษ์สิ่งก่อสร้างทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ โดยพิจารณาจากการดูแลรักษา ทำนุบำรุง การบูรณะเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์
- อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยพิจารณาจากวัฒนธรรมของชุมชนให้ได้รับการดูแลรักษา เช่น การแต่งกาย ภาษา การเล่น การแสดง และวันสำคัญของท้องถิ่น
- คุณค่าทางวิชาการและการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากการเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมวิทยาศาสตร์
- เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ นันทนาการแก่ชุมชน โดยพิจารณาจากระดับการให้บริการจากท้องถิ่นขึ้นไปจนถึงระดับประเทศและนานาชาติ

2) หลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อจัดอันดับความเสื่อมโทรม ดังนี้

2.1 ด้านกายภาพ ประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ ดังนี้

1) เส้นทางที่เข้าถึงจากภายนอก โดยพิจารณาจากความชำรุดเหมาะสมทุกฤดูกาล

2) เส้นทางที่เชื่อมภายในแหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากความชำรุด/ความเพียงพอของเส้นทางที่เชื่อมภายในแหล่งท่องเที่ยว

3) ป้ายสื่อความหมาย โดยพิจารณาจากความเพียงพอ/ความชัดเจนของป้ายบอกเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยว

2.2 ด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ

1) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

2) ห้องน้ำห้องสุขา

3) ที่จอดรถ

- 4) ร้านอาหาร-ร้านขายของที่ระลึก
- 5) ที่พัก
- 6) ระบบไฟฟ้า
- 7) ระบบน้ำประปา
- 8) โทรคมนาคม

2.3 คุณค่าของแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยว

- 1) ความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว
- 2) ความสุนทรีย์และความสวยงามของธรรมชาติ
- 3) สิ่งก่อสร้างทางประวัติศาสตร์และโบราณสถาน
- 4) คุณค่าทางประวัติศาสตร์
- 5) คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 6) คุณค่าทางวิชาการ และการเรียนรู้

2.4 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม

- 1) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอาชีพของชุมชน โดยพิจารณาถึงคนส่วนใหญ่ในชุมชนได้เปลี่ยนอาชีพหลักไปสู่อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
- 2) ผลกระทบต่อรายได้ชุมชน โดยพิจารณาจากความไม่แน่นอนของรายได้ของชุมชน/รายได้ลดลง
- 3) การก่อให้เกิดปัญหาสังคม โดยพิจารณาจากปัญหาอาชญากรรม ค่าครองชีพ/เพศพาณิชย์
- 4) ความขัดแย้งของชุมชนในสังคม โดยพิจารณาจากการแก่งแย่ง การทะเลาะวิวาท
- 5) การทำลายจิตสำนึกชุมชน โดยพิจารณาจากความเห็นแก่ตัว การขาดความร่วมมือของชุมชน

จากแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่า ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว คือ ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยว และเอื้อต่อการพัฒนาหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและการกำหนดศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมีหลากหลาย โดยมีกรอบองค์ประกอบ 6 ข้อ ดังนี้ 1) คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว 2) ความสะดวกในการเข้าถึง 3) สิ่งอำนวยความสะดวก 4) สภาพแวดล้อม 5) ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว และ 6) ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน

3. แนวคิดในการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization-focused Evaluation: UFA)

การประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization-focused Evaluation) เป็นรูปแบบการประเมินในยุคใหม่ที่ได้รับความสนใจมากขึ้นในปัจจุบัน เพราะมีลักษณะสอดคล้องกับกระแสความต้องการผสมผสานวิถีและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ซึ่งแนวทางการประเมินนี้อาศัยการใช้ประโยชน์ของข้อค้นพบที่เกิดขึ้น และการมีส่วนร่วมทั้งในส่วน of นักประเมิน ผู้ถูกประเมิน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน เพื่อนำสู่ผลการประเมินที่มีคุณภาพและนำไปสู่การใช้ประโยชน์ผลการประเมินในการพัฒนาโครงการให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินแบบนี้พัฒนาขึ้นโดย M.Q. Patton ตั้งแต่ปี ค.ศ.1997 เพื่อแก้ปัญหาของการประเมินโดยเฉพาะในประเด็นที่มักจะได้รับการวิจารณ์ว่า ประเมินแล้วไม่ได้ นำผลการประเมินไปใช้หรือผู้บริหารมองว่าผลการประเมินไม่ตรงกับข้อมูลที่ ต้องการใช้ประกอบการตัดสินใจ

3.1 ความหมายของการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์

Patton (2008) ได้ให้นิยามไว้ว่า การประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับกิจกรรมและผลลัพธ์ของโครงการเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจคุณค่าและการปรับปรุงโครงการ โดยมุ่งเน้นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับการใช้ผลการประเมินและเป็น การประเมินที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจงว่าจะนำผลการประเมินไปใช้ทำอะไร โดยยึดหลัก ความเป็นประโยชน์ (Utility) และการนำไปใช้จริง (Actual Use) ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นัก

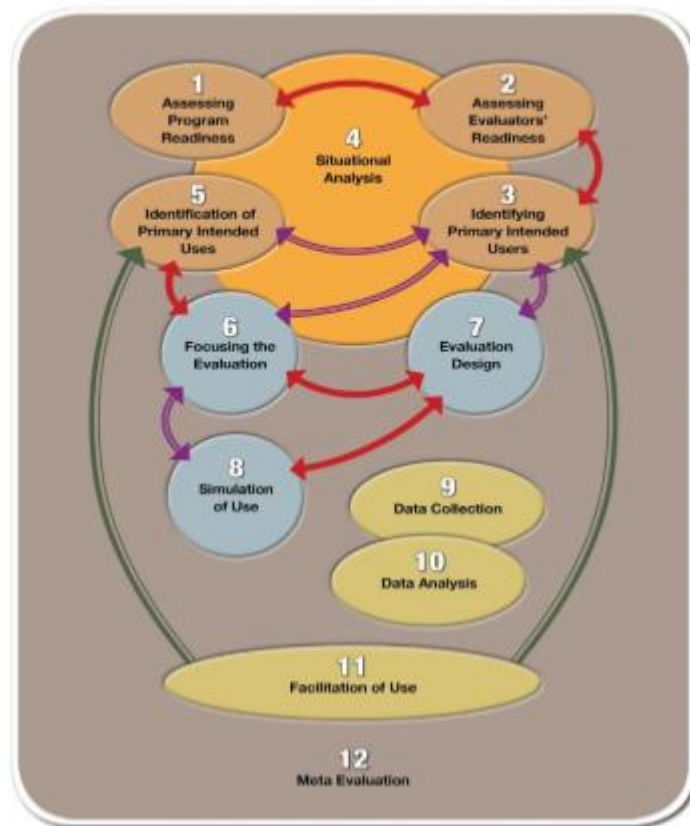
ประเมินจะต้องวิเคราะห์ให้ได้ว่า ใครคือผู้ใช้ผลประโยชน์หรือผู้ใช้ประโยชน์หลัก (Primary User) และผู้ใช้ผลประโยชน์นั้นต้องการนำผลการประเมินไปใช้ทำอะไร

3.2 ขั้นตอนการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์

การประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ไม่มีการกำหนดเนื้อหา วิธีการหรือทฤษฎีใดๆ แต่เป็นเพียงกรอบแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์สามารถรวมถึงการประเมินที่มีวิธีการที่หลากหลายโดยกระบวนการมีส่วนร่วม การตัดสินใจในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการประเมินถือว่าเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการนี้

Patton (2012) ได้สรุปขั้นตอนของการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ ไว้ในหนังสือที่ชื่อว่า Essentials of Utilization - focused Evaluation โดยการวาดเป็นแผนผังภาพจากประสบการณ์ อันประกอบด้วย 12 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การประเมินความพร้อมของโปรแกรม (Assessing Program Readiness)
- 2) การประเมินความพร้อมของผู้ประเมิน (Assessing Evaluator's Readiness)
- 3) การค้นหาผู้ที่ต้องการใช้ผลประโยชน์ (Identifying Primary Intended Users)
- 4) การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situational Analysis)
- 5) การระบุผู้ใช้ผลการประเมินที่แท้จริง (Identification of Primary Intended Uses)
- 6) การกำหนดประเด็นการประเมิน (Focusing the Evaluation)
- 7) การออกแบบการประเมิน (Evaluation Design)
- 8) การกระตุ้นการใช้ประโยชน์ (Simulation of Use)
- 9) การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)
- 10) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)
- 11) การอำนวยความสะดวกในการใช้ประโยชน์ (Facilitation of Use)
- 12) การประเมินงานประเมิน (Meta Evaluation)

ภาพที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์

(ที่มา - Patton, 2012)

3.3 แนวทางการนำการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ไปใช้

สุปราณี หมื่นยา (2561) ได้เสนอแนวทางการนำการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ไปใช้ไว้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินความพร้อมของโปรแกรม (Assessing Program Readiness) ในขั้นของการประเมินความพร้อมของโปรแกรม นักประเมินได้ดำเนินการร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วน

เสียและผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ มีการจัดประชุมร่วมกันเพื่อประเมินความพร้อม โดยการนำผลการประเมินโครงการมาวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของโครงการ รวมทั้งมีการศึกษาจากรายงานสรุปผลโครงการประกอบด้วยทั้งแหล่งเอกสารและแหล่งบุคคล แล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกันสรุปและนำเสนอผลเป็นแบบสรุปความพร้อมของโครงการ

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความพร้อมของผู้ประเมิน (Assessing Evaluator's Readiness) นักประเมินร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ จัดประชุมร่วมกันเพื่อประเมินความพร้อม และความสามารถของผู้ประเมิน โดยช่วยกันวิเคราะห์เป็นรายบุคคลว่าใครมีความสามารถทางด้านการประเมินทางด้านใด ในเรื่องใดบ้าง และใครที่ยังไม่มีความสามารถทางด้านการประเมินในเรื่องอะไรบ้าง จากนั้นรวบรวมข้อมูลทั้งหมด โดยทำการสรุปผลเป็นรายบุคคล แล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกันสรุปผลการประเมินความพร้อม และความสามารถของผู้ประเมินเป็นรายบุคคล

ขั้นตอนที่ 3 การค้นหาผู้ที่ต้องการใช้ผลประเมิน (Identifying Primary Intended Users) นักประเมินร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ โดยจัดประชุมร่วมกันเพื่อค้นหาผู้ที่สนใจผลการประเมินในโครงการที่ดำเนินการขึ้น และตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ โดยผู้ใช้ผลการประเมินต้องเป็นผู้ที่ใช้ผลการประเมินที่แท้จริง และต้องมีส่วนร่วมในการประเมินอย่างต่อเนื่องในทุกขั้นตอนของการประเมิน ซึ่งนักประเมินจะต้องประเมินได้ว่า ใครคือผู้ใช้ผลการประเมิน อะไรคือวัตถุประสงค์ และความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมินที่แท้จริงซึ่งสิ่งสำคัญ คือ ต้องสร้างบรรยากาศในการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ผลการประเมินตั้งแต่เริ่มต้น จากนั้นรวบรวมข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกัน สรุป และเสนอผลการค้นหาผู้ใช้ผลประเมินเบื้องต้น

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situational Analysis) นักประเมินร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ โดยจัดประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมดำเนินการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนเพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งการใช้ผลการประเมินขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล และในแต่ละบริบท ซึ่งการสนับสนุนให้ผู้ใช้ผลการประเมินจะต้องคำนึงถึงปัจจัยของสถานการณ์ นักประเมินจะต้องทบทวนสถานการณ์ขององค์กรในด้านต่างๆ เช่น ประสบการณ์ในการประเมินก่อนหน้า ความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้ในการประเมิน และการตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งที่จะได้รับจากการประเมินซึ่งต้องมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาองค์กร หากมีประเด็นด้านบริบท

อื่นๆ ที่ต้องพิจารณา เช่น ระยะเวลา ทรัพยากรขององค์กรที่ใช้ในการประเมิน วัฒนธรรม ความวุ่นวาย อำนาจ และการเมือง เป็นต้น จากนั้นนำมาวิเคราะห์เอกสารและจัดทำเป็นรายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 5 การระบุผู้ใช้ผลการประเมินที่แท้จริง (Identification of Primary Intended Uses) นักประเมินร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ จัดประชุมร่วมกันเพื่อค้นหาผู้ใช้ผลการประเมินที่แท้จริงในโครงการที่ดำเนินการขึ้น และสอดคล้องตามประเด็นการประเมินที่กำหนด โดยการทบทวนวัตถุประสงค์จากความต้องการในการนำผลการประเมินไปใช้จริงกับผู้ต้องการใช้ผลการประเมินที่แท้จริง โดยนำเสนอเป็นข้อคำถามและวิธีการในการประเมินซึ่งเป็นไปได้ในการใช้ผลการประเมินที่อาจรวมถึงการรวมกันของกระบวนการและการค้นหาการใช้ประโยชน์

ขั้นตอนที่ 6 การกำหนดประเด็นการประเมิน (Focusing the Evaluation) นักประเมินร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ จัดประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดประเด็นในการประเมิน โดยเป็นประเด็นที่กำหนดร่วมกันของผู้ที่ใช้ผลการประเมินที่แท้จริงร่วมกับการสำรวจสภาพการดำเนินงานของโครงการ ที่มีความสอดคล้องกับนโยบาย จะเกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบข้อคำถามการประเมินสำหรับการประเมินผล เช่นเดียวกับการวิจัยที่กำหนดประเด็นคำถามการประเมินผลที่ยากกว่าความคาดหวัง จากนั้นกำหนดประเด็นที่ต้องการวัดและประเมินผล นอกเหนือจากที่ได้มีการดำเนินการอยู่แล้ว ซึ่งการแลกเปลี่ยนโดยผู้ใช้ผลการประเมินที่แท้จริงในประเด็นนี้ถือเป็นวัตถุประสงค์หลักของการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์

ขั้นตอนที่ 7 การออกแบบการประเมิน (Evaluation Design) นักประเมินร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ จัดประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดการประเมิน และเลือกวิธีการประเมิน ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อมูลที่จำเป็นในการตอบสนองต่อคำถามการประเมินโดยผู้ประเมินจะต้องตรวจสอบว่าวิธีการประเมิน เพื่อให้ผลลัพธ์ที่ตอบสนองต่อการใช้ผลการประเมินของผู้ที่ใช้ผลการประเมินที่แท้จริง

ขั้นตอนที่ 8 การกระตุ้นการใช้ประโยชน์ (Simulation of Use) นักประเมินร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ จัดประชุมร่วมกันเพื่อชี้แจงกระตุ้นการใช้ประโยชน์ โดยนำผลการประเมินโครงการมาร่วมกันพิจารณาว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ ควรที่จะดำเนินการต่อไป หรือควรที่จะยุติโครงการ ซึ่งขั้นตอนนี้จะเกิดขึ้นก่อนที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล การกระตุ้นให้ใช้ผลการประเมินให้เป็นไปได้จะเกิดขึ้นกับข้อค้นพบที่สร้างขึ้น เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูล

ที่คาดหวังจะนำไปสู่ข้อค้นพบที่สามารถใช้ประโยชน์โดยผู้ที่ต้องการใช้ผลประโยชน์ที่แท้จริง ในหลายๆ กรณีที่คำถามการประเมินและวิธีการประเมินจะถูกปรับแก้ไขในขั้นตอนนี้

ขั้นตอนที่ 9 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection) นักประเมินร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ จัดประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการใช้เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมิน แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตต่างๆ รวมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างชัดเจนก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการประเมิน เพื่อให้ผู้ที่ยังไม่เข้าใจในการประเมินเกิดการปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้ข้อมูลมีคุณภาพ และมีความเชื่อถือได้ ดังนั้น การจัดการเก็บรวบรวมข้อมูลจะคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ใช้ผลการประเมินที่แท้จริงเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้ใช้ผลการประเมินที่แท้จริงทราบและมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการประเมิน

ขั้นตอนที่ 10 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) นักประเมินร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ จัดประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือประเมิน วิเคราะห์เทียบกับเกณฑ์การตัดสินในการประเมินผล โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับการคำนวณเอง ซึ่งในการประชุมจะมีการแลกเปลี่ยนและร่วมปรึกษาร่วมกับผู้ที่ใช้ผลการประเมินที่แท้จริง จะเพิ่มความเข้าใจในการค้นหาข้อค้นพบและเพิ่มความรู้สึกของการเป็นเจ้าของและความมุ่งมั่นในการใช้ประโยชน์ของผลการประเมิน

ขั้นตอนที่ 11 การอำนวยความสะดวกในการใช้ประโยชน์ (Facilitation of Use) การดำเนินการในขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแนวทาง/นโยบายที่กำหนด และเสนอผลการประเมินให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ถึงผลการประเมิน โดยการจัดประชุมร่วมกันระหว่างนักประเมินร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ นักประเมินจะมีส่วนในการอำนวยความสะดวกในการใช้ผลการประเมิน ซึ่งต้องตระหนักถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีบทบาทสำคัญในการอำนวยความสะดวกหรือยับยั้งการใช้ผลการประเมิน โดยการอำนวยความสะดวกในกิจกรรมนี้จะรวมถึงการเชื่อมต่อของผลการประเมินและการใช้ผลการประเมินเดิม (หรือวัตถุประสงค์ของการประเมิน) การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอแนะ ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกในการใช้ประโยชน์ ในขั้นตอนนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญของการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ เนื่องจากต้องมีการจัดสรรระยะเวลาและทรัพยากรในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มต้น

ขั้นตอนที่ 12 การประเมินงานประเมิน (Meta Evaluation) ในขั้นตอนนี้จะเป็นการประเมินงานประเมิน โดยดำเนินจัดประชุมร่วมกันระหว่างนักประเมินร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ โดยร่วมกันนำผลการประเมินโครงการมาประเมินอีกครั้งหนึ่งว่า ได้มีการประเมินผลตามวิธีการที่กำหนดขึ้นหรือไม่ จากนั้นร่วมกันสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานการประเมินโครงการแล้วนำผลการประเมินนั้นมาวิเคราะห์สรุปผลอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งในขั้นตอนนี้จะบอกเกี่ยวกับกระบวนการในการพัฒนากระบวนการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์และช่วยให้ผู้ใช้ผลการประเมินและนักประเมินเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองได้

4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

แนวคิดเรื่อง “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์” (Creative Tourism) จัดว่าเป็นแนวคิดที่ค่อนข้างใหม่ เริ่มปรากฏขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2543 โดย Greg Richards และ Crispin Raymond ต่อมาในปี พ.ศ. 2549 องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) จึงได้กำหนดนิยามว่า “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คือ การเดินทางที่มุ่งไปสู่ความผูกพัน และประสบการณ์จริงแท้ที่เกิดจากการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ศิลปะ มรดกทางวัฒนธรรม หรือคุณลักษณะพิเศษของพื้นที่นั้น และนำมาซึ่งความเชื่อมโยงกับผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และเป็นผู้รังสรรค์วัฒนธรรมที่มีชีวิตนั้น” (UNESCO, 2006: Online) และมีนักวิชาการอื่นๆ ได้ให้นิยามความหมายไว้ดังนี้

Raymond & Richards (2000: Online) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การท่องเที่ยวสร้างสรรค์ คือการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้ผู้ไปเยือนสามารถพัฒนาศักยภาพความคิดสร้างสรรค์ในตนเอง ผ่านการมีประสบการณ์ร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในระหว่างการเดินทางเยือนแหล่งท่องเที่ยว

Wurzburger et al. (2009) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การท่องเที่ยวที่มุ่งไปสู่ความผูกพันและประสบการณ์อันแท้จริงซึ่งได้มาจากการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ศิลปะ มรดกทางวัฒนธรรม หรือคุณลักษณะเฉพาะของพื้นที่ เช่นเดียวกับ Greg Richards (2011: Online) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสามารถอนุมานได้ว่าเป็น

ต้นแบบการท่องเที่ยวที่ดี โดยถูกมองว่าเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่สนับสนุนการอนุรักษ์ วัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ผู้วิจัยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้ว่า เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการเรียนรู้ในเรื่องประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ตลอดจนวิถีต่างๆ ในชุมชน ผ่านประสบการณ์ตรงในการมีส่วนร่วมกับผู้คนเจ้าของวัฒนธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งประสบการณ์จากสิ่งที่มีอยู่และเป็นอยู่จริงในชุมชน

4.2 พื้นฐานของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนได้พัฒนา หรือได้ใช้ศักยภาพหรือความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวเอง โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างมุ่งมั่นตั้งใจในวิถีทางและประสบการณ์เรียนรู้ซึ่งเป็นที่ทำกัน อยู่เป็นประจำของผู้คนในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ โดยที่นักท่องเที่ยวอาสาเข้าไปทำหรือเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย เป็นการสร้างสรรค์กิจกรรมหรือผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่นผสมผสานกับแนวคิดจินตนาการของนักท่องเที่ยว สร้างสรรค์กิจกรรมขึ้นมาใหม่ นักท่องเที่ยวมิใช่เป็นเพียงผู้ดูหรือผู้สังเกตการณ์หรือไปปรากฏตัวในที่นั้นๆ แต่เป็นผู้มีปฏิสัมพันธ์หรือเป็นผู้มีส่วนในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับคนในท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นหน้าที่ของนักท่องเที่ยวที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมรอบตัว และใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์เพื่อให้เกิดความชำนาญพัฒนาขึ้นกว่าเดิม

องค์การบริหารพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (2555: ออนไลน์) ได้กำหนดพื้นฐานของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Basic of Creative Tourism) ไว้ดังนี้

1. เป็นความคิดสร้างสรรค์ที่ไม่ได้เลียนแบบใครและเป็นต้นแบบอย่างแท้จริง (Originality) และมีความเป็นของแท้ดั้งเดิม (Authenticity)
2. มีการจินตนาการ (Imagination) และมีความจรรโลงใจ (inspiration) ที่แสดงออกเป็นความคิดอย่างสร้างสรรค์
3. มีองค์ความรู้ (Knowledge) แฝงไว้ด้วยศิลปะ (Arts) และกลิ่นอายของวัฒนธรรมท้องถิ่น
4. เกิดจากการฉลาดคิด (Ingenuity) กลายมาเป็นประดิษฐ์กรรม (Inventiveness)

5. เป็นทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual assets)

4.3 ประเภทการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ธนรัตน์ ทับทิมไทย (ม.ป.ป.: ออนไลน์) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์แบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. ประเภทมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage) เป็นกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อันเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์โบราณคดีวัฒนธรรมประเพณีความเชื่อสภาพสังคม แบ่งเป็น กลุ่มย่อยดังนี้

1.1 กลุ่มแสดงออกทางวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม (Traditional Cultural Expression) เช่น ศิลปะงานฝีมือเทศกาลงานประเพณีต่างๆ

1.2 กลุ่มที่ตั้งทางวัฒนธรรม (Cultural sites) เช่น โบราณสถานพิพิธภัณฑ์ เป็นต้น

2. ประเภทศิลปะ (Arts) เป็นกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนพื้นฐานของศิลปวัฒนธรรมแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ

2.1 งานศิลปะ (Visual arts) เช่น การวาดภาพรูปปั้นและวัตถุโบราณ เป็นต้น

2.2 ศิลปะการแสดง (Performing arts) เช่น การแสดงดนตรีพื้นบ้านการแสดงนาฏศิลป์การแสดงละคร เป็นต้น

3. ประเภทวิถีชีวิต (Lifestyles) เป็นกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตหรือการทำมาหากินของคนในชุมชนท้องถิ่นหรือชาวพื้นเมืองแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อยดังนี้

3.1 วิถีชีวิตของสังคมเมือง เช่น ย่านการค้าโบราณย่านสำเพ็งย่านเยาวราชย่านบางลำพู ย่านเมืองเก่าถนนย่านเมืองเก่าแปดริ้ว ย่านถนนนางงามสงขลา เป็นต้น

3.2 วิถีชีวิตสังคมชนบท เช่น หมู่บ้านช้างตากกลาง อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก การเลี้ยงนกเขาอำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา การทำนาการทำผ้าการทำเครื่องปั้นดินเผา

4. ประเภทสื่อ (Media) เป็นกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารกับกลุ่มคนกลุ่มใหญ่หรือสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเป้าหมายแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อยดังนี้

4.1 งานสื่อสิ่งพิมพ์ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Publishing and Printed Media) เช่น คู่มือท่องเที่ยววิทยาสารการท่องเที่ยวหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่มีส่วนสร้างความน่าสนใจเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจและสามารถสื่อในสิ่งที่มีคุณค่าให้เกิดความน่าสนใจ เป็นต้น

4.2 งานโสตทัศน (Audiovisual) สื่อโฆษณาทางโทรทัศน์วิทยุหรืออื่นๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจถึงการเป็นมาของต้นแบบ (Originality) ความเป็นของแท้ดั้งเดิม (Authenticity) ของแหล่งท่องเที่ยวหรือสถานที่นั้นๆ เป็นต้น

5. ประเภทการตอบสนองความต้องการของลูกค้า (Functional Creation) เป็นกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการแตกต่างกันแบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อยดังนี้

5.1 กลุ่มการออกแบบ (Design) เช่น การออกแบบห้องพักในโรงแรมรีสอร์ท การออกแบบสินค้าของที่ระลึกให้มีอัตลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นหรือแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ

5.2 กลุ่มสื่อสมัยใหม่ (New media) เช่น ดิจิทัลซอฟต์แวร์ เกมส์ต่างๆ

5.3 กลุ่มบริการทางความคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism Services) เช่น การบริการทางสถาปัตยกรรมโฆษณานันทนาการและบริการแนวคิดเชิงสร้างสรรค์อื่นๆ

4.4 กระบวนการของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

กระบวนการของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Process of Creative Tourism) ประกอบด้วย (ธนรัตน์ ทับทิมไทย (ม.ป.ป.: ออนไลน์)

1. นักท่องเที่ยวเข้าไปมีส่วนร่วม (Active Participation) และเรียนรู้ประสบการณ์ (Learning Experience) ในวิถีชีวิตประจำวันของผู้คนในชุมชน และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน (Interaction)

2. นักท่องเที่ยวมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์กับชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งในขณะเดียวกันก็ได้รับความรู้ประสบการณ์ ช่วยเพิ่มความชำนาญให้แก่นักท่องเที่ยวด้วย

4.5 คุณลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

Richards (2010: Online) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีลักษณะเฉพาะ 6 ประการ ได้แก่

1. เพิ่มทักษะให้กับนักท่องเที่ยว ด้วยการให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมการท่องเที่ยว
2. สินค้าหลัก คือ ทักษะและประสบการณ์ เน้นประสบการณ์ทางด้านวัฒนธรรม
3. เน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ ให้รับรู้ได้จากประสบการณ์และทักษะ
4. เน้นวัฒนธรรมประจำวัน ให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงวัฒนธรรมของชุมชนได้ง่าย ส่งผลให้วัฒนธรรมของชุมชนมีความเข้มแข็งและยั่งยืนมากขึ้น
5. นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถร่วมทำกิจกรรมประจำวันหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นกับชุมชน ก่อให้เกิดการแบ่งปัน และสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับทั้งชุมชนและตัวนักท่องเที่ยวเอง
6. เน้นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นนั้น เป็นการดึงเอาความโดดเด่นของแต่ละท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ทางการท่องเที่ยว

ในขณะที่ สุดแดน วิสุทธิลักษณ์ (2555) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะ 10 ประการของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวและเจ้าของบ้านมีความผูกพันระหว่างกัน (Each Engaging The Other)
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Cross-Cultural Engagement / Cultural Experience)
3. มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งทางวัฒนธรรมของพื้นที่ท่องเที่ยว (Spirit of Place / Deep Meaning / Understanding of The Specific Cultural of The Place)
4. ประสบการณ์จากการมีส่วนร่วม (Hands-on Experience)
5. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน / ส่งผ่าน-ส่งต่อประสบการณ์ (Exchange Information / Transformation and Transformative Experience)
6. การเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าเป็นผู้ชม (More Participate Than Observe)
7. นักท่องเที่ยวมีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพการสร้างสรรคด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Co-Creating Tourism Experience)

8. การเข้าถึงความจริงแท้ของกระบวนการในการผลิต รวมทั้งผลิตภัณฑ์และการมีประสบการณ์จริง (Authentic Both Process and Product / Genuine Experience)

9. จดจำ ประทับใจ และเข้าใจ (Memorable / I Hear and I Forget, I See And I Remember, I do And I Understand)

10. การท่องเที่ยวแบบจำเพาะเจาะจง (Tailor - Made Approach) กล่าวคือ การมีรูปแบบการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่มุ่งเน้นไปที่การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมแห่งการเรียนรู้ซึ่งคำนึงถึงความยั่งยืนเป็นสำคัญ

4.6 หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชน

หลักพื้นฐานที่ใช้ได้กับการท่องเที่ยวหลายรูปแบบ ไม่จำเพาะเจาะจงว่าต้องเป็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีรูปแบบที่ชัดเจน จำเป็นต้องมีเรื่องของการสร้างสรรค์ (Creativity) และกระบวนการออกแบบการท่องเที่ยว ซึ่งเรียกว่า The 3S Principles ประกอบด้วย (Dasta Thailand, 2021: Online)

1. เรื่องราว (Stories) มีเรื่องราวจากทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ผ่านการสืบค้น ร้อยเรียงออกแบบและนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ

2. อรรถรส (Senses) สามารถจับต้องได้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 (Sensory Analysis) ได้แก่ การมองเห็น (Seeing) การดมกลิ่น (Smelling) การได้ยิน (Hearing) การสัมผัส (Touching) และการลิ้มรส (Tasting)

3. ลีลา (Sophistication) กิจกรรมมีความลึกลับ โดดเด่นและแตกต่าง สามารถกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ สร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ พร้อมทั้งมีการปรับปรุงพัฒนากิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีลีลาและชั้นเชิงในการสื่อความหมายและนำเสนอรู้จึ่งหว่า ภูมิปัญญาที่เหมาะสมในการสร้างความน่าสนใจให้กับสิ่งที่นำเสนอ

โดยกระบวนการออกแบบใน 3 หมวดใหญ่นี้ สามารถแยกย่อยออกเป็น 10 ข้อ ได้แก่

การสืบค้นให้ได้ “เรื่องราว” (Stories)

1) กิจกรรมถูกออกแบบมาจากพื้นฐานของทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น

2) มีปราชญ์/ศิลปิน หรือคนเล่าเรื่อง ที่สามารถออกแบบเรื่องราวที่สร้างแรงบันดาลใจ และเกิดความดึงดูดความน่าสนใจในการเรียนรู้และการสร้างสรรค์ผลงาน

การร้อยเรียงให้ได้อรรรถรส (Senses)

3) การออกแบบกิจกรรมเป็นการได้ฟังเพื่อเรียนรู้ จากผู้รู้ที่มีประสบการณ์จริง ได้ร่วมทำ สัมผัสจริง ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ อย่างลึกซึ้ง และให้ความสนุก

4) มีการออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ได้มีส่วนร่วมพูดคุย โต้ตอบและแลกเปลี่ยน ความคิดสร้างสรรค์ในการทำกิจกรรมได้ ลงมือปฏิบัติร่วมกันระหว่างผู้มาเยือนกับเจ้าของบ้าน หรือศิลปิน

5) กิจกรรมออกแบบโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 (สุนทรียภาพ) คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัสอย่างครบถ้วน

6) สถานที่จัดกิจกรรมมีการออกแบบไว้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนและทำ กิจกรรม

การออกแบบอย่างมีลีลาเหนือชั้นน่าประทับใจ (Sophistication)

7) กิจกรรมถูกออกแบบไว้ให้มีความไหลลื่น สามารถกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และได้สุนทรียภาพ

8) การออกแบบกิจกรรมเปิดโอกาสให้พัฒนาศักยภาพ ในการสร้างสรรค์ผลงานของ ตัวเอง ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวอาจถึงขั้นสามารถสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ทั้ง ผู้มาเยือน และเจ้าของบ้านหรือศิลปิน

9) นักออกแบบกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีศักยภาพในการสร้างความแตกต่าง ของกิจกรรม สร้างเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนใคร เพื่อประโยชน์ทางการตลาด

10) นักออกแบบกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีความพร้อมในการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์และพัฒนากิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง (ความคิดสร้างสรรค์ไม่หยุด นิ่ง)

4.7 การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ส่วนใหญ่แล้วจะมีการใช้ปัจจัยการผลิตที่มาจากแหล่งเดียวกัน มีลักษณะแบบเดียวกัน และเป็นกรรมสิทธิ์เดียวกันของคนในประเทศ แต่ในยุคที่แข่งขันทางการค้าอย่างเข้มข้นทำให้มีการเปิดโอกาสเข้าไปช่วงชิงผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอย่างถาวร จึงจำเป็นจะต้องมีแนวทางการพัฒนาเกิดขึ้นเพื่อเป็นการวางกรอบการเปลี่ยนแปลงทรัพยากร และการนำไปใช้อย่างรู้คุณค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการพัฒนาการท่องเที่ยว หมายถึง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมไปสู่สภาพใหม่ที่ดีขึ้น เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เป็นไปในทิศทางที่จะก่อให้เกิดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปเยี่ยมเยือน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาบริการ การท่องเที่ยวและการส่งเสริมการท่องเที่ยว

World Tourism Organization (1998) ระบุว่าพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นรูปแบบของการพัฒนาสนองความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมลดทอนความสามารถในการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจึงเป็นแนวทางพัฒนาเพื่อสนองตอบความต้องการของนักท่องเที่ยว และชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว โดยปกป้องและรักษาโอกาสให้กับคนในรุ่นต่อไปในอนาคต ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการทรัพยากรทั้งหมดที่จะสนองความต้องการด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในขณะที่จะสามารถ ดำรงรักษาเนื้อหาทางวัฒนธรรม กระบวนการทางนิเวศวิทยาที่จำเป็นความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการเกี่ยวพันและระบบต่างๆ ที่เกี่ยวพันชีวิตพืช สัตว์ และมนุษย์ทั้งหลาย (World Tourism Organization, 1998) จากกรอบแนวคิดดังกล่าวสามารถเป็นหลักการได้ 5 ข้อ คือ

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและทรัพยากรอื่นๆ ในการท่องเที่ยวจะต้องได้รับการอนุรักษ์ไว้เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต โดยจะยังสามารถอำนวยประโยชน์ให้แก่สังคมปัจจุบันได้
2. จะต้องมีการวางแผนและจัดการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมและสังคม/วัฒนธรรมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว
3. คุณภาพของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวโดยภาพรวมจะยังคงได้รับการรักษาไว้ได้ และปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ เมื่อจำเป็นที่จะต้องจัดทำ

4. จะต้องรักษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเอาไว้เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่นั้นจะยังคงสามารถรักษาความเป็นที่นิยมอยู่ได้ และสามารถทำการตลาดต่อไปได้

5. ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยวจะต้องแผ่หรือกระจายไปในทุกภาคส่วนของสังคม

4.8 องค์ประกอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ภุริวัจน์ เดชอุ่ม (2556) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มี 2 ด้านสำคัญ ได้แก่

1. นักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

นักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative tourists) เป็นผู้ที่มีความหลากหลายที่สุด เนื่องจากเป็นผู้ได้รับประสบการณ์การท่องเที่ยวและแสดงพฤติกรรมการบริโภค ในลักษณะต่างๆ ที่ผ่านมายังไม่มีผลงานวิจัยเชิงประจักษ์ที่ระบุคุณลักษณะของนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไว้อย่างชัดเจน พบว่า มีเพียงการตั้งสมมติฐานจากการวิเคราะห์คำนิยาม ความหมาย และการทบทวนวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถระบุคุณลักษณะของนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยสรุปดังนี้ (Salman & Uygur, 2010)

- มีความเต็มใจที่ก้าวออกมาจากวิถีแห่งการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม
- ค้นหาทางเลือกใหม่
- มองหาประสบการณ์จริงในวันหยุดพักผ่อนที่สร้างสัมพันธภาพการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงจากภายใน
- ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาทักษะของตนเอง
- คาดหวังประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้มีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับชุมชนในท้องถิ่น ใช้ประสบการณ์จากการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างอัตลักษณ์ของตนเอง

2. มิติและปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ภัทรพงศ์ อินทรกำเนต และคณะ (อ้างถึงใน ภุริวัจน์ เดชอุ่ม, 2556) ได้พัฒนาอนุกรมวิธานของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์กับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในแง่ของการเสริมสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี โดย

แบ่งออกเป็นมิติที่สำคัญ 3 ด้านและปัจจัยสนับสนุน 6 ประการ ดังนี้

มิติที่ 1 : พื้นที่ (Space) พื้นที่ที่เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ก่อให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยเมืองและชุมชนที่มีศักยภาพ ความโดดเด่น และมีแรงดึงดูดนักท่องเที่ยว รวมถึง เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ที่สะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงในเชิงการรับรู้ของนักท่องเที่ยว

1) ปัจจัยเมืองและชุมชน (City and community) ครอบคลุมตั้งแต่ผังเมืองในเชิงสัณฐานวิทยา (Urban morphology) ลักษณะทางสถาปัตยกรรมทั้งในเชิงกายภาพและเชิงพื้นที่ และวิถีชีวิตในชุมชนทั้งในเมืองและชนบท โดยพัฒนาควบคู่กับปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในเชิงบูรณาการ ไม่ว่าจะเป็นประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา จิตวิทยา ฯลฯ

2) ปัจจัยอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ (Identity and uniqueness) อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์เป็นกลุ่มข้อมูลที่สะท้อนความเป็นจริงและการเปลี่ยนแปลงสภาพของพื้นที่ทางกายภาพและพื้นที่ในโลกเสมือนจริง โดยที่อัตลักษณ์ คือสิ่งที่สะท้อนตัวตนที่แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายและพลวัตเชิงความหมายที่ไม่หยุดนิ่ง ในขณะที่เอกลักษณ์ คือ ลักษณะที่เป็นหนึ่งเดียวและเป็นพื้นฐานในการสร้างจุดขาย (Unique Selling point) และภาพลักษณ์ (image) ของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ทั้งนี้ ปัจจัยอัตลักษณ์และเอกลักษณ์เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความแตกต่างของจุดหมายปลายทางและแหล่งท่องเที่ยว

มิติที่ 2 : การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับจุดหมายปลายทางเป็นหัวใจสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มิติการปฏิสัมพันธ์ประกอบด้วยปัจจัยวัฒนธรรมที่มีชีวิต (Living culture) ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนการสร้างประสบการณ์จริง (Authentic experience) ให้แก่นักท่องเที่ยว

1) ปัจจัยวัฒนธรรมที่มีชีวิต (Living culture) วัฒนธรรมที่มีชีวิตในบริบทของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง วัฒนธรรมที่มีการสืบสานมาแต่เดิมและวัฒนธรรมที่ถูกสร้างใหม่ซึ่งสามารถผสมผสานกับวัฒนธรรมร่วมสมัย วัฒนธรรมระดับชาติ วัฒนธรรมสมัยนิยม และวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างกลมกลืน

2) ปัจจัยประสบการณ์จริง (Authentic experience) ประสบการณ์ของ นักท่องเที่ยวสามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับปัจเจก (Intra-personal experience) และระดับระหว่างปัจเจก (Inter-personal experience) การได้รับประสบการณ์จริง ทำให้มนุษย์หลุดพ้นจากกรอบโครงสร้างการจัดการชีวิตและสามารถสร้างพื้นที่สำหรับประสบการณ์ใหม่ตามความสนใจของตัวเองได้

มิติที่ 3 : ตัวกลาง (Agents) ตัวกลางในที่นี้ หมายถึง แนวร่วมในการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยปัจจัย ผู้มีความคิดสร้างสรรค์ในแต่ละสถานที่ (Creative people in residence) และปัจจัยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participative learning process)

1) ปัจจัยผู้มีความคิดสร้างสรรค์ในแต่ละพื้นที่ (Creative people in residence) หมายถึง คนในชุมชนหรือท้องถิ่นซึ่งได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญา มีทักษะ และความสามารถในการดัดแปลงหรือประยุกต์ให้เข้ากับบริบทปัจจุบัน

2) ปัจจัยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participative learning process) เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างชุมชนที่เป็นเจ้าบ้าน (Host community) กับนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative tourists) หรือการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

4.9 เกณฑ์คุณสมบัติของการจัดแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

จากเกณฑ์ขององค์การบริหารพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (2555: ออนไลน์) นั้น เกณฑ์คุณสมบัติของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติสองประการ คือ ทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงกระบวนการ ดังนี้

1. คุณสมบัติในเชิงพื้นที่

- 1.1 ความหลากหลายและโดดเด่นทางวัฒนธรรมหรือธรรมชาติ
- 1.2 มีความตระหนักรู้ในคุณค่าของชุมชนโดยเจ้าของวัฒนธรรม

2. คุณสมบัติในเชิงกระบวนการ

- 2.1 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม
- 2.2 มีประสบการณ์ตรงร่วมกับเจ้าของวัฒนธรรม
- 2.3 มีกระบวนการที่นำไปสู่ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในพื้นที่ท่องเที่ยว
- 2.4 ไม่ทำลายคุณค่าของชุมชนและนำไปสู่สมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

และสิ่งแวดล้อม

จากแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จะเห็นได้ว่า มีองค์ประกอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มี 2 ด้านที่สำคัญ คือ นักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และมิติและปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มีหลักการได้ 5 ข้อ คือ 1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์

ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและทรัพยากรอื่น ๆ 2. จะต้องมีการวางแผนและจัดการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมและสังคม วัฒนธรรมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว 3. คุณภาพของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว 4. จะต้องรักษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และ 5. ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยวจะต้องแผ่หรือกระจายไปในทุกภาคส่วนของสังคม

5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

5.1 ความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน และการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) นั้น เป็นคำที่ใช้กันมากในการพัฒนาประเทศ มีการให้คำนิยามแตกต่างกันไปตามการแปลความของประเทศต่างๆ และได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

คณะกรรมการโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (World Commission on Environment and Development หรือที่เรียกในอีกนามหนึ่งว่า “คณะกรรมการบรันท์แลนด์ (Brundtland Commission)”) ได้ให้ความหมายของ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” ไว้ใน the Brundtland Report เรื่อง Our Common Future เมื่อปี ค.ศ. 1987 ว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาที่สนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ลดทอนความสามารถของคนรุ่นต่อมาที่จะตอบสนองความต้องการของพวกเขา” (Sustainabledevelopment.un.org, 2022: Online)

ส่วน UNESCO (2005) กล่าวว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีระบบสังคมที่เป็นสังคมธรรมรัฐ มีระบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่มั่นคง ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากภายนอก มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ประชาชนรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า โดยเฉพาะการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นฐานในการผลิตเพื่อนำไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO) ยังเสนอเพิ่มเติมว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนควรตั้งอยู่บนรากฐานทางวัฒนธรรมที่ยึดถือ คุณค่าของความเป็นมนุษย์ด้วย

ในขณะที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2556) กล่าวว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาที่เน้นให้มนุษย์คำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติบนโลก และให้มี

การดำเนินการพัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้เป็นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนทั้งในยุคปัจจุบัน และยุคต่อๆ ไปอย่างเท่าเทียมกัน

และ PTT Expresso (Express Solution) (ม.ป.ป.: ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” ว่าเป็น รูปแบบการพัฒนาที่เน้นเป้าหมายไปทางด้านความยั่งยืน ไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม หรือส่งผลน้อยที่สุด

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การปรับปรุงที่สนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบันแบบไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม หรือส่งผลให้น้อยที่สุด เพื่อไม่ให้ลดทอนความสามารถของคนรุ่นต่อมาที่จะตอบสนองความต้องการของพวกเขาได้เช่นกัน

ดังนั้น หากเป็นเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน จึงหมายถึง การปรับปรุงที่สนองความต้องการทางด้านการท่องเที่ยวของคนรุ่นปัจจุบันแบบไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม หรือส่งผลให้น้อยที่สุด เพื่อไม่ให้ลดทอนความสามารถของคนรุ่นต่อมาที่จะตอบสนองความต้องการทางด้านการท่องเที่ยวของพวกเขาได้เช่นกัน

5.2 องค์ประกอบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ในการศึกษาแนวคิดและองค์ประกอบการพัฒนาที่ยั่งยืน มีนักวิชาการในหลากหลายสาขาและสถาบัน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบการพัฒนาที่ยั่งยืนและการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ไว้ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2556) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การสร้างสมดุลระหว่าง 3 มิติ ของการพัฒนา อันได้แก่

1. มิติการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ กระจายรายได้ให้เอื้อประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม โดยเฉพาะคนที่มีรายได้น้อย
2. มิติการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นการพัฒนาคนให้มีความรู้ มีสมรรถนะและมีผลิตภาพสูงขึ้น ส่งเสริมให้เกิดสังคมที่มีคุณภาพ และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

3. มิติการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในปริมาณที่ระบบนิเวศสามารถฟื้นตัวกลับสู่สภาพเดิมได้

ส่วน Swarbrooke (2005) ได้แบ่งการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ออกเป็น 3 มิติเพื่อการบริหารจัดการคือ

1. มิติด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติ การทำการเกษตร สัตว์ป่า สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น และสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ มิติของเศรษฐกิจ และมิติของสังคม

2. มิติด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของผลประโยชน์ในการจัดการการท่องเที่ยว และกลุ่มอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ

3. มิติด้านสังคม ได้แก่ นักท่องเที่ยว บริษัทนำเที่ยว การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การ ท่องเที่ยวส่วนท้องถิ่น และชุมชนท้องถิ่น

ในขณะที่ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) กล่าวว่า แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 6 องค์ประกอบ คือ

1) องค์ประกอบการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นการพัฒนาสถานที่อันเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาเยี่ยมชม โดยมีการประเมินศักยภาพขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ และกำหนดกิจกรรมท่องเที่ยวที่อนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวด้วย

2) องค์ประกอบพัฒนาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นการพัฒนาเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพเดิมหรือดีกว่าเดิม และป้องกันผลกระทบด้านลบจากการท่องเที่ยว โดยต้องมีการติดตามประเมินผลกระทบจากการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

3) องค์ประกอบพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นการพัฒนารูปร่างด้านบริการอำนวยความสะดวกโดยตรงแก่นักท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้ได้รับความพึงพอใจ โดยมีความรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมด้วย

4) องค์ประกอบด้านการพัฒนาตลาดท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นการพัฒนาการแสวงหานักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพให้เข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งมีลักษณะเป็นคุณประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม โดยให้นักท่องเที่ยวเหล่านี้ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการท่องเที่ยวตามที่เขาพึงพอใจ

5) องค์ประกอบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นการพัฒนาการสร้างโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ให้กับชุมชนท้องถิ่นให้สามารถจัดการการท่องเที่ยวของตนเอง และให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว อันจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความหวงแหนและรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ตลอดไป

6) องค์ประกอบการพัฒนาจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นการพัฒนาการสร้างความจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกฝ่าย โดยการให้ความรู้และสื่อความหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้ทุกฝ่ายเกิดความรักความหวงแหนแทนทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

แนวคิดและองค์ประกอบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนข้างต้น มีข้อสังเกตว่า

1. เป็นการพัฒนาที่ดำเนินไปโดยคำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสนองความต้องการในปัจจุบันโดยไม่ส่งผลเสียต่อความต้องการในอนาคต

2. เป็นการพัฒนาที่คำนึงถึงความเป็น “องค์รวม” คือ มองว่าการจะทำสิ่งใดต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดกับสิ่งอื่นๆ ดังนั้น การพัฒนาแนวนี้จึงยึดหลักความรอบคอบ และค่อยเป็นค่อยไป

3. การพัฒนาอย่างยั่งยืน ไม่ได้ระบุว่าต้องปฏิเสธรระบบเทคโนโลยี เพียงแต่ต้องคำนึงว่าเทคโนโลยีที่นำมาใช้นั้น เป็นไปในทางสร้างสรรค์หรือทำลาย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ประกอบไปด้วยองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1) เศรษฐกิจ เป็นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนทั้งในยุคปัจจุบัน และยุคต่อๆ ไปอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ส่งผลเสียต่อความต้องการในอนาคต มีการผลิตที่เหมาะสมกับทรัพยากรและความต้องการของผู้บริโภค โดยที่การผลิตต้องไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ รวมถึงเป็นการ

พัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีมาตรฐานการครองชีพสูงขึ้น และมีการกระจายรายได้ให้เอื้อประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม โดยเฉพาะคนที่มีรายได้น้อย

2) สังคม เป็นการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน พัฒนาคอนให้มีความรู้ มีสมรรถนะและมีผลิตภาพสูงขึ้น ส่งเสริมให้เกิดสังคมที่มีคุณภาพ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้รวมถึงการจัดระบบสังคมตลอดจนกิจการต่างๆ ให้ผสมกลมกลืนสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันบนพื้นฐานแห่งความรู้ ความเป็นจริง สร้างบรรยากาศแห่งความไม่เบียดเบียน บรรยากาศแห่งความช่วยเหลือเกื้อกูล พิทักษ์ ปกป้องคนที่อยู่ในสถานะต่างๆ ซึ่งมีโอกาสและมีความสามารถต่างกัน คนในสังคมมีคุณภาพดีเกินดี อยู่ดีเป็นสังคมปลอดภัยสงบสุขและมีวัฒนธรรมเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น

3) ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาที่ดำเนินไป โดยคำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสนองความต้องการในปัจจุบัน โดยไม่ส่งผลเสียต่อความต้องการในอนาคต คงสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติให้เหมือนเดิมที่สุด ไม่ควรให้ธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไปมากนัก หรือถ้าจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง ต้องชดเชยหรือ ทดแทนธรรมชาติที่เสียไป ต้องอนุรักษ์หรือสงวนทรัพยากรสิ่งแวดล้อมใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในปริมาณที่ระบบนิเวศสามารถฟื้นตัวกลับสู่สภาพเดิมได้ การปล่อยมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมในระดับที่ระบบนิเวศสามารถดูดซับและทำลายมลพิษนั้นได้ โดยให้สามารถผลิตมาทดแทนทรัพยากร ประเภทที่ใช้แล้วหมดไปได้วิธีการ พัฒนาต้องยึดหลักให้มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติและดำรงชีวิตให้สอดคล้องและกลมกลืนกับธรรมชาติ มนุษย์ต้องไม่ก่อให้เกิดมลภาวะสู่สิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลเอกชน และประชาชน จะต้องได้รับความสนใจทั้งในระดับนโยบาย ระดับการวางแผน และระดับปฏิบัติ

4) มนุษย์เป็นการพัฒนามนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการพัฒนา ต้องมีการพัฒนามนุษย์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้เข้มแข็งและสมบูรณ์อยู่เสมอให้มีคุณภาพ มีสุขภาพดี ขยัน อดทน รับผิดชอบ มีสติไม่ปล่อยตัวและใจให้ขึ้นต่อวัตถุและสิ่งบริโภคมามากเกินไป มีฝีมือ มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ พร้อมทั้งจะเป็นกำลังสำคัญในระบบเศรษฐกิจและสังคมที่จัดสรรให้ เกื้อหนุน และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยให้การศึกษาและจัดสรรปัจจัยเกื้อหนุน การสร้าง พฤติกรรมเคยชินที่ดี หากพฤติกรรมเคยชินเกื้อกูลต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมเกิดขึ้น จนกลายเป็น วัฒนธรรมและวินัยการบังคับควบคุมหรือการใช้อำนาจก็ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้น

5) เทคโนโลยีเป็นการพัฒนาเทคโนโลยี โดยใช้เทคโนโลยีที่เกื้อกูล ไม่ทำลายธรรมชาติ มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์แบบใหม่ที่สอดคล้องกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้องคำนึงว่าเทคโนโลยีที่นำมาใช้นั้น เป็นไปในทางสร้างสรรค์หรือ ทำลาย ใช้เทคโนโลยีอย่างมีสติและเป็นคุณอย่างแท้จริง รู้จักประมาณ และมีสัมมาทิฐิรู้จักพัฒนา และควบคุมตนเอง ต้องพัฒนาเทคโนโลยีควบคู่ไปกับการพัฒนาตนเอง เพื่อเกื้อหนุนให้ตนเองมี ชีวิตดี งาม สมบูรณ์ มีอิสรภาพและสันติสุข

5.3 การพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

การพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เป็นการจัดการเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งใหม่ที่ดีขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้าไปท่องเที่ยว แต่การจัดการจะต้องมีหลักการของการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว หรือแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นไว้ให้นานที่สุด ด้วยการใช้อย่างชาญฉลาดและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด โดยร่ำไพพรรณ แก้วสุริยะ (2547: ออนไลน์) ได้ให้ขั้นตอนการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่สำคัญมีอยู่ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการจัดแบ่งเขตพื้นที่ในทรัพยากรท่องเที่ยว (Zoning) เป็นการแบ่งพื้นที่ในทรัพยากรท่องเที่ยวแต่ละประเภทออกเป็นเขตต่างๆ ตามความสำคัญของระบบนิเวศและกิจกรรมที่ยอมรับได้ เพื่อควบคุมกิจกรรมของแต่ละพื้นที่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวและการใช้ประโยชน์เพื่อช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวกับการใช้ประโยชน์ของมนุษย์

2. ขั้นตอนการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวในแต่ละเขตของทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นการสร้างเสริมสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับแต่ละเขตพื้นที่ของทรัพยากรท่องเที่ยว เพื่อปรับปรุงให้ใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น รวมทั้งรักษาสภาพแวดล้อม

3. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมแบบยั่งยืนเสริมในทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นการเสริมสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมในพื้นที่ทรัพยากรท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้และความเพลิดเพลินเพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งมีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวต่อกลุ่มกิจกรรม โดยไม่สร้างผลกระทบด้านลบต่อทรัพยากรท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อม

4. ขั้นตอนการประเมินขีดความสามารถรองรับนักท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่ของ

ทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นการประเมินขีดความสามารถรองรับ (Carrying Capacity) ของนักท่องเที่ยวในแต่ละเขตพื้นที่ของทรัพยากรท่องเที่ยวว่าจะรองรับนักท่องเที่ยวได้มากที่สุดเท่าไร อันจะนำมากำหนดปริมาณการควบคุม และมาตรการจำกัดนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่นั้น นอกจากนี้ยังต้องกำกับดูแลให้เป็นไปตามขีดความสามารถรองรับนักท่องเที่ยวของแต่ละเขตพื้นที่อย่างเคร่งครัด ซึ่งขีดความสามารถรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่ในทรัพยากรท่องเที่ยวสามารถแยกพิจารณาได้ 5 ด้านคือ

4.1 ขีดความสามารถรองรับด้านเศรษฐกิจ (Economic Carrying Capacity) เป็นระดับปริมาณนักท่องเที่ยวสูงสุดที่ทำให้ระบบเศรษฐกิจได้รับผลตอบแทนสูงสุดภายใต้ข้อจำกัด โดยไม่กระทบต่อการลงทุนและการดำรงชีพของประชากร

4.2 ขีดความสามารถรองรับด้านกายภาพ (Physical Carrying Capacity) เป็นระดับปริมาณนักท่องเที่ยวสูงสุดที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมทางกายภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว รวมถึงระดับความอึดตัวของสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้นด้วย

4.3 ขีดความสามารถรองรับด้านสังคม (Social Carrying Capacity) เป็นระดับปริมาณนักท่องเที่ยวสูงสุดที่ไม่ทำให้ความสนุกสนานและความประทับใจของนักท่องเที่ยวจางหายไป ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ทำให้เกิดผลกระทบทางลบต่อประชาชนท้องถิ่นด้วย

4.4 ขีดความสามารถรองรับด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Carrying Capacity) เป็นระดับปริมาณนักท่องเที่ยวสูงสุดที่จะไม่ทำให้สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของพื้นที่ในทรัพยากรเที่ยวนั้นด้อยค่าลง

4.5 ขีดความสามารถรองรับด้านความรู้สึก (Perceptual Carrying Capacity) เป็นระดับปริมาณนักท่องเที่ยวสูงสุดที่จะไม่ทำให้ความเป็นส่วนตัวและความน่าเที่ยวของนักท่องเที่ยวขาดหายไปหรือลดน้อยลง

5. ขั้นการให้การศึกษาถึงผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อมแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าของทรัพยากรท่องเที่ยว และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นการให้การศึกษาถึงความเข้าใจในการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวของตนเองและธุรกิจของตนเองที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทรัพยากรท่องเที่ยว อีกทั้งยังสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการพัฒนาทรัพยากร

ท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อมแก่เจ้าหน้าที่พนักงานของตนเอง และปลูกจิตสำนึกให้พวกเขาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของทรัพยากร ท่องเที่ยวด้วย

6. ขั้นการจัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการรู้ เป็นการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยว จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว (Tourist Information Centre) โดยให้ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว จัดทำสื่อความหมายทางการท่องเที่ยวที่เป็นเครื่องมือให้ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวด้วย เพื่อให้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และต้องทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยว ให้กว้างขวาง หากสามารถจัดทำเป็นคู่มือแจกให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมเยือนได้ก็จะเป็นประโยชน์มาก

7. ขั้นการจัดหางบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวให้เพียงพอ เป็นการจัดหาคน เงิน วัสดุ มาพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยว จึงต้องเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่ต้องจัดหางบประมาณให้เพียงพอ หรืออาจเก็บค่าเข้าชมทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อนำรายได้มาพัฒนาในด้านความสะอาด ความสะดวก ความสบาย และความปลอดภัย

5.4 ตัวชี้วัดของการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้นจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จะต้องมีมาตรฐานหรือตัวชี้วัดมาเป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบ จำนวน 11 ด้าน ดังนี้ (WTO, 1996: Online) และ Weaver and Lawton, 2006)

1. การปกป้องแหล่งท่องเที่ยว จากการแบ่งประเภทในการจัดการตามมาตรฐานสากล
2. การควบคุมดูแล ต้องมีการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่
3. ความหนาแน่น จะต้องมี การควบคุมดูแลไม่ให้เกิดความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว จนเกินไปโดยเฉพาะช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว
4. ผลกระทบต่อสังคม ต้องมีการกำหนดอัตราส่วนนักท่องเที่ยวที่จะเข้าไปท่องเที่ยวและ เวลาที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสังคมท้องถิ่น

5. การควบคุมการพัฒนา ต้องมีการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อน
ตลอดจนมีการ ควบคุมความหนาแน่นของสิ่งปลูกสร้าง
6. การจัดการของเสีย ต้องมีการควบคุมเรื่องการจัดขยะ และการบำบัดน้ำ
เสียให้ เหมาะสม
7. กระบวนการวางแผน คงไว้ซึ่งแผนการจัดการส่วนภูมิภาคของแหล่ง
ท่องเที่ยวอื่นๆ
8. กำหนดจุดวิกฤติของระบบนิเวศน์ ดูแลสิ่งที่ยากหรือใกล้สูญพันธุ์
9. ความพึงพอใจของผู้บริโภค จัดระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
10. ความพึงพอใจของชุมชนท้องถิ่น จัดระดับความพึงพอใจของชุมชนท้องถิ่น
11. การท่องเที่ยวจะต้องเสริมสร้างเศรษฐกิจของท้องถิ่น คำนวณจากสัดส่วน
ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดที่สร้างขึ้นโดยการท่องเที่ยวเท่านั้น

ซึ่งการกำหนดตัวชี้วัดนั้นจะสามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการวางแผนการดำเนินงานการ
บริหารจัดการ การติดตามและประเมินผล ตลอดจนการควบคุมดูแลการจัดการการท่องเที่ยวให้
เกิดความยั่งยืนขึ้นได้

จากแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะเห็นได้ว่า หลักการจัดการ
ท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจะมีผลดีต่อท้องถิ่น ทำให้มีการกระจายรายได้ ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม สภาพ
สังคมของชุมชนได้รับการพัฒนาขึ้น และวัฒนธรรมได้รับการอนุรักษ์และรักษาไว้เพื่อสร้างการ
ท่องเที่ยวไว้ได้อย่างยาวนาน

6. แนวคิดในการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยว

6.1 ความหมายของเส้นทางท่องเที่ยว

ประสิทธิ์ คุณรัตน์ และคณะ (2546) ได้ให้ความหมายของเส้นทางทางการท่องเที่ยว
(Tourism Route) หรือเส้นทางนักท่องเที่ยว (Tourist Route) หมายถึง แนวทางการสัญจรที่
กำหนดขึ้นสำหรับการเดินทางหรือการตัดสินใจเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถพบ
เห็นหรือเข้าชมจุดที่น่าสนใจตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ได้ง่าย สะดวก ปลอดภัย ได้รับความรู้ และ

ความพลิตเพลินจากการใช้เส้นทางที่กำหนดขึ้นสำหรับการเดินทางท่องเที่ยว ทั้งเส้นทางที่เกิดขึ้นจากความนิยมของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการโดยอัตโนมัติ หรือเส้นทางสัญจรปกติที่เข้าถึงแหล่งเป้าหมายได้ตลอดทั้งเส้นทางที่กำหนดขึ้นมาใหม่ตามศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะ

ส่วนสกุล จริยาแจ่มสิทธิ และ กวิน วงศ์ลีติ (2555) กล่าวว่า เส้นทางการท่องเที่ยว หมายถึง ถนน แม่น้ำ คลอง ทางเท้าที่ใช้เป็นทางสัญจรของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งเป็นระบบโครงข่ายที่ใช้เชื่อมส่วนต่างๆ ของเมืองเข้าไว้ด้วยกัน มีเส้นทางสายหลักและเส้นทางสายรอง โดยเส้นทางดังกล่าวต้องทำขึ้นมาอย่างชัดเจนเพียงพอให้นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยี่ยมชมหรือผู้อยู่อาศัยในเมืองสามารถเชื่อมโยงส่วนต่างๆ ที่สำคัญของเมืองได้

สรุปได้ว่า เส้นทางท่องเที่ยว หมายถึง แนวทางการสัญจรของนักท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถพบเห็นหรือเข้าชมจุดที่น่าสนใจได้ง่าย สะดวก ปลอดภัย ได้รับความรู้ และความพลิตเพลินจากการใช้เส้นทางที่กำหนดขึ้น

6.2 หลักการและข้อพิจารณาในการจัดเส้นทางท่องเที่ยว

ในการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวนั้นมีหลักการและข้อควรพิจารณาหลายประการดังที่นักวิชาการและองค์กรต่างๆ เสนอแนะไว้ ดังนี้

United Nation (1960) ได้กล่าวว่า ในการวางแผนระบบขนส่งและการสัญจร (Transportation) ให้สอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบขนส่งและเส้นทางท่องเที่ยวภาคพื้นดิน (Land transport system & Routes) นั้น ควรจัดระบบขนส่งและเส้นทางท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ สะดวกในการเข้าถึง (Access) และสัญจร (Movement) ภายในแหล่งท่องเที่ยว โดยมีข้อควรพิจารณาดังต่อไปนี้

1. มีการเชื่อมโยงสถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ไว้ด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ
2. มีการจัดเส้นทางสัญจรให้สอดคล้องกับลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ของถนน

3. มีการพัฒนาเส้นทางเพื่อ “เปิด” การเข้าถึงและการบริการแก่แหล่งท่องเที่ยว ให้สะดวกถึงกัน ยกเว้นพื้นที่บางส่วนที่ต้องการควบคุมและจำกัดปริมาณนักท่องเที่ยว อาจจะลดระดับความสะดวกสบายของการเข้าถึงพื้นที่ลงได้

ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2539) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์การจัดเส้นทางท่องเที่ยวว่า ควรพิจารณาปัจจัยดังต่อไปนี้ คือ กลุ่มตลาดนักท่องเที่ยว ระยะเวลาของการท่องเที่ยว การรวมกลุ่มของแหล่งท่องเที่ยว และความเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2540) ได้กล่าวถึงแนวทางในการปรับปรุง หรือสร้างเส้นทางของแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในการกำหนดแนวเส้นทาง การท่องเที่ยว การจัดเส้นทางในลักษณะวงรอบ (Loop) การจัดเส้นทางให้มีความแตกต่าง การให้ข้อมูลข่าวสารในเส้นทาง การพิจารณาจัดประเภทพาหนะ ตามสภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศ การปรับปรุงบริเวณจุดเริ่มต้นของเส้นทาง รวมทั้งการสร้างความปลอดภัยกับเส้นทางภายนอกพื้นที่

กุลวรา สุวรรณพิมล และคณะ (2547) ได้อธิบายถึงแผนจัดนำเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยวควรจะเน้นปัจจัยเหล่านี้

1. เส้นทางท่องเที่ยวต้องเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวในขณะนั้น ซึ่งพฤติกรรมนักท่องเที่ยวมักจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา
2. เส้นทางท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก และมีมาตรฐานเทียบเท่ากับสถานที่อื่นๆ
3. เส้นทางท่องเที่ยวจะต้องมีสิ่งดึงดูดกับนักท่องเที่ยวทุกเพศ ทุกวัย และทุกกลุ่มรายได้ และต้องค้นหาจุดที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากกว่า
4. เส้นทางท่องเที่ยวต้องมีระยะทางที่ไกลพอสมควร มีทรัพยากรท่องเที่ยวที่จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว
5. เส้นทางท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงอากาศที่ดี ปลอดภัยตลอดเวลา

วิภาวรรณ ปิ่นแก้ว (2551) กล่าวว่า การจัดเส้นทางท่องเที่ยวหมายถึง การกำหนดเส้นทางเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าชมจุดที่น่าสนใจตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ได้อย่างสะดวกและปลอดภัยรวมทั้งยังได้รับความรู้และเพลิดเพลินควบคู่กันไป บางครั้งเส้นทางท่องเที่ยวอาจ

เกิดขึ้นจากการที่นักท่องเที่ยวหลายหลายกลุ่มใช้เส้นทางเดิมๆ อยู่เป็นประจำซึ่งอาจจะเป็นเส้นทางรถยนต์ทางเท้า ทางเรือ หรือทางอื่นๆ ที่อาจใช้ร่วมกับเส้นทางสัญจรปกติของเมือง หรืออาจเป็นการกำหนดเส้นทางขึ้นมาใหม่โดยเฉพาะ การกำหนดเส้นทางสัญจรเพื่อการท่องเที่ยวควรสำรวจและสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวประกอบกับแนวโน้มที่ควรจะเป็นในการจัดเส้นทางโดยเริ่มต้นจากการพิจารณาตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ภายในเมือง แล้วจัดลำดับความสำคัญและความน่าสนใจ จากนั้นจึงพิจารณาความสามารถในการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เข้าด้วยกันซึ่งการจัดเส้นทางสัญจรเพื่อการท่องเที่ยวอาจกำหนดในลักษณะวงจรบรรจบ คือ การที่จุดเริ่มต้นและจุดท่องเที่ยวสุดท้ายไม่ซ้ำเส้นทางกัน ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่และเกิดความเพลิดเพลินตลอดเส้นทางโดยไม่ต้องย้อนกลับไปยังเส้นทางเดิมอีกซึ่งอาจจะจัดให้มีการเดินทางในสองลักษณะเช่นเริ่มต้นด้วยการเดินเท้าและเปลี่ยนเป็นการสัญจรทางเรือในขากลับ เป็นต้น

ในขณะที่ สกูล จรียาแจ่มสิทธิ์ และ กวิน วงศ์ลีตี (2555) กล่าวว่า เส้นทางท่องเที่ยว (Tourism Route) เป็นแนวทางการสัญจรที่กำหนดขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถพบเห็นหรือเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวและจุดที่น่าสนใจต่างๆ ได้ง่าย สะดวก ปลอดภัย ได้รับความรู้และความเพลิดเพลินจากการใช้เส้นทางที่จัดทำขึ้น ซึ่งเส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวอาจเป็นการใช้เส้นทางร่วมกับเส้นทางสัญจรปกติของคนท้องถิ่น หรืออาจเป็นการกำหนดเส้นทางขึ้นมาใหม่เฉพาะเป็นพิเศษสำหรับนักท่องเที่ยวก็ได้ ทั้งนี้มีข้อควรพิจารณา ดังนี้

1. การพิจารณากำหนดเส้นทางท่องเที่ยวจะต้องสำรวจ สังเกตการณ์จากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว รวมถึงแนวโน้มที่ควรจะเป็นในการจัดเส้นทางท่องเที่ยว ซึ่งควรเริ่มต้นจากการพิจารณาตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ แล้วจัดลำดับความสำคัญและความน่าสนใจ จากนั้นจึงพิจารณาความสามารถในการเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เข้าด้วยกันได้อย่างไรบ้าง

2. การจัดเส้นทางในลักษณะวงจรบรรจบ เส้นทางท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะจัดในลักษณะที่เป็นการสัญจรระบบวงจรบรรจบ เนื่องจากจะทำให้นักท่องเที่ยวได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่เกิดความเพลิดเพลินไปตลอดเส้นทาง โดยไม่ต้องย้อนกลับเส้นทางเดิม ซึ่งนักท่องเที่ยวอาจเกิดความรู้สึกเบื่อและเสียเวลา

7. ข้อมูลทั่วไปของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

“อำเภอบางใหญ่” เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดนนทบุรี มีพื้นที่ 96.398 ตารางกิโลเมตร (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2566: ออนไลน์) หรือ 60,248.75 ไร่ มีประชากร 163,797 คนในปี พ.ศ. 2565 (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2566: ออนไลน์)

จากข้อมูลของศูนย์ประสานงานภาคีการพัฒนาจังหวัดนนทบุรี (ม.ป.ป.: ออนไลน์) ระบุว่า แต่เดิมท้องที่ที่เป็นอำเภอบางใหญ่ในทุกวันนี้อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอบางใหญ่ (บางกรวย) และอำเภอบางบัวทองซึ่งมีพื้นที่กว้างขวางมาก ในปี พ.ศ. 2460 ทางราชการจึงได้พิจารณาแบ่งตำบลบางใหญ่และบางม่วงจากอำเภอบางใหญ่ (บางกรวย) และแบ่งตำบลบางแม่นาง เสาธงหิน และบ้านใหม่จากอำเภอบางบัวทองมาจัดตั้งเป็น “กิ่งอำเภอบางแม่นาง” เพื่อความสะดวกในการปกครอง ในช่วงแรกตั้งที่ว่าการกิ่งอำเภออยู่บริเวณวัดส้มเกลี้ยง หมู่ที่ 2 ตำบลบางแม่นาง

ในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2464 กิ่งอำเภอบางแม่นางได้รับโอนตำบลบางเลนจากอำเภอเมืองนนทบุรีมาอยู่ในการปกครอง และยกฐานะขึ้นเป็น “อำเภอบางแม่นาง” ตามประกาศกระทรวงนครบาล ต่อมาในปี พ.ศ. 2466 ได้ย้ายที่ว่าการอำเภอมาตั้งในท้องที่หมู่ที่ 2 ตำบลบางม่วง บริเวณปากคลองบางใหญ่ แยกคลองอ้อมนนท์ และคลองบางกอกน้อย ประชาชนจึงนิยมเรียกอำเภอนี้ว่า “บางใหญ่” ตามลักษณะการบรรจบของลำน้ำ 3 สาย จนกระทั่งในวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2473 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศเปลี่ยนชื่อ อำเภอบางแม่นาง เป็น “อำเภอบางใหญ่” ตามความคุ้นเคยของประชาชน ส่วนอำเภอบางใหญ่ (เดิม) นั้นเปลี่ยนชื่อเป็น “อำเภอบางกรวย” แทน เพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน

ครั้นในปี พ.ศ. 2486 ประเทศไทยประสบปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำอย่างหนักเพราะได้รับผลกระทบจากสงครามโลกครั้งที่ 2 จังหวัดนนทบุรีถูกยุบลงเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณราชการ อำเภอบางใหญ่ถูกโอนไปขึ้นกับจังหวัดธนบุรี พร้อมกับอำเภอบางบัวทองและอำเภอบางกรวย จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2489 ได้มีการจัดตั้งจังหวัดนนทบุรีขึ้นมาอีกครั้ง อำเภอบางใหญ่จึงกลับมาอยู่ในการปกครองของทางจังหวัดจนถึงปัจจุบัน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2532 อำเภอบางใหญ่พร้อมทั้งส่วนราชการอื่นๆ ได้ย้ายที่ทำการไปตั้งในหมู่บ้านบางใหญ่ซิดี ใกล้จุดตัดระหว่างถนนรัตนาธิเบศร์กับถนนตลิ่งชัน-สุพรรณบุรี เนื่องจากได้รับบริจาคที่ดินให้สร้างศูนย์ราชการขึ้น นับแต่นั้นมา การเป็นที่ตั้งหน่วยงานการบริหาร

ราชการ ประกอบกับการโฆษณาของหมู่บ้านจัดสรรแห่งนั้นทำให้บางใหญ่ซึ่ก็กลายเป็นชุมชนบางใหญ่และย่านบางใหญ่ในความรู้ของคนทั่วไป ส่วนตัวอำเภอบางใหญ่เดิมนั้น ปัจจุบันมักถูกเรียกว่า “บางใหญ่เก่า” โดยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางม่วง

ที่ตั้งและอาณาเขต

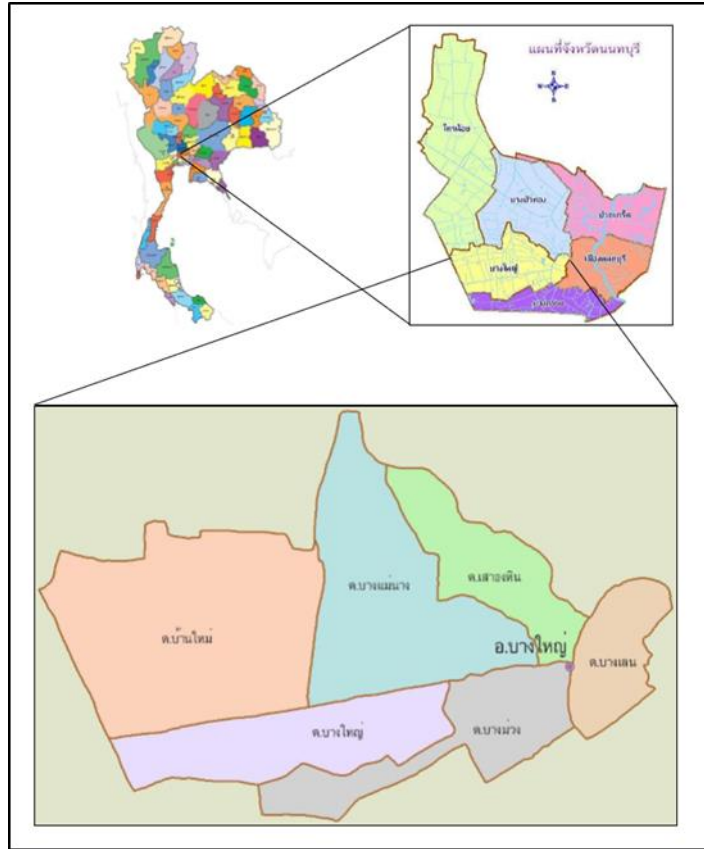
อำเภอบางใหญ่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกก่อนไปทางใต้ของจังหวัด ห่างจากตัวจังหวัดนนทบุรี 8.11 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอไทรน้อยและอำเภอบางบัวทอง มีคลองบางแพรก, แนวเส้นขนานคลองบางแพรก, แนวด้านหลังโรงเรียนอนุบาลรัตนานิเบศร์, ลำรางบางน้อย, ซอยอิธิเบศร์ 1, ลำรางบางน้อย, แนวรั้วหมู่บ้านกฤษดานคร 10, แนวเขตหมู่บ้านเกล้ารัตน, แนวเขตหมู่บ้านร่มรื่นวิลล์, แนวด้านหลังหมู่บ้านเกล้ารัตน, คลองบางเตือ (วัดบางเตือ) และคลองอ้อมเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอเมืองนนทบุรี มีคลองวัดประชารังสรรค์, ทางหลวงท้องถิ่น นบ.ถ 1-0010 (โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการฯ-วัดสวนแก้ว), ซอยบางกร่าง 25 (หน้าค่าย), ถนนหลังวัดยุคันธรवास และคลองวัดยุคันธรवासเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอบางกรวย มีคลองบางกอกน้อย, คลองบางค้อ, คลองนาเกลือ, คลองบางนา, คลองหัวคูโน (วัดพระเงิน), ถนนบางม่วง-บางคูรัด, คลองจีนบ้าย และคลองขุดใหม่เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอพุทธมณฑล (จังหวัดนครปฐม) มีคลองนราภิรมย์เป็นเส้นแบ่งเขต

ภาพที่ 2.2 แสดงขอบเขตพื้นที่ของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดน่านทบุรี

การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอบางใหญ่แบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 6 ตำบล แต่ละตำบลแบ่งย่อยออกเป็น หมู่บ้าน รวม 69 หมู่บ้าน ได้แก่

1. บางม่วง (Bang Muang)	15 หมู่บ้าน
2. บางแม่นาง (Bang Mae Nang)	18 หมู่บ้าน
3. บางเลน (Bang Len)	11 หมู่บ้าน
4. เสาธงหิน (Sao Thong Hin)	8 หมู่บ้าน
5. บางใหญ่ (Bang Yai)	6 หมู่บ้าน
6. บ้านใหม่ (Ban Mai)	11 หมู่บ้าน

ภาพที่ 2.3 แสดงขอบเขตตำบลในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

(ที่มา: สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1, ม.ป.ป.: ออนไลน์)

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอบางใหญ่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 8 แห่ง ได้แก่

- 1) เทศบาลเมืองบางแม่นาง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางแม่นาง (ยกเว้นบางส่วนของหมู่ที่ 3, 5-8)
- 2) เทศบาลตำบลบางม่วง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางม่วง (เฉพาะหมู่ที่ 2 และบางส่วนของหมู่ที่ 12) ตำบลบางเลน (เฉพาะหมู่ที่ 5 และบางส่วนของหมู่ที่ 4, 11) และตำบลเสาธงหิน (เฉพาะบางส่วนของหมู่ที่ 1-3)
- 3) เทศบาลตำบลบางใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางแม่นาง (เฉพาะบางส่วนของหมู่ที่ 3, 5-8) ตำบลบางใหญ่ (เฉพาะหมู่ที่ 2 และบางส่วนของหมู่ที่ 1, 3-6) และตำบลบ้านใหม่ (เฉพาะบางส่วนของหมู่ที่ 1, 2, 4)
- 4) เทศบาลตำบลเสาธงหิน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเสาธงหิน (เฉพาะหมู่ที่ 4-8 และบางส่วนของหมู่ที่ 1-3)

- 5) เทศบาลตำบลบางเลน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางเลน (เฉพาะหมู่ที่ 1-3, 6-10 และ บางส่วนของหมู่ที่ 4, 11)
- 6) เทศบาลตำบลบ้านบางม่วง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางม่วง (เฉพาะหมู่ที่ 1, 3-11, 13-15 และบางส่วนของหมู่ที่ 12)
- 7) องค์การบริหารส่วนตำบลบางใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางใหญ่ (เฉพาะนอกเขต เทศบาลตำบลบางใหญ่)
- 8) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านใหม่ (เฉพาะนอกเขต เทศบาลตำบลบางใหญ่)

การคมนาคม

ถนนสายสำคัญของอำเภอบางใหญ่ ได้แก่

- ถนนกาญจนาภิเษก (ทางหลวงพิเศษหมายเลข 9)
- ถนนรัตนาธิเบศร์ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 302)
- ถนนบางกรวย-ไทรน้อย (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3215 และ 3584)
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3901 (คูขนานกาญจนาภิเษกด้านนอก)
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3902 (คูขนานกาญจนาภิเษกด้านใน)
- ถนนบางม่วง-บางคูรัด (ทางหลวงชนบท นบ.1001)
- ถนนบางรักใหญ่-บ้านใหม่ (ทางหลวงชนบท นบ.1009)
- ถนนบางใหญ่-บางคูรัด (ทางหลวงชนบท นบ.1026)
- ถนนไทรน้อย-ดอนตะลุมพุก (ทางหลวงชนบท นบ.5027)
- ทางหลวงชนบท นบ.1016 (แยกทางหลวงหมายเลข 9 - บ้านคลองก้านันจิตร)
- ทางหลวงชนบท นบ.5005 (ประชาอุทิศ-วัดหลังบาง)
- ทางหลวงชนบท นบ.5035 (แยกพ่อปู่-ตลาดบางคูรัด)
- ทางหลวงชนบท นบ.5014 (บ้านใหม่จงถนอม-บ้านใหม่)
- ทางหลวงท้องถิ่น นบ.ถ 1-0010 (โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการบางใหญ่-วัดสวนแก้ว)

สถานที่ท่องเที่ยว

จากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2566: ออนไลน์) ระบุว่า อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีมีสถานที่ท่องเที่ยว 14 แห่ง ได้แก่

1. วัดยุคันธรวาส

2. วัดสวนแก้ว
3. วัดอัมพวัน
4. วัดปรากฏหลวง
5. วัดเสาชิงหิน
6. วัดต้นเชือก
7. วัดพระนอน
8. วัดพิบูลเงิน
9. วัดราษฎร์ประคองธรรม
10. วัดคงคา
11. วัดท่าบ้นเทิงธรรม
12. วัดสะแก
13. วัดพระเงิน
14. วัดอินทร์

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการการศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีเพื่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนนั้น ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสังเขปได้ดังนี้

มิ่งสรรพ ขาวสะอาด (ม.ป.ป.) ได้ศึกษาเปรียบเทียบศักยภาพการท่องเที่ยวของประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงและประเทศในกลุ่มเอเชียแปซิฟิก พบว่า ประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงมีศักยภาพสูงด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรท่องเที่ยว เช่น ภูเขา น้ำตก ชายหาด แหล่งประวัติศาสตร์โบราณคดี สำหรับแหล่งท่องเที่ยว ประเทศไทยโดดเด่นประเภทชายหาด แหล่งช้อปปิ้ง และอาหาร ส่วน สปป. ลาว โดดเด่นด้าน อัยาศัยของผู้คน กัมพูชาโดดเด่นด้านแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ขณะที่ยูเนี่ยน โดดเด่นด้าน ความหลากหลายทางชีวชาติและแหล่งท่องเที่ยวประเภทภูเขาและน้ำตก สิงคโปร์โดดเด่นด้านแหล่งท่องเที่ยวประเภทสวนสนุกและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในสายตาของนักท่องเที่ยวต่างชาติมองว่า ประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีราคาถูก สำหรับศักยภาพด้านการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว พบว่า ประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงมีความด้อย

ประสิทธิภาพในด้านการบริหารและการจัดการของภาครัฐ โดยประเทศไทยและ สปป.ลาว เป็นประเทศในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงที่มีความโดดเด่นด้านการบริหารและการจัดการของภาคเอกชน แต่ก็ยังเป็นรองประเทศสิงคโปร์

ฉัตรชฎา พัยกมลฉัตร (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินศักยภาพและการวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินศักยภาพและวิเคราะห์กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนนทบุรีที่จะมีผลต่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ตามแนวเหตุผลในการสร้างดัชนีชี้วัดและนำมาวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคการถ่วงน้ำหนัก จะสามารถประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้ วิธีดำเนินการวิจัยทำโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนนทบุรี การใช้แบบสอบถามขอความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวถึงความต้องการที่จะเดินทางไปเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนนทบุรีเพื่อคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการไปมากที่สุด และใช้แบบประเมินศักยภาพที่มีตัวชี้วัด 8 ด้าน 46 ตัวชี้วัดย่อย ประเมินโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัย ผลการศึกษาพบว่า จากการคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวมาทำการประเมินทั้งหมด 20 แห่ง กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง ที่มีค่าระดับอยู่ระหว่าง 58.75 – 51.04 มีจำนวน 9 แห่ง ได้แก่ วัดชลประทานรังสฤษฎ์ พิพิธภัณฑ์และศูนย์ฝึกอบรมแพทย์แผนไทย อุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก วัดสวนแก้ว วัดปรมัยยิกาวาส (เกาะเกร็ด) วัดเฉลิมพระเกียรติวรวิหาร บ้านโสมส่องแสง บ้านสวนศิลป์ไทยสบาย และสวนทิพย์ (สวนอาหาร) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพปานกลาง ที่มีค่าระดับอยู่ระหว่าง 51.03 – 43.32 มีจำนวน 6 แห่ง ได้แก่ ซอยช้าง (ตลาดไม้ประดับ) พิพิธภัณฑ์ (ผักปลอดสารพิษ) วัดชโล ศาลากลางนนทบุรี (หลังเก่า) วัดกุฎี และพิพิธภัณฑ์มนุษยชาติวิทยา และกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพต่ำ ที่มีค่าระดับอยู่ระหว่าง 43.31 – 36.60 มีจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ กวานอาม่าน (เกาะเกร็ด) ตลาดน้ำไทรน้อย คลองขนมหวาน (เกาะเกร็ด) วัดเพลง (ร้าง) และสวนทุเรียน (ศูนย์เกษตรบางรักน้อย) ซึ่งเมื่อประเมินศักยภาพและวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวแล้ว พบว่า กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงจะมีความปลอดภัยสูง เข้าถึงสะดวก มีจุดบกพร่องด้านการท่องเที่ยวเล็กน้อย กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพปานกลางมีความสำคัญและคุณค่าไม่มากนัก มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพต่ำนั้นเข้าถึงลำบาก และมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

ศิริจรรยา ประพุดติกิจ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดตราดเพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเพื่อเสนอเส้นทาง

เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว และจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเมือง จังหวัดตราด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว แบบสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว แบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ภาครัฐ จำนวน 24 คน ภาคเอกชน จำนวน 24 คน ประชาชนท้องถิ่น จำนวน 24 คน และนักท่องเที่ยว จำนวน 60 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดตราดที่ใช้ในการประเมินมีทั้งสิ้น 12 แห่ง ดังนี้ 1) แหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี ได้แก่ วัดบุปผาราม วัดโยธานิมิต ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง วัดไผ่ล้อม โบราณสถานจวนเรชิตังกัมปอด ย่านตลาดเก่าริมคลองบางพระ 2) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนบ้านเปร็ดใน ภูตักสะพานหิน หาดลานทราย สถานีวิจัยและพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 4 (ตราด) ล่องแก่งคลองห้วยแร้ง 3) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านห้วยน้ำขาว จากการศึกษาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวโดยรวมมีศักยภาพในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพอย่างมากในด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านธรรมชาติ โดยมีผลคะแนนเฉลี่ย 3.60 และ 3.55 ตามลำดับ เมื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวโดยจำแนกตามสถานที่ท่องเที่ยว พบว่า ล่องแก่งคลองห้วยแร้ง มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก จากนั้นนำผลการวิจัยมาจัดเส้นทางจำนวน 4 เส้นทาง ดังนี้ เส้นทางท่องเที่ยวที่ 1 ได้แก่ วัดบุปผาราม สถานีวิจัยและพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 4 (ตราด) และล่องแก่งคลองห้วยแร้ง เส้นทางท่องเที่ยวที่ 2 ได้แก่ วัดไผ่ล้อม ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง โบราณสถานจวนเรชิตังกัมปอด และ วัดโยธานิมิต เส้นทางท่องเที่ยวที่ 3 ได้แก่ หาดลานทราย สวนผลไม้บ้านห้วยน้ำขาว และ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนบ้านเปร็ดใน เส้นทางท่องเที่ยวที่ 4 ได้แก่ วัดบุปผาราม ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ตลาดเก่าริมคลองบางพระ สถานีวิจัยและพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 4 (ตราด) และผลการวิเคราะห์ ยังพบว่า เส้นทางท่องเที่ยวที่ 4 มีจุดแข็งมากที่สุด โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะดวกในการเข้าถึง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้รองลงมา คือ เส้นทางท่องเที่ยวที่ 1, 2 และ 3 โดยมีจุดอ่อน คือ แหล่งท่องเที่ยวมีป้ายบอกทางไปแหล่งที่น้อย และขาดการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โอกาส คือ แหล่งท่องเที่ยวในแต่ละเส้นทางสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวแห่งอื่น ตลอดจนสามารถพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวให้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อุปสรรค คือ ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ข้อจำกัดด้านเวลา ตลอดจนขาดบุคลากรด้านการท่องเที่ยว รวมถึงการขาดงบประมาณในการ

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารูปแบบและ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสม เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว 2) ควรเพิ่ม ช่องทางการประชาสัมพันธ์เพื่อขยายจำนวนนักท่องเที่ยว 3) นำเส้นทางทั้ง 4 เส้นทางมาปรับปรุง และพัฒนาให้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภอเมือง จังหวัดตราดต่อไป

ปิยะพงศ์ มั่นกลิ่น (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำในจังหวัด นนทบุรีเพื่อการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพและ ศักยภาพของทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวของตลาดน้ำ 3 แห่ง ในจังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ตลาดน้ำ วัดแสงสิริธรรม ตลาดน้ำไทรน้อย และตลาดน้ำวัดตะเคียน รวมถึงเปรียบเทียบศักยภาพของ แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว และเสนอแนะแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยว บนพื้นฐานของ 4 ปัจจัยหลักรวม 12 ตัวชี้วัด มีระดับคะแนนการประเมินระหว่าง 1-5 (จากน้อยที่สุดไปจนถึงมากที่สุด) โดยใช้การประเมินในพื้นที่และแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 1,152 คน และประชาชนในชุมชนโดยรอบตลาดทั้ง 3 แห่ง รวม 830 ครั้วเรือน ซึ่งได้ทำการสำรวจระหว่าง เดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2553 ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมของทุกปัจจัยแล้ว ตลาดน้ำ ทั้ง 3 แห่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยตลาดน้ำไทรน้อยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.67 รองลงมาคือ ตลาดน้ำวัดตะเคียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และตลาดน้ำวัดแสงสิริธรรมมี คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.25 ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบระดับคะแนนในแต่ละด้านระหว่าง แหล่งท่องเที่ยวทั้งสามแห่งแล้ว พบว่า ทางด้านทรัพยากรนั้น ตลาดน้ำวัดแสงสิริธรรมมีความโดดเด่นมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวซึ่งมีคะแนน สูงสุดเต็ม 5.00 ในขณะที่ทางด้านการบริการนั้น ตลาดน้ำไทรน้อยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.50 และมีความโดดเด่นทางด้านการบริการทางการท่องเที่ยวซึ่งมีคะแนนจากการประเมิน เท่ากับ 4.00 สำหรับในด้านการบริหารนั้น ตลาดน้ำไทรน้อยนั้น มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเท่ากับ 3.00 และมีความโดดเด่นทางด้านการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ซึ่งมีคะแนนจากการประเมินเป็น 3.00 เท่ากัน และในด้านการตลาดนั้น พบว่า ตลาดน้ำวัด ตะเคียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.25 โดยมีความโดดเด่นที่แตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น ทางด้านการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ซึ่งมีคะแนนจากการประเมินเท่ากับ 4.00

สกุล จริยาแจ่มสิทธิ์ และ กวิน วงศ์ลีตี (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเส้นทางท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียในประเทศไทย: กรณีศึกษาที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียที่ เดินทางมาเที่ยวที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 2) ศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยวที่อำเภอ

หาดใหญ่ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย 3) สสำรวจสภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว 20 แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างด้านประชากรศาสตร์ในด้าน เพศ อายุ รายได้ และระดับการศึกษา กับทางเลือกเส้นทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียในประเทศไทยที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และ 5) หากกลยุทธ์การพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียสนใจกลับมาเที่ยวประเทศไทยอีกหลายๆ ครั้ง ประชากรในการวิจัยนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียที่เดินทางมาท่องเที่ยว 20 แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา วิธีการวิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling) จำนวน 400 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี 2 ประเภท คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียเป็นชายและหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 - 40 ปี ในด้านสถานะภาพสมรสพบว่าส่วนใหญ่เป็นโสด ด้านรายได้เฉลี่ยต่อปี พบว่าส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย 2,001 - 5,000 บาท/ปี และในด้านการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย ส่วนใหญ่สนใจห้างสรรพสินค้าและแหล่งช้อปปิ้งต่างๆ สิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียมาท่องเที่ยวอำเภอหาดใหญ่ ปัจจัยหลัก คือ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่ราคาต่ำ เส้นทางการท่องเที่ยวที่นิยมสู่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ตลาดกิมหยง ตลาดสันติสุข ห้างสรรพสินค้าโอเดียน ลีการ์เด็นสแควร์ ตลาดปีนัง ตลาดนัดกลางคืน นวดแผนไทย การแสดง Aqua ศาลเจ้าแม่กวนอิม Hat Yai Ice Dome ย่านธุรกิจหาดใหญ่ และ Ocean Shopping Town จากการสำรวจทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว 20 แหล่งสำคัญของอำเภอหาดใหญ่ พบว่ายังมีปัญหาเรื่องที่จอดรถไม่เพียงพอ ห้องน้ำไม่เพียงพอ ทางเท้ามักถูกนำไปใช้ในการขายสินค้า การรักษาความปลอดภัยยังไม่ได้มาตรฐาน อย่างไรก็ตามแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังอยู่ในสภาพใช้งานได้ ส่วนการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-square) ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามเพศ อายุ รายได้ และระดับการศึกษา กับพฤติกรรมในการเลือกเส้นทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า อายุกับรายได้มีความสัมพันธ์กับเหตุผลต่อการเลือกที่จะมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มากที่สุด ด้านข้อเสนอแนะด้านกลยุทธ์ในการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวมีดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาพื้นที่

การท่องเที่ยว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในด้านการท่องเที่ยวของอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ควรให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เพื่อก่อให้เกิดความตระหนักและมีจิตสำนึกที่ดีในการรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวที่สำคัญต่อไป ควรมีการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว 20 แหล่งที่สำคัญให้มีความสะอาดสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยอย่างสม่ำเสมอ 2) ด้านการจัดการ ให้การประชาสัมพันธ์แนะนำการท่องเที่ยว 20 แหล่งท่องเที่ยวของอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาอย่างสม่ำเสมอ และเน้นเทศกาลต่างๆ จัดเตรียมเอกสาร ข้อมูลการท่องเที่ยว แผ่นพับเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวตลอดเส้นทางการท่องเที่ยว และจัดทำป้ายสื่อความหมายที่มีคุณภาพในภาษาต่างๆ เช่น จีน อังกฤษ และมลายู ปรับปรุงสถานที่จอดรถ ทางเท้า ห้องน้ำสาธารณะ โทรศัพท์ จุดประชาสัมพันธ์ ถนนหนทาง รวมถึงระบบการขนส่งภายในอำเภอหาดใหญ่ให้มีประสิทธิภาพ สะดวก และปลอดภัย 3) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ด้านการท่องเที่ยวและประวัติศาสตร์ จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงนิเวศ และเชิงประวัติศาสตร์เพื่อให้นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและผู้ประกอบการท่องเที่ยวชาวไทยได้เล็งเห็นถึงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวและประวัติศาสตร์ ส่งเสริมรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่น่าสนใจ มีประโยชน์ ซึ่งสามารถพัฒนาไปในทิศทางของการท่องเที่ยวแปลกใหม่ที่ไม่มีในอำเภอหาดใหญ่มาก่อน เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร 4) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน เปิดโอกาสด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนการท่องเที่ยวโดยให้ชุมชน ชาวบ้าน ผู้ประกอบการท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตั้งแต่แรกเริ่มดำเนินการ เสนอแนะ ประชุมวางแผน และการจัดการท่องเที่ยว

พิทักษ์พงษ์ แบ่งทิศ, และคณะ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ เมืองเชียงใหม่: กรณีศึกษา เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ วิธีการศึกษาทำโดยเลือกจำนวนต้นไม้ใหญ่จากจำนวนที่มาจากการประกวดต้นไม้ใหญ่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ 2548-2553 ที่ได้รับโล่ห์และเกียรติบัตรจำนวน 185 ต้น ซึ่งใช้ข้อมูลหลักประกอบด้วยข้อมูลศักยภาพการเข้าถึงต้นไม้ใหญ่ สภาพพื้นที่สีเขียวของต้นไม้ใหญ่ในปัจจุบัน และฐานข้อมูลทางกายภาพหรือลักษณะทั่วไปของต้นไม้ใหญ่ซึ่งใช้เกณฑ์การประเมินอ้างอิงจากเกณฑ์การพิจารณาและการตัดสินต้นไม้ใหญ่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ประจำปี 2553 และใช้ทฤษฎีจินตภาพชุมชนเมือง (Image of the City) เป็นส่วนเชื่อมโยงให้เห็นว่า ต้นไม้เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่สามารถสะท้อนจินตภาพชุมชนเมืองเชียงใหม่ได้เป็นอย่างดี

ดี ผลการศึกษา พบว่า มีต้นไม้จำนวน 45 ต้น (ร้อยละ 24.32 ของต้นไม้ที่ส่งเข้าประกวด) ที่เหมาะสมที่สุดในการใช้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ โดยอยู่ในพื้นที่ 5 ย่าน ได้แก่ ย่านที่ 2 (วัดเกต-ริมน้ำปิงสะพานนวรัฐ-สะพานนครพิงค์) มีต้นไม้ใหญ่มากที่สุด จำนวน 19 ต้น รองลงมาคือ ย่านที่ 3 (ย่านกลางเวียง) มีต้นไม้ใหญ่จำนวน 10 ต้น ย่านที่ 4 (กาดหลวง-ข้างม่อย-ท่าแพ-วัวลาย) มีต้นไม้ใหญ่จำนวน 7 ต้น ย่านที่ 6 (หลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่-วัดสวนดอก) มีต้นไม้ใหญ่จำนวน 7 ต้น และย่านที่ 7 (หน้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่) มีต้นไม้ใหญ่จำนวน 2 ต้น ซึ่งทั้งหมดสามารถจำแนกเส้นทางนำร่องการศึกษาออกเป็น 4 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ 1: วัดเกต-ริมปิง ข้ามสะพานนวรัฐ สะพานนครพิงค์ เส้นทางที่ 2: กาดหลวง-ข้างม่อย-ท่าแพ-วัวลาย เส้นทางที่ 3: กลางเวียง และเส้นทางที่ 4: หลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และหน้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (เนื่องจากทั้ง 2 ย่านมีอาณาเขตใกล้เคียงกันจึงใช้เส้นทางร่วมกันได้)

เบญญทิพย์ ทองวิไล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของเส้นทางการท่องเที่ยวอำเภอปรางค์บุรีจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษารูปแบบเส้นทางในอำเภอปรางค์บุรีในปัจจุบัน 2) เพื่อสำรวจและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของเส้นทางการท่องเที่ยวในอำเภอปรางค์บุรี และ 3) เพื่อนำเสนอรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวภายในอำเภอปรางค์บุรีที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวอำเภอปรางค์บุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งทดสอบความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ผลการวิจัยพบว่า เส้นทางการท่องเที่ยวในอำเภอปรางค์บุรี ยังคงความเป็นธรรมชาติอยู่มาก มีถนนเส้นหลัก คือ ถนนเพชรเกษม และมีถนนเส้นรองอีกมากมายเพื่อเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยรอบ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวแต่ละที่นั้นอยู่ไม่ห่างไกลกัน สามารถเที่ยวได้เป็นเส้นทางตรงโดยไม่ต้องวนกลับมาจุดเดิม โดยใช้ถนนเส้นหลักและเส้นรองผสมผสานกันไป นอกจากนี้ยังมีเส้นทางจักรยานสำหรับนักท่องเที่ยวและมีป้ายบอกทางชัดเจน แต่ยังมีบางช่วงที่เส้นทางจักรยานแต่ละจุดไม่เชื่อมต่อกัน จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21-30 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,000 บาทขึ้นไป วัตถุประสงค์ในการเดินทางส่วนใหญ่เพื่อพักผ่อน

หย่อนใจกับครอบครัว โดยเฉลี่ย 2 ครั้ง เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว ใช้จ่ายประมาณ 3,501 – 5,000 บาทและพำนักอยู่ในอำเภอปราณบุรีโดยเฉลี่ย 1 คืน ในส่วนของระดับความต้องการปัจจัยในการจัดการเส้นทางท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการความอุดมสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมมากที่สุด และการนำเสนอการส่งเสริมการตลาดในรูปแบบโปรแกรมทัวร์อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจจากความต้องการปัจจัยต่อการจัดการเส้นทางของนักท่องเที่ยว สามารถจัดกลุ่มตัวแปรได้ 5 กลุ่มที่มีความสัมพันธ์กัน จากตัวแปรคัดสรรทั้งหมด 27 ตัวแปร คือ ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว แรงดึงดูดของแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิต และการซื้อของฝาก สามารถนำมาสร้างเป็นรูปแบบกลยุทธ์ที่มีชื่อว่า PRANS เพื่อนำมาปรับใช้ต่อการจัดเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อไป

กัลยา สว่างคง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดสระบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตกในจังหวัดสระบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามนักท่องเที่ยว และแบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว วิธีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การเก็บแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยว และการให้ผู้เชี่ยวชาญลงสำรวจพื้นที่และประเมินศักยภาพของน้ำตก 4 แห่ง คือ น้ำตกเจ็ดสาวน้อย น้ำตกมวกเหล็ก น้ำตกเจ็ดคต และน้ำตกดงพญาเย็น ผลการวิจัยพบว่า ในศักยภาพทางการท่องเที่ยวจากทั้งนักท่องเที่ยวและผู้เชี่ยวชาญสูงสุด รองลงมาคือ น้ำตกเจ็ดคต น้ำตกมวกเหล็ก และน้ำตกดงพญาเย็น ตามลำดับ เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในส่วนของนักท่องเที่ยวพบว่า น้ำตกเจ็ดสาวน้อยและน้ำตกเจ็ดคตได้คะแนนศักยภาพสูงด้านคุณค่าและความดึงดูดใจสูงจากนักท่องเที่ยว ในขณะที่น้ำตกมวกเหล็กและน้ำตกดงพญาเย็นมีศักยภาพเด่นในด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นตามลำดับ สำหรับผลการวิจัยในส่วนของผู้เชี่ยวชาญนั้น น้ำตกเจ็ดสาวน้อยมีศักยภาพเด่นในด้านการบริหารจัดการ น้ำตกเจ็ดคตมีศักยภาพเด่นในด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว ในขณะที่น้ำตกมวกเหล็กและน้ำตกดงพญาเย็นมีศักยภาพเด่นในด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตกในจังหวัดสระบุรีนั้น ในภาพรวมควรเน้นในด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว โดยทุกภาคส่วนควรร่วมมือกันในการดูแลแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ให้ยังคงความสวยงามตามธรรมชาติ มีความหลากหลายทางชีวภาพ และเพิ่มกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาธรรมชาติให้มากยิ่งขึ้น

ภัทรอาภรณ์ เอี่ยมวิริยาวัฒน์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี 2) ร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี และ 3) นำเสนอ และรับรองยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) และเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 14 คน และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 คน เพื่อร่วมประเมินตรวจสอบความสำคัญและความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ กลยุทธ์เป้าหมาย และการดำเนินงาน ผลการวิจัยพบว่า (1) ข้อมูลพื้นฐานและศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชน บ้านพุน้ำร้อน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี คือ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (2) ยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีวิสัยทัศน์ คือ ชุมชนต้นแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และอนุรักษ์ รักษา ประเพณี วัฒนธรรม ทุนธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การสร้างรูปแบบจากการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในเชิงเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าจากฐานอัตลักษณ์ของชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 2) พัฒนากลยุทธ์การตลาดเพื่อสร้างการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชนในด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 3) การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างชุมชนและเครือข่ายเพื่อเพิ่มระยะเวลาพำนักผ่านการยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยว 4) การพัฒนาบุคลากร องค์กรความรู้ในชุมชนและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (3) ข้อเสนอเชิงนโยบายของยุทธศาสตร์ เพื่อยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ผ่านการรับรองจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

นำขวัญ วงศ์ประทุม, และคณะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหมู่บ้านวาปี จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของหมู่บ้านวาปี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมิน แบบสังเกต และแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 117 คน ประกอบด้วย นักท่องเที่ยวที่

เดินทางมาเที่ยวหมู่บ้านวาวิ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหมู่บ้านวาวิ และตัวแทนของชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านวาวิ เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของหมู่บ้านวาวิ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรหมู่บ้านวาวิ ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านวาวิโดยรวมมีศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอยู่ในระดับต่ำ มีค่าคะแนนเท่ากับ 40.19 เท่ากับว่า ควรปรับปรุง ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบพบว่าองค์ประกอบในรายประเด็นทั้ง 4 ด้านมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลางโดยศักยภาพในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีค่าคะแนน สูงสุด คือ 14.6 รองลงมาได้แก่ศักยภาพด้านการจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และศักยภาพการบริการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีค่าคะแนน 9.6 และศักยภาพอันดับสุดท้ายได้แก่ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีค่าคะแนน 6.39 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา หมู่บ้านวาวิควรมีการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีความเด่นชัดโดยกำหนดอัตลักษณ์ทางการท่องเที่ยวให้ชัดเจนและเร่งดำเนินการพัฒนาตามมาตรฐานการให้บริการการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว เช่น ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และกิจกรรมการนำเที่ยวในชุมชน ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพของมัคคุเทศก์ท้องถิ่น หรือนักสื่อความหมายเพื่อถ่ายทอดข้อมูลการท่องเที่ยวและแนะนำกิจกรรมการท่องเที่ยวให้แก่ผู้มาเยือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ ทวีแสง และคณะ (2563: ออนไลน์) ได้ศึกษาเรื่อง ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดสตูล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดสตูล เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และใช้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยนักวิชาการทางด้านการท่องเที่ยว 1 ท่าน นักวิชาการทางด้านประวัติศาสตร์หรือวัฒนธรรมการท่องเที่ยว 1 ท่าน และผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสตูล 1 ท่านร่วมกันประเมิน ผลการศึกษา พบว่า แหล่งท่องเที่ยวประเภทชุมชนท่องเที่ยวภาพรวมมีระดับศักยภาพสูง เนื่องจากชุมชนท่องเที่ยวมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นการเข้าไปมีส่วนร่วมกับคนในชุมชน นักท่องเที่ยวได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทดลองทำเพิ่มทักษะประสบการณ์ใหม่มากกว่าการเข้าไปท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมเท่านั้น อีกทั้งยังมีที่พักให้บริการนักท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบรวมไปถึงโฮมสเตย์ที่อาศัยอยู่กับคนในชุมชน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีระดับศักยภาพต่ำไปจนถึงระดับศักยภาพสูง เนื่องจากขึ้นอยู่กับ

แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการดูแลจากผู้ที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ศาสนสถานและวัฒนธรรม ทั้งนี้ แหล่งท่องเที่ยวทางด้านโบราณคดีมีระดับศักยภาพต่ำ เนื่องจากขาดการดูแลรักษาและไม่มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปมีส่วนร่วม ผลการศึกษาศักยภาพ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ควรนำไปเชื่อมโยง แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพปานกลางและ ศักยภาพสูง เพื่อพัฒนาไปสู่การจัดทำโครงข่ายแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดสตูลต่อไป

Zhang et al. (2020: Online) ได้ศึกษาเรื่อง A Tourism Route-Planning Approach Based on Comprehensive Attractiveness โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการวางแผน เส้นทางใหม่ที่คำนึงถึงปัจจัยหลายประการอย่างครอบคลุม และกำหนดเส้นทางท่องเที่ยว ได้รับการจัดอันดับด้วยดัชนีความน่าดึงดูดใจที่หลากหลาย ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยอิงข้อมูลจริง จากเว็บไซต์ Baidu และ Xiecheng โดยข้อมูลที่ใช้ ได้แก่ ระยะทางระหว่างสถานที่ ตำแหน่งการเดินทางเริ่มต้น เวลาออกเดินทางเริ่มต้น ระยะเวลาของทัวร์ ค่าใช้จ่ายทั้งหมด คะแนนและค่านิยมของไซต์ ผลการวิจัย พบว่า 1) นวัตกรรมนี้ขึ้นอยู่กับการพิจารณาการตั้งค่าของผู้ใช้ในหลากหลายมิติ ผู้วิจัยได้รวมเวลาเปิดทำการ ความนิยมของสถานที่ ระยะเวลาการเดินทาง เวลาออกเดินทางเริ่มต้น และตำแหน่งการเดินทางเริ่มต้น เพื่อสร้างดัชนีความน่าดึงดูดใจที่ครอบคลุมซึ่งรวมเอาความดึงดูดใจของสถานที่เป็นฟังก์ชันเป้าหมาย ดังนั้น เส้นทางที่วางแผนไว้จึงเข้าใกล้ความเป็นจริงมากขึ้น ทำให้เส้นทางมีความเหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากขึ้น 2) ความนิยมของจุดชมวิวส่วนใหญ่วัดจากดัชนี Baidu และจำนวนภาพถ่ายในสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับการตรวจสอบบนเว็บไซต์ Xiecheng เกณฑ์เหล่านี้ซึ่งพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ใช้และบันทึกการค้นหาทางอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก สามารถสะท้อนถึงความนิยมของไซต์ได้ดียิ่งขึ้น แผนเส้นทางที่ใช้เกณฑ์ดังกล่าวสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวในสถานการณ์จริงได้ดีกว่าและมีความเป็นไปได้สูง และ 3) การศึกษานี้ใช้ข้อมูลจริงเกี่ยวกับไซต์คลาสสิกในปักกิ่ง ข้อมูลได้มาจากเว็บไซต์ Baidu และ Xiecheng มี 24,936 ภาพในบทวิจารณ์เว็บไซต์ Xiecheng ข้อมูลจริงช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพของแบบจำลองและอัลกอริทึมที่เสนอในงานวิจัยนี้

Calderón-Puerta & Arcila-Garrido (2020: Online) ได้ศึกษาเรื่อง Proposal for the Design of Cultural Tourist Routes through the Use of GIS: An Applied Case โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมด้วยการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) โดยทำการศึกษาในจังหวัด Cadiz ประเทศสเปน และใช้วิธีการศึกษา ดังนี้ 1) เพื่อศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ -

ใช้การศึกษาเอกสารต่างๆ ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยทราบทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ของยุคกลางตอนปลาย สิ่งอำนวยความสะดวกของโรงแรม วิธีการสื่อสาร วิธีการขนส่ง มรดกชาติพันธุ์ ฯลฯ

2) วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่เลือก - ใช้ดัชนีศักยภาพที่แตกต่างกับมรดกทางวัฒนธรรม และเครื่องมือหลัก คือ การใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และ 3) การสร้างเส้นทางท่องเที่ยว - ด้วยการใช้ GIS ทั้งนี้ ข้อมูลและองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นมีความสัมพันธ์กันโดยอิงตามศักยภาพของนักท่องเที่ยวที่คำนวณไว้ก่อนหน้านี้ ผลการศึกษาทำให้ได้เส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 1 เส้นทาง โดยแผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวแสดงให้เห็นว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวยุคกลางตอนปลายส่วนใหญ่ไม่ได้มีคุณค่าในมุมมองของนักท่องเที่ยว โดยส่วนใหญ่เป็นโบสถ์ ปราสาท และโครงสร้างทางทหาร (กำแพง ประตู ฯลฯ) จากการวิเคราะห์แผนที่เส้นทางท่องเที่ยว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ชุมชนเมืองที่รองรับการท่องเที่ยวได้ดีบนเส้นทางท่องเที่ยว คือ ชุมชนที่มีการเข้าถึงสะดวก มีโรงแรม และการบริการของโรงแรมที่ดี ส่วนพื้นที่ภายในอื่นๆ แม้จะมีทรัพยากรและคุณค่าทางมรดกที่น่าสนใจ แต่ได้คะแนนต่ำเนื่องจากตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมืองที่มีทรัพยากรรองรับการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวน้อยกว่า ข้อเท็จจริงนี้ส่งผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เหล่านั้น อย่างไรก็ตาม เส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมนี้ควรเน้นที่ปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อความสมบูรณ์ของเส้นทางการท่องเที่ยว การวิเคราะห์เครือข่ายที่เสนอช่วยให้สามารถหาเส้นทางที่สั้นที่สุดระหว่างจุดสองจุดหรือศูนย์ประชากร รวมถึงถนนทุกประเภท การใช้ถนนทุกประเภทมีผลใช้ในกรณีเฉพาะนี้ เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วสภาพของถนนที่เลือกนั้นดี แต่กระนั้น ต้องระลึกไว้เสมอว่าหากเราใช้วิธีนี้กับพื้นที่อื่นๆ การเลือกถนนไม่ควรพิจารณาจากระยะทางที่สั้นที่สุดเท่านั้น แต่ควรคำนึงถึงประสิทธิภาพของถนนดังกล่าวและความปลอดภัยต่อผู้ใช้เส้นทางด้วย

วิลาลินี ธนพิทักษ์ และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้วยนวัตกรรมฝายมีชีวิต ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมฝายมีชีวิตจากภูมิปัญญาชุมชนตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง งานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (PAR) โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้นำชุมชน ประชาชนในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เครือข่ายคนต้นน้ำ อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวม 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามถึงโครงสร้างเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมกลุ่มย่อย รวมทั้งการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การสรุปประเด็นการสัมภาษณ์และมีการ

อภิปรายผลโดยวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชน ได้แก่ 1) สร้างคุณค่า ความสำคัญ เพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน 2) พัฒนาทักษะการถ่ายทอดความรู้เรื่องนวัตกรรมการฝายมีชีวิตจากภูมิปัญญาชุมชนแก่นักท่องเที่ยว และทักษะการทำกิจกรรมร่วมกับนักท่องเที่ยว 3) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อบริการนักท่องเที่ยว 4) ปรับภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควบคู่กับการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และ 5) ส่งเสริมการประกอบรายย่อยในชุมชน เพิ่มรายได้ครัวเรือนควบคู่ไปกับการให้บริการการท่องเที่ยวชุมชน ทั้งนี้พบว่า การจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้ นวัตกรรมฝายมีชีวิตจากภูมิปัญญา ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากนักท่องเที่ยวทั้งในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง ซึ่งการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวตลอดปี ชุมชนมีความภาคภูมิใจในนวัตกรรมชุมชนที่สามารถสร้างความยั่งยืนให้แก่ชุมชนในระยะยาว

สมรศรี คำตรง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม เพื่อประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และเพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ชุมชน และนักท่องเที่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว แบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างกับผู้ให้ข้อมูลจำนวน 14 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์จุดแข็ง และจุดอ่อน ผลการวิจัยพบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรีส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนา ได้แก่ วัดศรีบุญเรือง วัดชโล วัดโพธิ์บางโอ วัดเพลง วัดแก้วฟ้า วัดยางป่า วัดบางขุน วัดบางอ้อยช้าง วัดบางไกรใน วัดตะเคียน วัดโบสถ์บน และศาลเจ้าแม่ทับทิม รองลงมาเป็นแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชน ได้แก่ บ้านโบราณ 100 ปี และสวนเกษตรลัดดาวัลย์ จุดแข็งของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวมีจำนวนมากและแต่ละแห่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ชุมชนที่รวมกลุ่มกันดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเข้มแข็ง และที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ จุดอ่อนของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ การเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและเชื่อมโยงแต่ละแหล่งท่องเที่ยวยังไม่สะดวก แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งขาดการดูแลให้อยู่ในสภาพที่ดี และขาดบุคลากรให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวประจำ ส่วนผลการประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นอยู่ในมาตรฐานระดับดีเยี่ยม 3 แห่ง ระดับดีมาก 2 แห่ง ระดับดี 7 แห่ง ระดับปาน

กลาง 2 แห่ง และระดับต่ำ 1 แห่ง ส่วนเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจัดได้ 3 เส้นทาง ได้แก่ 1) เส้นทางศาลเจ้าแม่ทับทิม – บ้านโบราณ 100 ปี 2) เส้นทางวัดชโล – วัดบางขุน และ 3) เส้นทางวัดบางอ้อยช้าง – วัดโบสถ์บน

วิจิตร อมรวิริยะชัย (2021: ออนไลน์) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเส้นทางและกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วมที่ปากประ จังหวัดพัทลุง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาวิวัฒนาการการท่องเที่ยวในพื้นที่คลองปากประ 2) เพื่อการประเมินระดับความพึงพอใจศักยภาพการท่องเที่ยวคลองปากประ 3) เพื่อพัฒนาโปรแกรมและกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการมีส่วนร่วมบนฐานศักยภาพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนปากประ จังหวัดพัทลุง วิธีการวิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การประชุมระดมความคิดเห็น และการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่าวิวัฒนาการการท่องเที่ยวของชุมชนปากประมี 3 ช่วง คือ ช่วง พ.ศ. 2517-2549 ท่องเที่ยวแบบเรือญาติ ช่วง พ.ศ. 2550- 2554 ยุคเริ่มต้นการท่องเที่ยว และช่วง พ.ศ. 2555-ปัจจุบัน ยุคการท่องเที่ยวเปิดตัวคลองปากประ ระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยวคลองปากประพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนปากประ มี 2 โปรแกรมคือ 1) แบบวันเดียว (One Day Trip) ประกอบด้วยกิจกรรมลงเรือชมแสงแรก ทำนาริมเล ชมบัวล้านดอก เรียนรู้ป่าสาคร ขอผลิตภัณฑ์ชุมชน และ 2) แบบ 2 วัน 1 คืน (Two Day One Night Trip) ประกอบด้วยกิจกรรมการทำนาอินทรีย์ เรียนรู้ป่าสาคร เรียนรู้หัตถกรรมกระจูด การแปรรูปปลา ล่องเรือชมบัว ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวทั้งสองโปรแกรม อยู่ในระดับมาก รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยกำหนดโครงสร้างการบริหารและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละฝ่าย โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มชุมชนแหล่งเรียนรู้ และการกระจายรายได้จากอาชีพเสริมการท่องเที่ยว

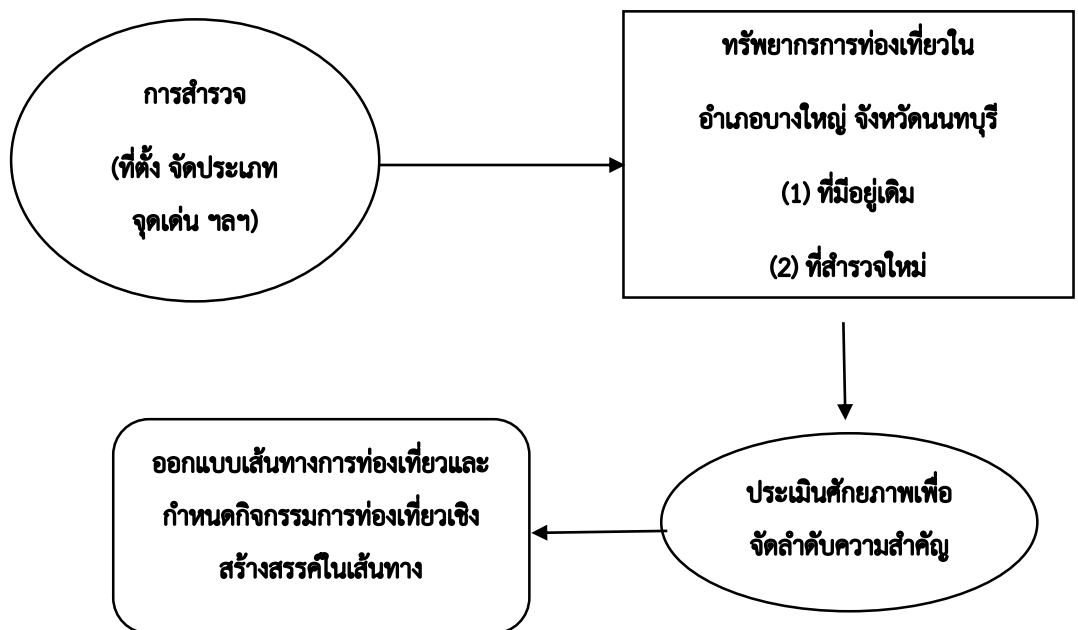
พัชร์ อัครพัฒน์กำชัย และคณะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวสัมผัสเสน่ห์วิถีชีวิตเมืองกรุงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวสัมผัสเสน่ห์วิถีชีวิตเมืองกรุงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) ระดับการใช้สื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยว และ 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างสรรค์จัดกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวสัมผัสเสน่ห์วิถีชีวิตเมืองกรุงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักท่องเที่ยว ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่ายในชุมชน จำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

- 1) พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มาด้วยรถยนต์ส่วนตัวในช่วงเวลาวันจันทร์-วันศุกร์ เดินทางมาท่องเที่ยวโดยกำหนดโปรแกรมท่องเที่ยวเอง และระดับศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนอยู่ในระดับมาก
- 2) ระดับการใช้สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ
- 3) ระดับรูปแบบการสร้างสรรค์จัดกิจกรรมและเส้นทางกรท่องเที่ยวด้านรูปแบบกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 2.4 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เพื่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ซึ่งจากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2566: ออนไลน์) ระบุว่า ในอำเภอบางใหญ่มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 14 แห่ง ได้แก่

1. วัดยุคันธรวาส ตำบลบางเลน
2. วัดสวนแก้ว ตำบลบางเลน
3. วัดอัมพวัน ตำบลบางม่วง
4. วัดปราสาทหลวง ตำบลบางม่วง
5. วัดเสาชงหิน ตำบลเสาชงหิน
6. วัดต้นเชือก ตำบลบ้านใหม่
7. วัดพระนอน ตำบลบางแม่นาง
8. วัดพิบูลเงิน ตำบลบางม่วง
9. วัดราษฎร์ประคองธรรม ตำบลเสาชงหิน
10. วัดคงคา ตำบลบางม่วง
11. วัดท่าบันเทิงธรรม ตำบลบางใหญ่
12. วัดสะแก ตำบลบางเลน
13. วัดพระเงิน ตำบลบางม่วง
14. วัดอินทร์ ตำบลเสาชงหิน

แต่ในการวิจัยนี้จะทำการค้นคว้าเพิ่มเติมจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง อินเทอร์เน็ต และการสำรวจพื้นที่ซึ่งจะทำให้มีทรัพยากรการท่องเที่ยวมากขึ้นได้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (ดูภาคผนวก ก) ซึ่งประกอบไปด้วยรายการสำรวจดังต่อไปนี้

- 1.1 ชื่อแหล่งท่องเที่ยว
- 1.2 ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรการท่องเที่ยว
- 1.3 ที่อยู่
- 1.4 พิกัดทางภูมิศาสตร์
- 1.5 ข้อมูลโดยสังเขป
- 1.6 เวลาทำการ
- 1.7 ช่องทางการติดต่อสอบถาม
- 1.8 ราคาค่าเข้าชม
- 1.9 จุดเด่นทางการท่องเที่ยว
- 1.10 จุดด้อยทางการท่องเที่ยว

2. แบบประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (ดูภาคผนวก ข) ซึ่งปรับปรุงและพัฒนาจากแนวคิดและงานวิจัยของนักวิชาการหลายฝ่าย (วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี, 2550; สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว, 2552; กัลยา สว่างคง, 2559; และสมรศรี คำตรง, 2564) โดยในแบบประเมินประกอบไปด้วยรายการประเมินดังต่อไปนี้

- 2.1 ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

2.2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

2.3 ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว

2.4 ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

2.5 ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว

2.6 ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

3. ตารางวิเคราะห์เพื่อสร้างเส้นทางท่องเที่ยว (ดูภาคผนวก ค) ซึ่งปรับปรุงและพัฒนามาจากแนวคิดและงานวิจัยของนักวิชาการหลายฝ่าย (United Nation, 1960; ศูนย์บริการวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2539; การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540; สกุล จริญญาแจ่มสิทธิ์ และ กวิน วงศ์ลีดี, 2555; Swarbrooke, 2005; และ Richards, 2010: Online) โดยในตารางมีเนื้อหาเพื่อการวิเคราะห์ ดังนี้

3.1 ระดับศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว

3.2 นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมและเรียนรู้ประสบการณ์

3.3 นักท่องเที่ยวมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์กับชุมชนในท้องถิ่น

3.4 ความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว 3 ด้าน คือ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

3.5 ลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ของถนนที่เข้าถึงตัวแหล่ง

3.6 ความราบเรียบของผิวถนนเข้าถึงแหล่งในภาพรวม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ดำเนินการ ดังนี้

1. ให้คำจำกัดความของทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

2. ศึกษาเอกสาร (ทั้ง Off-line และ On-line) หาทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมของอำเภอบางใหญ่ พร้อมทั้งหาข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เทศบาลเมือง/ตำบล 6 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 2 แห่ง ที่ว่าการอำเภอบางใหญ่ สำนักงานเกษตรอำเภอบางใหญ่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนนทบุรี การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี และนำข้อมูลที่ได้มาทำการจำแนกประเภททรัพยากร

3. สร้างแบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว

4. สำรวจพื้นที่หาจุดที่ตั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งที่มีอยู่เดิม และหาทรัพยากรการท่องเที่ยวใหม่ พร้อมทั้งกำหนดพิกัด GPS ทุกจุดทรัพยากรการท่องเที่ยว รวบรวมข้อมูลอื่นๆ ในพื้นที่ และถ่ายภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละแห่ง

5. จัดทำแผนที่แสดงการกระจายของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ดำเนินการดังนี้

1. สร้างแบบประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

2. เนื่องจากผู้วิจัยต้องทำการประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีทุกแห่ง และประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization-focused Evaluation: UFA) อันหมายถึง การให้ผู้ใช่ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นผู้ร่วมประเมินกับนักวิจัย กล่าวคือ การให้ประชาชนที่มีความสนใจท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เป็นผู้ประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีร่วมกับนักวิจัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการกำหนดจำนวนประชาชนที่จะทำการประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวร่วมกับผู้วิจัยไว้จำนวนแหล่งละ 2 คน แบบไม่จำเป็นต้องเป็นคนเดียวกันในทุกวันที่เดินทางไปประเมินทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยคุณสมบัติของผู้ร่วมประเมินศักยภาพ ประกอบด้วย

- (1) เป็นผู้ที่อาศัยในประเทศไทย อายุตั้งแต่ 20-60 ปี
- (2) สามารถเข้าใจ อ่าน และเขียนภาษาไทยได้
- (3) มีความสนใจท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
- (4) สามารถร่วมเดินทางไปกับผู้วิจัยได้ทั้งวันในเวลา 8.00-17.00 น.
(อาจมีการไปแบบ 2 วัน 1 คืน ซึ่งจะแจ้งให้ทราบในโปรแกรมการประเมิน)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการประกาศรับสมัครผู้ร่วมประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีในช่องทางต่างๆ พร้อมทั้งระบุวันและโปรแกรมที่จะลงพื้นที่ทำการประเมินให้ผู้ร่วมประเมินสามารถเลือกเดินทางไปกับผู้วิจัยได้ตามความสะดวกของแต่ละคน

3. นำแบบประเมินไปดำเนินการประเมินในพื้นที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวทุกแห่ง ด้วยการประเมินโดยนักวิจัย 1 คน และผู้ร่วมประเมิน 2 คน/แหล่งท่องเที่ยว
4. นำข้อมูลเชิงปริมาณจากการประเมินที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ
5. จัดลำดับศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภท โดยแปลผล ดังนี้
(กัลยา สว่างคง, 2559)

0 – 1.50	หมายถึง ศักยภาพต่ำ
1.51 – 2.50	หมายถึง ศักยภาพค่อนข้างต่ำ
2.51 – 3.50	หมายถึง ศักยภาพปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง ศักยภาพค่อนข้างสูง
4.51 – 5.00	หมายถึง ศักยภาพสูง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว 4 เส้นทาง (ทางธรรมชาติ 2 เส้นทาง และทางวัฒนธรรม 2 เส้นทาง) ดำเนินการ ดังนี้

1. สร้างเกณฑ์ในการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยว และทำเป็นตารางวิเคราะห์เพื่อสร้างเส้นทางท่องเที่ยว

2. นำผลการจัดลำดับศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวมาพิจารณาประกอบการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยว
3. ทำการให้คะแนนตามเกณฑ์ลงในแบบฟอร์มการสร้างเส้นทางท่องเที่ยว
4. ออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และทางวัฒนธรรม ประเภทละ 2 เส้นทาง พร้อมทั้งกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละเส้นทางตามเกณฑ์ที่กำหนด
5. จัดทำแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมประเภทละ 2 เส้นทางพร้อมระบุกิจกรรมท่องเที่ยวในแต่ละเส้นทาง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวได้นำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว จากการพิจารณาลักษณะพื้นที่ของอำเภอบางใหญ่ การกระจายของทรัพยากรการท่องเที่ยว และจำนวนที่พักแล้วผู้วิจัยเห็นว่า เส้นทางท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว 4 เส้นทาง (ทางธรรมชาติ 2 เส้นทาง และทางวัฒนธรรม 2 เส้นทาง) ของอำเภอบางใหญ่ควรออกแบบให้เป็นการท่องเที่ยวแบบ 1 วัน (Day-trip) และแบบวนรอบ (Roundtrip) โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) กำหนดค่าคะแนนในตารางวิเคราะห์เพื่อสร้างเส้นทางท่องเที่ยว ดังนี้
  - 1.1 ระดับศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว มีค่าคะแนนเท่ากับ 5
  - 1.2 นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมและเรียนรู้ประสบการณ์ มีค่าคะแนนเท่ากับ 1
  - 1.3 นักท่องเที่ยวมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์กับชุมชนในท้องถิ่น มีค่าคะแนนเท่ากับ 1
  - 1.4 ความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว 3 ด้าน คือ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม มีค่าคะแนนแต่ละด้านเท่ากับ 1 รวมทุกด้านเท่ากับ 3

1.5 ลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ของถนนที่เข้าถึงตัวแหล่ง โดยถนนหลักมีค่าคะแนนเท่ากับ 1 ส่วนถนนซอยมีค่าคะแนนเท่ากับ 0.5

1.6 ความราบเรียบของผิวถนนเข้าถึงแหล่งในภาพรวม มีค่าคะแนนเท่ากับ 1

2) ผู้วิจัยทำการประเมินและให้คะแนน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

2.1 ระดับศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว มีค่าคะแนนเท่ากับ 5

ให้คะแนนตามที่ประเมินตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 ของการวิจัย

2.2 นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมและเรียนรู้ประสบการณ์ มีค่าคะแนนเท่ากับ 1

ให้ 1 คะแนนหากผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมและเรียนรู้ประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยวได้ และให้ 0 หากนักท่องเที่ยวไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมและเรียนรู้ประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยวได้

2.3 นักท่องเที่ยวมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์กับชุมชนในท้องถิ่น มีค่าคะแนนเท่ากับ 1

ให้ 1 คะแนนหากผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า นักท่องเที่ยวมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์กับชุมชนในท้องถิ่น และให้ 0 หากนักท่องเที่ยวไม่มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์กับชุมชนในท้องถิ่น

2.4 ความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว 3 ด้าน คือ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม มีค่าคะแนนแต่ละด้านเท่ากับ 1 รวมทุกด้านเท่ากับ 3

ให้ด้านละ 1 คะแนน หากผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า แหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ มีลักษณะที่ยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม และให้ 0 หากแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ไม่มีลักษณะที่ยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

2.5 ลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ของถนนที่เข้าถึงตัวแหล่ง โดยถนนหลักมีค่าคะแนนเท่ากับ 1 ส่วนถนนซอยมีค่าคะแนนเท่ากับ 0.5

ให้ 1 คะแนน หากแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ตั้งอยู่ติดกับถนนสายหลัก (ขนาดกว้าง 6 เมตรรวมไหล่ถนน) และให้ 0.5 หากแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ตั้งอยู่ติดกับถนนซอย (ขนาดกว้างไม่เกิน 6 เมตรรวมไหล่ถนน)

2.6 ความราบเรียบของผิวถนนเข้าถึงแหล่งในภาพรวม มีค่าคะแนนเท่ากับ 1

ให้ 1 คะแนน หากถนนที่เข้าถึงตัวแหล่ง (นับจากถนนรัตนานิเบศร์หรือกาญจนภิเษก) มีสภาพผิวถนนราบเรียบมากกว่า 95% และให้ 0 หากถนนที่เข้าถึงตัวแหล่ง (นับจากถนนรัตนานิเบศร์หรือกาญจนภิเษก) มีสภาพผิวถนนไม่ราบเรียบตั้งแต่ 5%

3) จัดลำดับทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม

4) กำหนดให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวลำดับที่ 1 ถึง 4 ของแต่ละประเภทถือเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวหลักของแต่ละเส้นทาง ซึ่งจะถูกจัดวางอยู่ในเส้นทางท่องเที่ยว โดยให้จัดวางเส้นทางละ 2 แหล่งไม่ซ้ำกัน และ 2 แหล่งหลักดังกล่าวไม่ควรห่างกันตามเส้นทางถนนเกินกว่า 15 กิโลเมตร

5) จากนั้นจัดทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทเพิ่มลงในเส้นทางท่องเที่ยวแต่ละเส้นทาง โดยพิจารณาจาก

5.1 ลำดับที่จัดไว้ในข้อที่ 3) ทั้งนี้ให้พยายามเลือกลำดับท้ายๆ ให้เข้ามาอยู่ในเส้นทางท่องเที่ยว อย่างน้อย 1 แหล่งเพื่อเพิ่มโอกาสในการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ท้องถิ่นให้ทั่วถึงทั้งพื้นที่อำเภอบางใหญ่

5.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เลือกมาไว้ในเส้นทางควรมีระยะทางไม่ห่างจากทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ถูกจัดวางไว้แล้วเกินกว่า 10 กิโลเมตร

5.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เลือกมาไว้ในเส้นทางควรมีลักษณะที่ให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมและเรียนรู้ประสบการณ์ในพื้นที่ และ/หรือนักท่องเที่ยวมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสร้างสรรค์และประสบการณ์กับชุมชนในท้องถิ่นได้ อย่างน้อยเส้นทางละ 1 แหล่ง

6) จำนวนทรัพยากรการท่องเที่ยวในแต่ละเส้นทางที่จัดวางควรมีไม่น้อยกว่า 3 แหล่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวทำในแต่ละแหล่งว่า ใช้เวลามากน้อยเพียงใด และ

ระยะห่างของทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง โดยถ้าห่างกันไม่มาก (ไม่เกิน 5 กิโลเมตร) ก็สามารถเพิ่มทรัพยากรการท่องเที่ยวเข้าไปในเส้นทางนั้นๆ ได้

การนำเสนอข้อมูลการวิจัยทั้ง 3 วัตถุประสงค์ใช้การบรรยายประกอบภาพถ่าย ตาราง และแผนที่เป็นหลัก

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เพื่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ที่มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ข้อ มีผลของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

จากการดำเนินการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการลงพื้นที่สำรวจในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีมีจำนวนทั้งสิ้น 47 แห่ง (ไม่นับรวมทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นประเพณีซึ่งจัดตามช่วงเวลา) จำแนกตามตำบลได้ดังนี้

1) ตำบลบางใหญ่

ตำบลบางใหญ่มีพื้นที่ประมาณ 13.302 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี, 2554ง) พบทรัพยากรการท่องเที่ยว 6 แห่ง ได้แก่

- (1) ตลาดน้ำบางคูรัด
- (2) ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูรัด
- (3) วัดท่าบันเทิงธรรม
- (4) วัดเอนกดิษฐาราม
- (5) แผลให้อาหารปลา 2 จังหวัด
- (6) สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี

2) ตำบลบางม่วง

ตำบลบางม่วงมีพื้นที่ประมาณ 10.99 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี, 2554ก) พบทรัพยากรการท่องเที่ยว 15 แห่ง ได้แก่

- (1) ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน
- (2) ตลาดสามสายน้ำบางม่วง

- (3) บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์
- (4) บิ๊ก การ์เด็นท์
- (5) พระเงิน การ์เด็นท์ & Olive Garden Thailand
- (6) วัดคงคา
- (7) วัดปรางค์หลวง
- (8) วัดไผ่เหลือง
- (9) วัดพระเงิน
- (10) วัดพิกุลเงิน
- (11) วัดสังวรพิมลไพบูลย์
- (12) วัดอัมพวัน
- (13) ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่
- (14) ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน
- (15) แสงอารี การ์เด็น

3) ตำบลบางเลน

ตำบลบางเลนมีพื้นที่ประมาณ 7.60 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี, 2554ค) พบทรัพยากรการท่องเที่ยว 6 แห่ง ได้แก่

- (1) บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว)
- (2) วัดบางเลนเจริญ
- (3) วัดยุคันธรวาส
- (4) วัดศรีราษฎร์
- (5) วัดสวนแก้ว
- (6) วัดสะแก

4) ตำบลเสาธงหิน

ตำบลเสาธงหินมีพื้นที่ประมาณ 13.909 ตารางกิโลเมตร พบทรัพยากรการท่องเที่ยว 6 แห่ง ได้แก่

- (1) การ์เด็น เซ็นเตอร์
- (2) เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่
- (3) บุญยงตลาดต้นไม้
- (4) วัดราษฎร์ประคองธรรม

(5) วัดเสาชิงหิน

(6) วัดอินทร์

5) ตำบลบางแม่นาง

ตำบลบางแม่นางมีพื้นที่ประมาณ 21.25 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต

1 ปทุมธานี, 2554ข) พบทรัพยากรการท่องเที่ยว 8 แห่ง ได้แก่

(1) Smart Nine Farm

(2) วัดดอนสะแก

(3) วัดบางโค

(4) วัดพระนอน

(5) วัดส้มเกลี้ยง

(6) วัดหลังบาง

(7) วิหารพระแม่กวนอิม

(8) สวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ

6) ตำบลบ้านใหม่

ตำบลบ้านใหม่มีพื้นที่ประมาณ 29.347 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต

1 ปทุมธานี, 2554จ) พบทรัพยากรการท่องเที่ยว 6 แห่ง ได้แก่

(1) Garden'9 Café

(2) ป่าจี๊ปฟาร์ม (Pa Jeep Farm)

(3) วัดต้นเชือก

(4) สวนกล้วยไม้กำนันแวน

(5) สวนชะลอม คาเฟ่

(6) สวนปามี 98

ทั้งนี้ สามารถแสดงการกระจายของทรัพยากรการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวใน
อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีได้ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 แผนที่แสดงการกระจายของทรัพยากรการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลบางใหญ่

(1) ตลาดน้ำบางคูรัด

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	ถนนบางใหญ่-บางคูรัด (ซอยกันตนา) ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.841774, 100.363789
ข้อมูลโดยสังเขป	ตลาดเก่าบางคูรัด อายุเกือบ 100 ปี เป็นตลาดขนาดเล็กที่มีเรือพายขายของมาแต่ดั้งเดิม ในอดีตมีชื่อเรียกว่า “ตลาดต้นสะตือ” เนื่องจากจุดที่สร้างตลาดบริเวณปากคลองบางคูรัดมีต้นสะตือจำนวนมาก ต่อมาชาวบ้านในชุมชนร่วมกันซื้อที่ดินสร้างตลาดแห่งใหม่ ณ จุดที่ตั้งปัจจุบัน และเปลี่ยนชื่อเป็น “ตลาดใหม่วัฒนา” แต่ชาวบ้านไม่เรียก เพราะรู้จักคลองบางคูรัดมากกว่า จึงเรียกว่า “ตลาดบางคูรัด” ภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ตลาดน้ำบางคูรัด” ตามกระแสของตลาดน้ำมาจนถึงปัจจุบัน ตัวตลาดมีลักษณะเป็นแบบตลาดดั้งเดิมในชนบท มีสินค้าทางการเกษตรที่ชาวบ้านนำมาขายในราคาผู้ผลิต แต่เรือพายที่เคยมาขายของที่ตลาดแต่เดิมย้ายขึ้นมาขายบกบกเกือบทั้งหมด มีอาหารอร่อยประจำตลาด คือ ก๋วยเตี๋ยวหมูแปะเป้ (กลางตลาด) ก๋วยเตี๋ยวป้าเพ็ญ (เชิงสะพานฝั่งตรงข้ามตลาด) บะหมี่เจ้หมวย เจ้ติ่มเป็ดพะโล้บางคูรัด และกาแฟโบราณ
เวลาทำการ	ทุกวัน 07.00 – 17.00 น. แต่จะมีสินค้าขายจำนวนมากในวันเสาร์-อาทิตย์
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 081-361-5872 061-6898098 หรือ 02-9858491-3 (เทศบาลตำบลบางใหญ่) ช่องทางออนไลน์ www.facebook.com/TaradBangkurat/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทาง การท่องเที่ยว	1. สภาพความดั้งเดิมของตลาดโบราณที่หาชมได้ยากในปัจจุบัน 2. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่

	<p>3. อาหารเฉพาะพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์และราคาถูก</p> <p>4. ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรราคาถูกจากเกษตรกรชาวบางใหญ่โดยตรง</p> <p>5. มีมุมถ่ายภาพย้อนยุคให้ได้ถ่ายภาพ</p>
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<p>1. ทิศนอจุดในบางจุดของตลาดอันเนื่องมาจากความไม่ค้อยเป็นระเบียบเรียบร้อยและความไม่สะอาดในบางพื้นที่</p> <p>2. ความไม่สมบูรณ์ของสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เช่น ห้องสุขา หรือลานจอดรถไม่เพียงพอ</p>

ภาพที่ 4.2 ทางเข้าตลาดน้ำบางคูรัด

ภาพที่ 4.3 มุมถ่ายภาพย้อนยุคกับป้ายชื่อตลาดเดิม

ภาพที่ 4.4 วิธีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่ (ฝั่งซ้ายของภาพ) กับตลาดน้ำบางคูรัด (ฝั่งขวาของภาพ)

ภาพที่ 4.5 บรรยากาศแบบตลาดโบราณของตลาดน้ำบางคูรัด

(2) ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูรัด

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	ถนนบางใหญ่-บางคูรัด (ซอยกันตนา) ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.842366, 100.363092
ข้อมูลโดยสังเขป	ศาลเจ้าพ่อจ้อยมีอายุกว่า 100 ปี เป็นที่นับถือของชาวบ้านในบริเวณโดยรอบ แต่เดิมเป็นศาลไม้ตั้งอยู่บริเวณปากคลองบางคูรัดซึ่งแยกออกจากคลองบางใหญ่เยื้องกับศาลเจ้าพ่อจ้อยในปัจจุบัน ในเวลาต่อมามีผู้ศรัทธามอบที่ดินอันเป็นที่ตั้งศาลเจ้าในปัจจุบันนี้ จึงมีการย้ายศาลเจ้าข้ามคลองบางใหญ่มาในที่ตั้งใกล้เคียงตลาดน้ำบางคูรัด ลักษณะของศาลเจ้าเป็นไปตามสถาปัตยกรรมแบบจีน มีความสวยงามในระดับหนึ่ง ภายในศาลเป็นที่ประดิษฐานของเจ้าพ่อจ้อยและเทพเจ้าองค์อื่นๆ เช่น เจ้าพ่อกวนอู เป็นต้น
เวลาทำการ	ทุกวัน 07.00 – 17.00 น.

ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 02-9858491-3 (เทศบาลตำบลบางใหญ่) ช่องทางออนไลน์ www.facebook.com/pages/ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูรัด/251665865242204/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	1. เจ้าพ่อจ้อยที่มีความเก่าแก่กว่า 100 ปี และเป็นที่นับถือจาก ชาวบ้านในบริเวณโดยรอบ 2. สถาปัตยกรรมของศาลเจ้าที่มีความสวยงามสีสนสดใส 3. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	1. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรมของศาลเจ้าพ่อจ้อย 2. ทิศนอจากบริเวณหน้าศาลเจ้าอันเนื่องมาจากการไม่มีการแบ่งเขต พื้นที่การจัดการที่ดี 3. ความไม่สมบูรณ์ของสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เช่น ห้องสุขา หรือลานจอดรถไม่เพียงพอ

ภาพที่ 4.6 ภายในศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูรัด

ภาพที่ 4.7 สถาปัตยกรรมของศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูวัด

ภาพที่ 4.8 อีกมุมหนึ่งในบริเวณศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูวัด

ภาพที่ 4.9 การไม่แบ่งเขตพื้นที่การจัดการที่ดีบริเวณหน้าศาลเจ้าพ่อจ้อยก่อให้เกิดทัศนอุจาด

(3) วัดท่าบันเทิงธรรม

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	1 หมู่ที่ 1 ซอยเทศบาล1 ถนนบางใหญ่-บางคูรัด (ซอยกันตนา) บ้านบางโสน ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.848312, 100.394163
ข้อมูลโดยสังเขป	วัดท่าบันเทิงธรรมเป็นวัดเก่าแก่ ได้รับการบูรณะเมื่อ พ.ศ. 2386 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) โดยผู้บริจาคทรัพย์เพื่อการบูรณะ คือ หม่อมเจ้าหญิงค้อยท่า ปราโมช ชาวบ้านจึงมักเรียกว่า “วัดท่า” ตามชื่อผู้บูรณะ แต่ยังมีชื่อเรียกอื่นอีกว่า “วัดหน้า” ซึ่งคู่กับ “วัดหลัง” (ปัจจุบัน คือ วัดหลังบาง) ต่อมาในปี พ.ศ. 2491 วัดได้รับการบูรณะอีกครั้งหนึ่ง และเปลี่ยนชื่อเป็น “วัดท่าบันเทิงธรรม” มาจนถึงปัจจุบันนี้ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ม.ป.ป.)

	<p>ลักษณะของอุโบสถเก่าของวัดเป็นแบบสถาปัตยกรรมผสมผสาน ศิลปะจีน มีพระประธานอายุกว่า 100 ปีที่เป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้าน คือ หลวงพ่อหอม ในวิหารมีหลวงพ่อกวายเป็นพระประธานอายุกว่า 100 ปีเช่นกัน นอกจากนั้นยังมีรอยพระพุทธรูปจำลองในมณฑปโดยรอยพระพุทธรูปจำลองนี้สร้างมาตั้งแต่ปลายรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป. (ออนไลน์) หลวงพ่อข้าวสารหิน ที่แกะสลักจากหินอายุ 280 ล้านปี ประดิษฐานอยู่ในวิหารแก้ว 8 เหลี่ยม และเจดีย์โบราณริมคลองบางใหญ่อายุกว่า 150 ปีที่กรมศิลปากรสันนิษฐานว่าเป็นสถูปของผู้สร้างวัด</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 16.30 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	โทร 02-5951525 ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/WATTABUNTENGUM/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระพุทธรูปคู่วัดที่มีอายุประมาณ 100-200 ปี คือ หลวงพ่อกวและหลวงพ่หอม เป็นที่เคารพสักการะบูชาของชาวบ้าน 2. เจดีย์ใหญ่อยู่บริเวณริมคลอง ซึ่งทางกรมศิลปากรสันนิษฐานว่าเป็นเหมือนสถูปของผู้สร้างวัด 3. รอยพระพุทธรูปจำลองที่มีภาพมงคล 108 ในมณฑป 4. อุโบสถเก่าที่มีสถาปัตยกรรมผสมผสานศิลปะจีน 5. หลวงพ่อข้าวสารหิน ที่แกะสลักจากหินอายุ 280 ล้านปี ประดิษฐานอยู่ในวิหารแก้ว 8 เหลี่ยม 6. พญานาค 4 ตนที่สวยงามที่สุดในโลก มีชื่อดังนี้ 1) ท้าวกัณฑ์โคตมะ 2) ท้าวเอราปละ (ปุตรีสุทโธ) 3) ท้าวฉัพพยาปุคตะ (พญานาคี) 4) ท้าววิรูปักษ์ (ศรีสัตตะ) 7. ต้นกระเวก อายุ 150 ปี รุกขมรดกชาติ 8. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่ 9. มีจุดให้อาหารปลาริมคลองบางใหญ่ 10. สามารถเดินข้ามประตูน้ำคลองบางใหญ่ไปเที่ยวต่อที่วัดหลังบางได้สะดวก

จุด ด้ อ ย ท า ง ก า ร ท่ อ ง เ ที ย ว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยบางจุด 2. ไม่มีป้ายบอกที่ตั้งจุดท่องเที่ยวที่ชัดเจน 3. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยว 4. อุโบสถ วิหาร และมณฑปมักไม่ค่อยเปิด
---	--

ภาพที่ 4.10 จุดเช็คอินวัดท่าบ้านเทิดธรรมที่เห็นอุโบสถเก่าแบบผสมผสานศิลปะสถาปัตยกรรมจีน

ภาพที่ 4.11 หลวงพ่อหอมภายในอุโบสถเก่าวัดท่าบันเทิงธรรม

ภาพที่ 4.12 รอยพระพุทบาทจำลองในวัดท่าบันเทิงธรรม

ภาพที่ 4.13 ต้นกระเวก อายุ 150 ปี รุกขมรดกชาติในวัดท่าบันเทิงธรรม

(4) วัดเอนกดิษฐาราม

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	5 หมู่ที่ 3 ซอยเทศบาลบางใหญ่3 ถนนบางใหญ่-บางคูรัด (ซอยกันตนา) ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.844880, 100.381499
ข้อมูลโดยสังเขป	<p>สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ.2240 สมัยอยุธยาตอนปลาย ไม่ปรากฏนามผู้สร้าง เดิมชื่อ “วัดบ้านใหม่” ในปี พ.ศ.2450 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ได้เสด็จมาทรงประทับพักแรมที่วัดนี้ และได้พระราชทานนามวัดให้ใหม่ว่า “วัดเอนกดิษฐาราม”</p> <p>ลักษณะของอุโบสถและวิหารเป็นแบบไทยมีความสวยงามในระดับหนึ่ง มีพระพุทธรูปเก่าที่สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาเหลืออยู่ 5 องค์ ที่เหลือถูกโจรกรรมไปหมด (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ม.ป.ป.)</p>

เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 16.30 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	โทร 087-5531898
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. อุโบสถและวิหารที่มีความสวยงามในระดับหนึ่ง 2. พระพุทธรูปเก่า 5 องค์ที่สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยา 3. ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ได้เสด็จมาทรงประทับพักแรมที่วัดนี้ 4. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่ 5. สะพานเก่าที่สร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2434 โดยเป็นสะพานที่เชื่อมระหว่างวัดกับสถานีตำรวจภูธรบางแม่นางเก่า
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจน 2. อุโบสถ และวิหารมักไม่ค่อยเปิด 3. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม 4. ไม่มีป้ายแสดงผังบริเวณ

ภาพที่ 4.14 อุโบสถสถาปัตยกรรมแบบไทยที่วัดเอนกดิษฐานราม

ภาพที่ 4.15 วิหารสถาปัตยกรรมแบบไทยที่วัดเอนกดิษฐานราม

ภาพที่ 4.16 สะพานเก่าที่เชื่อมระหว่างวัดกับสถานีตำรวจภูธรบางแม่นางเก่าซึ่งสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ.2434 และบูรณะในปี พ.ศ.2547

ภาพที่ 4.17 บรรยากาศอันเงียบสงบของคลองบางใหญ่บริเวณวัดเอนกดิษฐานราม

(5) แปะให้อาหารปลา 2 จังหวัด

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	ซอยสุพรรณ ถนนจงถนนม-วัดต้นเชือก (นบ5014) ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.833273, 100.314293
ข้อมูลโดยสังเขป	เป็นแพในคลองนราภิรมย์ อันเป็นรอยต่อของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีกับอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ซึ่งจัดสร้าง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลบางใหญ่เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมทาง น้ำขององค์การบริหารส่วนตำบลบางใหญ่ และให้บริการประชาชน ในการเป็นจุดให้อาหารปลาในบริเวณตรงข้ามกับวัดเทพนิมิตร อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม อีกทั้งยังใช้เป็นจุดพักผ่อน ให้กับประชาชนในพื้นที่อีกด้วย

	ตัวแปรมีขนาดประมาณ 50 ตารางเมตร พื้นทำด้วยเหล็กวางบนปูน ลอยน้ำ และผูกแพไว้กับตลิ่ง ในแพมีที่นั่ง 3 ด้าน และมีบันได สำหรับการขึ้น-ลงน้ำ มีอาหารปลาขายให้กับนักท่องเที่ยว
เวลาทำการ	ทุกวัน ตลอดเวลา
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 02-9277477 (องค์การบริหารส่วนตำบลบางใหญ่)
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นจุดให้อาหารปลาที่เงียบสงบไม่พลุกพล่านเหมือนในหลายๆ วัต 2. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองนราภิรมย์ รอยต่อของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีกับอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 3. สามารถเดินข้ามสะพานไปเที่ยววัดเทพนิมิตร อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐมได้ 4. สามารถชมनावับริเวณใกล้เคียงได้
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เช่น ที่จอดรถและสุขา 2. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางธรรมชาติ 3. ไม่มีป้ายบอกทางการเข้าถึงแหล่ง (เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวแนะนำใหม่)

ภาพที่ 4.18 แพให้อาหารปลา 2 จังหวัดในคลองนราภิรมย์รอยต่อของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีกับอำเภอฟุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ภาพที่ 4.19 อาหารปลามีขายแบบให้นักท่องเที่ยวหยิบเองและวางเงินเอาไว้

ภาพที่ 4.20 ภาพวิถีชีวิตชุมชนริมคลองนราภิรมย์

ภาพที่ 4.21 สะพานข้ามจากฝั่งแพให้อาหารปลาไปเที่ยวยังวัดเทพนิมิตร อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม

(6) สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	คลองบางใหญ่ ใกล้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านใหม่ ถนน นบ3102 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.834937, 100.314100
ข้อมูลโดยสังเขป	ชาวบ้านเรียกว่า “สะพานก้านันมี” (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน ใหม่. ม.ป.ป. (ออนไลน์) เป็นสะพานไม้เก่าแก่ความยาวประมาณ 20 เมตรข้ามคลองบางใหญ่ที่สร้างขึ้นไม่น้อยกว่า 80 ปีมาแล้ว (จันทิมา พัฒนรักษา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2565) ด้วย ความร่วมมือกันของชาวบ้านทั้ง 2 ฝั่ง บางใหญ่บริเวณจุดบรรจบกับ คลองนราภิรมย์และคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เนื่องจากสมัยก่อนไม่มีถนนเลียบบคลองนราภิรมย์ (ปัจจุบันชื่อซอยภู สุพรรณ) และสะพานปูนเชื่อม 2 ฝั่งคลองบางใหญ่ ทำให้ชาวบ้าน 2 ฝั่งคลองมีความยากลำบากในการไปมาหาสู่กันจึงได้ลงเงินลงแรงกัน สร้างสะพานไม้ข้ามคลองบางใหญ่เพื่อการสัญจรเมื่อร่วม 100 ปีที่ แล้ว ปัจจุบันสะพานไม้ได้ทรุดโทรมไปตามกาลเวลา ชาวบ้าน 2 ฝั่ง คลองก็ยังคงลงเงินกันปรับปรุงซ่อมแซมให้คงสภาพมาจนถึงปัจจุบัน แม้ว่าจะมีสะพานปูนและถนนเลียบบคลองนราภิรมย์แล้วก็ตามที่ (ณัฐกฤตฤกษ์ เอศวรณัง, 2565: ออนไลน์) ที่น่าประทับใจ คือ บน สะพานไม้มีการลงชื่อและจำนวนเงินในการบริจาคสร้างและ ซ่อมแซมสะพานไม้ไว้ตามส่วนต่างๆ ของสะพาน แม้ว่าจะบริจาค เงินเพียง 4 บาทก็ตามที่ อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามัคคี ของคนในชุมชนบริเวณดังกล่าวได้เป็นอย่างดี
เวลาทำการ	ทุกวัน ตลอดเวลา
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 02-4497727-8 ต่อ 112 (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่)
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย

จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประวัติความเป็นมาของการก่อสร้าง และความเก่าแก่ของสะพานไม้ 2. บนสะพานมีการลงชื่อและจำนวนเงินบริจาคสร้างและซ่อมแซมสะพานไม้วัดตามส่วนต่างๆ ของสะพาน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์อันหาชมได้ยากในที่อื่นๆ 3. เป็นจุดชมวิวคลองบางใหญ่ในมุมมองที่เป็น Unseen 4. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เช่น ที่จอดรถและสุขา 2. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม 3. ไม่มีป้ายบอกทางการเข้าถึง (เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวแนะนำใหม่)

ภาพที่ 4.22 สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคีใกล้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านใหม่

ภาพที่ 4.23 มุมมองจากบนสะพานไม้ไปยังสะพานปูนปากคลองบางใหญ่บรรจบกับคลอง
นราภิรมย์ และ คลองโยง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ภาพที่ 4.24 บนสะพานมีการลงชื่อและจำนวนเงินบริจาคเพื่อการสร้างและซ่อมแซมสะพานไม้ไว้
ตามส่วนต่างๆ ของสะพาน

ภาพที่ 4.25 สะพานไม้หลังการซ่อมแซมมาไม่นาน แต่ยังเห็นเสาไม้เก่าดั้งเดิมอยู่บ้าง

1.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลบางม่วง

(1) ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	111/11 หมู่ที่ 10 ถนนบางม่วง-บางคูรัด (ซอยวัดพระเงิน) ตำบล บางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.834115, 100.409748
ข้อมูลโดยสังเขป	ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน เปิดทำการมาไม่น้อยกว่า 20 ปี มีพื้นที่ ประมาณ 15 ไร่ เป็นตลาดต้นไม้ที่ขายส่งกันถูกที่สุดในย่านบาง ใหญ่ เนื่องจากเจ้าของสวนเป็นผู้เข้ามาขายในตลาดนี้เอง ภายในมี ร้านขายต้นไม้ อุปกรณ์เกี่ยวกับการปลูกต้นไม้ และตกแต่งสวน และบ้านไม่น้อยกว่า 80 ร้าน มีต้นไม้ อุปกรณ์ปลูกต้นไม้ และของ ตกแต่งสวนและบ้านหลากหลายชนิดให้เลือกซื้อเป็นจำนวนมาก

	เหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ชอบการปลูกต้นไม้ ดูแลสวน และ ตกแต่งบ้าน
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 17.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 092-7046116 ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/pages/ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน/162154637620825/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	1. มีร้านขายต้นไม้ อุปกรณ์เกี่ยวกับการปลูกต้นไม้ และ ตกแต่งบ้านจำนวนมาก 2. มีต้นไม้ อุปกรณ์ปลูกต้นไม้ และ ของตกแต่งสวนและบ้าน หลากหลายชนิดให้เลือกซื้อเป็นจำนวนมาก 3. ราคาสินค้าไม่สูงในภาพรวม
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	1. ที่จอดรถไม่เพียงพอ 2. การจราจรติดขัดภายในพื้นที่ยังไม่ดี ทำให้การจราจรติดขัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ 3. ค่อนข้างแออัด อากาศถ่ายเทไม่ค่อยสะดวก 4. ห้องสุขาไม่ค่อยสะอาด และมีจำนวนน้อย 5. ถังขยะส่วนกลางตามทางเดินมีน้อยมาก

ภาพที่ 4.26 ปากทางเข้าตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน

ภาพที่ 4.27 สภาพถนนภายในตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน และใช้เป็นที่จอดด้วย

ภาพที่ 4.28 ร้านขายต้นไม้จำนวนมาก และมีพันธุ์ไม้หลากหลายให้เลือกซื้อ

ภาพที่ 4.29 ร้านขายอุปกรณ์การปลูกต้นไม้ และตกแต่งบ้าน ภายในตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน

(2) ตลาดสามสายน้ำ บางม่วง

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	ปากคลองบางใหญ่ตรงข้ามเทศบาลตำบลบางม่วง ถนนบางใหญ่- บางคูรัด (นบ3584) ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.852041, 100.423928
ข้อมูลโดยสังเขป	เป็นตลาดน้ำเปิดใหม่ในอำเภอบางใหญ่ เริ่มเปิดเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2565 ภายใต้แนวคิด “กรีน กินดี ปลอดภัย สุขใจที่ได้แบ่งปัน” สถานที่ตั้งของตลาดเป็นสถานที่เล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ของลำน้ำ 3 สาย ได้แก่ คลองอ้อมนนท์ คลองบางใหญ่ และคลองบางกอกน้อย ภายในตลาดมีทั้งร้านอาหาร เครื่องดื่ม ขนมไทยโบราณ สินค้า เกษตรปลอดสารพิษ และสินค้าหัตถกรรม นอกจากนี้ยังมีการแสดง ศิลปวัฒนธรรม การแสดงร่วมสมัย หรือกิจกรรมพิเศษอื่นๆ ตาม โอกาส

	พื้นที่ของตัวตลาดในโซนชายของบริเวณริมคลองมีไม่มากนัก แต่มีจุดขายของอีก 1 แห่ง คือ หน้าเทศบาลตำบลบางม่วง อาหารขึ้นชื่อได้แก่ ขนมเป็๋องคุณบัวย ขนมเป็๋องแม่อรชร ป้าอ่อนกล้วยทอด ขนมจีนสูตรโบราณป้าธัญนันท์ น้ำปลาทหวานแม่สมนึก (หม้ออ่วย) หมูสะเต๊ะรองตอง เป็นต้น
เวลาทำการ	วันเสาร์และวันอาทิตย์ 08.30 – 15.00 น.
ช่องทางการติดต่อ	โทร 02-9249480-3 (เทศบาลตำบลบางม่วง) ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/BangMuangMarket/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	1. มีอาหาร เครื่องดื่ม และสินค้าในราคาย่อมเยา 2. ตลาดมีแนวปฏิบัติในการรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น การงดใช้หลอดพลาสติก การงดใช้โฟมและภาชนะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว เป็นต้น 3. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่ คลองอ้อมนนท์ และคลองบางกอกน้อย รวมถึงชุมชนบางใหญ่เก่า 4. สามารถเดินไปสักการะศาลเจ้าพ่อบางใหญ่ได้สะดวก และยังสามารเดินไปเที่ยวชมวัดสำคัญใกล้เคียงตลาดอีก 3 วัดได้ ได้แก่ วัดราษฎร์ประคองธรรม วัดเสาธงหิน และวัดพิบูลเงิน
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	1. ที่จอดรถไม่เพียงพอ 2. ความไม่ปลอดภัยจากการข้ามถนน เนื่องจากตลาดแบ่งเป็น 2 ฝั่งของถนน คือ ฝั่งริมคลองกับฝั่งเทศบาลตำบลบางม่วง 3. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม 4. ไม่มีป้ายบอกทางการเข้าถึง (อาจเนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวเปิดใหม่)

หมายเหตุ - ข้อมูลล่าสุดในเดือนธันวาคม พ.ศ.2565 ตลาดสามสายน้ำบางม่วงไม่มีร้านค้าเข้ามาจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม และสินค้าต่างๆ แล้ว

ภาพที่ 4.30 ป้ายเช็คอินของตลาดสามสายน้ำ

ภาพที่ 4.31 ตลาดสามสายน้ำเป็นตลาดที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 4.32 ร้านค้าในบริเวณตลาดสามสายน้ำ

ภาพที่ 4.33 ที่นั่งสบายๆ ริมหคลองบางใหญ่ในวันที่แดดร่มลมตก

(3) บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences

ประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	32/1 หมู่ที่ 8 ถนนบางม่วง-บางคูรัด (ซอยวัดพระเงิน) ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.833028, 100.402823
ข้อมูลโดยสังเขป	บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์ เป็นบ้านไม้สักทรงไทยโบราณริมคลองบางม่วง ที่สร้างขึ้นโดยคุณไพบูลย์ ฟ้ากระจ่างและครอบครัวในปี พ.ศ. 2532 แล้วเสร็จในปี พ.ศ.2533 และได้เปิดให้นักท่องเที่ยวได้พักแรมในแบบโฮมสเตย์จำนวน 6 ห้อง พร้อมทั้งมีกิจกรรมทำอาหารไทยให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสการทำอาหารแบบไทยแบบบ้านๆ เช่น ปลาเนื้อย่าง แกงจืดเต้าหู้หมูสับ จิ้มจุ่ม ขนมเบื้องญวนสองตำรับ ห่อหมก ส้มตำ ข้าวเหนียวมะม่วง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมภายในท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำตามความสนใจอีกด้วย เช่น การล่องคลองชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลอง เป็นต้น
เวลาทำการ	ทุกวัน 09.00 – 18.30 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	บ้านสุขไพบูลย์ โฮมสเตย์ โทร 063-4242951 The Thai House & Thai Cooking Experiences โทร 02-9975161 ช่องทางออนไลน์ 1. https://www.facebook.com/TheThaiHouseBangyai/ 2. https://www.facebook.com/BaanSookPaiboone/ 3. http://www.thaihouse.co.th/ 4. https://www.instagram.com/the.thai.house_homestay/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	1. เรือนไม้สักทรงไทยโบราณที่สวยงาม 2. การพักผ่อนสบายๆ ในบรรยากาศเรือนไม้สักริมคลอง 3. การต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างอบอุ่นในฐานะ “เพื่อนของครอบครัว” ที่จะกลับมาเยือนอีกครั้ง มากกว่าที่จะเป็นผู้มาเยือน 4. การรับประทานอาหารไทยแบบบ้านๆ

	<p>5. มีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ด้วยการสอนทำอาหารไทยสไตล์โฮมเมด และสอนแบบสนุกสนามเป็นกันเอง</p> <p>6. มีกิจกรรมล่องเรือไปตลาดน้ำวัดตะเคียน</p> <p>7. มีกิจกรรมท้องถิ่นต่างๆ ให้นักท่องเที่ยวร่วมทำตามความต้องการ เช่น การพาไปเดินชมตลาดเช้าที่ตลาดสดบางบัวทอง เป็นต้น</p>
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	ไม่มีป้ายบอกทางการเข้าถึงแหล่งเท่าที่ควร และป้ายที่มีอยู่เห็นไม่ชัดเจน

ภาพที่ 4.34 เรือนไม้สักทรงไทยโบราณของบ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์ที่มีห้องพัก 6 ห้อง

ภาพที่ 4.35 โซนนั่งพักผ่อนที่ไต้ถุนเรือนไทย

ภาพที่ 4.36 บรรยากาศแบบไทยโบราณ ณ บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์

ภาพที่ 4.37 ป้ายบอกจุดเข้าสู่บ้านสุขไหมบูลย์โฮมสเตย์ ริมนนสายบางใหญ่-บางคูรัด (ซอยวัดพระเงิน)

(4) บิ๊ก การ์เด็นท์

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	11/1 หมู่ที่ 11 ถนนกาญจนภิเษก (ติดกับโชว์รูมมิตซู เอส.พี.กรุ๊ป บางใหญ่) ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.832468, 100.412733
ข้อมูลโดยสังเขป	เป็นตลาดขายต้นไม้ขนาดเล็ก มีพื้นที่ประมาณ 6 ไร่ มีร้านขายต้นไม้ อุปกรณ์ปลูกต้นไม้ ตกแต่งสวนและบ้านประมาณ 30 ร้าน มีพันธุ์ไม้ที่ขายหลากหลายชนิดในราคาไม่สูง และมีที่จอดรถสะดวก
เวลาทำการ	ทุกวัน 06.00 – 18.00 น.

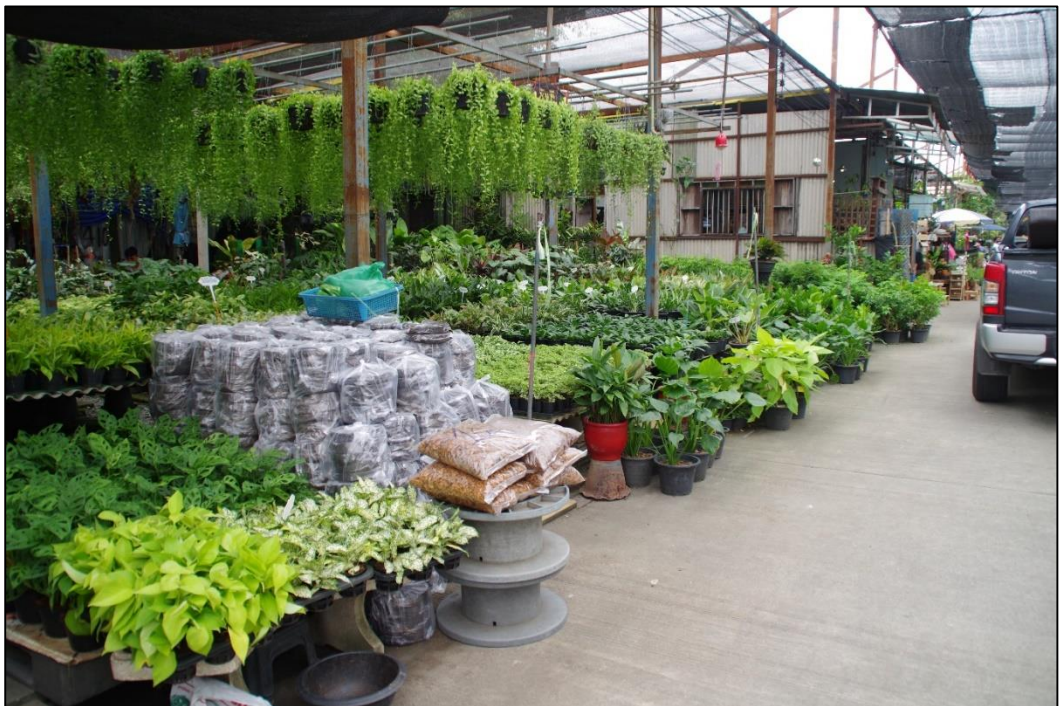
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 081-3010141
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีร้านขายต้นไม้ อุปกรณ์ปลูกต้นไม้ และตกแต่งสวนและบ้าน จำนวนพอสมควร 2. มีต้นไม้ อุปกรณ์ปลูกต้นไม้ และของตกแต่งสวนและบ้าน ค่อนข้างหลากหลายชนิดให้เลือกซื้อ 3. ราคาสินค้าไม่สูงในภาพรวม 4. ปลอดโปร่งไม่แออัด อากาศถ่ายเทดี 5. เข้าถึงง่ายเพราะอยู่ริมถนนกาญจนาภิเษก 6. มีที่จอดรถสะดวก
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ห้องสุขาไม่ค่อยสะอาด และมีจำนวนน้อย 2. ถังขยะส่วนกลางตามทางเดินมีน้อยมาก

ภาพที่ 4.38 ป้ายทางเข้าบึงการ์เด็นริมถนนกาญจนาภิเษกที่เห็นได้เด่นชัด

ภาพที่ 4.39 สภาพภายในพื้นที่ปักการเดิน

ภาพที่ 4.40 พันธุ์ไม้ที่มีขายค่อนข้างหลากหลายในปักการเดิน

ภาพที่ 4.41 ร้านขายอุปกรณ์ตกแต่งสวนและบ้านแห่งหนึ่งในบึงกาฬ

(5) พระเงิน การ์เด็น & Olive Garden Thailand

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	ถนนบางม่วง-บางคูรัด (ซอยวัดพระเงิน) ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140 และตำบลศาลากลาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130 (พื้นที่ครอบคลุม 2 อำเภอ)
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.817538, 100.368755
ข้อมูลโดยสังเขป	ตลาดต้นไม้แห่งใหม่ในซอยวัดพระเงิน มีพื้นที่ประมาณ 14 ไร่ แต่ยังมีร้านขายต้นไม้ย่อย ต้นไม้เด่นที่มีขายในตลาดแห่งนี้ คือ ต้นมะกอกโอลีฟ และ Exotic Tree ที่มีรูปทรงสวยงามเหมาะแก่การถ่ายรูปเมื่อไปเที่ยวชมตลาดนี้
เวลาทำการ	ทุกวัน 09.00 – 18.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 091-7427777 ช่องทางออนไลน์ 1. https://www.olivegardenthailand.com/

	2. https://www.facebook.com/olivegardenthailand/ 3. https://www.instagram.com/olivegardenthailand/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	1. มีต้นมะกอกโอลีฟ (Olea Europaea) นำเข้าจากต่างประเทศให้ชม และเลือกซื้อหลายขนาดหลายราคา 2. มี Exotic Tree นำเข้าจากต่างประเทศ เช่น Juniper Podocarpus ให้ชม และเลือกซื้อหลายขนาดหลายราคา
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	1. อยู่ลึกจากถนนกาญจนาภิเษกทำให้นักท่องเที่ยวเข้าไปถึงน้อย 2. ขาดการประชาสัมพันธ์ 3. ถึงขยะส่วนกลางตามทางเดินมีน้อยมาก

หมายเหตุ – ข้อมูลล่าสุดในเดือนธันวาคม พ.ศ.2565 เจ้าของที่ดินยุติการทำพระเงิน การ์เด็นแล้ว เหลือเพียง Olive Garden Thailand เท่านั้น

ภาพที่ 4.42 ทางเข้าพระเงิน การ์เด็นท์ & Olive Garden Thailand ถนนบางม่วง-บางคูรัด

ภาพที่ 4.43 ภายในตลาดยังมีร้านค้าน้อยเนื่องจากเพิ่งเปิดไม่นาน

ภาพที่ 4.44 จุดเด่นของตลาด คือ มีต้นมะกอกโอลีฟจำนวนมากหลายขนาด

ภาพที่ 4.45 ต้นมะกอกขนาดเล็กที่รอการขาย

(6) วัดคงคา

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	38 หมู่ที่ 3 ซอยวัดคงคา ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.849848, 100.413172
ข้อมูลโดยสังเขป	“วัดคงคา” ถูกสันนิษฐานว่า สร้างขึ้นในสมัยสุโขทัย และถูกทิ้งร้างไปจนได้รับการตั้งให้เป็นวัดอีกครั้งเมื่อประมาณ พ.ศ. 2370 ชาวบ้านเรียกว่า “วัดโคก” เนื่องจากบริเวณวัดบางจุดเป็นพื้นที่สูง แต่ที่ได้ชื่อว่า “วัดคงคา” เนื่องจากอยู่ริมคลองบางใหญ่ ในอุโบสถเก่าเป็นที่ประดิษฐานพระประธานอันเก่าแก่ คือ “หลวงพ่อดิลกแดง (แดง)” เป็นพระพุทธรูปทรงนางทำด้วยศิลาแลงปิดทองคำเปลว พุทธลักษณะแบบสุโขทัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์และสิ่งบูชาอื่นๆ ภายในวัดมีมากมาย เช่น หลวงปู่ทวดองค์ใหญ่ สูง 5 เมตร สร้างเสร็จเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2553 พระสังกัจจายน์ พระสิวลี เจ้าแม่

	กวนอิม เสด็จพ่อ ร.5 เจ้าแม่ตะเคียนชื่อ “เจ้าแม่ศรีเกศ” ทำเวสสุวรรณ ไร่ไข่ พระราหู เป็นต้น
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 - 17.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 02-9247438-9 ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/watkongkanontaburi
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	1. หลวงพ่อศิลาแดง (แดง) 2. สถาปัตยกรรมของอุโบสถเก่าแก่ 3. สิ่งศักดิ์สิทธิ์และสิ่งบูชาอื่น ๆ ภายในวัดมีมากมาย เช่น หลวงปู่ทวดองค์ใหญ่ ทำเวสสุวรรณ เจ้าแม่ศรีเกศ เป็นต้น 4. มีแพให้อาหารปลาในคลองบางใหญ่ 5. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	1. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจน 2. ทิศนอูจาตบางพื้นที่อันเนื่องมาจากการไม่มีการแบ่งเขตพื้นที่การจัดการที่ดีจนทำให้ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย 3. ห้องสุขาไม่เพียงพอ 4. ไม่มีป้ายแสดงผังบริเวณ

ภาพที่ 4.46 หลวงพ่อศิลาแดง (แดง) ในอุโบสถเก่าวัดคงคา

ภาพที่ 4.47 อุโบสถเก่าแก่ของวัดคงคา

ภาพที่ 4.48 หลวงปู่ทวดองค์ใหญ่ในวัดคงคา

ภาพที่ 4.49 แพให้อาหารปลาในคลองบางใหญ่ที่วัดคงคา

(7) วัดปรangkhlung

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	32 หมู่ที่ 1 ซอยวัดปรangkhlung ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.839708, 100.422422
ข้อมูลโดยสังเขป	“วัดปรangkhlung” เดิมชื่อ “วัดหลวง” เป็นวัดที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดใน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา ตอนต้น ช่วงระหว่างปี พ.ศ.1890 ถึง 1991 (NGThai, 2020: Online; ผู้จัดการออนไลน์, 2564: ออนไลน์; วิถีพีเดีย สารานุกรม เสรี, 2565: ออนไลน์; กศน.ตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัด นนทบุรี, ม.ป.ป.: ออนไลน์; เทศบาลตำบลบ้านบางม่วง, ม.ป.ป.: ออนไลน์; และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ม.ป.ป.) โดยไม่ ทราบผู้สร้าง ต่อมาในปี พ.ศ.2446 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดปรangkhlung” โดยสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส

	<p>(สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก พระองค์ที่ 10 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์)</p> <p>ภายในวัดมีโบราณสถานสำคัญที่เป็นศิลปกรรมสมัยอยุธยาตอนต้น ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พระปรางค์ สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นพร้อมกับวัด รูปแบบศิลปกรรมสมัยอยุธยาตอนต้น 2. หลวงพ่ออุ่ทอง พระพุทธรูปประธานในพระอุโบสถหลังเก่าที่ถูกทุบทำลายไปโดยไม่รู้จักราคคุณค่า เมื่อ พ.ศ. 2536 เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นศิลปกรรมแบบอุ่ทอง พุทธลักษณะงดงามเป็นที่เคารพนับถือของคนในชุมชนมาก 3. ใบเสมา มีขนาดใหญ่ทำจากหินชนวน (คนในชุมชนเรียกว่า หินกาบ) ไม่มีลวดลาย ปักลงบนดินเป็นลักษณะใบเสมา สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น เดิมมีรายรอบพระอุโบสถหลังเก่าอยู่จำนวนหลายใบ แต่ถูกทุบทำลายไปพร้อมกับอุโบสถหลังเก่า ปัจจุบันเหลือเพียง 1 ใบเท่านั้น 4. พระวิหารน้อย สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นพร้อมกับพระปรางค์ เป็นอาคารขนาดเล็กก่ออิฐถือปูน จำนวน 2 หลัง อาคารหลังเล็กตั้งอยู่ด้านหน้า และอาคารหลังใหญ่ตั้งอยู่ด้านหลัง โดยอาคารหลังใหญ่ด้านหน้ามีมุขยื่นออกมาคล้ายระเบียง อาคารทั้ง 2 หลัง มีประตูทางเข้าเพียงทางเดียว ลักษณะในการก่อสร้างใช้ระบบผนังรองรับเครื่องบน ไม่มีคาน ไม่มีเสา หลังคามุงกระเบื้องดินเผา สันนิษฐานว่า ใช้เป็นกุฏิกรรมฐานในสมัยอยุธยา ปัจจุบันอยู่ในสภาพที่สวยงามเพราะเพิ่งผ่านการบูรณะมาไม่นาน <p>นอกจากนั้น ที่วัดปรางค์หลวงยังมีการจัดประเพณีสำคัญเป็นประจำ ได้แก่ ประเพณีตักบาตรเทโว ในวันแรม 1 เดือน 11 และประเพณีการทำบุญตักบาตรพระ 108 ทางน้ำ ในวันแรม 8 ค่ำ เดือน 12 (กศน.ตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี, ม.ป.ป.: ออนไลน์)</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 06.00 – 18.00 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	โทร 02-2762720-1

	โทร 063-4242951 และ 086-3068538 (กลุ่มชุมชนท่องเที่ยววิถีเกษตร-วัฒนธรรม คลองบางม่วง-บางใหญ่) ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/wadprangloun/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเก่าแก่ของวัดที่มีอายุไม่น้อยกว่า 650 ปี 2. พระปรางค์เก่าแก่ ที่มีสภาพเอนตามกาลเวลา 3. หลวงพ่ออุ่ทอง (ศิลปะอุ่ทอง) ที่เป็นพระประธานในพระอุโบสถหลังเก่าซึ่งปัจจุบันพระอุโบสถถูกรื้อและสร้างเป็นวิหารแทน 4. โบสถ์โบราณที่ทำจากหินชนวน 5. พระวิหารน้อยโบราณ ที่สันนิษฐานว่า ใช้เป็นกุฏิกรรมฐาน 6. ศาลาการเปรียญเก่า 7. พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ริมคลองบางกอกน้อย 8. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางกอกน้อย
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	ไม่มี

ภาพที่ 4.50 หลวงพ่ออุ่ทอง พระประธานในอุโบสถหลังเก่าวัดปรางค์หลวง

ภาพที่ 4.51 พระปรางค์เก่าแก่อายุหลายร้อยปีที่วัดปรางค์หลวง

ภาพที่ 4.52 พระวิหารน้อย 2 หลังในวัดปรางค์หลวง

ภาพที่ 4.53 พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวริมคลองบางกอกน้อย

(8) วัดไผ่เหลือง

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	22/2 หมู่ที่ 5 ถนนบางใหญ่-บางคูวัด (ซอยกันตนา) ซอยย่อยวัดไผ่เหลือง ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.839228, 100.400133
ข้อมูลโดยสังเขป	วัดไผ่เหลืองเดิมเป็นวัดร้าง ไม่มีสิ่งก่อสร้างหลงเหลือ มีเพียงกองอิฐศิลาแลงขนาดใหญ่ที่ชี้ให้เห็นว่าเคยเป็นวัดมาก่อน สันนิษฐานว่าเป็นวัดที่สร้างในสมัยอยุธยา ชาวบ้านเรียกกันว่า “วัดไผ่ร้าง” ในปี พ.ศ. 2530 พระปลัดอดุลย์ (สิงห์ ฐิตสจฺโจ) ได้เข้ามาบูรณะวัด และได้รับการยกฐานะเป็นวัดที่มีพระภิกษุจำพรรษาตั้งแต่นั้น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ม.ป.ป.)
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 17.00 น.

ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 065- 5525446 081- 9595664 063- 8598293 และ 083-0559947 ช่องทางออนไลน์ 1. https://www.facebook.com/watphailuang/ 2. https://www.facebook.com/beebookbest/ 3. https://www.facebook.com/watpailueng/?paipv=0&eav=Afb-lWfLKHAbmmihLzZEdo7ZKFIONkmm2tqWCEiF2TA6hXEMN7GNxv4JmQeguUAgJL0&_rdr
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	1. กราบสักการะสรีระสังฆารหลวงพ่อลิงห์ 2. สถาปัตยกรรมของอุโบสถ และวิหารสมัยใหม่ 3. สิ่งศักดิ์สิทธิ์และสิ่งบูชาอื่น ๆ ภายในวัดมีมากมาย เช่น จตุคาม รามเทพ ท้าวเวสสุวรรณ ท้าวพญายมราช เจ้าแม่เรือมาด เจ้าแม่ กวนอิมหยกขาว พระเทวราชโพธิสัตว์ เป็นต้น 4. พระพุทธชินราชจำลองในวิหารเจดีย์ 5. การทำบุญในโครงการไถ่ชีวิตโค-กระบือ 6. แพลลา (อุทยานวังมัจฉา) ให้นักท่องเที่ยวให้อาหารปลา
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	ไม่มี

ภาพที่ 4.54 สรีระสังฆารหลวงพ่อลิงห์ ณ วัดไม้เหลือง

ภาพที่ 4.55 สถาปัตยกรรมของอุโบสถสมัยใหม่ที่วัดไผ่เหลือง

ภาพที่ 4.56 พระเทวราชโพธิสัตว์จตุคามรามเทพ และพระราหูในวัดไผ่เหลือง

ภาพที่ 4.57 การทำบุญในโครงการไร่ชีวิตโค-กระบือในวัดไผ่เหลือง

(9) วัดพระเงิน

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	23 หมู่ที่ 8 ถนนบางม่วง-บางคูวัด (ซอบวัดพระเงิน) ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.831192, 100.399763
ข้อมูลโดยสังเขป	สร้างโดยพระอาจารย์เสือ ประมาณปี พ.ศ.2394 ตรงกับสมัย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ภายใน วัดมีโบราณสถานที่สำคัญ คือ หอไตรอายุประมาณ 100 ปี เป็น อาคารไม้ ตัวหอขนาด 2 ห้อง ตั้งบนคานและเสาคอนกรีตเสริม เหล็กซึ่งปักอยู่ในสระน้ำ ตัวหอไตรมีเฉลียงรอบ หลังคาเป็นชั้นซ้อน 2 ชั้น ประดับเครื่องลายอง (เป็นตัวไม้แกะสลักปิดหัวท้ายเครื่องมุง หลังคาของอาคารทางพระพุทธศาสนา หรืออาคารที่เกี่ยวข้องกับ พระมหากษัตริย์ ใช้สำหรับกันลมตีหลังคาเปิด (สำนักงานราช

	<p>บัณฑิตยสภา, 2552: ออนไลน์) ไม้จำหลักปิดทองประดับกระจก หน้าบันเป็นไม้กระดานเรียบ</p> <p>แต่วัดพระเงินเริ่มเป็นที่รู้จักของชาวบ้านหรือชุมชนในคลองบางนาค เกี่ยว เนื่องจาก "หลวงปู่คร้าม" หรือพระอธิการคร้าม อินทสโร อดีตเจ้าอาวาสวัดพระเงิน ได้สร้างวัดถุมงคลเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2435 โดยส่วนมากเป็นพิมพ์พระสมเด็จ รวมถึงพิมพ์อื่น เช่น พระสมเด็จ หลังยันต์เต่า พระปิดตาหลังยันต์นะมหาอุด พระพิมพ์ห้าเหลี่ยม หลังยันต์เต่า เป็นต้น ส่วนมากมักจะเป็นเนื้อผงโบราณ และ ล็อกเกตหลวงปู่คร้าม (สร้างเพียงไม่กี่ชิ้น) ด้านพุทธคุณ วัดถุมงคลของท่านเด่นทางด้านเมตตามหาเสน่ห์ โชคลาภ แคล้วคลาดเป็นเยี่ยม นอกจากนั้นหลวงปู่คร้ามยังได้จัดตั้งโรงเรียนปริยัติธรรม อินทสโรหรือโรงเรียนวัดพระเงิน เนื่องจากท่านได้ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาเป็นอย่างมาก</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 06.00 – 17.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 02-9038333 โทร 063-4242951 และ 086-3068538 (กลุ่มชุมชนท่องเที่ยววิถีเกษตร-วัฒนธรรม คลองบางม่วง-บางใหญ่)
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. หอพระไตรปิฎกกลางน้ำ อายุไม่ต่ำกว่า 120 ปี สร้างโดยหลวงปู่คร้าม ช่วงระหว่างปี พ.ศ.2420 – 2440 ได้รับการบูรณะโดยกรมศิลปากรในปี พ.ศ. 2556 2. ปูชนียวัตถุที่หลวงปู่คร้ามเป็นผู้ริเริ่มสร้าง วัดถุมงคลมีชื่อเสียง เช่น พระสมเด็จหลังยันต์เต่า พระปิดตาหลังยันต์นะมหาอุด เป็นต้น 3. วิหารหลวงพ่อกرائم สักการะรูปหล่อหลวงพ่อกرائم รูปหล่อหลวงปู่ทวด เขี้ยวบน้ำทะเลจืด และหลวงปู่โตพรหมรังษี 4. รูปหล่อพระสีวลี ซึ่งเป็นพระภิกษุสาวกเอตทัคคะของพระพุทธเจ้า และได้รับการยกย่องเป็นเอตทัคคะผู้เลิศในทางผู้มีลาภมาก คนไทยเชื่อว่าผู้ใดได้
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจน 2. ป้ายข้อมูลที่มีสภาพเก่าและข้อมูลขัดแย้งกัน

ภาพที่ 4.58 หอพระไตรปิฎกกลางน้ำ ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 120 ปีในวัดพระเงิน

ภาพที่ 4.59 ภายในวิหารหลวงพ่อคร้ามที่มีรูปหล่อหลวงพ่อคร้าม หลวงปู่ทวด และหลวงปู่โต
พรหมรังษี

ภาพที่ 4.60 รูปหล่อพระสีวลีในวัดพระเงิน

ภาพที่ 4.61 วัดพระเงินมีจุดปล่อยปลาในคลองบางม่วง แต่ไม่อาหารปลาให้บริการ

(10) วัดพิบูลเงิน

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	36 หมู่ที่ 2 ถนนบางใหญ่-บางคูวัด ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.850018, 100.423015
ข้อมูลโดยสังเขป	วัดพิบูลเงินสร้างขึ้นประมาณ พ.ศ. 2374 ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ตอนต้น ไม่ทราบนามและประวัติผู้สร้าง ต่อมาได้มีคนจีนชื่อ ฮะ ซึ่ง เป็นต้นตระกูล โทณวนิกได้ล่องเรือในคลองบางกอกน้อยผ่านมาเห็น สภาพวัด เกิดศรัทธาจึงบริจาคทรัพย์ส่วนตัว สร้างอุโบสถขึ้นใน ราว พ.ศ. 2421 (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ม.ป.ป.) วัดพิบูลเงินเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อโสธรจำลององค์แรกของ ประเทศไทย เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิหรือปางที่มีพระอิริยาบถ นั่งขัดสมาธิเพชร หล่อด้วยทองผสมผสานสำริด สูง 6 ฟุต 7 นิ้ว ส่วน พระเพลากว้าง 5 ฟุต 6 นิ้วประดิษฐานเป็นพระประธานในอุโบสถ หลังใหม่ของวัดพิบูลเงิน
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 16.30 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 02-5951576 02-5954074 096-1955411 (พระมหาทอง พูล ธรรมเมธี – เจ้าอาวาส) ช่องทางออนไลน์ http://www.facebook.com/profile.php?id=100067774941660
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	1. หลวงพ่อพุทธโสธรจำลององค์แรกของประเทศไทย 2. สิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ที่ประดิษฐานอยู่ในวัด เช่น พระราหู เจ้าแม่ องค์พระพิฆเนศ พระแม่กวนอิม ศาลแม่ย่านางตะเคียนทอง 3. มีจุดให้อาหารปลาริมคลองบางกอกน้อย 4. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางกอกน้อย
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในบางจุดของพื้นที่วัด

ภาพที่ 4.62 หลวงพ่อพุทธโสธรจำลององค์แรกของประเทศไทยในวัดพิกุลเจิน

ภาพที่ 6.63 อุโบสถวัดพิกุลเจินที่มีความสวยงามตามแบบไทยๆ

ภาพที่ 4.64 มีจุดถ่ายรูปเช็คอินที่หน้าอุโบสถ

ภาพที่ 4.65 พระแม่กวนอิม ประดิษฐานอยู่ในศาลาริมคลองบางกอกน้อย

(11) วัดสังวรพิมลไพบูลย์

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	2 หมู่ที่ 12 ถนนวัดสังวรพิมลไพบูลย์ บ้านคลองบางม่วง ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.840733, 100.417343
ข้อมูลโดยสังเขป	<p>ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. 2404 แต่ว่าน่าจะสร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเมื่อราว 300 กว่าปี ไม่ปรากฏว่าใครเป็นผู้สร้างและบริจาคที่ดินให้สร้างวัด เดิมชื่อว่า “วัดขุน” แต่ชาวบ้านเรียกกันว่า “วัดใน” และต่อมาเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า “วัดสังวรพิมลไพบูลย์” ในสมัยพระครูนนทพจนจารย์เป็นเจ้าของวัด โดยสมเด็จพระวันรัตน์ (เผื่อน ตีสสพตโต) แห่งวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามเป็นผู้ตั้งชื่อให้เพราะบ้านเกิดท่านอยู่บริเวณคลองบางม่วง</p> <p>อุโบสถสร้างเมื่อ พ.ศ. 2493 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ศาลาการเปรียญสร้างเมื่อ พ.ศ. 2549 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงไทย 2 ชั้น หอสวดมนต์สร้างเมื่อ พ.ศ. 2502 เป็นอาคารไม้ ส่วนปูชนียวัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถปางมารวิชัย สร้างเมื่อ พ.ศ. 2503 พระประธานประจำศาลาการเปรียญปางมารวิชัย สร้างเมื่อ พ.ศ. 2542 พระนอน เจดีย์ รูปหล่อหลวงปู่เหยียบ (อดีตเจ้าอาวาส) (BIG DATA ชุมชนตำบลบางม่วง, 2019: ออนไลน์)</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 17.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 091-8152111 (BIG DATA ชุมชนตำบลบางม่วง)
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทาง การท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระนอนหรือปางไสยาสน์ ที่มีอายุราว 100 ปี 2. ความสวยงามของเจดีย์ทองขนาดเล็กรอบอุโบสถ 3. หอระฆังเก่าแก่ 4. สถาปัตยกรรมของอาคารเก่าของโรงเรียนวัดสังวรพิมลไพบูลย์ ที่สร้างในปี พ.ศ. 2482 5. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางม่วง

จุด ตั อ ย ท า ง ก า ร ท่ อ ง เ ที ย ว	<ol style="list-style-type: none"> 1. อุโบสถไม่ค่อยเปิด 2. ไม่มีป้ายแสดงผังบริเวณ 3. ไม่มีป้ายบอกที่ตั้งจุดท่องเที่ยวที่ชัดเจน 4. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยว
---	--

ภาพที่ 4.66 พระนอนหรือปางไสยาสน์ ที่มีอายุราว 100 ปีในวัดสังวรพิมลไพบูลย์

ภาพที่ 4.67 เจดีย์ทองขนาดเล็กกรอบอุโบสถที่ดูสวยงามในวัดสังวรพิมลไพบูลย์

ภาพที่ 4.68 หอระฆังเก่าแกในวัดสังวรพิมลไพบูลย์

ภาพที่ 4.69 สถาปัตยกรรมที่สวยงามของอาคารเก่าโรงเรียนวัดสังวรพิมลไพบูลย์ ที่สร้างในปี พ.ศ. 2482

(12) วัดอัมพวัน

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	1 หมู่ที่ 13 ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 111140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.841975, 100.422520
ข้อมูลโดยสังเขป	<p>สร้างขึ้นประมาณปี พ.ศ. 2175 ในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง แห่งกรุงศรีอยุธยา เดิมชื่อ “วัดบางม่วง” ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “วัดอัมพวัน” ตามชื่อสภาพการทำสวนมะม่วงของชาวบ้านที่อาศัยอยู่พื้นที่โดยรอบวัด</p> <p>ภายในวัดอัมพวันซึ่งตั้งอยู่ริมคลองบางกอกน้อยและคลองบางม่วง มีโบราณสถานที่สำคัญ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หอไตรกลางน้ำ ตั้งอยู่เหนือสระน้ำที่เชื่อมกับคลองบางกอกน้อย เป็นอาคารเรือนไทยยกใต้ถุนสูง ทำจากไม้สักหลังคา 2 ชั้น ประดับช่อฟ้าใบระกา มุงกระเบื้องดินเผา ชั้นบนของอาคารแบ่งเป็น 2 ห้อง มีระเปียงในบริเวณส่วนหน้าห้อง ห้องตรงกลาง

	<p>ใช้เก็บรักษาพระไตรปิฎก หอไตรกลางน้ำนี้จัดเป็นอาคารสถาปัตยกรรมไทยที่สมบูรณ์มาก โดยได้ผ่านการบูรณะมาแล้ว 2 ครั้ง คือ ในปี พ.ศ.2466 และ พ.ศ.2547</p> <p>2. รอยพระพุทธบาทจำลองในมณฑป สร้างในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ทำด้วยโลหะประดิษฐานอยู่บนฐานปูนภายในมณฑป โดยตัวมณฑปได้รับการบูรณะในปี พ.ศ.2547 (Admin of Faiththaistory.com, 2020: Online)</p> <p>3. เจดีย์ทรงปราสาท ตั้งอยู่ทางตะวันออกของมณฑปรอบพระพุทธบาทบริเวณริมคลองบางม่วง สมเด็จพระวันรัต (เผื่อน ติสสทตฺโต) อดีตเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม องค์ที่ 10 เป็นผู้ดำริให้สร้าง เป็นเจดีย์ทรงปราสาทในสมัยรัตนโกสินทร์ ฐานเจดีย์มีจารึกว่า “พระพุทธปราสาทคงธรรม ๒๔๗๔” และในองค์ปราสาทได้บรรจุอัฐิของสมเด็จพระวันรัต (เผื่อน ติสสทตฺโต) ไว้อีกด้วย</p> <p>4. ศาลาขุนภักดีภูบาล ตั้งอยู่ริมคลองบางม่วง มีลักษณะเป็นศาลาโถง โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กเครื่องบนไม้ มุงกระเบื้องดินเผา มีข้อฟ้าใบระกาคอนกรีต สันนิษฐานว่า ขุนภักดีภูบาล เป็นผู้สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์</p> <p>5. พระปางเทริดสะดุ้งมาร มีลักษณะเหมือนใส่หมวกอยู่ในท่ายืนตรง มีต้นกำเนิดมาจากสมัยอยุธยา ปัจจุบันประดิษฐานอยู่ในกุฏิเจ้าอาวาส</p> <p>6. พระพุทธรูปมงคลสุโขทัย ประดิษฐานอยู่ในอุโบสถ นอกจากนั้น ภายในวัดอัมพวันยังเป็นที่พักอาศัยของนกแก้วโม่งซึ่งคาดว่าเป็นฝูงสุดท้ายใน จ.นนทบุรีอีกด้วย (EGAT TODAY, 2565: ออนไลน์) และในป่าใหญ่, 2022: ออนไลน์)</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 16.30 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	โทร 089-6690052 โทร 063-4242951 และ 086-3068538 (กลุ่มชุมชนท่องเที่ยววิถีเกษตร-วัฒนธรรม คลองบางม่วง-บางใหญ่) ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/Amphawan1/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย

จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. หอไตรกลางน้ำ 2. รอยพระพุทธบาทจำลองในมณฑป 3. เจดีย์ทรงปราสาท หรือพระพุทธปราสาทค์คงธรรม ๒๔๗๔ 4. ศาลาขุนภักดีภูบาล 5. ศาลาทำน้ำเก่าแกริมคลองบางกอกน้อย 6. พระพุทธมิ่งมงคลสุโขทัย 7. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางกอกน้อยและคลองบางม้ว 8. นกแก้วโม่งฝูงสุดท้ายใน จ.นนทบุรี
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. อุโบสถไม่ค่อยเปิด 2. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางธรรมชาติเรื่องนกแก้วโม่ง

ภาพที่ 4.70 หอไตรกลางน้ำ อาคารสถาปัตยกรรมไทยที่สวยงามสมบูรณ์แบบมาก

ภาพที่ 4.71 พระพุทธรูปปางคังธรรม ๒๔๗๔ ในวัดอัมพวัน

ภาพที่ 4.72 รอยพระพุทธรูปบาทจำลองในมณฑลปรอยพระพุทธรูปบาท

ภาพที่ 4.73 ศาลาชุมชนภักดีภูบาลริมคลองบางม่วงที่สร้างในสมัยรัชการที่ 5

(13) ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	ถนนบางใหญ่-บางคูวัด ริมคลองบางใหญ่ แขวงเทศบาลตำบลบางม่วง ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.851976, 100.423121
ข้อมูลโดยสังเขป	เป็นศาลเจ้าเก่าแก่อายุราวๆ 160 – 170 ปี แต่เดิมเป็นศาลเจ้าที่ทำด้วยไม้ตั้งอยู่ริมคลองบางใหญ่ ณ จุดที่ตั้งปัจจุบัน ซึ่งบริเวณที่ตั้งศาลไม้เดิมนี้ได้ศาลเจ้ามีโพรงถ้ำใต้น้ำที่มีการพบซากหัวกระโหลกกระเซ่ ทำให้คาดว่าบริเวณดังกล่าวนี้ น่าจะมีกระเซ่อาศัยอยู่อย่างชุกชุมในสมัยโบราณ กาลเวลาทำให้ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่ที่เป็นศาลไม้พุงไปและชาวบ้านได้ทำการบูรณะให้เป็นศาลปูนมาเมื่อราว 60 ปีที่ผ่านมา ปัจจุบัน (พ.ศ.2666) ได้รับการบูรณะอีกครั้งโดยการยกศาลเจ้าสูงขึ้นจากพื้นเพื่อมิให้ถูกน้ำท่วมในช่วงฤดูน้ำหลากซึ่งมักมีน้ำท่วมทุก

	ปี (ชาญกฤษ ศิริประภาวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 มิถุนายน 2565)
เวลาทำการ	ทุกวัน 07.00 – 17.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 02-9249480-3 ต่อ 100 (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเทศบาล ตำบลบางม่วง) โทร 081-6387690 (ชาญกฤษ ศิริประภาวัฒน์ – ประธานศาลเจ้า) ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/pages/ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่/1786299198332839
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในศาลเจ้าพ่อบางใหญ่ เช่น เจ้าพ่อปึงเถ่ากง เจ้าพ่อกวนอู เจ้าพ่อสามตา เจ้าแม่กวนอิม ฯลฯ ที่มีความเก่าแก่กว่า 100 ปี และเป็นพื้นที่นับถือจากชาวบ้านในบริเวณโดยรอบ 2. สถาปัตยกรรมของศาลเจ้าที่มีความสวยงามสีสดใสทั้งลายปูนปั้น และจิตรกรรมฝาผนัง 3. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรมของศาลเจ้าพ่อบางใหญ่ 2. ทิศนอูจาตบริเวณหน้าศาลเจ้าอันเนื่องมาจากการยกศาลเจ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ 3. ความไม่สมบูรณ์ของสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เช่น ห้องสุขา หรือลานจอดรถไม่เพียงพอ

ภาพที่ 4.74 สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในศาลเจ้าพ่อบางใหญ่

ภาพที่ 4.75 สถาปัตยกรรมที่สวยงามสีสันสดใสของศาลเจ้าพ่อบางใหญ่

ภาพที่ 4.76 ศาลาริมคลองบางใหญ่ที่สวายงาม

ภาพที่ 4.77 ลวดลายปูนปั้นที่สวายงามของศาลเจ้าพ่อบางใหญ่

(14) ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	88/8 ถนนบางม่วง-บางคูรัด (ซอยวัดพระเงิน) ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.836713, 100.410922
ข้อมูลโดยสังเขป	เป็นตลาดขายต้นไม้ที่มีพื้นที่ไม่มากประมาณ 5 ไร่ มีถนนตรงกลางเส้นเดียว มีร้านต้นไม้ฝั่งซ้ายและขวาของถนน ส่วนใหญ่เป็นไม้ที่ใช้จัดสวนแทบทุกชนิด ทั้งเฟิร์น ไม้ใบ แคคตัส ผักสวนครัว แต่ด้านในก็มีร้านไม้ใบหายากร้านใหญ่ ที่ราคาไม่สูงเท่าร้านต้นไม้ในเมือง มีลานจอดรถด้านใน แต่มีขนาดไม่กว้างนัก
เวลาทำการ	ทุกวัน 07.00 – 17.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 085-5044083 ช่องทางออนไลน์ 1. https://www.facebook.com/prangcenter/ 2. https://www.facebook.com/people/ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน/100072451600979/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	มีต้นไม้ขายหลากหลายชนิดในราคาไม่สูง รวมทั้งอุปกรณ์ปลูกต้นไม้ เช่น ดินชนิดต่างๆ
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	1. ที่จอดรถมีน้อยเกินไป ทำให้การจราจรภายในพื้นที่ติดขัดบางช่วงเวลา 2. ถึงชยะส่วนกลางตามทางเดินมีน้อยมาก

ภาพที่ 4.78 สภาพภายในศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน

ภาพที่ 4.79 ไม้ดอกที่มีขายในศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน

ภาพที่ 4.80 ไม้ใบที่มีขายในศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน

ภาพที่ 4.81 พันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีขายในศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน

(15) แสงอารี การ์ดैन

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	39/7 หมู่ที่ 7 ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดจังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.829617, 100.412193
ข้อมูลโดยสังเขป	ศูนย์รวมต้นไม้ ของตกแต่งบ้านและสวน เปิดมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2557 มีพื้นที่ประมาณ 18 ไร่ แบ่งแยกเป็น 5 ซอยหลัก มีร้านค้าไม่น้อยกว่า 100 ร้าน และ 1 ลานจอดรถ สามารถจอดรถได้มากกว่า 200 คัน พร้อมถนนรอบโครงการ โดยถนนกว้าง 6 เมตร สามารถเข้าออกได้ 2 ทาง แสงอารีการ์ดैनมีสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆให้แก่ผู้มาใช้บริการ ได้แก่ ห้องน้ำ 4 จุด, เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ผลัดเปลี่ยนเวร, กล้องวงจรปิด 24 ชม., พนักงานทำความสะอาดประจำตลาด และ พื้นที่จอดรถสำหรับผู้เช่าและลูกค้า อีกทั้งยังมีสนามเด็กเล่น และลานกิจกรรมออกกำลังกายอีกด้วย (แสงอารี การ์ดैन, ม.ป.ป.: ออนไลน์)
เวลาทำการ	ทุกวัน 09.00-17.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 091-5452128 (เช่าพื้นที่) 063-525-4150 (ฝ่ายอีเว้นท์) 063-525-4154 (ฝ่ายออนไลน์) ช่องทางออนไลน์ 1. https://saengareegarden.com/ 2. https://www.facebook.com/SaengAreeGarden/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	1. มีร้านขายต้นไม้ ร้านขายอุปกรณ์ปลูกต้นไม้-ทำสวน-ตกแต่งบ้าน ร้านขายอาหารสัตว์และอุปกรณ์จำนวนมากกว่า 100 ร้าน อีกทั้งยังมีร้านขายบ้านน็อคดาวน์อีกด้วย 2. มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวครบ และสะอาด เช่น ลานจอดรถ ห้องสุขา ร้านอาหารและเครื่องดื่ม 3. พื้นที่โปร่งโล่ง ไม่แออัด อากาศถ่ายเทสะดวก 4. เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกมากเพราะอยู่ริมถนนกาญจนาภิเษก

จุด ตั้ ย ทา ง ก า ร ท่ อ ง เ ที ย ว	ถึงขยะส่วนกลางตามทางเดินมีน้อยมาก
---	-----------------------------------

ภาพที่ 4.82 บริเวณทางเข้าแสงอารี การ์ดั้น

ภาพที่ 4.83 สภาพภายในพื้นที่ของแสงอารี การ์ดั้นที่ปลอดโปร่งโล่งสบายไม่แออัด

ภาพที่ 4.84 ร้านขายอุปกรณ์ปลูกต้นไม้ในแสงอารี การ์เด็น

ภาพที่ 4.85 มุมนั่งพักและร้านขายเครื่องดื่มในแสงอารี การ์เด็น

1.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลบางเลน

(1) บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว)

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	29/11 หมู่ที่ 1 ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ซอยบางเลน 1 ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.866050, 100.446975
ข้อมูลโดยสังเขป	บ้านสวนบัว หรือตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว เป็นชุมชนที่เปิดตลาดน้ำขนาดเล็กตั้งแต่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2560 โดยเป็นโครงการหนึ่งของจังหวัดนนทบุรีที่เปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวให้ชาวบ้านในชุมชนได้มาออกจําหน่ายของกันในช่วงวันหยุด เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งและช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชนตามแนวประชารัฐ ซึ่งดำเนินงานโดยเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนอำเภอบางใหญ่จนกระทั่งมีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จึงหยุดดำเนินการ ปัจจุบันตลาดน้ำก็ยังชบเซาไม่เหมือนเดิม โดยเหลือร้านขายของอยู่ไม่กี่ร้าน แต่ร้านอาหารหลักยังคงอยู่ คือ ร้านอาหารสวนบัว นอกจากนี้มีอาหารรสชาติอร่อยและอาหารโบราณให้รับประทานแล้ว ที่บ้านสวนบัวยังมีโฮมสเตย์ริมสระบัวบรรยากาศดีให้มานอนพักผ่อน และจุดเด่นอีกอย่างของที่นี่ คือ บ้านไม้โบราณอายุกว่า 100 ปีริมคลองอ้อมนนท์ คือ “เรือนสมฤดี” ที่บ้านสวนบัวยังมีกิจกรรมสาธิตการทำน้ำตาลมะพร้าว การหุงข้าวกระเพาะแบบโบราณ การทำทองพับสมุนไพร ฯลฯ ให้นักท่องเที่ยวได้ชมและเรียนรู้อีกด้วย เพียงแต่ต้องมาเป็นหมู่คณะและติดต่อล่วงหน้าก่อน อีกทั้งยังมีบริการเช่าเรือล่องคลองอ้อมนนท์ คลองบางใหญ่ และคลองบางกอกน้อยชมวิถีชุมชนชาวคลองอีกด้วย
เวลาทำการ	วันเสาร์และวันอาทิตย์ 09.00 – 16.00 น.

ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 085-0212395 (คุณภัสฐิณาภุ เกาภูริระ) 089-9279793 และ 089-4957864 ช่องทางออนไลน์ 1. https://www.facebook.com/suanbuahomestay/ 2. https://www.facebook.com/SuanBuaFloatingMarket/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. บ้านไม้ริมคลอง ชื่อว่า "เรือนสมฤดี" เป็นบ้านไม้เก่าแก่อายุกว่า 100 ปีที่ตั้งอยู่ริมฝั่งคลองอ้อมนนท์ และมีบริการให้เช่าชุดไทยเพื่อการใส่ถ่ายรูปด้วย 2. ที่พักแบบโฮมสเตย์รอบสระบัว 3. รับประทานอาหารพื้นบ้านและโบราณ เช่น เมี่ยงคำเกษรบัว ข้าวแช่สูตรโบราณ ยำวุ้นเส้นโบราณ ผัดสะบัดช่อ ทอดมันสวนบัว ม้าฮ่อ ข้าวเหนียวมะม่วงยายกล้า เป็นต้น (ร้านอาหารเปิดทุกวัน แต่หยุดวันจันทร์) 4. ชมสวนผลไม้ต่างๆ รอบตลาดน้ำพระราชวังสวนบัว ซึ่งสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไปยังวัดสวนแก้วได้ด้วย 5. ทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ เช่น เรียนรู้การทำน้ำตาลมะพร้าว การหุงข้าวกระต๊อบแบบโบราณ การทำทองพับสมุนไพรร เป็นต้น 6. เช่าเรือล่องคลองอ้อมนนท์ คลองบางใหญ่ และคลองบางกอกน้อยโดยมีเรือพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ให้เช่าใช้ด้วย 7. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองอ้อมนนท์
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ถนนเข้าถึงบ้านสวนบัว (ตลาดน้ำพระราชวังสวนบัว) แคบ จึงต้องขับรถอย่างระมัดระวังมาก 2. สินค้าในตลาดมีขายน้อยมาก

ภาพที่ 4.86 ที่พักแบบโฮมสเตย์ที่บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประจักษ์รัฐสวนบัว)

ภาพที่ 4.87 ภายใน “เรือนสมฤดี” บ้านไม้โบราณอายุกว่า 100 ปีที่บ้านสวนบัว

ภาพที่ 4.88 บรรยากาศภายในตลาดน้ำพระราชวังสวนบัว

ภาพที่ 4.89 วิธีชีวิตริมคลองอ้อมนนท์เมื่อเช้าเรือจากตลาดน้ำพระราชวังสวนบัวล่อง 3 คลอง

(2) วัดบางเลนเจริญ

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	3 หมู่ที่ 10 ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ซอยบางเลน 21 (ซอยวัดบางเลนเจริญ) บ้านวัดน้อย ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.844555, 100.436500
ข้อมูลโดยสังเขป	“วัดบางเลนเจริญ” เดิมมีนามว่า “วัดน้อย” สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 2300 ในสมัยอยุธยาตอนปลาย ไม่ปรากฏนามผู้สร้าง ต่อมาก็กลายเป็นวัดร้างไปจนกระทั่งเข้ามาในปี พ.ศ. 2519 จึงได้รับการบูรณะให้กลับมาเป็นวัดอีกครั้งหนึ่ง ภายในวัดมีพระพุทธรูปที่ชาวบ้านนับถือ คือ หลวงพ่อใหญ่
เวลาทำการ	ทุกวัน 07.00 – 17.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 02-5951511 085-2478777 089-4220888 ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/วัดบางเลนเจริญ-จนนทบุรี-108387180962699/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	1. หลวงพ่อใหญ่ศักดิ์สิทธิ์ ในวิหาร และยังมีรูปหล่อหลวงปู่ทวดประดิษฐานอยู่ด้วย 2. พระพุทธรูปเชียงแสนในอุโบสถหลังใหม่ นอกจากนั้นยังมีพระพุทธรูปปางต่าง ๆ อีกจำนวน 5 องค์ 3. จิตรกรรมฝาผนังรุ่นใหม่ที่สวยงามในอุโบสถหลังใหม่ 4. สิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ที่ประดิษฐานอยู่ในวัด เช่น ไอ้ไข่ในวิหาร ท้าวเวสสุวรรณ หลวงพ่อทันใจ เป็นต้น 5. สถาปัตยกรรมของอุโบสถใหม่ที่สวยงาม
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	1. อุโบสถมักไม่ค่อยเปิด 2. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม 3. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจน

ภาพที่ 4.90 หลวงพ่อใหญ่ศักดิ์สิทธิ์ และรูปหล่อหลวงปู่ทวดในวิหาร วัดบางเลนเจริญ

ภาพที่ 4.91 พระพุทธรูปศิลปะเชียงแสน และจิตรกรรมฝาผนังที่สวยงามในอุโบสถหลังใหม่ ณ
วัดบางเลนเจริญ

ภาพที่ 4.92 ท้าวเวสสุวรรณหน้าอุโบสถ วัดบางเลนเจริญ

ภาพที่ 4.93 ไอ้ไข่ในวิหารของวัดบางเลนเจริญ

(3) วัดยุคนันทรवास

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	22 หมู่ที่ 7 ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ซอยบางเลน 21 (ซอยวัดบางเลนเจริญ) บ้านสวนเจ้า ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.837005, 100.429820
ข้อมูลโดยสังเขป	<p>สร้างเมื่อ พ.ศ. 2410 โดยสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (สา ปุสฺสเทโว) และพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) เดิมชื่อ “วัดยุคนธร” เป็นวัดที่ใช้วัสดุก่อสร้างต่าง ๆ ที่เหลือจากการสร้างวัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมาราม วัดนี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เป็นวัดสำหรับพระสงฆ์ธรรมยุตที่ต้องอยู่ “ปริวาส” คือ การ “อยู่กรรม” หรือชดใช้กรรมของพระสงฆ์ที่ต้องอาบัติสังฆาทิเสส แล้วปกปิดไว้ จะต้องชดใช้ด้วยการลงโทษตนเองให้ครบเท่ากับจำนวนวันที่ปิดอาบัติทำให้ตนบริสุทธิ์อยู่กรรมจึงพ้นได้ตามบัญญัติในพระวินัย (ศิลปวัฒนธรรม, 2564: ออนไลน์)</p> <p>ความแปลกแตกต่างของวัดนี้ คือ อุโบสถไม่มีพระประธาน ไม่ใช่เพราะถูกพวกมิชชันนารีทำลาย แต่มีพระเจดีย์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่เรียกว่า “ธาตุเจดีย์” ตั้งไว้แทนพระประธาน (ศิลปวัฒนธรรม, 2564: ออนไลน์) โดยธาตุเจดีย์มีลักษณะเป็นพระเจดีย์ทรงลังกาหล่อจากทองเหลือง ยอดยอดได้เป็นเกลียวๆ เดิมมีพระโบราณโกศทองคำบรรจุพระธาตุอยู่ภายใน ปัจจุบันสูญหายไปแล้ว</p> <p>นอกจากนี้ ศาลาการเปรียญหลังเก่ามีพระพุทธรูปที่สร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) หลายองค์ แต่ถูกโจรกรรมไปบางส่วนเมื่อปี พ.ศ. 2557</p> <p>ภายในวัดยังมีพระแท่นที่ประทับพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเก็บไว้ในอุโบสถเก่า</p> <p>และมี “พระนรินทราย” ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ทรงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หล่อพระพุทธรูปเป็นเนื้อทองเหลืองกะไหล่ทอง โดยมีเรือนแก้วเป็นพุ่มพระมหาโพธิ์ มีอัก</p>

	<p>ระขอมแสดงพระพุทธรูปคุณจำหลักลงในวงกลีบบัว เบื้องหน้า 9 เบื้องหลัง 9 ยอเรือนแก้วเป็นรูปพระมหามงกุฏ ตั้งติดอยู่กับฐานชั้นล่าง รองฐานพระซึ่งเป็นสำหรับรับรับน้ำสรงพระ จำนวน 18 องค์ เท่ากับจำนวนปีที่เสด็จอยู่ในสิริราชสมบัติ แต่ยังไม่ทันกะไหล่ทอง พระองค์ก็เสด็จสวรรคตเสียก่อน ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ได้โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้นายช่างทำการกะไหล่ทองทั้ง 18 องค์ให้แล้วเสร็จ และพระราชทานไปยังวัดในคณะธรรมยุติกนิกาย จำนวน 18 วัดซึ่งวัดยุคันธรวาส เป็น 1 ใน 18 วัดที่ได้รับพระราชทาน “พระนิรันตราย” จากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) (ศิลปวัฒนธรรม, 2560: ออนไลน์); กศน.ตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี, ม.ป.ป.: ออนไลน์)</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 16.30 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	<p>โทร 02-1471700-2 (เทศบาลตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่) ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/people/วัดยุคันธรวาส/100064763437038/</p>
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. “ธาตุเจดีย์” ที่ตั้งไว้แทนพระประธานในอุโบสถ 2. สถาปัตยกรรมของอุโบสถเก่าที่สร้างแบบเรียบง่าย เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ประตูหน้าต่างทาสีแดงเรีบบๆ 3. พระแท่นที่ประทับพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเก็บไว้ในอุโบสถเก่า 4. “พระนิรันตราย” ที่มีเพียง 18 วัดที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) และวัดยุคันธรวาสเป็น 1 ใน 18 วัดนั้น 5. พระพุทธรูปที่สร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) บนศาลาการเปรียญ 6. ประวัติความเป็นมาของวัดที่เป็นวัดปริวาสกรรมในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

จุด ด้ อ ย ท า ง ก า ร ท่ อ ง เ ที ย ว	<ol style="list-style-type: none"> 1. อุโบสถไม่ค่อยเปิด 2. ไม่มีป้ายบอกที่ตั้งจุดท่องเที่ยวที่ชัดเจน 3. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยว 4. ถนนเข้าถึงวัดยุคันธรวาสแคบ จึงต้องขับรถอย่างระมัดระวังมาก
---	---

ภาพที่ 4.94 อุโบสถเก่าแบบเรียบง่ายของวัดยุคันธรวาส

ภาพที่ 4.95 พระประธานรุ่นใหม่ในอุโบสถเก่า ที่มี “ธาตุเจดีย์” อยู่ด้านหลัง

ภาพที่ 4.96 พระแทนที่ประทับพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในอุโบสถเก่า

ภาพที่ 9.97 บริเวณด้านหน้าของอุโบสถเก่าของวัดยุคันธรวาส

(4) วัดศรีราชกูร์

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	16 หมู่ที่ 8 ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ซอยวัดศรีราชกูร์ ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.860095, 100.427672
ข้อมูลโดยสังเขป	สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2350 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้สร้าง เดิมชื่อ “วัดตลาด” เพราะตั้งอยู่บนที่ลุ่มที่ลาดลงสู่คลองอ้อมมนนท์ ต่อมาได้มาขึ้นมายู่ที่ดอน ซึ่งเป็นที่ตั้งปัจจุบัน และเปลี่ยนชื่อเป็น “วัดศรีราชกูร์” มาจนถึงทุกวันนี้ แต่ก็มีปรากฏชื่อบนแผนที่เก่าในปี พ.ศ. 2475 ว่า “วัดเขราช” อีกด้วย ในอุโบสถเก่ามี “หลวงพ่อกิน” พระพุทธรูปปางมารวิชัยอายุมากกว่า 200 ปีที่สร้างจากไม้และปั้นปูนทับไว้ ซึ่งเมื่อวันที่ 16

	<p>สิงหาคม พ.ศ. 2564 หลวงพ่อหินเคยถูกคนร้ายทุบเศียรจนแตกหัก หลุดลงมา แต่ปัจจุบันได้รับการบูรณะซ่อมแซมเรียบร้อยแล้ว</p> <p>บริเวณวัดยังมี “หอศิลป์แห่งชาติ ครูเฉลิม บัวทั่ง” ตั้งอยู่ด้วย โดยครูเฉลิมได้รับรางวัลนักดนตรีไทยตัวอย่าง เมื่อ พ.ศ. 2524 และได้เป็นศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) เมื่อ พ.ศ. 2529 ถือเป็นบุคคลสำคัญทางการดนตรีของชาติที่มีภูมิลำเนาอยู่ในบริเวณนี้</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 07.00 – 17.00 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	<p>โทร 083-8020015 (พระพรพรหม ถาวโร ยมยะมาลี- พระอาร์ม)</p> <p>02-9200782 (พระครูนนทรธรรมาภิมุข (ผิน เข้มกลัด)</p> <p>ช่องทางออนไลน์</p> <p>http://www.facebook.com/profile.php?id=100068982415322</p>
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถาปัตยกรรมของอุโบสถเก่าที่มีอายุกว่า 200 ปี 2. “หลวงพ่หิน” พระพุทธรูปปางมารวิชัยที่ทำจากไม้หอมด้วยปูนอายุกว่า 200 ปี 3. หอศิลป์แห่งชาติ ครูเฉลิม บัวทั่ง 4. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองอ้อมนนท์
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม 2. ไม่มีป้ายแสดงผังบริเวณ 3. ไม่มีป้ายบอกที่ตั้งจุดท่องเที่ยวที่ชัดเจน 4. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยว 5. หอศิลป์แห่งชาติ ครูเฉลิม บัวทั่งมักไม่ค่อยเปิด

ภาพที่ 4.98 อุโบสถเก่าอายุกว่า 200 ปีของวัดศรีราชภรณ์ที่ได้รับการบูรณะซ่อมแซมใหม่

ภาพที่ 4.99 หลวงพ่อหินพระพุทธรูปปางมารวิชัยอายุกว่า 200 ปีที่ทำจากไม้ท่อน้ำด้วยปูน

ภาพที่ 4.100 อุโบสถเก่าที่ถูกยกขึ้นจากพื้นเพื่อป้องกันน้ำท่วมอุโบสถ

ภาพที่ 4.101 หอศิลป์แห่งชาติ ครูเฉลิม บัวทอง

(5) วัดสวนแก้ว

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	55/1 หมู่ที่ 1 ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.861400, 100.442000
ข้อมูลโดยสังเขป	<p>เดิมชื่อ “วัดแก้ว” เป็นวัดร้างมาราว 80 ปี ภายหลังหลวงพ่อเทียนจิตตสุโภและพระภิกษุอีก 3-4 รูปได้เข้ามาพำนัก แต่พื้นที่ของวัดถูกใช้เป็นสวน หลวงพ่อก็ไม่สามารถจะบูรณะได้เพราะขาดบุคลากรที่จะช่วยพัฒนา</p> <p>พ.ศ.2521 พระพยอมและเพื่อนพระภิกษุอีก 2 รูปได้เดินทางมากราบหลวงพ่อเทียนเพื่อขอทำโครงการบวชสามเณรภาคฤดูร้อน เมื่อเสร็จแล้วก็จะลากลับสวนโมกข์</p> <p>พ.ศ.2522 หลวงพ่อเทียนได้มอบหมายให้พระพยอมและเพื่อนภิกษุเป็นผู้ดูแลรักษาวัดต่อไป ส่วนตัวหลวงพ่อเทียนได้กลับจังหวัดเลย หลังจากนั้น พระพยอมได้พัฒนาพื้นที่ของวัดและเตรียมจำลองสวนโมกขพลารามให้เกิดขึ้นในเมืองตามคำที่ท่านพุทธทาสเคยปรารภเมื่อคราวที่ยังศึกษาธรรมอยู่ที่วัดสวนโมกข์ ท่านได้ทุ่มเทชีวิตจิตใจเพื่อการบูรณะวัดอย่างเต็มที่ และได้นำทรัพย์ส่วนตัวมาพัฒนาวัดแก้ว ซึ่งภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดสวนแก้ว” เมื่อพัฒนาวัดจนเหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อมของพื้นที่แล้วจึงมุ่งเผยแพร่พุทธศาสนาต่อไป</p> <p>พ.ศ.2529 พระพยอมได้รวบรวมทุนทรัพย์ส่วนตัวนำมาใช้พัฒนาบริเวณวัดและหาทุนซื้อที่ดินบริเวณใกล้เคียงต่อไปอีกเพื่อทำเป็น “มูลนิธิสวนแก้ว” ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการบริหารงานช่วยสังคม จวบจนปัจจุบัน</p> <p>พ.ศ. 2548 มูลนิธิสวนแก้วได้รับการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ (ทะเบียนเลขที่ 0163) ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2548 ภายใต้การควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 6 ประการ คือ</p>

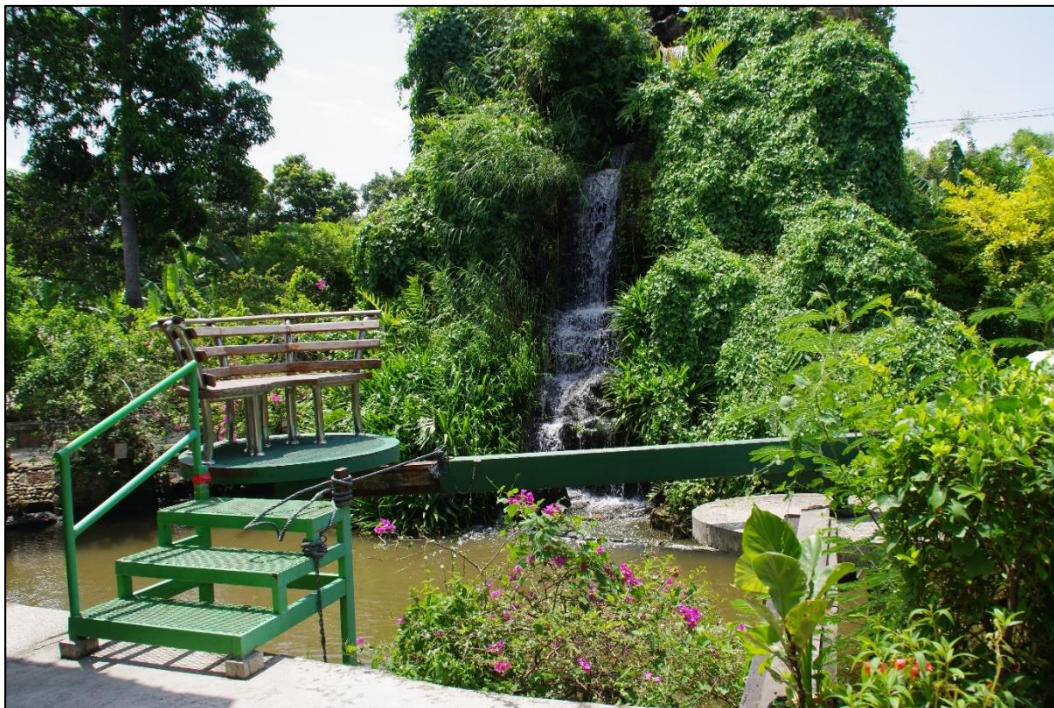
	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนา 2) เพื่อส่งเสริมศีลธรรม จรรยาอันดี 3) เพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีไทย 4) เพื่อร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์ 5) ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่อย่างใด 6) จัดการศึกษาและส่งเสริมการศึกษา <p>พ.ศ.2555 เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างประจำปี 2555 จากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ม.ป.ป.; และวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2565: ออนไลน์)</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 07.00 – 17.00 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	<p>โทร 02-5951444 02-5717666 และ 02-5951946</p> <p>ช่องทางออนไลน์</p> <p>https://www.facebook.com/profile.php?id=100044102572959</p>
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระอุโบสถธรรมชาติ 2. น้ำตกสวนธรรม 3. อนุสาวรีย์แม่ 4. ชมสวนต่างๆ ภายในวัดกับบรรยากาศร่มรื่น 5. ฟังธรรมจากพระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ) 6. ทำบุญทำทานกับวัด 7. ชื่อของที่ระลึกและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอื่นๆ ของวัดและของชาวบ้านใกล้เคียง 8. ชีจักรยานชมสวน และสามารถขี่ต่อไปยังตลาดน้ำประชารัฐสวนบัวได้ 9. เรียนรู้งานศิลปะ และการทำสวนจากบุคลากรของวัด 10. ซื้อสินค้าของเก่าบริเวณร้านค้ารอบๆ วัด
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. พื้นที่ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยเท่าที่ควร 2. ไม่มีป้ายแสดงผังบริเวณ 3. ป้ายบอกเส้นทางการขี่จักรยานไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ต้องอาศัยการถามเส้นทางจากพระหรือคนงานภายในสวนของวัดสวนแก้ว

ภาพที่ 4.102 โบสถ์ธรรมชาติ ณ วัดสวนแก้ว

ภาพที่ 4.103 ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของวัดและชาวบ้านรอบวัดสามารถหาซื้อได้ในราคาถูก

ภาพที่ 4.104 น้ำตกสวนธรรม อยู่ด้านในของวัดสวนแก้ว

ภาพที่ 4.105 จุดจำหน่ายให้อาหารสัตว์ของวัดสวนแก้ว

(6) วัดสะแก

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	47/152 หมู่ที่ 9 ถนนบางใหญ่-บางคูรัด ซอยเปรมฤทัย บ้านบาง สะแก ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.853050, 100.430377
ข้อมูลโดยสังเขป	<p>วัดถูกสร้างเมื่อ พ.ศ. 2305 ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ไม่ปรากฏนามและประวัติผู้สร้าง มีการบูรณะซ่อมวัดในปี พ.ศ. 2457 ชาวบ้านมักเรียกวัดนี้ว่า “วัดกลางคลอง” ซึ่งตั้งตามลักษณะภูมิประเทศที่ตั้งวัดมาแต่เดิม</p> <p>ภายในวัดสะแก มีอุโบสถ ที่บูรณะเมื่อ พ.ศ. 2486 ลักษณะทรงไทยโบราณ สร้างด้วยหินอ่อน บานประตูและหน้าต่างเป็นไม้สักแกะสลักตัวนูน ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังลายเส้นอสีติมหาสาวก และมีพระประธานสมัยอยุธยาปางสมาธิ เนื้อหินทราย มีชื่อว่า “หลวงพ่อพระพุทธรูปหามงคลสิริโกศา” ที่วัดยังมีวัดถุมงคล คือ “พระผงรูปเหมือนพระครูสินินทนนทคุณ” หรือ “ผงพระพุทธรูปหามงคล” ด้านหลังเป็นยันต์นะคงคา เชื่อกันว่าใช้รักษาโรคได้</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 16.30 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 094-6532289 (พระครูปลัดภูวนาถ รตนธีโร ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดสะแก) ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/Measuresakae/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> สถาปัตยกรรมของอุโบสถหินอ่อน บานประตูและหน้าต่างเป็นไม้สักแกะสลักตัวนูนที่สวยงาม ภาพจิตรกรรมฝาผนังลายเส้นอสีติมหาสาวกภายในอุโบสถ บานประตูและหน้าต่างเป็นไม้สักแกะสลักตัวนูน “หลวงพ่อพระพุทธรูปหามงคลสิริโกศา” พระประธานในอุโบสถปางสมาธิเนื้อหินทรายที่สร้างในสมัยอยุธยา รวบับได้ขึ้นอุโบสถที่ทำเป็นรูปพญานาคที่สวยงาม

	<p>5. รูปหล่อหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืดและหลวงปู่โตพรหมรังสี หน้าอุโบสถ</p> <p>6. วัตถุมงคล คือ “พระผงรูปเหมือนพระครูสิทธิพนทคุณ” หรือ “ผงพระพุทธรูปปางสมาธิ” ด้านหลังเป็นยันต์นะคองคา เชื่อกันว่าใช้รักษาโรคได้</p> <p>7. สิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ที่ประดิษฐานอยู่ในวัด เช่น พระพิฆเนศ หลวงพ่อทันใจ เจ้าแม่กวนอิม พระราหู เป็นต้น</p> <p>8. วังมัจฉา - จุดทำทานอาหารปลาในคลองบางสะแก</p>
จุด ตั อ ย ท า ง ก า ร ท่ อ ง เ ที ย ว	<p>1. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม</p> <p>2. ไม่มีป้ายบอกที่ตั้งจุดท่องเที่ยวที่ชัดเจน</p> <p>3. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจน</p>

ภาพที่ 4.106 หลวงพ่อพระพุทธรูปปางสมาธิศรีโรคา พระประธานปางสมาธิเนื้อหินทรายในอุโบสถ
วัดสะแก

ภาพที่ 4.107 ภาพจิตรกรรมฝาผนังลายเส้นอสีติมหาสาวกภายในอุโบสถและบานประตูไม้สัก
แกะสลักตัวนูน

ภาพที่ 4.108 อุโบสถหินอ่อน และรูปหล่อหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืดและหลวงปู่โตพรหมรังสี
หน้าอุโบสถ

ภาพที่ 4.109 วังมัจฉา - จุดทำทานอาหารปลาในคลองบางสะแก

1.4 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลเสารังหิน

(1) การ์เดิน เซ็นเตอร์

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	98 หมู่ที่ 6 ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลเสารังหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.870770, 100.410742
ข้อมูลโดยสังเขป	ตั้งอยู่ใกล้กับเซ็นทรัล เวสต์เกต เป็นตลาดต้นไม้ขนาดใหญ่ เปิด มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี มีสินค้าให้เลือกซื้อได้หลากหลายครบถ้วน ทั้งไม้ดอก ไม้ใบ ผักสวนครัว และต้นไม้ใหญ่ที่อยู่โซนด้านหลังของ พื้นที่ มีร้านขายกระถางสวยๆ หลายร้าน วัสดุปลูก กระถางดินเผา กระถางพลาสติก ปุ๋ย ยา ครบครัน นอกจากนี้ยังมีร้านขายของเก่า ตกแต่งบ้าน และอุปกรณ์สำหรับสัตว์เลี้ยงต่างๆ ด้วย เช่น สุนัข แมว หรือปลา

	ที่นี้เข้าถึงง่ายสะดวกเพราะอยู่ริมถนนกาญจนาภิเษก ภายในพื้นที่มีถนนเป็นวงกลม เส้นทางวนรถขาเข้าจะมีร้านต้นไม้สองข้างทาง พอเป็นขาออกจะเป็นร้านขายอุปกรณ์ต่างๆ มีลานจอดรถ เดินชมภายในพื้นที่ก็สะดวก มีห้องน้ำ มีคาเฟ่ให้นั่งพัก ถ้ามีเวลาน้อยตลาดนี้ตลาดเดียวก็สามารถซื้อสินค้าได้ครบ
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 18.00 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	โทร 092-5214716 (มีม) ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/s.silthorn/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	1. มีร้านขายต้นไม้ในร่มและกลางแจ้ง พร้อมอุปกรณ์ตกแต่งบ้าน และสวนเกือบ 300 ร้าน อีกทั้งยังมีร้านขายของเก่าและอุปกรณ์สัตว์เลี้ยงอีกเล็กน้อย 2. เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกมากเพราะอยู่ริมถนนกาญจนาภิเษก 3. อากาศปลอดโปร่งถ่ายเทดีไม่แออัด 4. มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวครบ และสะอาด เช่น ลานจอดรถ ห้องสุขา ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	1. ราคาสินค้าอาจจะไม่ย่อมเยาเท่าไร 2. ถังขยะส่วนกลางตามทางเดินมีน้อยมาก

ภาพที่ 4.110 บริเวณทางเข้าการ์เดิน เซ็นเตอร์ที่เห็นได้เด่นชัดริมถนนกาญจนาภิเษก

ภาพที่ 4.111 สภาพภายในบริเวณการ์เด็น เซ็นเตอร์

ภาพที่ 4.112 ร้านขายสินค้าตกแต่งสวนและบ้านในการ์เด็น เซ็นเตอร์

ภาพที่ 4.113 หลากหลายพันธุ์ไม้ที่มีขายในคาร์เด็น เซ็นเตอร์

(2) เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	6/39 ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัด นนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.879180, 100.409900
ข้อมูลโดยสังเขป	เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่ก่อตั้งเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2562 โดย อาจารย์ณัฐวุฒิ รัตนสุข โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสืบต่อ เจตนารมณ์บรมครู อาจารย์สุชาติ รัตนสุข ผู้ก่อตั้งเทวาลัยพระ พิฆเนศที่ห้วยขวาง ตั้งพระตรีมูรติที่แยกราชประสงค์ ตั้งเศรษฐี ชุมพรที่ธนาคารกสิกรไทยสำนักงานใหญ่ และอื่นๆ อีกมากมาย ภายในเทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่ ประดิษฐาน "องค์พระพิฆเนศ ปางมหาเทพไอยรา" ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประธานของที่นี่ ทำจากสำริด เหล็กและแปะทองคำเปลวบริสุทธิ์ทั้งองค์ และด้านหน้าขององค์ท่าน คือ "พระอสุรินทรานู" หรือที่เรียกกันว่า "พระราหู" โดยในทุกคืนวัน

	<p>พุทธจะมีพิธีบวงสรวงพระอสุรินทราหู ในเวลาประมาณ 20.00 น. ถ้า มองไปทางขวามือของพระพิฆเนศ จะพบกับอาคาร “ปทุมहाणसी राचेपुतते” และมี “พญอนันตนาคราช” อีกด้วย</p> <p>นอกจากนั้น ยังมี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "พระพุทธรักษา" ปางสมาธิมือซ้ายทับมือขวา หมายถึงว่า ถ้า ใครที่มากราบไหว้ท่านแล้ว เชื่อว่าเรื่องร้ายๆ ก็จะกลายเป็นดี 2. "พระพรหมธาดา" โดยหลักเกณฑ์ในการไหว้คือให้ขอพรอธิฐานให้ ครบทั้ง 4 ด้าน 3. "นารายณ์ทรงสุบรรณ" สำหรับผู้ที่ป็นข้าราชการ ส่วนใหญ่จะขอ ในเรื่องของการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน ยศฐาบรรดาศักดิ์ 4. "องค์พระตรีมูรติ" ถือว่าเป็นเทพแห่งความรัก ส่วนใหญ่มาขอเรื่อง ของความรัก หรือมาขอพรด้านความสำเร็จอื่นๆ ก็ได้ 5. "พระปรเมศวรเจ้า" จะเด่นในเรื่องของขับไล่ภูตผีปีศาจ การถูก ของ หรือถูกคุณไสยต่างๆ 6. "พญากาสัก" ช่วยในด้านคดีความ คัดรูปปัญหาคุณกรรมต่างๆ การขึ้น โรงขึ้นศาล 7. "พระวิษณุ" ช่วยในด้านค้าขาย เพิ่มยอด ให้ได้ผลกำไรดี 8. "เทพทันใจ" เนื่องจากเทพทันใจของที่นี่อยู่ด้านหน้าของพระพุทธร จึงสร้างเป็นปางนั่ง โดยมีต้นแบบเก่าอยู่ที่บ้านของอาจารย์สุชาติ ส่วนการขอพรก็จะเหมือนกับที่พม่า คือ การนำเบงคมาเสียบที่มือ และนำหน้าผากมาจรดที่ปลายนิ้วขององค์เทพ แล้วอธิษฐานขอ พรครั้งละ 1 เรื่อง 9. "บรมครูผู้เรืองเวทย์" หรือที่เรียกกันว่า พ่อใหญ่ แต่อาจารย์สุชาติ จะเรียกว่า “ครูกายแก้ว” ซึ่งเป็นครูของ อาจารย์สุชาติ ส่วนใหญ่ ผู้คนจะมาขอในด้านการงาน การเงิน อุปสรรค โชคลาภ ถือว่า องค์ท่านเป็นองค์เมตตามหานิยมที่สุด <p>(ผู้จัดการออนไลน์, 2563: ออนไลน์); และศูนย์ข้อมูลกลางทาง วัฒนธรรม, 2021: ออนไลน์)</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน ตลอดเวลา
ช่องทางการติดต่อ	โทร 085-4441509 ช่องทางออนไลน์

	https://www.facebook.com/GaneshBangyai/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีเทพต่างๆ ให้กราบไหว้บูชาสักการะจำนวนมากหลายองค์ เช่น องค์พระพิฆเนศปางมหาเทพไอยรา พระอสุรินทรอาหุ นารายณ์ทรงสุบรรณ องค์พระตรีมูรติ เทพทันใจ เป็นต้น 2. การเข้าถึงสะดวกมากเพราะอยู่ริมถนนกาญจนาภิเษก และใกล้สถานีรถไฟฟ้าตลาดบางใหญ่ 3. เปิดตลอด 24 ชั่วโมง
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลานจอดรถมีขนาดเล็ก และไม่ราบเรียบ 2. ห้องสุขาไม่ค่อยสะอาด 3. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม

ภาพที่ 4.114 ด้านหน้าของเทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่ริมถนนกาญจนาภิเษก เห็นพระพิฆเนศเด่นชัด

ภาพที่ 4.115 องค์เทพต่างๆ ภายในอาคาร

ภาพที่ 4.116 พระอสุรินทรเทพ ซึ่งจะมีพิธีบวงสรวงทุกคืนวันพุธเวลาประมาณ 20.00 น.

ภาพที่ 4.117 ของถวายเป็นการสักการบูชาให้มีพร้อมที่เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่

(3) บุญยง ตลาดต้นไม้

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	35/14 หมู่ที่ 6 ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.867130, 100.411332
ข้อมูลโดยสังเขป	เป็นศูนย์กลางค้าส่ง และค้าปลีกต้นไม้หลากหลายชนิดบนพื้นที่ ประมาณ 10 ไร่ มีพร้อมทั้งไม้ใหญ่ ไม้ประดับ อุปกรณ์ตกแต่งสวน ที่ มีให้เลือกกันตั้งแต่ระดับเบื้องต้น ไปจนถึงเครื่องมือจริงจิ่งระดับลง สวนใหญ่ หรือใครอยากมาหาไอเดียในการตกแต่งสวนที่บ้านก็ สามารถมาหาไอเดียดีๆ เก๋ๆ ได้จากบรรดาร้านต้นไม้ที่มีผู้ขายซึ่ง พร้อมให้คำแนะนำอย่างครบถ้วน
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 18.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 083-9130066 และ 083-9140066 ช่องทางออนไลน์

	<ol style="list-style-type: none"> 1. https://www.facebook.com/boonyonggarden/ 2. https://www.instagram.com/boonyong_garden/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีร้านขายต้นไม้ในร่มและกลางแจ้ง พร้อมอุปกรณ์ทำสวน ตกแต่งบ้านและสวนเกือบ 100 ร้าน 2. เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกมากเพราะอยู่ริมถนนกาญจนาภิเษก 3. อากาศปลอดโปร่งถ่ายเทดีไม่แออัด 4. มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวครบ และสะอาด เช่น ลานจอดรถ ห้องสุขา ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ที่จอดรถไม่กว้างมากนัก 2. ถึงชยะส่วนกลางตามทางเดินมีน้อยมาก

ภาพที่ 4.118 ป้ายชื่อตลาดบริเวณริมถนนกาญจนาภิเษก

ภาพที่ 4.119 สภาพภายในตลาดบุญยงตลาดต้นไม้ที่สะอาดเรียบร้อย

ภาพที่ 4.120 ทางเดินในตลาดถูกคลุมด้วยสแลนกรองแสงทำให้ไม่ร้อนมาก

ภาพที่ 4.121 นอกจากร้านขายต้นไม้แล้ว ยังมีร้านขายอุปกรณ์ทำสวน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
อย่างครบครัน

(4) วัดราษฎร์ประคองธรรม

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	63 หมู่ที่ 1 ทางหลวงท้องถิ่นสายวัดราษฎร์ประคองธรรม-วัดเสาชง หิน ตำบลเสาชงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.854443, 100.423368
ข้อมูลโดยสังเขป	สร้างเมื่อ พ.ศ. 2256 ในสมัยอยุธยาตอนปลาย แต่สันนิษฐานว่า น่าจะสร้างขึ้นก่อนหน้านี้ อาจเป็นสมัยสุโขทัยตอนปลาย แต่ขาดการ ทำนุบำรุงจึงมีสภาพทรุดโทรม ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษา จนชาวบ้าน เรียกว่า “วัดค้ำคาว” ต่อมาหมอแดง พุ่มเล็ก และชาวบ้านได้บูรณะ พัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองและเปลี่ยนชื่อวัดมาเป็น "วัดราษฎร์ประคอง ธรรม" ใน พ.ศ. 2493 (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ม.ป.ป.) ภายในวัดเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อดโต (ซำปอกง) และพระพุท ไสยาสน์ (หลวงพ่พระนอน) ความยาว 32 เมตร ถือว่าเป็นวัดที่มี

	พระนอนองค์ใหญ่ที่สุดในจังหวัดนนทบุรี จุดเด่นอีกอย่างหนึ่งคือ ศาลาพระนอนที่ด้านบนนั้นจำลองพระธาตุ 3 นคร ได้แก่ พระธาตุทริภุชชัย พระธาตุพนม และพระปฐมเจดีย์
เวลาทำการ	ทุกวัน 06.00 – 18.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 084-6971910 ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/WhatThaiTamDee/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลวงพ่อโต (ชำปอกง) พระประธานในวิหาร 2. พระพุทธรูปไสยาสน์ (หลวงพ่พระนอน) ความยาว 32 เมตร ถือว่าเป็นวัดที่มีพระนอนองค์ใหญ่ที่สุดในจังหวัดนนทบุรี 3. ศาลาพระนอนที่ด้านบนจำลองพระธาตุ 3 นคร ได้แก่ พระธาตุทริภุชชัย พระธาตุพนม และพระปฐมเจดีย์ 4. รูปหล่อของพระอาจารย์ชื่อดังหลายรูป เช่น หลวงปู่ทวด สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต เป็นต้น 5. สามารถทำบุญทำทานได้หลากหลาย เช่น การไถ่ชีวิตโคกระบือ ทำบุญผ้าห่อศพ เป็นต้น 6. มีเทพต่างๆ ให้กราบไหว้บูชาสักการะจำนวนหลายองค์ เช่น เทพทันใจ ท้าวเวสสุวรรณ เจ้าแม่กวนอิมพันกร เทพเจ้าไฉชิงเอี้ย เทพเจ้าไห้สวยเอี้ย องค์พ่อปู่ฤๅษี เป็นต้น 7. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองอ้อมนนท์
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม 2. ไม่มีป้ายแสดงผังบริเวณ 3. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจน 4. อุโบสถมักปิด

ภาพที่ 4.122 หลวงพ่อโต (ซ่าปออง) ที่ชาวบ้านนับถือ

ภาพที่ 4.123 พระพุทธไสยาสน์ (หลวงพ่อบุญรอด) ที่ใหญ่และยาวที่สุดใน จ.นนทบุรี

ภาพที่ 4.124 พระธาตุ 3 นคร ได้แก่ พระธาตุหริภุญชัย พระธาตุพนม และพระปฐมเจดีย์เหนือ
ศาลาพระนอน

ภาพที่ 4.125 เจ้าแม่กวนอิมพันกร ณ วัดราชบุรุษประคองธรรม

(5) วัดเสาชิงหิน

ประเภทของทรัพย์สิน การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	38 หมู่ที่ 1 ทางหลวงท้องถิ่นสายวัดราษฎร์ประคองธรรม-วัดเสาชิงหิน ตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.856130, 100.424272
ข้อมูลโดยสังเขป	<p>วัดนี้มีมาแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ประมาณปี พ.ศ. 2310 ไม่ทราบนามและประวัติผู้สร้างวัด แต่เดิมเรียกว่า "วัดสัก" อาจเนื่องมาจากสถานที่ตั้งของวัดเดิมมีต้นสักและต้นยางอยู่มากในสมัยก่อน หลักฐานรายละเอียดของ "วัดสัก" ยังหาไม่พบ เพียงแต่สันนิษฐานและคาดคะเนจากวัสดุก่อสร้างที่ยังพอมีเหลืออยู่ในขณะนี้และคำบอกเล่าจากผู้สูงอายุ เช่น พระประธานในพระอุโบสถหลังเก่าที่หล่อด้วยเนื้อชินเงินหมดทั้งองค์ พร้อมด้วยพระโมคคัลลานะ และพระสารีบุตรก็หล่อแบบอย่างสมัยกรุงศรีอยุธยา ส่วนอุโบสถหลังเก่าก็เป็นเครื่องยืนยันอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นวัดเก่าแก่จริง ๆ วัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในการก่อสร้าง เช่น อิฐก่อผนัง และชุกชี (ฐานพระประธาน) ทำมาจากอิฐก้อนใหญ่เหมือนกันกับอิฐที่ใช้สร้างวัดวออารามในสมัยกรุงศรีอยุธยา ส่วนผสมปูนที่ก่อสร้างหรือปูนที่ใช้ฉาบนั้นก็คงใช้ส่วนผสมต่าง ๆ ตามแบบช่างในสมัยกรุงศรีอยุธยา เครื่องประดับตกแต่งอุโบสถก็ใช้เครื่องใช้ถ้วยชามสมัยเก่าเป็นเครื่องประดับทั้งหน้าบรรณด้านหน้าและด้านหลัง</p> <p>นอกจากนี้ จากคำบอกเล่าจากผู้เฒ่าผู้แก่ที่สูงอายุ สืบต่อกันมาจนกระทั่งถึง คุณยายยวง พินรอด อายุ 80 ปีเศษ (ท่านถึงแก่กรรมราวปี พ.ศ. 2510) ซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่ข้างวัดฯ ได้มาทำบุญเป็นประจำ และผู้ใหญ่นวล บุญมี อายุ 80 ปีเศษ (ท่านถึงแก่กรรมราวปี พ.ศ. 2510) ชาวบ้านคลองศรีราษฎร์ อีกคนหนึ่งได้เล่าประวัติของวัดเสาชิงหินว่า ในสมัยของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี หรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เมื่อพระองค์ได้เสด็จกรีธาทัพเพื่อที่จะทำการกู้ชาติไทยจากพม่าเข้าศึก ได้เสด็จนำทัพผ่านมาทางวัดสัก เมื่อทอดพระเนตรเห็นต้นสักจำนวนมากเป็นที่ร่มรื่นจึงรับสั่งให้หยุดทัพพักพลรบ ณ ที่วัดสักแห่งนี้ เพื่อพักเอาแรงและรวบรวม</p>

	<p>กำลังพลจากที่ต่างๆ เพื่อออกรบ ไม่ว่าจะเป็นที่ของผู้ใด ย่อมมี ธงชัยประจำทัพ หรือธงประจำตัวของแม่ทัพคนนั้นๆ สมเด็จพระ เจ้าตากสินก็เช่นเดียวกัน ได้มีรับสั่งให้ปักธงประจำทัพของพระองค์ ลงบนกองทราย ณ ตำบลนั้น โดยให้หัวหมู่ทหารนำพลพรรคไปหา เอาหินก้อนใหญ่ๆ มากองทัพเสาชิงและล้อมรอบธงไว้มิให้ธงล้ม เพื่อเป็นเอกลักษณ์ของทัพและเป็นสัญลักษณ์จุดนัดหมายของ ทหาร แม่ทัพนายกองและไพร่พลทั้งหลายจึงพากันเรียกขานจุดนัด หมายนี้ว่า "เสาชิงหิน" (ทีเที่ยว, ม.ป.ป.: ออนไลน์)</p> <p>ขณะที่ประทับอยู่ ณ ที่แห่งนี้ได้ทรงสังเกตเห็นว่า “วัดสัก” นั้นมี สภาพชำรุดทรุดโทรม พระองค์ได้ให้ทหารเอกคู่พระทัยนามว่า อำ ดำดิ่ง รวบรวมกำลังคนและกำลังทรัพย์เท่าที่จะหาได้มาก่อสร้างวัด ที่ชำรุดทรุดโทรมให้เป็นวัดใหม่ที่สมบูรณ์ พร้อมกับให้สร้างพระ ประธานและพระสาวกคือ พระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะขึ้น ใหม่ด้วย เพื่อพระภิกษุสงฆ์จะได้ใช้ในกิจพระพุทธศาสนา มาจนกระทั่งทุกวันนี้ ชาวบ้านที่อยู่แถววัดสักที่ร่วมอาสาออกรบไป ในครั้งนั้น เมื่อเสร็จงานทัพกลับมาถึงบ้านแล้วก็ได้มาร่วมช่วยสร้าง วัดและอุโบสถด้วยเพื่อเป็นอนุสรณ์ว่าครั้งหนึ่งที่แห่งนี้เคยเป็นจุด นัดหมายของกองทัพของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช หรือที่ เรียกกันว่า "จุดหมายเสาชิงหิน" รวมถึงชาวบ้านละแวกนั้นก็ยังมี ส่วนร่วมสร้างและบูรณะ โดยเรียกกันติดปากว่า "วัดเสาชิงหิน" จากนั้นจนถึงปัจจุบัน (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2565: ออนไลน์)</p> <p>ภายในวัดยังมี “หลวงพ่โตปางป่าเลไลย์” ที่ชาวบ้านสักการะนับ ถือนบูชา โดยมีเรื่องเล่าขานกันเองมาแล้วหลายชั่วอายุคน เมื่อครั้งที่ เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2310 มีเชื้อพระวงศ์แห่ง กษัตริย์กรุงศรีอยุธยาได้หนีภัยสงครามแล้วอุปสมบทเป็นพระภิกษุ ออกธุดงค์ไปถ้ำป่าเลไลย์เมืองสุพรรณบุรีแล้วตั้งจิตอธิษฐานว่า ถ้าธุดงค์ไปพบชัยภูมิที่เหมาะสมจะจัดสร้างองค์พระพุทธรูปปางป่า เลไลย์ตามแบบองค์หลวงพ่โตวัดป่าเลไลย์เมืองสุพรรณบุรี และ แล้วก็ได้เห็นป่าต้นสักติดกับลำคลองและแม่น้ำอ้อมจึงได้ร่วมกับ ชาวบ้านสร้างพระพุทธรูปปางป่าเลไลย์หรือหลวงพ่โตเหมือนกับ หลวงพ่โตปางป่าเลไลย์เมืองสุพรรณบุรีขึ้น ณ จุดที่ตั้งของวัดเส ชิงหินแห่งนี้ (หนุ่ม-สุทน, 2020: ออนไลน์)</p>
--	--

เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 16.30 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 083-4569989 และ 094-4181111 ช่องทางออนไลน์ 1. https://www.facebook.com/profile.php?id=100027129293672&paipv=0&eav=AfYjK726Riscd6qyUou2axM9muH610mFdNU09CqH55xXZrHuYm8kNQNGqFRATShYnU8&_rdr 2. https://www.facebook.com/WatSaothonghinNonth/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลวงพ่อโต พระพุทธรูปปางป่าเลไลย์หรือป่าลิลเยยกะ ที่ชาวบ้านนับถือ 2. สถาปัตยกรรมที่สวยงามของอุโบสถหลังใหม่ที่สร้างด้วยศิลาแลง มีศิลปะขอมรอบซุ้มหน้าต่างโบสถ์ ที่แปลก คือ อุโบสถมีหลังคาซ้อนกันถึง 5 ชั้นซึ่งปกติมักเห็นซ้อนกันเพียง 3 ชั้น (THE SW EDEN, 2010: Online) 3. พระประธานในพระอุโบสถหลังเก่าที่หล่อด้วยเนื้อชินเงินหมดทั้งองค์ พร้อมด้วยพระโมคคัลลานะและพระสารีบุตรที่หล่อแบบอย่างสมัยกรุงศรีอยุธยา 4. สักการะรูปหล่อพระเจ้าตากสิน 5. รูปหล่อของพระอาจารย์ชื่อดังหลายรูป เช่น หลวงปู่ทวด หลวงพ่อบ้านแหลม เป็นต้น 6. มีเทพและบุคคลสำคัญให้กราบไหว้บูชาสักการะ เช่น ท้าวเวสสุวรรณ เซียนแป๊ะโรงสี โง้วกิมโคย เป็นต้น 7. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองอ้อมนนท์
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม 2. ไม่มีป้ายแสดงผังบริเวณ 3. ไม่มีป้ายบอกที่ตั้งจุดท่องเที่ยวที่ชัดเจน 4. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจน 5. อุโบสถมักไม่ค่อยเปิด

ภาพที่ 4.126 สถาปัตยกรรมที่สวยงามของอุโบสถหลังใหม่ของวัดเสาชิงหิน

ภาพที่ 4.127 ความสวยงามวิจิตรตระการตาของอุโบสถวัดเสาชิงหิน

ภาพที่ 4.128 หลวงพ่อโต พระพุทธรูปปางป่าลีโลยก์หรือป่าลีเลยยกะ

ภาพที่ 4.129 รูปหล่อพระเจ้าตากสินในวัดเสารงหิน

(6) วัดอินทร์

ประเภทของทรัพย์สิน การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	48 หมู่ที่ 2 ซอยวัดอินทร์ ทางหลวงท้องถิ่นสายวัดราษฎร์ประคอง ธรรม-วัดเสาชิงหิน ตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัด นนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.853005, 100.419815
ข้อมูลโดยสังเขป	สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 2253 (องค์การบริหารส่วนจังหวัด นนทบุรี, ม.ป.ป.) สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ไม่ปรากฏนาม ผู้สร้าง ภายในอุโบสถใหม่ประดิษฐานพระประธานปางมารวิชัย สร้างด้วยหินทรายแดง ฐานชุกชีอ่อนโค้งท้องสำเภา ตกแต่งด้วยผ้า พิมพ์และลายปูนปั้นที่สูงค่ายิ่ง เป็นฝีมือช่างสมัยอยุธยาตอนปลาย ร่องรอยการลงรักปิดทองประดับกระจกแสดงให้เห็นถึงฝีมือช่าง ชั้นสูง ส่วนอุโบสถหลังเก่าและวิหารเป็นอาคารเครื่องก่อทั้ง 2 หลัง เดิมหลังคามุงด้วยกระเบื้องดินเผาgabกล้วย ไม่เคลือบสีทั้ง ด้านหน้าด้านหลัง มีหลังคาซ้อน 2 ตอน หน้าบันเรียบไม่มีลวดลาย เหมือนกันทั้ง 2 หลัง อุโบสถมีประตูเข้า 1 ประตู (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2565: ออนไลน์) นอกจากนี้ยังมีวิหารรุ่นใหม่ที่สร้างเป็นรูปทรงแปดเหลี่ยม ประดิษฐานพระพุทธรูปและรูปหล่อพระหลายองค์ เช่น สมเด็จ พระพุฒาจารย์โตพรหมรังสี หลวงปู่ทวด หลวงปู่เกิด หลวงปู่ภาค หลวงปู่ขาว เป็นต้น
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 16.30 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 02-5714376 ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/profile.php?id=100071525211309
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	1. พระพุทธรูปเป็นพระประธานปางมารวิชัย สร้างด้วยหินทราย แดง ภายในอุโบสถ 2. พระพุทธรูปธรรมจักร และพระสี่วะลี ณ ลานกลางแจ้ง

	<ol style="list-style-type: none"> 3. สิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ที่ประดิษฐานอยู่ในวัด เช่น เจ้าแม่ตะเคียนทอง พระพิฆเนศวร์ พระราหู ฯลฯ 4. พระพุทธรูปและรูปหล่อพระหลายองค์ เช่น สมเด็จพะพุฒาจารย์โตพรหมรังสี หลวงปู่ทวด หลวงปู่เกตุ หลวงปู่ภาค หลวงปู่แก้ว ฯลฯ ในวิหาร 8 เหลี่ยม 5. วังมัจฉาในคลองบางใหญ่ 6. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่ 7. มีบริการล่องเรือ 1 ชั่วโมงชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่ (เรื่อนั่งได้ 10 คนๆ ละ 60 บาท มาไม่ถึง 10 คน ราคาเหมา 500 บาท ติดต่อ คุณธีระ 092-5654559)
จุด ตั อ ย ท า ง ก า ร ท่อ ง เ ที ย ว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม 2. ไม่มีป้ายแสดงผังบริเวณ 3. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยว 4. อุโบสถมรกปิด

ภาพที่ 4.130 พระพุทธธรรมจักรในวัดอินทร์

ภาพที่ 4.131 พระพุทธรูปและรูปหล่อพระหลายองค์ในวิหาร 8 เหลี่ยม

ภาพที่ 4.132 เจ้าแม่ตะเคียนทองในวัดอินทร์

ภาพที่ 4.133 วังมัจฉาในคลองบางใหญ่

1.5 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลบางแม่นาง

(1) Smart Nine Farm

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	56/4 หมู่ที่ 15 ถนนสายเลียบบคลองบางกระบือ ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.867000, 100.396100
ข้อมูลโดยสังเขป	ฟาร์มผักออร์แกนิกที่เริ่มจากการทดลองปลูก 1 งาน กลายเป็น เติบโตเต็มไร่ จากที่เคยแจกจ่ายให้ชิมฟรีนำไปสู่เสียงเชียร์ของ ผู้บริโภคที่อยากให้ปลูกขายเพราะอยากทานผักคุณภาพดีทุกๆ วัน จนปัจจุบันคุณอัญชรี อัสววิมล หรือเต้ เจ้าของ Smart Nine Farm ได้หันมาทำฟาร์มผักออร์แกนิกอย่างจริงจังและจริงจังบนพื้นที่ 4 ไร่ เปิดให้เข้าชมฟาร์ม พร้อมถ่ายรูปได้ พร้อมโซนซ้อปปีง คาเฟ่ และร้านอาหาร โดยสร้างคอนเซ็ปต์ส่งตรงถึงมือคนทาน ไม่ผ่าน

	พ่อค้าคนกลาง ไม่ขายราคาแพงเกินไป (Tomago Free Magazine, 2566: ออนไลน์); และ Garden & Farm, 2022: ออนไลน์) Smart Nine Farm ยังเปิดกว้างสำหรับผู้ที่ยากเรียนรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ ทั้งมาดูงานและขอคำแนะนำเรื่องการปลูกผัก หรือจะมาลงแปลงปลูกลองปฏิบัติจริงก็ได้ โดยงานในฟาร์มจะหมุนเวียนไปในแต่ละวัน เช่น งานบ่มดิน งานเพาะเมล็ด งานปลูกผักสลัด-ผักไทย งานตัดผัก ฯลฯ ใครสนใจสามารถโทรสอบถามได้ (Green Dee, ม.ป.ป.: ออนไลน์)
เวลาทำการ	วันอังคาร – วันอาทิตย์ 07.30 – 19.00 น. หยุดวันจันทร์
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	โทร 065-5128808 ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/smartninefarm/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการชมฟาร์ม
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ฟาร์มผักออร์แกนิก ที่มีผักหลากหลายชนิดให้ชม อีกทั้งยังมีเล้าขนาดเล็กเพื่อเลี้ยงไก่ให้ได้ชม กับสวนหย่อมขนาดย่อมที่จัดแต่งเพื่อการถ่ายรูป 2. ร้านอาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ 3. ผลผลิตออร์แกนิกทางด้านเกษตรต่างๆ ทั้งผัก ผลไม้ สินค้าแปรรูปออร์แกนิกต่างๆ อีกหลายชนิดเพื่อจำหน่าย ส่งตรงจากฟาร์มที่ปลูกเอง ถึงกลุ่มผู้บริโภคโดยตรง และยังมีเครื่องสานอีกหลายอย่าง ให้ลูกค้าสามารถเลือกซื้อได้หลากหลาย 4. การให้เรียนรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ ทั้งมาดูงานและขอคำแนะนำเรื่องการปลูกผัก หรือจะมาลงแปลงปลูกลองปฏิบัติจริงก็ได้
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีป้ายสื่อความหมายภายในฟาร์ม หากเดินชมเองจะไม่ได้ความรู้เท่าที่ควร 2. ไม่มีป้ายแสดงผังบริเวณ

ภาพที่ 4.134 ป้ายบอกชื่อฟาร์มที่ไม่ได้ตั้งอยู่ริมถนน

ภาพที่ 4.135 แปลงผักออร์แกนิกใน Smart Nine Farm

ภาพที่ 4.136 ร้านอาหาร เครื่องดื่ม และจำหน่ายของฝากที่ตั้งอยู่ด้านหน้าของฟาร์ม

ภาพที่ 4.137 เล้าขนาดเล็กเพื่อเลี้ยงไก่ใน Smart Nine Farm

(2) วัดดอนสะแก

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	34/4 หมู่ที่ 14 ถนนกาญจนาภิเษก ซอยหมู่บ้านพระปิ่น3 ตำบลบาง แม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.859000 100.405000
ข้อมูลโดยสังเขป	วัดดอนสะแกสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2545 เดิมเป็นวัดร้างมาตั้งแต่สมัย อยุธยาตอนปลาย ไม่ทราบชื่อและประวัติผู้สร้างใดๆ ทั้งสิ้น แต่มี เรื่องเล่ากันว่า แต่เดิมบริเวณวัดดอนสะแกมีลักษณะเป็นป่าสะแก โปร่งบนที่ดอน เมื่อพระสงฆ์จะมาทำพิธีกรรมต่างๆ ร่วมกันก็ต้อง เดินเท้าขึ้นดอนเพื่อมาร่วมพิธีกรรมดังกล่าว การเดินทางด้วยเท้ามี ความลำบากและใช้เวลา จึงต้องมีการพักแรม ณ ดอนสะแกแห่งนี้ ต่อมาจึงเป็นที่มาของชื่อ “วัดดอนสะแก” (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2565: ออนไลน์) ในอดีตวัดนี้มีพื้นที่มาก แต่ต่อมาได้ถูกนายทุนและ เจ้าหน้าที่บ้านเมืองร่วมมือกันออกโฉนดที่ดิน และแปรสภาพ กลายเป็นหมู่บ้านหลายแห่ง ทำให้ในปัจจุบันมีเนื้อที่ 10 ไร่ 1 งาน 55 ตารางวา และเพิ่งจะมีพระมาจำพรรษาในปี พ.ศ. 2546 วัดดอนสะแกนี้เป็นที่ประดิษฐานเดิมของหลวงปู่ขาว ซึ่งถูกขุดค้นพบ ที่วัดแห่งนี้เมื่อกว่า 100 ปีที่แล้ว ปัจจุบันถูกย้ายไปที่วัดบางโค แต่ที่ วัดบางโคไม่เปิดให้พุทธศาสนิกชนเข้าไปนมัสการ แต่หากมาวัดนี้ สามารถนมัสการหลวงปู่ขาวองค์จำลองได้ (THE SW EDEN, 2010: Online)
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 16.30 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 02-9032012-3 085-1538380 081-4687669 ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/people/วัดดอนสะแก-พระปิ่น3/100064383566136/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	1. หลวงปู่ขาว (องค์จำลอง) 2. สถาปัตยกรรมที่สวยงามเรียบง่ายของอุโบสถหลังใหม่ 3. อนุสาวรีย์พระเจ้าตากสินมหาราช

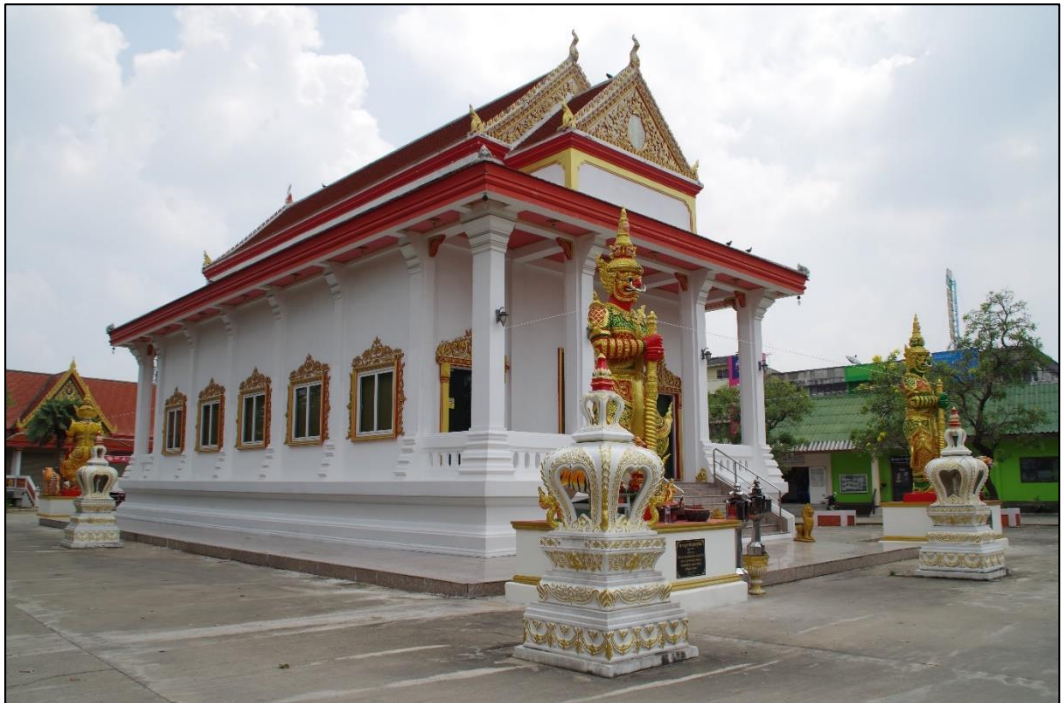
	4. รูปหล่อยักษ์ 4 ตนที่สวยงามมาก ได้แก่ ท้าวเวสสุวรรณ ท้าวปັນตริ ท้าววิรุฬหก และท้าววิรุฬักษ์
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม 2. วิหารหลวงปู่ขาวมักไม่เปิด 3. อุโบสถมักปิด 4. มีความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในบางจุดของวัด

ภาพที่ 4.138 พุทธมณฑลจำลองบริเวณหน้าวัดดอนสะแก

ภาพที่ 4.139 อนุสาวรีย์พระเจ้าตากสินมหาราช

ภาพที่ 4.140 สถาปัตยกรรมที่สวยงามเรียบง่ายของอุโบสถหลังใหม่

ภาพที่ 4.141 ท้าววิรูปักษ์ 1 ในรูปหล่อยักษ์ 4 ตนที่สวยงามมาก

(3) วัดบางโค

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	1 หมู่ที่ 14 ถนนประชาอุทิศ บ้านวัดบางโค ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.849890, 100.403070
ข้อมูลโดยสังเขป	“วัดบางโค” สร้างขึ้นเมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2399 (เทศบาลเมืองบางแม่นาง, 2563: ออนไลน์) ในรัชสมัยของรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ไม่ทราบชื่อและประวัติผู้สร้างวัด โดยชื่อวัดตั้งตามทำเลที่ตั้งที่อยู่ริมคลองบางโคหรือบางโคบัว วัดบางโคเป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนาชาวบ้านย่านบางแม่นาง แต่ที่สำคัญ คือ ทำ

	<p>น้ำหน้าวัดในคลองบางใหญ่ถูกใช้เป็นท่าเรือเมล์แดง สำหรับรับส่งผู้โดยสารจากเมืองหลวงกรุงรัตนโกสินทร์ แล่นเรือเข้าแม่น้ำอ้อมแล้วแยกเข้าคลองบางใหญ่ส่งผู้โดยสารท่าเรือวัดคงคา วัดบางโค ไปถึงตลาดบางลี่อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี (หนูม-สุทน, 2020: ออนไลน์)</p> <p>ที่วัดบางโคมีพระพุทธรูปสำคัญ คือ “หลวงพ่อกว” เป็นพระพุทธรูปนั่งในปางสมาธิ ที่ถูกขุดค้นพบที่บริเวณวัดตอนสะแกเมื่อกว่า 100 ปีที่แล้ว และชาวบ้านสันนิษฐานกันเองว่า น่าจะเป็นพระพุทธรูปสมัยกรุงศรีอยุธยา สิ่งที่น่าทึ่ง คือ เมื่อชาวบ้านเข้ามากราบบูชาขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในวิหาร สังเกตเห็นพระเศียรองค์พระพุทธรูปมีผงสีขาวยๆ ไหลลงมาตลอดจนทางวัดก็แปลกใจ ผงสีขาวยามาจากไหน เมื่อเป็นเช่นนี้จึงเรียกกันว่า “หลวงพ่อกว”</p> <p>นอกจากนี้ยังมีรูปหล่อ “หลวงปู่ยอด” อดีตเจ้าอาวาสวัดบางโคท่านเป็นพระวิปัสสนากรรมฐานแล้วชอบเลี้ยงนกกาหรืออีกาเอาไว้ในวัดบางโค ทำให้มีการสร้างรูปปั้นอีกาอยู่รอบตัวท่าน และยังมี “รอยพระพุทธรูปบาทจำลอง” ที่สร้างขึ้นในสมัยหลวงปู่ยอดเป็นเจ้าอาวาสโดยประดิษฐานอยู่ในมณฑป</p> <p>บริเวณริมน้ำคลองบางใหญ่ยังมีพิพิธภัณฑสถานบ้านวัดบางโคตั้งอยู่ โดยเป็นสถานที่รวบรวมของใช้ของคนสมัยก่อนในการดำรงชีพ เช่น ไม้กวาดตาล ครกหินโบราณ กระจาดอยู่ไฟโบราณ เรือต่อ เป็นต้น พิพิธภัณฑสถานจะเปิดเฉพาะวันอาทิตย์เท่านั้น และที่คลองบางใหญ่หน้าวัดยังมีวังมัจฉาอีกด้วย</p>
เวลาทำการ	วันอาทิตย์ – วันจันทร์ 06.00 – 18.00 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	โทร 087-0156889 ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/k.chaichinnaphat/?locale=th_TH
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลวงพ่อกว ที่มีอายุกว่า 100 ปี 2. พระพุทธรูปบาทจำลองขนาดใหญ่ 3. อุโบสถหินอ่อนที่มีสถาปัตยกรรมสวยงาม

	<ol style="list-style-type: none"> 4. รูปหล่อพระชื่อดังหลายองค์ เช่น หลวงปู่ทวด หลวงปู่ยอด หลวงปู่ยัง เป็นต้น 5. สิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ที่ประดิษฐานอยู่ในวัด เช่น พระแม่กวนอิม มหาโพธิสัตว์ ท้าวเวสสุวรรณ เป็นต้น 6. พิพิธภัณฑสถานบ้านวัดบางโค (เปิดเฉพาะวันอาทิตย์) 7. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่และคลองบางโค 8. วังมัจฉาริมคลองบางใหญ่
จุด ด้อย ทาง การ ท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ป้ายสื่อความหมายบางป้ายมีสภาพเลือนลาง 2. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยว 3. อุโบสถมักปิด 4. พิพิธภัณฑสถานบ้านวัดบางโคมักไม่เปิด

ภาพที่ 4.142 หลวงพ่อขาวที่มีอายุกว่า 100 ปี

ภาพที่ 4.143 พระพุทธบาทจำลองขนาดใหญ่ในวัดบางโค

ภาพที่ 4.144 อุโบสถหินอ่อนที่มีสถาปัตยกรรมสวยงาม

ภาพที่ 4.145 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางโคริมนคลองบางใหญ่

(4) วัดพระนอน

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	9 หมู่ที่ 3 ถนนประชาอุทิศ ซอยเทศบาลบางใหญ่ 2 ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.849300, 100.397720
ข้อมูลโดยสังเขป	“วัดพระนอน” สร้างเมื่อ พ.ศ. 2388 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) ไม่ทราบนามและประวัติผู้สร้าง มีพระประธานในอุโบสถ คือ “หลวงพ่พระนอน” และสันนิษฐานว่าหลวงพ่พระนอนประดิษฐาน ณ บริเวณที่ตั้งวัดพระนอนนี้ตั้งแต่วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2329 (ข้อมูลจากป้ายในวัดพระนอน) ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1) เท่ากับมีอายุกว่า 230 ปี (นับถึงปี พ.ศ. 2566) นอกจากหลวงพ่พระนอนแล้วยังมีพระพุทธรูปเก่าอีก 1 องค์ คือ พระพุทธรูปนั่งปาง

	<p>มารวิชัย และหน้าอุโบสถมีเจดีย์ทรงรามัญที่สร้างในปี พ.ศ. 2440 อีกด้วย (ข้อมูลจากป้ายที่วัดพระนอน)</p> <p>ส่วนเหตุที่ชื่อ “วัดพระนอน” นั้นก็เพราะชาวบ้านถือเอาเหตุที่วัดนี้มีพระนอนที่ศักดิ์สิทธิ์มาแต่เดิม จึงได้ขนานนามวัดนี้ว่า “วัดพระนอน” มาจนถึงทุกวันนี้ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ม.ป.ป.) ทั้งนี้ อุโบสถและเจดีย์วัดพระนอนได้รับการบูรณะครั้งแรกในปี พ.ศ. 2480 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร (รัชกาลที่ 8) ปัจจุบัน (พ.ศ. 2566) กำลังได้รับการบูรณะอีกครั้งหนึ่ง</p> <p>และมีเรื่องเล่าจากผู้สูงอายุในชุมชนใกล้วัดพระนอนว่า เมื่อปี พ.ศ. 2485 เกิดน้ำท่วมใหญ่ในบริเวณกรุงเทพฯ และปริมณฑล แต่บริเวณอุโบสถวัดพระนอนน้ำไม่ท่วม ชาวบ้านจึงอพยพมาอาศัยอยู่ที่วัดพระนอนเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านเชื่อกันว่า มีลักษณะเหมือนน้ำขึ้น พื้นอุโบสถนั้นก็ขึ้นตาม จึงเรียกว่า “หลวงพ่พระนอนโบสถ์ลอยน้ำ” และในปี พ.ศ. 2554 ที่อำเภอบางใหญ่ประสบอุทกภัย น้ำก็ไม่ไหลเข้าท่วมอุโบสถวัดพระนอนอีกเช่นกัน (ข้อมูลจากป้ายในวัดพระนอน และ Thailand Tourism Directory, ม.ป.ป.: ออนไลน์ (ก))</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 06.00 – 18.00 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	โทร 084-1394737 ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/people/วัดพระนอน-พุทธสถาน-บางแม่นาง/100011644248913/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลวงพ่พระนอน ที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดในจังหวัด นนทบุรี ประดิษฐานอยู่ในอุโบสถ 2. อุโบสถเก่าที่มีความสวยงามในระดับหนึ่ง 3. เจดีย์ทรงรามัญเก่าแก่หน้าอุโบสถ 4. หอระฆังยอดทรงดอกบัว 5. ชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีแผนที่แสดงผังบริเวณ 2. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม

3. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยว   4. มีความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในบางจุดของพื้นที่วัด

ภาพที่ 4.146 หลวงพ่อพระนอน ที่มีอายุกว่า 230 ปี ถือเป็นพระนอนที่มีอายุมากที่สุดในจังหวัด
นนทบุรี

ภาพที่ 4.147 เจดีย์ทรงรามัญเก่าแกในวัดพระนอน

ภาพที่ 4.148 อุโบสถเก่าวัดพระนอนที่กำลังบูรณะในปี พ.ศ. 2566

ภาพที่ 4.149 วิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่ ตรงข้ามวัดพระนอน

(5) วัดส้มเกลี้ยง

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	35 หมู่ที่ 2 ถนนประชาอุทิศ ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.851350, 100.407210
ข้อมูลโดยสังเขป	<p>"วัดส้มเกลี้ยง" หรือที่บางคนเรียกว่า "วัดส้มเกลี้ยงบางแม่นาง" สร้างในสมัยอยุธยาเมื่อ พ.ศ. 2223 ไม่ทราบนามและประวัติผู้สร้าง</p> <p>วัดนี้มีอุโบสถรูปทรงไทยมีชื่อฟ้าโบริกา ประตูหน้าต่างปิดทองลายทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ช่างอุโบสถเป็นวิหารหลวงพ่อโต ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นปิดทองปางมารวิชัยศิลปะสมัยอยุธยา ด้านหลังอุโบสถมีเจดีย์สี่ทอ 3 องค์ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานอัฐิของหลวงพ่อสามรูปที่เคยเป็นเจ้าอาวาส ได้แก่ เจดีย์ของพระอธิการดี พระอุปัชฌาย์สงฆ์ และอธิการโປະ</p> <p>ภายในบริเวณวัดมีศาลาการเปรียญเก่าเป็นศาลาไม้ชั้นเดียวยกสูง สร้างเมื่อ พ.ศ. 2491 และมีหอสวดมนต์เป็นเรือนไม้ทรงปั้นหยา 2 ชั้นหน้าจั่วจารึกไว้ว่า พ.ศ. 2477 (สมัยรัชกาลที่ 7) มีแผงไม้ฉลุลายประดับรูปคล้ายพานรัฐธรรมนูญตรงกลาง (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2566: ออนไลน์) ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งของลัทธิรัฐธรรมนูญที่นิยมลวดลายลักษณะนี้ในช่วงหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง (Thailand Tourism Directory, ม.ป.ป.: ออนไลน์ (ข))</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 16.30 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 081-8169311 (พระครูโสภณนันทคุณ) 097-9535591 และ 02-1918911-2 (เทศบาลเมืองบางแม่นาง) ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/profile.php?id=100064335926382
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> สถาปัตยกรรมของอุโบสถและวิหารรูปทรงไทยที่สวยงาม หลวงพ่โตในวิหาร เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปิดทองปางมารวิชัยศิลปะสมัยอยุธยา

	<ol style="list-style-type: none"> 3. เจดีย์สี่ทอง 3 องค์ ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานอัฐิของหลวงพ่อสามองค์ 4. ศาลาการเปรียญเก่า ที่สร้างในปี พ.ศ. 2491 5. หอสวดมนต์เป็นเรือนไม้ทรงปั้นหยา ที่สร้างปี พ.ศ. 2477 6. วิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีแผนที่แสดงผังบริเวณ 2. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม 3. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยว 4. มีความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในบางจุดของพื้นที่วัด 5. อุโบสถและวิหารมักไม่เปิด

ภาพที่ 4.150 อุโบสถและวิหารที่มีความสวยงามแบบไทย

ภาพที่ 4.151 เจดีย์สีทอง 3 องค์ ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานอัฐิของอดีตเจ้าอาวาสวัดส้มเกลี้ยง

ภาพที่ 4.152 ศาลาการเปรียญเก่าที่สร้างในปี พ.ศ. 2491

ภาพที่ 4.153 หอสวดมนต์ไม้ทรงปั้นหย่าที่สร้างปี พ.ศ. 2477 ปัจจุบัน (พ.ศ. 2566) กำลังได้รับการบูรณะ

(6) วัดหลังบาง

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	7 หมู่ที่ 5 ถนนประชาอุทิศ ซอยเทศบาลบางใหญ่ 4 ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.848667, 100.392520
ข้อมูลโดยสังเขป	“วัดหลังบาง” สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 2400 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ไม่ทราบนามและประวัติผู้สร้าง เหตุที่ชื่อวัดหลังบางคงเนื่องมาจากตั้งอยู่ตอนหลังของหมู่บ้าน ชาวบ้านจึงเรียกขานกันเช่นนี้ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ม.ป.ป.) นอกจากนี้ ยังมีคำบอกเล่าว่าเดิมวัดนี้ใช้ชื่อว่า “วัดหลัง” เป็นวัดคู่กับวัดท่าบันเทิงธรรมซึ่งเดิมใช้ชื่อว่า “วัดหน้า” (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2565: ออนไลน์)
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 17.00 น.

ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 081-7116379 02-9858491-3 (เทศบาลตำบลบางใหญ่) ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/watlangbangnonthaburi/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลวงพ่อโตพุทธนิมิตในอุโบสถหลังเก่า 2. อุโบสถหลังเก่าที่เก่าแก่ และเจดีย์เก่ารอบอุโบสถ 3. สถาปัตยกรรมของอุโบสถหลังใหม่ที่สวยงามแบบไทย 4. รูปปั้นเหมือนหลวงพ่อบวม 5. รอยพระพุทธรูปจำลอง 6. มีรูปหล่อพระเพื่อการกราบไหว้สักการะจำนวนมาก เช่น พระสิวลีเถระ หลวงพ่อวัดไร่ขิงจำลอง หลวงพ่อโสธรจำลอง หลวงพ่อบวม กตปุญโญ พระอุปัชฌาย์ พระสิทธิธัตถะ (ปางประสูติ) เป็นต้น 7. วังมัจฉาริมคลองบางใหญ่ 8. สามารถเดินข้ามประตูน้ำคลองบางใหญ่ไปเที่ยวต่อที่วัดท่าบ้านเทิงธรรมได้สะดวก 9. วิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยว 2. อุโบสถทั้งใหม่และเก่ามักไม่เปิด 3. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม

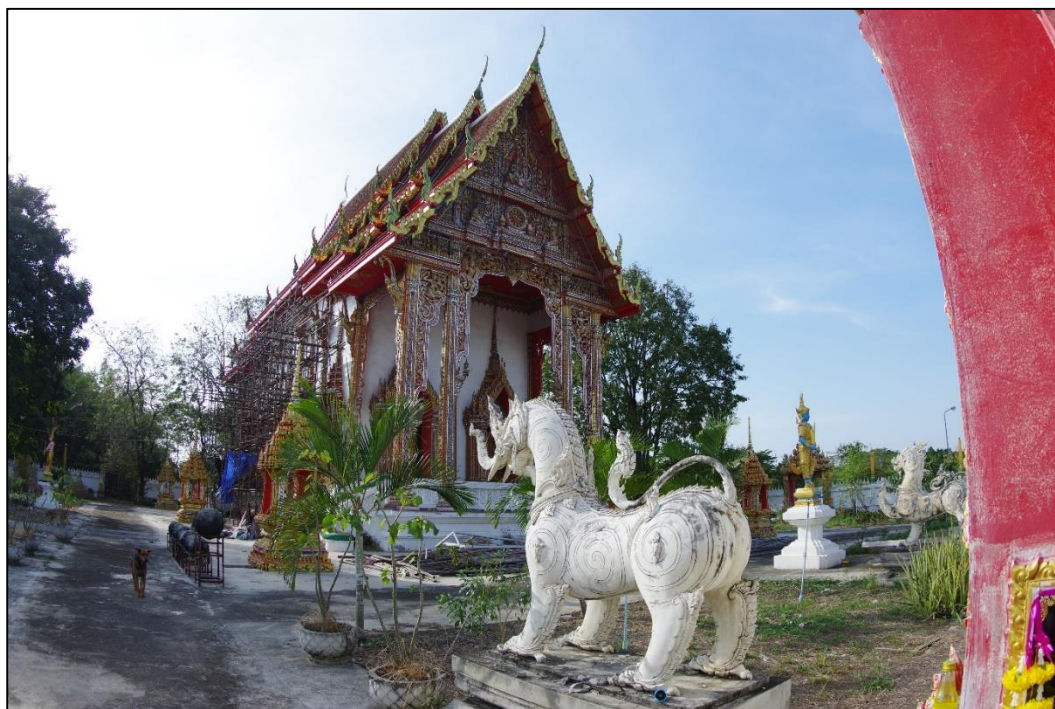
ภาพที่ 4.154 อุโบสถหลังเก่าของวัดหลังบาง

ภาพที่ 4.155 หลวงพ่อวัดไร่ขิงจำลองในวัดหลังบาง

ภาพที่ 4.156 รอยพระพุทธรูปจำลอง รูปปั้นเหมือนหลวงพ่่อวม และหลวงพ่อเหมม กตปุญโญ

ภาพที่ 4.157 อุโบสถหลังใหม่ที่สวยงามแบบไทยซึ่งกำลังถูกบูรณะ (พ.ศ. 2566)

(7) วิหารพระแม่กวนอิม

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	ถนนกาญจนาภิเษก ปากทางเข้าหมู่บ้านพระปิ่น3 ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.858671, 100.410713
ข้อมูลโดยสังเขป	วิหารพระแม่กวนอิมสร้างขึ้นโดยคุณสมชาย ไทยผดุงพานิช แล้ว เสร็จในปี พ.ศ. 2552 เดิมชื่อ "วิหารพุทธสุโส" ประกอบด้วยอาคาร 3 หลังยาวต่อเนื่องกัน อาคารด้านหน้าริมถนนกาญจนาภิเษกเป็นที่ ประดิษฐานของเจ้าแม่กวนอิม 2 องค์ คือ ประทับยืนอยู่บนดอกบัว เหนือหลังมังกร และประทับนั่งอยู่บนแท่นดอกบัว ซึ่งทั้ง 2 องค์มี ความสูงเท่ากัน คือ 12 เมตร ด้านข้างยังมีเทพเจ้ากวนอู ที่มี เอกลักษณ์ คือ หน้าแดงและหนวดเคราดำ ในมือถือง้าวมังกรเขียว ขนาดความสูงใกล้เคียงกับเจ้าแม่องค์ใหญ่ทั้ง 2 องค์ บนฝาผนังด้าน หนึ่ง เป็นภาพวาดของเจ้าแม่กวนอิมในปางต่างๆ ส่วนฝาผนัง อีก

	<p>ฝั่งหนึ่งเป็นภาพวาดรูป 8 เซียน ตรงพื้นที่ระหว่างอาคารวิหารเจ้าแม่กวนอิมกับด้านหน้ายังมี พระสังกัจจายน์ รูปบูชาเป็นรูปพระจีนครองจีวรปล่อยให้เห็นท้องพลุ้ยอันสมบูรณ์ กำลังยิ้มหัวเราะอย่างร่าเริง มีถุ้ย่ามขนาดใหญ่ที่มีมือขวา หันหน้าออกไปทางถนนด้านหน้าวิหาร และพระพิฆเนศ (Kom Lifestyle, 2553: ออนไลน์)</p> <p>อาคารหลังถัดไปเป็นที่ประดิษฐานของ “พระพุทธรูป” ขนาดหน้าตัก 9 เมตร หลวงพ่อโสธร หลวงพ่อวัดไร่ขิง หลวงพ่อวัดบ้านแหลม ด้วยพลังศรัทธาของนายสมชายเพิ่มพูนขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงมีพระพุทธรูป รูปหล่อพระเกจิอาจารย์ในอดีตจำนวนมากเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เช่น หลวงปู่ทวด หลวงพ่อเงิน หลวงปู่แหวน หลวงพ่อปาน สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) ครูบาศรีวิชัย เป็นต้น รวมถึงพระพรหมท้าวจตุคามรามเทพ ซึ่งอีกมากมายนับได้เกือบร้อย บนฝาผนังทั้งสองด้านเป็นภาพวาดพุทธประวัติ เริ่มตั้งแต่การประสูติ ภาพก่อนสุดท้ายเป็นภาพที่ทรงได้พบกับโจรองคฺุสิมมาล และภาพที่อยู่ท้ายสุดก็เป็นภาพที่ทรงดับขันธปรินิพพาน (Kom Lifestyle, 2553: ออนไลน์)</p> <p>ส่วนอาคารที่อยู่ด้านในสุดเรียกว่า “ตำหนักสมเด็จพระนเรศวรมหาราช” ภายในเป็นที่ประดิษฐานของรูปจำลองของอดีตบูรพกษัตริย์หลายพระองค์ พระรูปของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ในอิริยาบถที่ทรงประทับนั่งองค์หนึ่ง และทรงประทับยืนอีกองค์หนึ่ง อยู่เคียงข้างกันคือ พระรูปของสมเด็จพระเอกาทศรถ พระรูปของพระสุพรรณกัลยา พระรูปของ 3 บูรพกษัตริย์ ผนุงำเมือง พ่อขุนเม็งรายมหาราช พ่อขุนผาเมือง พระรูปของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช รวมทั้งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) (Kom Lifestyle, 2553: ออนไลน์)</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 20.00 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	โทร 02-1918911-2 และ 02-1930050-1 (เทศบาลเมืองบางแม้นาง)
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. องค์เจ้าแม่กวนอิม ความสูง 12 เมตรซึ่งสูงที่สุดในจังหวัดนนทบุรี 2. พระพุทธรูปจำลองจำนวนมาก เช่น พระพุทธรูปโสธร หลวงพ่อโสธร

	<p>หลวงพ่อดีไวชิง พระพุทธชินราช หลวงปู่ทวด หลวงปู่แหวน สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) เป็นต้น</p> <p>3. เทพเจ้า และรูปหล่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อการสักการบูชาจำนวนมาก เช่น พระศรีอริยเมตไตรยโพธิสัตว์ พระพิฆเนศวร เทพเจ้ากวนอู เจ้าพ่อเฮงเจีย เทพเจ้าไฉชิงเอี้ย พระสังฆาย ท้าวมหาพรหม เป็นต้น</p> <p>4. รูปจำลองของอดีตบูรพกษัตริย์หลายพระองค์ เช่น สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) เป็นต้น อีกทั้งยังมีพระรูปของสมเด็จพระเอกาทศรถ พระรูปของพระสุพรรณกัลยา ฯลฯ</p>
จุด ตั อ ย ท า ง ก า ร ท่ อ ง เ ที ย ว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีที่จอดรถเฉพาะ ต้องไปจอดในตลาดพระปิ่น3 หรือริมถนนข้างวิหาร 2. มีความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในบางจุดของพื้นที่ 3. อากาศภายในวิหารไม่ถ่ายเทเท่าที่ควร 4. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรม

ภาพที่ 4.158 ด้านหน้าของวิหารพระแม่กวนอิมริมถนนกาญจนาภิเษก

ภาพที่ 4.159 องค์เจ้าแม่กวนอิม สูง 12 เมตรซึ่งสูงที่สุดในจังหวัดนนทบุรี และเทพเจ้ากวนอู

ภาพที่ 4.160 พระพุทธสุใส และพระพุทธรูปจำลองต่างๆ ในอาคารหลังที่ 2

ภาพที่ 4.161 พระรูปของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และพระรูปของสมเด็จพระเอกาทศรถใน
ตำหนักสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

(8) สวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	66 ถนนกาญจนาภิเษก ซอยบ้านจันทยบดี ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.855955, 100.412968
ข้อมูลโดยสังเขป	เป็นตลาดต้นไม้ขนาดเล็กมีพื้นที่ประมาณ 4 ไร่ มีถนนกลางตลาดเพียงเส้นเดียว โดยมีร้านขายต้นไม้ อุปกรณ์การปลูกต้นไม้และตกแต่งสวนประมาณ 30 ร้าน ราคาขายจัดได้ว่าถูกกว่าตลาดต้นไม้อื่นๆ ในอำเภอบางใหญ่
เวลาทำการ	ทุกวัน 07.00 – 18.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 089-9786360 (คุณควรคิด)
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย

จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีร้านขายต้นไม้ พร้อมอุปกรณ์ปลูกต้นไม้และตกแต่งสวนครบถ้วนพอสมควรในราคาขายที่นับว่าไม่แพง 2. เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกมากเพราะอยู่ริมถนนกาญจนาภิเษก 3. อากาศปลอดโปร่งถ่ายเทดีไม่แออัด
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ที่จอดรถไม่กว้าง จอดรถได้น้อยและกลับรถได้ยาก 2. ถึงขยะส่วนกลางตามทางเดินไม่มี 3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวมีไม่ครบ เช่น ไม่มีร้านอาหารและเครื่องดื่ม ไม่มีที่นั่งพักผ่อน เป็นต้น 4. ห้องสุขาไม่ค่อยสะอาดและมีจำนวนน้อย

ภาพที่ 4.162 ป้ายทางเข้าสวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับริมถนนกาญจนาภิเษก

ภาพที่ 4.163 ถนนสายเดียวในสวนพฤกษชาติฯ และสภาพภายในสวน

ภาพที่ 4.164 ร้านขายกล้วยไม้ภายในสวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ

ภาพที่ 4.165 ร้านขายอุปกรณ์การปลูกต้นไม้ภายในสวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ

1.6 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลบ้านใหม่

(1) Garden'9 Café

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	53/16 หมู่ 4 ถนน นบ.5014 ซอยประชาร่วมใจ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.854340, 100.324820
ข้อมูลโดยสังเขป	Garden'9 Café เป็นคาเฟ่สไตล์บ้านสวนในพื้นที่ประมาณ 4 ไร่ ร่มรื่น มีทั้งโซน outdoor และ indoor ที่กำเนิดจากที่ดินของ ครอบครัว โดยเริ่มจากความชื่นชอบของคุณแม่ของเจ้าของที่ดินที่ ชอบทำสวนและรักในความธรรมชาติมาก เลี้ยงไก่เก็บไข่ปลอดสาร กินเอง ผักทุกชนิดปลูกแบบปลอดสารเช่นกัน ส่วนพืชผักและไข่ที่ เก็บได้บางส่วน คุณแม่ชอบนำไปฝากเพื่อนและญาติพี่น้อง จน หลายคนอยากให้เปิดร้านเพราะอยากอุดหนุนสินค้าปลอดสาร จึง

	<p>เกิดเป็นคาเฟ่แห่งนี้ขึ้นมา</p> <p>ภายในร้านเป็นสวนร่มรื่น อากาศสะอาด และสวนใช้ไฟจากแสงอาทิตย์ร่วมด้วย สามารถแสงก้อเอาท์กันได้ในบรรยากาศสบายสะอาด และอบอุ่นเหมือนทานอาหารที่บ้าน ได้ดูแลตัวเองไปพร้อมกันด้วยอาหารเพื่อสุขภาพ ที่ทางร้านใส่ใจทั้งในเรื่องวัตถุดิบที่สดใหม่และขั้นตอนที่ผ่านการปรุงให้น้อยที่สุด ครีเอทเมนูต่างๆ ด้วยวัตถุดิบจากธรรมชาติที่ผ่านการคัดสรรมาเป็นอย่างดี นอกจากนี้ร้านเหมาะกับครอบครัว และเด็ก ๆ เพราะ มีสนามเด็กเล่น และสามารถพาสุนัขและแมวมาได้ (Zolitic, 2565: ออนไลน์)</p> <p>ในส่วนของสวนที่เปิดให้นักท่องเที่ยวเดินเที่ยวชม ทำทางเดินไว้ให้เดินสะดวกรอบพื้นที่ ภายในสวนมีพันธุ์ไม้หลากหลายทั้งไม้ผล ไม้ใบ ไม้ดอก หรือแม้กระทั่งพืชสวนครัว เช่น มะม่วง มะพร้าว ใผ่ มะละกอ พริก กระเพรา ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีเล้าไก่และเปิดให้ชม ในบ่อน้ำและร่องสวนก็มีปลาหลายชนิดสามารถให้อาหารปลาได้ และมีการเลี้ยงเต่าซูคาต้าไว้ให้ชมอีกด้วย ไม่นับรวมนกในธรรมชาติอีกหลายชนิดในสวนที่สามารถชมได้ในระยะใกล้</p>
เวลาทำการ	วันพฤหัสบดี – วันจันทร์ 09.00 – 18.00 น. หยุดวันอังคาร (ยกเว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)
ช่องทางการติดต่อ	โทร 095-5953958 ช่องทางออนไลน์ 1. https://m.facebook.com/Garden9-Cafe-105903770987221/ 2. https://www.instagram.com/garden9cafe/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. สวนเกษตรอินทรีย์ที่สามารถเดินชมได้สะดวก 2. มีสัตว์ให้ชมและให้อาหาร เช่น เต่าซูคาต้า ไก่และเป็ดในเล้า ปลาในบ่อและร่องสวน นกและสัตว์ต่างๆ ตามธรรมชาติในสวน 3. คาเฟ่ในสวนเกษตรอินทรีย์ที่ราคาอาหารและเครื่องดื่มไม่สูง 4. สนามเด็กเล่น (Outdoor Playground) ที่มีทั้งสไลเดอร์ มาโยก ชิงช้า และแตรมโปลีน 5. สามารถพาสัตว์เลี้ยงไปได้ (Pet- friendly)

	6. บรรยากาศแบบสวนที่ร่มรื่นและสดชื่น
จุด ด้อย ทาง ก าร ท่องเที่ยว	ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางธรรมชาติ

ภาพที่ 4.166 บรรยากาศของสวนและทางเดินชมใน Garden'9 Café

ภาพที่ 4.167 สนามเด็กเล่นที่มีทั้งสไลเดอร์ มาโยก ชิงช้า และแตรมโปลีน

ภาพที่ 4.168 ในส่วนของ Café ที่มีทั้งใน Indoor และ Outdoor

ภาพที่ 4.169 อีกมุมมองหนึ่งของทางเดินชมสวน

(2) ป่าจ๊อป ฟาร์ม (Pa Jeep Farm)

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	ถนนฉลองราชย์ ร.9 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.876259, 100.329013
ข้อมูลโดยสังเขป	<p>คุณจงกลกร วิเชียรวัฒน์ได้สร้าง “ป่าจ๊อปฟาร์ม” บนพื้นที่ประมาณ 2 ไร่ครึ่งขึ้นมาเป็นศูนย์การเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ตามวิถีของพ่อหลวง ให้ครอบครัวได้ใช้เวลาในช่วงวันหยุดทำกิจกรรมร่วมกัน ให้เด็กๆ ได้สัมผัสกับธรรมชาติได้แม้อยู่ในตัวเมือง เรียนรู้วิถีแห่งธรรมชาติและแนวทางเกษตรอินทรีย์ เรียนรู้ชีวิตจริงจากการได้ลงมือทำเองจริงกับตัว พร้อมสัมผัสกับบรรดาสัตว์น่ารักต่างๆ</p> <p>ภายในพื้นที่ป่าจ๊อปฟาร์มมีฐานกิจกรรมสนุกๆ ถึง 8 ฐาน โดยแต่ละฐานกิจกรรมจะปล่อยให้เด็กๆ ได้ผจญภัย ได้เรียนรู้ ลงมือทำช่วยเหลือตนเอง และกล้าลองปฏิบัติ ฐานต่างๆ มีดังนี้ (Sanook, 2563: ออนไลน์)</p> <p>ฐานที่ 1 ป้อนอาหารสัตว์ ให้เด็กป้อนใบกระถินให้น้องควายน้องแพะ เด็กจะได้ฝึกความกล้าของตน</p> <p>ฐานที่ 2 ทำไอศกรีมเกาะกลุ่ม ให้เด็กรู้จักส่วนผสมของไอศกรีมและลงมือทำทุกขั้นตอน</p> <p>ฐานที่ 3 Playground กิจกรรมนี้พ่อแม่เข้าร่วมได้ จะได้ช่วยลูกน้อยในการทรงตัวและก้าวย่างไปพร้อมกัน</p> <p>ฐานที่ 4 ทำความรู้จักกับเป็ดไก่ เด็กจะได้ลองจับลูกเจี๊ยบ ลองอุ้มไก่ตัวใหญ่ ได้เห็นการเป็นอยู่ของเป็ด</p> <p>ฐานที่ 5 เก็บไข่เก็บผักปลอดสารเคมี ให้เด็กเก็บผักสดใหม่จากแปลง เก็บไข่จากเล้า แล้วนำมาทำกับข้าว</p> <p>ฐานที่ 6 จับกบ ฝึกความกล้าโดยให้เด็กจับกบขึ้นมาดูใกล้ๆ ดูลักษณะตัวกบ</p> <p>ฐานที่ 7 ดำนา เด็กๆ จะได้ลงปลูกข้าวในนา แถมด้วยการเล่นสไลเดอร์โคลนแบบไม่ต้องกลัวเลอะ</p>

	<p>ฐานที่ 8 สนุกสนานกับบ่อ bubble เพลงพร้อม สถานที่พร้อม เด็กๆ โยกย้ายสนุกกับฟองบับเบิลกับเพื่อนๆ ได้เลย</p> <p>การทำกิจกรรมเน้นสำหรับเด็ก โดยการทำกิจกรรมต่อ 1 รอบ (มี 2 รอบ/วัน คือ รอบเช้า กับรอบบ่าย) ใช้เวลา 4 ชั่วโมง และมีการกำหนดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (Carrying Capacity) คือ เด็กรอบละ 20-25 คน ทั้งนี้การเข้าไปเที่ยวชมและทำกิจกรรมในป่าจ๊ีบ ฟาร์ม สงวนสิทธิ์ให้กับลูกค้าที่จองล่วงหน้าเท่านั้น งด walk in (Pa Jeep Farm, 2566: ออนไลน์)</p>
เวลาทำการ	<p>เฉพาะวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์</p> <p>รอบเช้า 09:00-13.00 น.</p> <p>รอบบ่าย 14:00 -18.00 น.</p>
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	<p>โทร 064-6369656 (คุณจ๊ีบ) 084-7555597 (คุณเมย์)</p> <p>ช่องทางออนไลน์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://www.facebook.com/pajeepfarm/ 2. https://line.me/R/ti/p/%40xjw9800j 3. https://www.instagram.com/PaJeepFarm/
ราคาค่าเข้าชม	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าทำกิจกรรมสำหรับเด็ก 800 บาท/คน/4 ชั่วโมง พร้อมอาหารและเครื่องดื่ม 1 มื้อ - ค่าอาหารและเครื่องดื่มสำหรับผู้ปกครอง 250 บาท/คน
จุดเด่นทาง การท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. การให้ครอบครัวได้ทำกิจกรรมการเกษตรเชิงสร้างสรรค์ร่วมกัน 2. มีกิจกรรมให้เด็กทำหลายอย่าง เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ให้อาหารควายและให้น้อง ๆ สัมผัสควายและขี่ควาย - ให้เด็กๆ ทำไอติมหลอด - ให้เด็กๆ ได้สัมผัสลูกเจี๊ยบและได้อุ้มแม่ไก่ - ดูกรรมวิธีฟักไข่ - เก็บไข่เปิดแล้วให้เด็กๆ นำมาทำไข่ครกกันเอง - ส่องวิถีชีวิตปูนา - การเพาะเลี้ยงกบนา - ลงโคลน ดำนาปลูกข้าว - ฝึกลุยโคลนจับปลาจับกบกันจริงๆ - ลุย เล่น เลอะ ไปกับสไลเดอร์โคลน

	- ปาร์ตีโฟม
จุดต่อทางการ ท่องเที่ยว	ไม่มี

ภาพที่ 4.170 จุดลงทะเบียนฯ ป่าจี้ปฟาร์มริมถนน นบ.5027 (บ้านใหม่-ไทรน้อย)

ภาพที่ 4.171 ภายในฟาร์มของป่าจี้ป

(ที่มา – Fun-Dee, ม.ป.ป. (ออนไลน์).

ภาพที่ 4.172 กิจกรรมบางส่วนของเด็กๆ ในป่าจี้ปฟาร์ม

(ที่มา – Pa Jeep Farm, 2022: ออนไลน์)

ภาพที่ 4.173 มีบริการรถขนส่งจากจุดบริการนักท่องเที่ยวริมถนนด้านนอกเข้าสู่ฟาร์มด้านใน

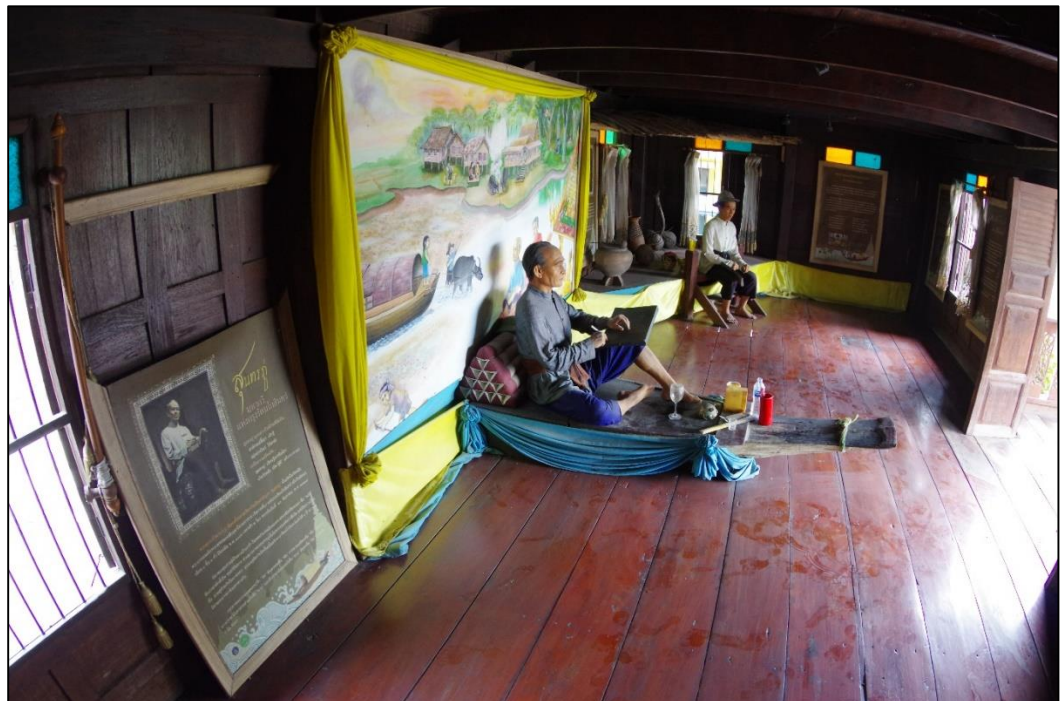
(3) วัดต้นเชือก

ประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว	ทางวัฒนธรรม
ที่อยู่	8 หมู่ที่ 4 ถนนจกถนนม-วัดต้นเชือก (นบ.5014) บ้านวัดต้นเชือก ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.839707, 100.337663
ข้อมูลโดยสังเขป	สร้างเมื่อ พ.ศ. 2324 ไม่ทราบนามและประวัติผู้สร้าง สมัยก่อนวัดไม่ได้รับการพัฒนามากนักเนื่องจากไม่มีพระจำพรรษาเป็นบางช่วง เริ่มมีการพัฒนามากขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2490 มาจนถึงปัจจุบัน ภายในวัดมีพระพุทธรูปที่สำคัญ คือ “หลวงพ่อวิหาร” ซึ่งสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา ปัจจุบันประดิษฐานอยู่ในวิหาร นอกจากนั้นยังมี “พิพิธภัณฑวัดต้นเชือก” ที่ริเริ่มโดยอดีตนายอ อบต. บ้านใหม่ ที่ต้องการอนุรักษ์ข้าวของและเรื่องราวในอดีตให้เด็กรุ่นหลังได้รู้ เท่ากับจัดได้ว่าเป็นพิพิธภัณฑทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ประกอบด้วยอาคารจัดแสดง 3 หลัง คือ

	<p>(จากป้ายข้อมูลของศูนย์สยามทรรศน์ศึกษา คณะศิลปศาสตร์ และ กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิดลที่วัดต้นเชือก)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “อาคารบรมครูกวีศรีสยาม” อาคารนี้จัดแสดงเรื่องราวประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของวัดต้นเชือกจากงานประพันธ์ของ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงวงษาธิราชสนิท (เจ้าชายนวม) เรื่อง “โครงการนิราศพระปฐม” และงานเขียนของสุนทรภู่ และ นายมี หรือหมื่นพรหมสมพัตสร ศิษย์เอกของสุนทรภู่ 2. “ตึกเหลือง” อาคารนี้จัดแสดงเรื่องราวตำนานเหตุการณ์สำคัญต่างๆ แบบจำลองคลองบางใหญ่ ตลอดจนบอกเล่าวิถีการดำรงชีวิตของคนในชุมชนอำเภอบางใหญ่ 3. “กุฏิ 3 เจ้าอาวาส” อาคารนี้จัดแสดงหุ่นขี้ผึ้งอดีตเจ้าอาวาสสำคัญของวัดต้นเชือก คือ พระอาจารย์ไพล พระอาจารย์เพลิน และพระอาจารย์ทองย้อย <p>พิพิธภัณฑ์เปิดทุกวัน ตามเวลาราชการ แต่ปิดวันจันทร์</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 08.00 – 16.30 น.
ช่องทางการติดต่อสอบถาม	<p>โทร 083-5445726 (พระปลัดวันชัย) 02-9858491-3 (เทศบาลตำบลบางใหญ่)</p> <p>ช่องทางออนไลน์</p> <p>https://www.facebook.com/profile.php?id=100064724616985</p>
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. “หลวงพ่อวิหาร” ที่ประดิษฐานในวิหาร 2. พิพิธภัณฑ์วัดต้นเชือก 3. หอระฆังเก่าริมคลองบางใหญ่ 4. สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางใหญ่
จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีป้ายบอกทางไปจุดเด่นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจน 2. ทิศนอจากบางพื้นที่อันเนื่องมาจากการไม่มีการแบ่งเขตพื้นที่การจัดการที่ดีจนทำให้ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย 3. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางวัฒนธรรมเท่าที่ควร 4. ตึกเหลืองมักไม่ค่อยเปิดให้ชม 5. ในอาคารพิพิธภัณฑ์ไม่ค่อยถูกทำความสะอาดทำให้มีฝุ่นมาก

ภาพที่ 4.174 หลวงพ่อวิหารที่ประดิษฐานอยู่ในวิหารวัดต้นเชือก

ภาพที่ 4.175 ภายใน “อาคารบรมครูกวีศรีสยาม” ของพิพิธภัณฑ์วัดต้นเชือก

ภาพที่ 4.176 “ตึกเหลือง” ที่จัดแสดงเรื่องราวสำคัญๆ ของคนในชุมชนอำเภอบางใหญ่

ภาพที่ 4.177 หุ่นขี้ผึ้งอดีตเจ้าอาวาสสำคัญของวัดต้นเชือกบน “กุฏิ 3 เจ้าอาวาส”

(4) สวนกล้วยไม้กำนันแวน

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	44/33 หมู่ที่ 3 ถนน นบ.5014 ซอยเลียบคลองตาแดง ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.858764, 100.315151
ข้อมูลโดยสังเขป	<p>“สวนกล้วยไม้กำนันแวน” ตั้งขึ้นมาโดยกำนันพนม พึ่งสุขแดง (แวน) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 โดยใช้พื้นที่เริ่มต้น 2 ไร่ 2 งาน ต่อมาเพิ่มพื้นที่ปลูกมากขึ้น และได้ทำการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไม้ในละแวกใกล้เคียง และเครือข่ายอีกหลายจังหวัด จัดตั้งเป็นศูนย์ส่งกล้วยไม้ออกสู่ตลาดต่างประเทศรายใหญ่ของ จ.นนทบุรี และได้ภาครัฐสนับสนุนเป็นกลุ่มแปลงใหญ่ แต่เมื่อปี 2554 เกิดน้ำท่วมครั้งใหญ่ทำให้มีเกษตรกรกล้วยไม้หลายรายท้อ และยุบตัวลงไป ปัจจุบันมีเกษตรกรรวมกลุ่มกันอยู่กว่า 80 ราย จาก 3 จังหวัดในเครือข่าย คือ นนทบุรี นครปฐม และสมุทรสาคร มีพื้นที่ในการเพาะปลูกกว่า 1,500 ไร่ ออร์เดอร์การส่งออกนั้นจะอยู่ที่วันละประมาณ 100,000-200,000 ช่อต่อวัน ส่วนสายพันธุ์ที่นำมาเลี้ยงเพื่อจำหน่ายนั้นจะเป็นตระกูล ‘หวาย’ พันธุ์หวายใจแดง และหวายไม้ขาว 5N (5 เอ็น) ส่วนใหญ่ส่งออกไปยังประเทศจีน ฮองกง ไต้หวัน และอินเดีย</p> <p>สวนกล้วยไม้เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมได้ทุกวัน หากเข้ามาเป็นหมู่คณะเพื่อเรียนรู้การปลูกกล้วยไม้สามารถติดต่อเพื่อขอวิทยากรบรรยายได้ แต่ต้องติดต่อล่วงหน้า</p>
เวลาทำการ	ทุกวัน 09.00 – 16.00 น.
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 094-6544991 (กำนันแวน) 081-7119386
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. กล้วยไม้แปลงใหญ่ 2. สามารถชมกระบวนการเก็บ ตัดแต่ง และแพ็คกล้วยไม้ได้
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าถึงยากเนื่องจากไม่มีป้ายบอกทางใดๆ 2. กล้วยไม้ไม่หลากหลายสายพันธุ์

	<p>3. ไม่มีป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ และป้ายให้ความรู้เรื่องการเก็บตัดแต่ง และแพ็คกล้วยไม้</p> <p>4. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่น้อย เช่น ลานจอดรถ ห้องสุขา หรือที่นั่งพักผ่อน</p>
--	---

ภาพที่ 4.178 แปลงปลูกกล้วยไม้ขนาดใหญ่ที่สวนกล้วยไม้กำนันแวน

ภาพที่ 4.179 อีกมุมหนึ่งของแปลงปลูกกล้วยไม้ขนาดใหญ่ที่สวนกล้วยไม้กำนันแวน

ภาพที่ 4.180 สามารถชมกล้วยไม้ได้อย่างใกล้ชิด

ภาพที่ 4.181 สามารถชมตัดแต่ง และแพ็คกล้วยไม้เพื่อการขายได้

(5) สวนชะลอม คาเฟ่

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	56/12 หมู่ที่ 9 ถนนฉลองราชย์ ร.9 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.875750, 100.333800
ข้อมูลโดยสังเขป	“สวนชะลอม คาเฟ่” เป็นสวนผสมผสานแบบอินทรีย์ปลอดสารพิษ ขนาดพื้นที่ประมาณ 5 ไร่ มีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด เช่น มะม่วง มะละกอ ส้มโอ กลั้วย มัลเบอร์รี่ พืชผักสวนครัว ไม้ดอก รวมทั้ง แคคตัส บริเวณกลางพื้นที่มีสระน้ำ บรรยากาศดี เหมาะแก่การนั่ง ชมธรรมชาติในสวนแบบสบายๆ ภายในพื้นที่ยังมีร้านอาหารและ กาแฟให้บริการแก่ผู้เข้ามาเยี่ยมชมสวนโดยวัตถุดิบบางส่วนในการ ทำอาหารและเครื่องดื่มเก็บแบบใหม่สดจากในสวนชะลอมเอง และ มีผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรขายในราคาถูกลง พร้อมกับให้ประสบการณ์ กับผู้มาเยือนโดยให้เดินเก็บได้เองในสวนเสมือนเดินในสวนบ้านของ ตัวเอง และในอนาคตจะมีการเปิดที่พักแบบฟาร์มสเตย์อีกด้วย
เวลาทำการ	ทุกวัน 09.00 – 19.00 น. หยุดวันอังคาร
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 062-2866651 และ 081-7513248 ช่องทางออนไลน์ 1. https://www.facebook.com/people/ร้านอาหาร-สวนชะลอม/100063914897365/ 2. https://www.instagram.com/suanchalom/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	1. บรรยากาศของสวนธรรมชาติดั้งเดิมที่เขียวสงบและสดชื่น 2. มีพันธุ์ไม้หลากหลายในพื้นที่ให้ชม 3. ได้สัมผัสวิถีชีวิตเกษตรกรแบบใกล้ชิด 4. มีอาหารและเครื่องดื่มในสวนเกษตรอินทรีย์ที่ราคาไม่สูงใน บรรยากาศที่เขียวสงบ 5. มีผลผลิตทางการเกษตรแบบอินทรีย์ขายในราคาถูกลง โดยให้เดิน เก็บได้เองในสวนเสมือนเดินในสวนบ้านของตัวเอง

จุดด้อยทางการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางธรรมชาติเท่าที่ควร 2. ทางเดินเท้าชมสวนยังไม่สะดวกและปลอดภัยนัก 3. เส้นทางขอย่อยเข้าไปยังสวนไม่ราบเรียบเท่าไร
-------------------------	---

ภาพที่ 4.182 บรรยากาศการเดินชมสวนในสวนชะลอม คาเฟ่

ภาพที่ 4.183 เส้นทางเดินเท้าบางช่วงในสวนชะลอม คาเฟ่

ภาพที่ 4.184 สวนแคคตัสในโรงเรือนที่สวนชะลอม คาเฟ่

ภาพที่ 4.185 “ยี่หระ” 1 ในผักสวนครัวของสวนชะลอมที่นักท่องเที่ยวมักซื้อแบบตัดจากต้น
กลับไปทำอาหาร

(6) สวนปามี 98

ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	ทางธรรมชาติ
ที่อยู่	98 หมู่ที่ 1 ซอยเลียบคลองลำลี (ถนนองค์การบริหารส่วนจังหวัด) ถนนประชาอุทิศ ต.บ้านใหม่ อ.บางใหญ่ เทศบาลนครนนทบุรี 11140
พิกัดทางภูมิศาสตร์	13.853918, 100.352624
ข้อมูลโดยสังเขป	“สวนปามี 98” เป็นสวนไม้ผลของคุณสุเทพ กังเกียรติกุล มีพื้นที่ ประมาณ 19.5 ไร่ (Khaosod Online, 2565 (ออนไลน์) ปลุกต้นไม้ หลากหลายชนิด เช่น อินทผลัม ทุเรียน เงาะ ฯลฯ พร้อมทั้งจำหน่าย พันธุ์ไม้หลายชนิด และจำหน่ายผลไม้สด แห้ง และพืชแปรรูป สวนปามี 98 ยังถูกพัฒนาให้เป็นศูนย์เรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเชิง เกษตรอำเภอบางใหญ่ (Admin of News Freelancer.com, 2021: Online) ถือเป็นพื้นที่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มุ่งเน้นทางด้าน การเรียนรู้วิถีเกษตรกรรม เน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการ ดำเนินกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ โดยยึดหลักความสะอาด และความ ปลอดภัยต่อทั้งชุมชน และนักท่องเที่ยว
เวลาทำการ	ทุกวัน 09.00 – 17.00 น. หยุดวันจันทร์
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	โทร 098-1909898 (คุณสุเทพ กังเกียรติกุล) ช่องทางออนไลน์ https://www.facebook.com/pamy98.farm/
ราคาค่าเข้าชม	ไม่เสียค่าใช้จ่าย
จุดเด่นทางการ ท่องเที่ยว	1. มีไม้ผลหลายชนิดให้ชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอินทผลัม และทุเรียน 2. มีวิทยากรบรรยายนำชมหากเป็นวันที่นักท่องเที่ยวไม่มากนัก 3. มีการต้อนรับนักท่องเที่ยวและบริการที่ดีมาก 4. มีผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์อื่นๆ ขายทั้งของในสวน เองและของชาวบ้านใกล้เคียง 5. มีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้ทำโดยการเรียนรู้และสาธิตการปลูกไม้ ผล เช่น อินทผลัม หรือทุเรียน โดยควรติดต่อล่วงหน้า 6. ได้สัมผัสวิถีชีวิตเกษตรกรรมแบบใกล้ชิด
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	1. ไม่มีป้ายสื่อความหมายทางธรรมชาติเท่าที่ควร 2. เส้นทางขอย่อยเข้าไปยังสวนไม่ราบเรียบเท่าไร

ภาพที่ 4.186 “อินทผลัม” ไม้ผลเด่นของสวนปามี 98

ภาพที่ 4.187 ในวันที่นักท่องเที่ยวไม่มาก ที่สวนจะมีวิทยากรนำชมและบรรยายให้ด้วย

ภาพที่ 4.188 ผลไม้สดที่มีขายในศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยวของปามี 98

ภาพที่ 4.189 บางมุมในสวนปามี 98 ซึ่งกำลังปรับปรุงอยู่ (ปี พ.ศ. 2565)

ทั้งนี้สามารถจำแนกเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติจำนวน 15 แห่ง และ
ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 32 แห่ง สรุปได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประเภท
ทรัพยากร

ลำดับ	ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล
ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จำนวน 15 แห่ง		
1	แพให้อาหารปลา 2 จังหวัด	บางใหญ่
2	แสงอารี การ์เด็น	บางม่วง
3	ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน	บางม่วง
4	พระเงิน การ์เด็น & Olive Garden Thailand	บางม่วง
5	บีก การ์เด็น	บางม่วง
6	ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน	บางม่วง
7	การ์เด็น เซ็นเตอร์	เสาธงหิน
8	บุญยง ตลาดต้นไม้	เสาธงหิน
9	สวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ	บางแม่นาง
10	Smart Nine Farm	บางแม่นาง
11	ป่าจ๊อบ ฟาร์ม (Pa Jeep Farm)	บ้านใหม่
12	Garden'9 Café	บ้านใหม่
13	สวนปามี 98	บ้านใหม่
14	สวนชะลอม คาเฟ่	บ้านใหม่
15	สวนกล้วยไม้กำนันแวน	บ้านใหม่
ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม จำนวน 32 แห่ง		
1	วัดเอนกดิษฐาราม	บางใหญ่
2	วัดท่าบันเทิงธรรม	บางใหญ่
3	ตลาดน้ำบางคูรัด	บางใหญ่
4	ศาลเจ้าพ่ออู่ยบางคูรัด	บางใหญ่
5	สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี	บางใหญ่

ตารางที่ 4.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประเภท
ทรัพยากร (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล
6	วัดพิบูลเงิน	บางม่วง
7	วัดคงคา	บางม่วง
8	วัดปรารักษ์หลวง	บางม่วง
9	ตลาดสามสายน้ำ บางม่วง	บางม่วง
10	วัดอัมพวัน	บางม่วง
11	วัดไผ่เหลือง	บางม่วง
12	บ้านสุขใจบูชโอบโฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences	บางม่วง
13	วัดสังวรพิมลไพบูลย์	บางม่วง
14	วัดพระเงิน	บางม่วง
15	ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่	บางม่วง
16	วัดสวนแก้ว	บางเลน
17	บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว)	บางเลน
18	วัดบางเลนเจริญ	บางเลน
19	วัดสะแก	บางเลน
20	วัดยุคันธรวาส	บางเลน
21	วัดศรีราษฎร์	บางเลน
22	เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่	เสาธงหิน
23	วัดราษฎร์ประคองธรรม	เสาธงหิน
24	วัดอินทร์	เสาธงหิน
25	วัดเสาธงหิน	เสาธงหิน
26	วิหารพระแม่กวนอิม	บางแม่นาง
27	วัดบางโค	บางแม่นาง
28	วัดดอนสะแก	บางแม่นาง
29	วัดหลังบาง	บางแม่นาง

ตารางที่ 4.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประเภท
ทรัพยากร (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล
30	วัดพระนอน	บางแม่นาง
31	วัดส้มเกลี้ยง	บางแม่นาง
32	วัดต้นเชือก	บ้านใหม่

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในอำเภอบางใหญ่ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 33.33 อยู่ในตำบลบ้านใหม่ซึ่งมีพื้นที่ทางการเกษตรจำนวนมาก ในขณะที่ตำบลบางใหญ่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 6.66 เท่านั้น และตำบลบางเลนไม่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเลย ส่วนทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 31.25 อยู่ในตำบลบางม่วง ส่วนที่เหลือกระจายอยู่ในตำบลอื่นๆ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันที่ประมาณร้อยละ 15-18 มีตำบลเดียว คือ ตำบลบ้านใหม่ที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเพียงแห่งเดียว หรือร้อยละ 3.13

2. ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ได้รับการประเมินโดยผู้วิจัยและผู้สนใจท่องเที่ยวอำเภอบางใหญ่ซึ่งได้รับการเชิญชวนให้มาเป็นผู้ประเมินในฐานะผู้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยว ผลที่ได้นำออกมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (เรียงจากมากไปน้อย) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพโดยรวมของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ลำดับ	ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ศักยภาพ
1	วัดพิบูลเงิน	4.27	.367	ค่อนข้างสูง
2	วัดสวนแก้ว	4.21	.305	ค่อนข้างสูง
3	การ์เด็น เซ็นเตอร์	4.16	.314	ค่อนข้างสูง
4	เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่	4.05	.364	ค่อนข้างสูง
5	บุญยง ตลาดต้นไม้	4.05	.364	ค่อนข้างสูง
6	ป่าจี้ป ฟาร์ม (Pa Jeep Farm)	4.03	.372	ค่อนข้างสูง
7	วัดราษฎร์ประคองธรรม	3.74	.253	ค่อนข้างสูง
8	วัดคงคา	3.72	.340	ค่อนข้างสูง
9	วัดปรารักษ์หลวง	3.67	.190	ค่อนข้างสูง
10	ตลาดสามสายน้ำ บางม่วง	3.49	.218	ปานกลาง
11	บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว)	3.45	.314	ปานกลาง
12	วัดบางเลนเจริญ	3.41	.331	ปานกลาง
13	วิหารพระแม่กวนอิม	3.21	.059	ปานกลาง
14	แสงอารี การ์เด็น	3.20	.664	ปานกลาง
15	Garden'9 Café	3.15	.168	ปานกลาง
16	วัดอัมพวัน	3.12	.371	ปานกลาง
17	วัดไผ่เหลือง	3.11	.916	ปานกลาง
18	สวนปามี 98	3.08	.860	ปานกลาง
19	สวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ	3.06	.115	ปานกลาง
20	วัดสะแก	2.90	.458	ปานกลาง
21	บ้านสุขใจบูชโฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences	2.89	1.085	ปานกลาง
22	Smart Nine Farm	2.88	.371	ปานกลาง
23	วัดสังวรพิมลไพบุลย์	2.80	.386	ปานกลาง
24	วัดอินทร์	2.80	.298	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (เรียงจากมากไปน้อย) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพโดยรวม
ของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ศักยภาพ
25	วัดบางโค	2.74	.400	ปานกลาง
26	วัดดอนสะแก	2.71	.755	ปานกลาง
27	วัดหลังบาง	2.70	.243	ปานกลาง
28	ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน	2.68	.487	ปานกลาง
29	วัดพระเงิน	2.64	.321	ปานกลาง
30	วัดเสาชิงหิน	2.57	.767	ปานกลาง
31	ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่	2.45	.729	ค่อนข้างต่ำ
32	วัดเอนกดิษฐาราม	2.40	.842	ค่อนข้างต่ำ
33	สวนชะลอม คาเฟ่	2.35	.232	ค่อนข้างต่ำ
34	วัดพระนอน	2.35	.157	ค่อนข้างต่ำ
35	วัดท่าบ้านเทิงธรรม	2.26	.681	ค่อนข้างต่ำ
36	พระเงิน การ์เด็น & Olive Garden Thailand	2.24	.190	ค่อนข้างต่ำ
37	ตลาดน้ำบางคูรัด	2.22	.280	ค่อนข้างต่ำ
38	บึง การ์เด็น	2.20	1.108	ค่อนข้างต่ำ
39	วัดยุคันธรวาส	2.20	.528	ค่อนข้างต่ำ
40	วัดศรีราษฎร์	2.18	.488	ค่อนข้างต่ำ
41	ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน	2.09	.523	ค่อนข้างต่ำ
42	วัดต้นเชือก	2.02	.643	ค่อนข้างต่ำ
43	ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูรัด	1.89	.415	ค่อนข้างต่ำ
44	วัดส้มเกลี้ยง	1.50	.939	ต่ำ
45	สวนกล้วยไม้กำนันแวน	1.44	.814	ต่ำ
46	แพให้อาหารปลา 2 จังหวัด	1.35	.423	ต่ำ
47	สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี	1.11	.420	ต่ำ
	เฉลี่ยรวม	2.82	.465	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า วัดพิบูลเงินมีค่าคะแนนศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูงที่สุดในอำเภอบางใหญ่ แต่ก็ไม่ได้แตกต่างจากวัดสวนแก้วที่ได้คะแนนรองลงมาเพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวของอำเภอบางใหญ่ทำได้ดีที่สุดแค่ “ระดับค่อนข้างสูง” โดยมีจำนวน 9 แห่งจาก 47 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 19.15 ส่วนใหญ่ของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ คือ ร้อยละ 44.68 หรือ 21 แห่งมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง รองลงไปอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ จำนวน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.66 ของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ และมีศักยภาพอยู่ในระดับต่ำร้อยละ 8.51 หรือ 4 แห่งโดยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพต่ำที่สุด คือ สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี

หากพิจารณาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีจำแนกตามตำบล 6 ตำบล สามารถจำแนกได้ตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (เรียงจากมากไปน้อย) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวจำแนกตามรายตำบลในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ลำดับ	ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ศักยภาพ
1. ตำบลบางใหญ่				
1	วัดเอนกดิษฐาราม	2.40	.842	ค่อนข้างต่ำ
2	วัดท่าบันเทิงธรรม	2.26	.681	ค่อนข้างต่ำ
3	ตลาดน้ำบางคูรัด	2.22	.280	ค่อนข้างต่ำ
2	ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูรัด	1.89	.415	ค่อนข้างต่ำ
5	แพให้อาหารปลา 2 จังหวัด	1.35	.423	ต่ำ
6	สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี	1.11	.420	ต่ำ
เฉลี่ยรวม		1.87	.510	ค่อนข้างต่ำ
2. ตำบลบางม่วง				
1	วัดพิบูลเงิน	4.27	.367	ค่อนข้างสูง
2	วัดคงคา	3.72	.340	ค่อนข้างสูง
3	วัดปรางค์หลวง	3.67	.190	ค่อนข้างสูง
4	ตลาดสามสายน้ำบางม่วง	3.49	.218	ปานกลาง
5	แสงอารี การ์เด็น	3.20	.664	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (เรียงจากมากไปน้อย) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวจำแนกตามรายตำบลในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ศักยภาพ
2. ตำบลบางม่วง (ต่อ)				
6	วัดอัมพวัน	3.12	.371	ปานกลาง
7	วัดไผ่เหลือง	3.11	.916	ปานกลาง
8	บ้านสุขใจพวยลัยโฮมสเตย์หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences	2.89	1.085	ปานกลาง
9	วัดสังวรพิมลพวยลัย	2.80	.386	ปานกลาง
10	ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน	2.68	.487	ปานกลาง
11	วัดพระเงิน	2.64	.321	ปานกลาง
12	ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่	2.45	.729	ค่อนข้างต่ำ
13	พระเงิน การ์เด้นท์ & Olive Garden Thailand	2.24	.190	ค่อนข้างต่ำ
14	บีก การ์เด้นท์	2.20	1.108	ค่อนข้างต่ำ
15	ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน	2.09	.523	ค่อนข้างต่ำ
เฉลี่ยรวม		2.97	.526	ปานกลาง
3. ตำบลบางเลน				
1	วัดสวนแก้ว	4.21	.305	ค่อนข้างสูง
2	บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว)	3.45	.314	ปานกลาง
3	วัดบางเลนเจริญ	3.41	.331	ปานกลาง
4	วัดสะแก	2.90	.458	ปานกลาง
5	วัดยุคันธรวาส	2.20	.528	ค่อนข้างต่ำ
6	วัดศรีราษฎร์	2.18	.488	ค่อนข้างต่ำ
เฉลี่ยรวม		3.06	.404	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (เรียงจากมากไปน้อย) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวจำแนกตามรายตำบลในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ศักยภาพ
4. ตำบลเสาธงหิน				
1	การ์เด็น เซ็นเตอร์	4.16	.314	ค่อนข้างสูง
2	เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่	4.05	.364	ค่อนข้างสูง
3	บุญยงตลาดต้นไม้	4.05	.364	ค่อนข้างสูง
4	วัดราษฎร์ประคองธรรม	3.74	.253	ค่อนข้างสูง
5	วัดอินทร์	2.80	.298	ปานกลาง
6	วัดเสาธงหิน	2.57	.767	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.56	.393	ค่อนข้างสูง
5. ตำบลบางแม่นาง				
1	วิหารพระแม่กวนอิม	3.21	.057	ปานกลาง
2	สวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ	3.06	.115	ปานกลาง
3	Smart Nine Farm	2.88	.371	ปานกลาง
4	วัดบางโค	2.74	.400	ปานกลาง
5	วัดดอนสะแก	2.71	.755	ปานกลาง
6	วัดหลังบาง	2.70	.243	ปานกลาง
7	วัดพระนอน	2.35	.157	ค่อนข้างต่ำ
8	วัดส้มเกลี้ยง	1.50	.939	ต่ำ
เฉลี่ยรวม		2.64	.380	ปานกลาง
6. ตำบลบ้านใหม่				
1	ป่าจ๊อปฟาร์ม (Pa Jeep Farm)	4.03	.372	ค่อนข้างสูง
2	Garden'9 Café	3.15	.168	ปานกลาง
3	สวนปามี 98	3.08	.860	ปานกลาง
4	สวนชะลอม คาเฟ่	2.35	.232	ค่อนข้างต่ำ
5	วัดต้นเชือก	2.02	.643	ค่อนข้างต่ำ
6	สวนกล้วยไม้กำนันแวน	1.44	.841	ต่ำ
เฉลี่ยรวม		2.68	.519	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ตำบลเสาชิงหินเป็นตำบลที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูงสุดในอำเภอบางใหญ่ คือ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ในขณะที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวใน 4 ตำบลของอำเภอบางใหญ่ คือ ตำบลบางม่วง ตำบลบางเลน ตำบลบางแม่นาง และตำบลบ้านใหม่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงตำบลเดียว คือ ตำบลบางใหญ่ ที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

หากพิจารณาเป็นรายตำบล พบว่า

(1) ตำบลบางใหญ่ ส่วนใหญ่ของทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ร้อยละ 66.67 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีวิสัยเสนอเข้ามาใหม่ 2 แห่งที่มีค่าศักยภาพทางการท่องเที่ยวต่ำ ได้แก่ แพให้อาหารปลา 2 จังหวัด และสะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี

(2) ตำบลบางม่วง ส่วนใหญ่ของทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ร้อยละ 53.33 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีทรัพยากรการท่องเที่ยวร้อยละ 20 ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวค่อนข้างสูง ได้แก่ วัดพิบูลเงินซึ่งมีค่าศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูงสุดในตำบลบางม่วง (และสูงที่สุดในอำเภอบางใหญ่ด้วย) วัดคงคา และวัดปรังค์หลวง ส่วนทรัพยากรการท่องเที่ยวอีกร้อยละ 26.67 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

(3) ตำบลบางเลน ส่วนใหญ่ของทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ร้อยละ 50.00 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีทรัพยากรการท่องเที่ยว 1 แห่ง (ร้อยละ 16.67) ที่มีค่าศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (และสูงเป็นอันดับที่ 2 ของอำเภอบางใหญ่ด้วย) คือ วัดสวนแก้ว ส่วนทรัพยากรการท่องเที่ยวอีกร้อยละ 33.33 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

(4) ตำบลเสาชิงหิน ส่วนใหญ่ของทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ร้อยละ 66.67 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และมีค่าระดับศักยภาพทางการท่องเที่ยวใกล้เคียงกัน ส่วนอีกร้อยละ 33.33 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในภาพรวมถือได้ว่าตำบลเสาชิงหินนี้เป็นตำบลที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูงสุดในอำเภอบางใหญ่

(5) ตำบลบางแม่นาง ส่วนใหญ่ของทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ร้อยละ 75.00 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และต่ำมีอยู่ร้อยละ 12.50 เท่ากัน

(6) ตำบลบ้านใหม่ ส่วนใหญ่ของทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ร้อยละ 33.33 มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง และค่อนข้างต่ำ แต่ก็มีทรัพยากรการท่องเที่ยว 1 แห่ง หรือร้อยละ 16.67 ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวค่อนข้างสูง ได้แก่ ป่าจ๊อบฟาร์ม (Pa Jeep Farm) และอีกร้อยละ 16.67 มีค่าศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำ

หากพิจารณาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม สามารถสรุปได้ ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (เรียงจากมากไปน้อย) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว

ลำดับ	ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ศักยภาพ
ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จำนวน 15 แห่ง					
1	การ์เด็น เซ็นเตอร์	เสาธงหิน	4.16	.314	ค่อนข้างสูง
2	บุญยง ตลาดต้นไม้	เสาธงหิน	4.05	.364	ค่อนข้างสูง
3	ป่าจ๊อบ ฟาร์ม (Pa Jeep Farm)	บ้านใหม่	4.03	.372	ค่อนข้างสูง
4	แสงอารี การ์เด็น	บางม่วง	3.20	.664	ปานกลาง
5	Garden'9 Café	บ้านใหม่	3.15	.168	ปานกลาง
6	สวนปามี 98	บ้านใหม่	3.08	.860	ปานกลาง
7	สวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ	บางแม่นาง	3.06	.115	ปานกลาง
8	Smart Nine Farm	บ้านใหม่	2.88	.371	ปานกลาง
9	ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน	บางม่วง	2.68	.487	ปานกลาง
10	สวนชะลอม คาเฟ่	บ้านใหม่	2.35	.232	ค่อนข้างต่ำ
11	พระเงิน การ์เด็น & Olive Garden Thailand	บางม่วง	2.24	.190	ค่อนข้างต่ำ
12	บีก การ์เด็น	บางม่วง	2.20	1.108	ค่อนข้างต่ำ
13	ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน	บางม่วง	2.09	.523	ค่อนข้างต่ำ
14	สวนกล้วยไม้กำนันแวน	บ้านใหม่	1.44	.814	ต่ำ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (เรียงจากมากไปน้อย) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ศักยภาพ
ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จำนวน 15 แห่ง (ต่อ)					
15	แพให้อาหารปลา 2 จังหวัด	บางใหญ่	1.35	.423	ต่ำ
		เฉลี่ยรวม	2.80	.467	ปานกลาง
ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม จำนวน 32 แห่ง					
1	วัดพิบูลเงิน	บางม่วง	4.27	.367	ค่อนข้างสูง
2	วัดสวนแก้ว	บางเลน	4.21	.305	ค่อนข้างสูง
3	เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่	เสาชิงหิน	4.05	.364	ค่อนข้างสูง
4	วัดราษฎร์ประคองธรรม	เสาชิงหิน	3.74	.253	ค่อนข้างสูง
5	วัดคงคา	บางม่วง	3.72	.340	ค่อนข้างสูง
6	วัดปรารค์หลวง	บางม่วง	3.67	.190	ค่อนข้างสูง
7	ตลาดสามสายน้ำ บางม่วง	บางม่วง	3.49	.218	ปานกลาง
8	บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว)	บางเลน	3.45	.314	ปานกลาง
9	วัดบางเลนเจริญ	บางเลน	3.41	.331	ปานกลาง
10	วิหารพระแม่กวนอิม	บางแม่นาง	3.21	.059	ปานกลาง
11	วัดอัมพวัน	บางม่วง	3.12	.371	ปานกลาง
12	วัดไผ่เหลือง	บางม่วง	3.11	.916	ปานกลาง
13	วัดสะแก	บางเลน	2.90	.458	ปานกลาง
14	บ้านสุขใจบูชัลย์โฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences	บางม่วง	2.89	1.085	ปานกลาง
15	วัดสังวรพิมลไพบุลย์	บางม่วง	2.80	.386	ปานกลาง
16	วัดอินทร์	เสาชิงหิน	2.80	.298	ปานกลาง
17	วัดบางโค	บางแม่นาง	2.74	.400	ปานกลาง
18	วัดดอนสะแก	บางแม่นาง	2.71	.755	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (เรียงจากมากไปน้อย) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ศักยภาพ
19	วัดหลังบาง	บางแม่นาง	2.70	.243	ปานกลาง
20	วัดพระเงิน	บางม่วง	2.64	.321	ปานกลาง
21	วัดเสาชงหิน	เสาชงหิน	2.57	.767	ปานกลาง
22	ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่	บางม่วง	2.45	.729	ค่อนข้างต่ำ
23	วัดเอนกดิษฐาราม	บางใหญ่	2.40	.842	ค่อนข้างต่ำ
24	วัดพระนอน	บางแม่นาง	2.35	.157	ค่อนข้างต่ำ
25	วัดท่าบ้นเท็งธรรม	บางใหญ่	2.26	.681	ค่อนข้างต่ำ
26	ตลาดน้ำบางคูวัด	บางใหญ่	2.22	.280	ค่อนข้างต่ำ
27	วัดยุคันธรวาส	บางเลน	2.20	.528	ค่อนข้างต่ำ
28	วัดศรีราษฎร์	บางเลน	2.18	.488	ค่อนข้างต่ำ
29	วัดต้นเชือก	บ้านใหม่	2.02	.643	ค่อนข้างต่ำ
30	ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูวัด	บางใหญ่	1.89	.415	ค่อนข้างต่ำ
31	วัดส้มเกลี้ยง	บางแม่นาง	1.50	.939	ต่ำ
32	สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี	บางใหญ่	1.11	.420	ต่ำ
		เฉลี่ยรวม	2.84	.465	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีทรัพยากรการท่องเที่ยวร้อยละ 20.00 ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในระดับค่อนข้างสูง คือ การ์์เดิน เซ็นเตอร์ บุญยง ตลาดต้นไม้ และ ป่าจیب ฟาร์ม (Pa Jeep Farm) ในขณะที่ร้อยละ 40.00 มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ และต่ำ ส่วนทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมนั้นก็มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่ก็มีทรัพยากรการท่องเที่ยวร้อยละ 18.75 ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในระดับค่อนข้างสูง คือ วัดพิบูลเงิน วัดสวนแก้ว เทวาลัยพระพิฆเนศ

บางใหญ่ วัดราษฎร์ประคองธรรม วัดคงคา และวัดปรังค์หลวง ในขณะที่ร้อยละ 34.38 มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ และต่ำ

สำหรับผลการประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละแห่งโดยละเอียดสามารถดูได้ในภาคผนวก ง

3. การออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

และทางวัฒนธรรมของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

จากการพิจารณาลักษณะพื้นที่ของอำเภอบางใหญ่ การกระจายของทรัพยากรการท่องเที่ยว และจำนวนที่พักแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า การออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว 4 เส้นทาง (ทางธรรมชาติ 2 เส้นทาง และทางวัฒนธรรม 2 เส้นทาง) ของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีควรออกแบบให้เป็นการท่องเที่ยวแบบ 1 วัน (Day-trip) และแบบวนรอบ (Roundtrip) โดยดำเนินการตามขั้นตอนตามที่กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 และได้ผลการวิเคราะห์เพื่อการวางแผนเส้นทางท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ดังแสดงในตารางที่ 4.5 และ 4.6

ตารางที่ 4.5 แสดงการวิเคราะห์เพื่อการวางเส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (เรียงตามลำดับคะแนนจากมากไปน้อย)

ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล	ระดับ ศักยภาพ ทรัพยากร การท่องเที่ยว (5 คะแนน)	นักท่องเที่ยว สามารถเข้าไป มีส่วนร่วมและ เรียนรู้ ประสบการณ์ (1 คะแนน)	นักท่องเที่ยวมี โอกาส แลกเปลี่ยน ความคิด สร้างสรรค์และ ประสบการณ์กับ ชุมชนในท้องถิ่น (1 คะแนน)	ความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว (3 คะแนน)			ลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ของถนนที่ เข้าถึงตัวแหล่ง (1 คะแนน)		ความ ราบเรียบ ของผิว ถนนเข้าถึง แหล่งใน ภาพรวม (1 คะแนน)	รวม (13 คะแนน)
					สิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจ	สังคม	ถนน หลัก	ถนน ซอย		
การ์เด็น เซ็นเตอร์	เสาธงหิน	4.16	0	1	1	1	1	1	0	1	10.16
บุญยง ตลาดต้นไม้	เสาธงหิน	4.05	0	1	1	1	1	1	0	1	10.05
ป่าจืด ฟาร์ม	บ้านใหม่	4.03	1	1	1	1	0	1	0	1	10.03
ตลาดขายส่งต้นไม้ วัดพระเงิน	บางม่วง	2.68	1	1	1	1	1	1	0	1	9.68
แสงอารี การ์เด็น	บางม่วง	3.20	0	1	1	1	1	1	0	1	9.20
สวนปามี 98	บ้านใหม่	3.08	1	1	1	1	1	0	0.5	0	8.58
ศูนย์พันธุ์ไม้ วัดพระเงิน	บางม่วง	2.09	1	1	1	1	0	1	0	1	8.09

ตารางที่ 4.5 แสดงการวิเคราะห์เพื่อการวางแผนเส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (เรียงตามลำดับคะแนนจากมากไปน้อย) (ต่อ)

ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล	ระดับ ศักยภาพ ทรัพยากร การท่องเที่ยว (5 คะแนน)	นักท่องเที่ยว สามารถเข้าไป มีส่วนร่วมและ เรียนรู้ ประสบการณ์ (1 คะแนน)	นักท่องเที่ยวมี โอกาส แลกเปลี่ยน ความคิด สร้างสรรค์และ ประสบการณ์กับ ชุมชนในท้องถิ่น (1 คะแนน)	ความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว (3 คะแนน)			ลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ของถนนที่ เข้าถึงตัวแหล่ง (1 คะแนน)		ความ ราบเรียบ ของผิว ถนนเข้าถึง แหล่งใน ภาพรวม (1 คะแนน)	รวม (13 คะแนน)
					สิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจ	สังคม	ถนน หลัก	ถนน ซอย		
พระเงิน การ์เด้น & Olive Garden Thailand	บางม่วง	2.24	1	0	1	1	0	1	0	1	7.24
สวนพฤกษชาติ ไม้ดอก-ไม้ประดับ	บางแม่นาง	3.06	0	1	0	1	0	1	0	1	7.06
Garden'9 Café	บ้านใหม่	3.15	1	0	1	1	0	0	0.5	0	6.65
Smart Nine Farm	บางแม่นาง	2.88	0	1	1	0	0	0	0.5	1	6.38
บึง การ์เด้น	บางม่วง	2.20	0	1	0	1	0	1	0	1	6.20
สวนชะลอม คาเฟ่	บ้านใหม่	2.35	1	0	1	1	0	0	0.5	0	5.85

ตารางที่ 4.5 แสดงการวิเคราะห์เพื่อการวางเส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (เรียงตามลำดับคะแนนจากมากไปน้อย) (ต่อ)

ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล	ระดับ ศักยภาพ ทรัพยากร การท่องเที่ยว (5 คะแนน)	นักท่องเที่ยว สามารถเข้าไป มีส่วนร่วมและ เรียนรู้ ประสบการณ์ (1 คะแนน)	นักท่องเที่ยวมี โอกาส แลกเปลี่ยน ความคิด สร้างสรรค์และ ประสบการณ์กับ ชุมชนในท้องถิ่น (1 คะแนน)	ความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว (3 คะแนน)			ลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ของถนนที่ เข้าถึงตัวแหล่ง (1 คะแนน)		ความ ราบเรียบ ของผิว ถนนเข้าถึง แหล่งใน ภาพรวม (1 คะแนน)	รวม (13 คะแนน)
					สิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจ	สังคม	ถนน หลัก	ถนน ซอย		
แพให้อาหารปลา 2 จังหวัด	บางใหญ่	1.35	1	0	1	1	0	0	0.5	1	5.85
สวนกล้วยไม้ กำนันแวน	บ้านใหม่	1.44	0	0	1	1	0	0	0.5	0	3.94

จากตารางที่ 4.5 ผู้วิจัยเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 2 เส้นทาง พร้อมทั้งกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทางตามการดำเนินการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 3 ดังนี้

เส้นทางที่ 1 การ์เด็น เซ็นเตอร์ บุญยง ตลาดต้นไม้ สวนปามี 98 และสวนชะลอม คาเฟ่

กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทาง คือ กิจกรรมการเรียนรู้วิถีเกษตรกรรมในสวนปามี 98 เช่น เรียนรู้การปลูกอินทผลัม ทุเรียน ฯลฯ (ควรติดต่อล่วงหน้าก่อนเข้าไปทำกิจกรรม) หรือที่สวนชะลอม คาเฟ่ ที่สามารถเรียนรู้การทำเกษตร และสามารถเก็บพืชผักไม้ต่างๆ ในสวนได้ด้วยตัวเอง (คิดเงินตามน้ำหนักและประเภทของพืชผลที่เก็บ ควรติดต่อล่วงหน้าก่อนเข้าไปทำกิจกรรม และสวนปิดวันอังคาร)

เส้นทางที่ 2 ป่าจ๊อป ฟาร์ม (Pa Jeep Farm) ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน และ Garden'9 Café

กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทาง คือ กิจกรรมการเรียนรู้วิถีเกษตรกรรมในป่าจ๊อป ฟาร์ม (Pa Jeep Farm) โดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชน เช่น การเพาะเลี้ยงกบนา การลงโคลนดำนาปลูกข้าว การดูกรรมวิธีไถ่ฟักไข่ ฯลฯ (ควรติดต่อล่วงหน้าก่อนเข้าไปทำกิจกรรม และฟาร์มเปิดเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์)

หมายเหตุ- Garden'9 Café ปิดวันอังคารและพุธ

ทั้งนี้ ได้นำเสนอเป็นแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 2 เส้นทาง ดังภาพที่ 4.190 และ 4.191

ภาพที่ 4.190 แผนที่เส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เส้นทางที่ 1

ภาพที่ 4.191 แผนที่เส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เส้นทางที่ 2

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอตัวอย่างโปรแกรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีทั้ง 2 เส้นทางไว้ด้วย ดังนี้

โปรแกรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	
เส้นทางที่ 1	
การ์เด็น เซ็นเตอร์ บุญยง ตลาดต้นไม้ สวนปามี 98 และสวนชะลอม คาเฟ่	
08.30 น.	ท่องเที่ยวสวนเกษตร “สวนปามี 98” ชมวิถีการทำเกษตร และเรียนรู้การปลูกอินทผลัม ทุเรียน ฯลฯ จับจ่ายซื้อสินค้าของฝาก ทั้งผลไม้และผลิตภัณฑ์จากชุมชนของอำเภอบางใหญ่
12.00 น.	เข้าสู่ “สวนชะลอม คาเฟ่” รับประทานอาหารกลางวันในสวนท่ามกลางบรรยากาศที่เงียบสงบ จากนั้นเดินชมสวนเกษตรแบบผสม สามารถเรียนรู้การทำสวนผสม และสามารถซื้อพืชผักผลไม้ต่างๆ และเก็บได้ด้วยตัวเองในสวนชะลอม (หมายเหตุ – สวนปิดวันอังคาร)
15.00 น.	ออกมาริมถนนกาญจนาภิเษก เดินตลาดต้นไม้ 2 แห่ง คือ การ์เด็น เซ็นเตอร์ และบุญยง ตลาดต้นไม้ ชม ถ่ายรูป และซื้อต้นไม้และอุปกรณ์การปลูกต้นไม้/สัตว์เลี้ยง และอุปกรณ์ตกแต่งสวนอย่างเต็มอิ่ม

โปรแกรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	
เส้นทางที่ 2	
ป่าจ๊อบ ฟาร์ม (Pa Jeep Farm) ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน และ Garden'9 Café	
08.30 น.	ไปเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ที่ “ป่าจ๊อบ ฟาร์ม” ให้ครอบครัวและเด็กๆ ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เรียนรู้วิถีแห่งธรรมชาติและแนวทางเกษตรอินทรีย์ เรียนรู้ชีวิตจริงจากการได้ลงมือทำเองจริงกับตัว พร้อมสัมผัสกับบรรดาสัตว์น่ารักต่างๆ พร้อมทั้งรับประทานอาหารกลางวันในฟาร์ม (หมายเหตุ - ฟาร์มเปิดเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์)
13.30 น.	เข้าสู่ “Garden'9 Café” เดินเล่นชมสวนท่ามกลางบรรยากาศที่เงียบสงบร่มรื่น ให้อาหารไก่ เป็ด ปลา และเต่า รวมทั้งการดูนกในธรรมชาติ ทั้งนี้สามารถซื้อพืชผักผลไม้ต่างๆ ที่ปลอดสารพิษได้ภายในสวน และตี๋มด้ากับเครื่องดื่มรสชาติเลิศภายในสวน (หมายเหตุ – สวนและ Café ปิดวันอังคารและพุธ)

15.30 น.	มาเดิน “ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน” ชม ถ่ายรูป และซื้อต้นไม้และอุปกรณ์การปลูกต้นไม้/สัตว์เลี้ยง และอุปกรณ์ตกแต่งสวนอย่างเต็มอิ่ม
----------	---

ตารางที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์เพื่อการวางเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (เรียงตามลำดับคะแนนจากมากไปน้อย)

ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล	ระดับ ศักยภาพ ทรัพยากร การท่องเที่ยว (5 คะแนน)	นักท่องเที่ยว สามารถเข้าไป มีส่วนร่วมและ เรียนรู้ ประสบการณ์ (1 คะแนน)	นักท่องเที่ยวมี โอกาส แลกเปลี่ยน ความคิด สร้างสรรค์และ ประสบการณ์กับ ชุมชนในท้องถิ่น (1 คะแนน)	ความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว (3 คะแนน)			ลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ของถนนที่ เข้าถึงตัวแหล่ง (1 คะแนน)		ความ ราบเรียบ ของผิว ถนนเข้าถึง แหล่งใน ภาพรวม (1 คะแนน)	รวม (13 คะแนน)
					สิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจ	สังคม	ถนน หลัก	ถนน ซอย		
วัดสวนแก้ว	บางเลน	4.21	1	1	1	1	1	0	0.5	1	10.71
บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐ สวนบัว)	บางเลน	3.45	1	1	1	1	1	0	0.5	1	9.95
ตลาดสามสายน้ำ บางม่วง	บางม่วง	3.49	0	1	1	1	1	1	0	1	9.49

ตารางที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์เพื่อการวางแผนเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (เรียงตามลำดับคะแนนจากมากไปน้อย) (ต่อ)

ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล	ระดับ ศักยภาพ ทรัพยากร การท่องเที่ยว (5 คะแนน)	นักท่องเที่ยว สามารถเข้าไป มีส่วนร่วมและ เรียนรู้ ประสบการณ์ (1 คะแนน)	นักท่องเที่ยวมี โอกาส แลกเปลี่ยน ความคิด สร้างสรรค์และ ประสบการณ์กับ ชุมชนในท้องถิ่น (1 คะแนน)	ความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว (3 คะแนน)			ลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ของถนนที่ เข้าถึงตัวแหล่ง (1 คะแนน)		ความ ราบเรียบ ของผิว ถนนเข้าถึง แหล่งใน ภาพรวม (1 คะแนน)	รวม (13 คะแนน)
					สิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจ	สังคม	ถนน หลัก	ถนน ซอย		
บ้านสุขโขทัย โฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences	บางม่วง	2.89	1	1	1	1	1	0	0.5	1	9.39
วัดราษฎร์ ประคองธรรม	เสาธงหิน	3.74	0	0	1	1	0	1	0	1	7.74
วัดคงคา	บางม่วง	3.72	0	0	0	1	1	1	0	1	7.72
วัดพิบูลเงิน	บางม่วง	4.27	0	0	1	0	0	1	0	1	7.27
ตลาดน้ำบางคูรัด	บางใหญ่	2.22	0	1	0	1	1	1	0	1	7.22

ตารางที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์เพื่อการวางเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (เรียงตามลำดับคะแนนจากมากไปน้อย) (ต่อ)

ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล	ระดับ ศักยภาพ ทรัพยากร การท่องเที่ยว (5 คะแนน)	นักท่องเที่ยว สามารถเข้าไป มีส่วนร่วมและ เรียนรู้ ประสบการณ์ (1 คะแนน)	นักท่องเที่ยวมี โอกาส แลกเปลี่ยน ความคิด สร้างสรรค์และ ประสบการณ์กับ ชุมชนในท้องถิ่น (1 คะแนน)	ความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว (3 คะแนน)			ลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ของถนนที่ เข้าถึงตัวแหล่ง (1 คะแนน)		ความ ราบเรียบ ของผิว ถนนเข้าถึง แหล่งใน ภาพรวม (1 คะแนน)	รวม (13 คะแนน)
					สิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจ	สังคม	ถนน หลัก	ถนน ซอย		
วิหารพระแม่ กวนอิม	บางแม่นาง	3.21	0	0	1	1	0	1	0	1	7.21
เทวาลัยพระ พิฆเนศบางใหญ่	เสาธงหิน	4.05	0	0	1	0	0	1	0	1	7.05
วัดบางเลนเจริญ	บางเลน	3.41	0	0	1	1	0	0	0.5	1	6.91
ศาลเจ้าพ่อจ้อย บางคูวัด	บางใหญ่	1.89	0	0	1	1	1	1	0	1	6.89
วัดปรากฏหลวง	บางม่วง	3.67	0	0	1	0	0	1	0	1	6.67
วัดอัมพวัน	บางม่วง	3.12	0	0	1	0	0	1	0	1	6.12
วัดต้นเชือก	บ้านใหม่	2.02	0	0	0	1	1	1	0	1	6.02

ตารางที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์เพื่อการวางเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (เรียงตามลำดับคะแนนจากมากไปน้อย) (ต่อ)

ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล	ระดับ ศักยภาพ ทรัพยากร การท่องเที่ยว (5 คะแนน)	นักท่องเที่ยว สามารถเข้าไป มีส่วนร่วมและ เรียนรู้ ประสบการณ์ (1 คะแนน)	นักท่องเที่ยวมี โอกาส แลกเปลี่ยน ความคิด สร้างสรรค์และ ประสบการณ์กับ ชุมชนในท้องถิ่น (1 คะแนน)	ความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว (3 คะแนน)			ลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ของถนนที่ เข้าถึงตัวแหล่ง (1 คะแนน)		ความ ราบเรียบ ของผิว ถนนเข้าถึง แหล่งใน ภาพรวม (1 คะแนน)	รวม (13 คะแนน)
					สิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจ	สังคม	ถนน หลัก	ถนน ซอย		
วัดอินทร์	เสาธงหิน	2.80	0	0	1	0	0	1	0	1	5.80
วัดสังวรพิมล ไพบุลย์	บางม่วง	2.80	0	0	1	0	0	1	0	1	5.80
วัดดอนสะแก	บางแม่นาง	2.71	0	0	1	0	0	1	0	1	5.71
วัดพระเงิน	บางม่วง	2.64	0	0	1	0	0	1	0	1	5.64
วัดไม้เหลีอง	บางม่วง	3.11	0	0	1	0	0	0	0.5	1	5.61
วัดเสาธงหิน	เสาธงหิน	2.57	0	0	1	0	0	1	0	1	5.57
ศาลเจ้าพ่อ บางใหญ่	บางม่วง	2.45	0	0	1	0	0	1	0	1	5.45
วัดสะแก	บางเลน	2.90	0	0	1	0	0	0	0.5	1	5.40

ตารางที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์เพื่อการวางเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (เรียงตามลำดับคะแนนจากมากไปน้อย) (ต่อ)

ชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยว/ แหล่งท่องเที่ยว	ตำบล	ระดับ ศักยภาพ ทรัพยากร การท่องเที่ยว (5 คะแนน)	นักท่องเที่ยว สามารถเข้าไป มีส่วนร่วมและ เรียนรู้ ประสบการณ์ (1 คะแนน)	นักท่องเที่ยวมี โอกาส แลกเปลี่ยน ความคิด สร้างสรรค์และ ประสบการณ์กับ ชุมชนในท้องถิ่น (1 คะแนน)	ความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว (3 คะแนน)			ลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ของถนนที่ เข้าถึงตัวแหล่ง (1 คะแนน)		ความ ราบเรียบ ของผิว ถนนเข้าถึง แหล่งใน ภาพรวม (1 คะแนน)	รวม (13 คะแนน)
					สิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจ	สังคม	ถนน หลัก	ถนน ซอย		
วัดเอนกดิษฐาราม	บางใหญ่	2.40	0	0	1	0	0	1	0	1	5.40
วัดบางโค	บางแม่นาง	2.74	0	0	1	0	0	0	0.5	1	5.24
วัดหลังบาง	บางแม่นาง	2.70	0	0	1	0	0	0	0.5	1	5.20
วัดพระนอน	บางแม่นาง	2.35	0	0	1	0	0	0	0.5	1	4.85
วัดท่าบันเทิงธรรม	บางใหญ่	2.26	0	0	1	0	0	0	0.5	1	4.76
วัดยุคันธรวาส	บางเลน	2.20	0	0	1	0	0	0	0.5	1	4.70
วัดศรีราษฎร์	บางเลน	2.18	0	0	1	0	0	0	0.5	1	4.68
สะพานไม้เก่าแห่ง ความสามัคคี	บางใหญ่	1.11	0	0	1	0	1	0	0.5	1	4.61
วัดส้มเกลี้ยง	บางแม่นาง	1.50	0	0	1	0	0	0	0.5	1	4.00

จากตารางที่ 4.6 ผู้วิจัยเสนอเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 2 เส้นทาง พร้อมทั้งกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทางตามการดำเนินการ ออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 3 ดังนี้

เส้นทางที่ 1 วัดสวนแก้ว บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว) วัดดอนสะแก วัดราชฎ์ระครองธรรม และวัดพระนอน

กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทาง คือ กิจกรรมของวิสาหกิจชุมชนบ้านสวนบัว เช่น การทำทองพับสมุนไพร การทำน้ำตาลสด (จัดเฉพาะเป็นหมู่คณะ) การล่องเรือคลองอ้อมนนท์และบางใหญ่ ชมกรรมวิธีการนึ่งปลาทุเก๊าแก่ที่ทำมาแล้วกว่า 80 ปี ฯลฯ (ควรติดต่อล่วงหน้าก่อนเข้าไปทำกิจกรรม)

เส้นทางที่ 2 บ้านสุขใจบุญลย์โฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences วัดคงคา ตลาดน้ำบางคูรัด ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูรัด วัดปรายค์หลวง และวัดอัมพวัน

(หมายเหตุ – แต่เดิมเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเส้นทางที่ 2 นี้ต้องมี “ตลาดสามสายน้ำ บางม่วง” ซึ่งอยู่ในลำดับที่ 3 จากการวิเคราะห์เพื่อวางเส้นทางท่องเที่ยว แต่ไม่ได้ถูกจัดอยู่ในเส้นทางท่องเที่ยวเส้นทางที่ 2 เนื่องจาก Page Facebook ของตลาดไม่มีการ Active ใดๆ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2565 ทีมวิจัยจึงได้ลงพื้นที่ตลาดอีกครั้งในเดือนธันวาคม 2565 จึงพบว่า ตลาดสามสายน้ำ บางม่วงไม่มีการดำเนินการตลาดอีกต่อไปแล้ว)

กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทาง คือ กิจกรรมเรียนรู้การทำอาหารไทยโบราณที่ บ้านสุขใจบุญลย์โฮมสเตย์ เช่น ขนมเบื้องญวน 2 ตำหรับ ยำวุ้นเส้นอัญมณี แกงแดง ก๋วยเตี๋ยว ฯลฯ (ควรติดต่อล่วงหน้าก่อนเข้าไปทำกิจกรรม)

ทั้งนี้ ได้นำเสนอเป็นแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 2 เส้นทาง ดังภาพที่ 4.192 และ 4.193

ภาพที่ 4.192 แผนที่เส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เส้นทางที่ 1

ภาพที่ 4.193 แผนที่เส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เส้นทางที่ 2

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอตัวอย่างโปรแกรมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีทั้ง 2 เส้นทางไว้ด้วย ดังนี้

โปรแกรมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	
เส้นทางที่ 1	
วัดสวนแก้ว บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว) วัดราษฎร์ประคองธรรม	
วัดพระนอน และวัดดอนสะแก	
08.30 น.	ชม “เรือนสมฤดี” บ้านไม้โบราณอายุกว่า 100 ปีริมคลองอ้อมนนท์ที่ “บ้านสวนบัว” เรียนรู้การทำอาหารโบราณ เช่น ทองพับสมุนไพร ฯลฯ ล่องเรือชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลองอ้อมนนท์และบางใหญ่ ชมกรรมวิธีการนั่งปลาทุเก่าแก่ที่ทำมาแล้วกว่า 80 ปี
13.00 น.	เที่ยว “วัดสวนแก้ว” ทำบุญทำทาน ชมโบสถ์ธรรมชาติ น้ำตกสวนธรรม ชีจักรยานชมสวน และซื้อผลิตภัณฑ์การเกษตรหรือของฝากอื่นๆ จากทางวัด และชุมชนรอบวัด
15.00 น.	ไหว้พระนอนองค์ใหญ่ที่สุดในจังหวัดนนทบุรี และหลวงพ่อดโต (ข้าปออง) ที่ “วัดราษฎร์ประคองธรรม”
16.00 น.	ไหว้พระนอนที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดในจังหวัดนนทบุรีที่ “วัดพระนอน”
17.00 น.	สักการะหลวงปู่ขาว (องค์จำลอง) และอนุสาวรีย์พระเจ้าตากสินมหาราช ชมสถาปัตยกรรมที่สวยงามเรียบง่ายของอุโบสถหลังใหม่ และรูปหล่อยักษ์ 4 ตนที่สวยงามมาก ได้แก่ ท้าวเวสสุวรรณ ท้าวปັນตรี ท้าววิรุฬหก และท้าววิรุฬปักข์ ที่ “วัดดอนสะแก”

โปรแกรมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	
เส้นทางที่ 2	
บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences	
วัดคงคา ตลาดน้ำบางคูวัด ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูวัด วัดปรำรงค์หลวง และวัดอัมพวัน	
08.30 น.	เดินชมตลาดเช้าที่ “ตลาดน้ำบางคูวัด” ชมวิถีชีวิตชุมชนเก่าริมคลองบางใหญ่ และสักการะเจ้าพ่อจ้อยบางคูวัด
11.00 น.	ชมบ้านไม้สักทรงไทยโบราณริมคลองบางม่วง ที่ “บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences” และทำกิจกรรมเชิง

	สร้างสรรค์ด้วยการทำอาหารไทย เช่น ขนมเบื้องญวนสองตำรับ ห่อหมก ส้มตำ แกงจืดเต้าหู้หมูสับ ยำวุ้นเส้นอัญมณี แกงแดง ก๋วยเตี๋ยวบวชนคร เป็นต้น
14.30 น.	ชมโบราณสถานเก่าแก่-พระปรางค์สมัยกรุงศรีอยุธยา ที่ “วัดปรางค์หลวง” สักการะหลวงพ่่อู่ทอง ชมใบเสมาโบราณที่ทำจากหินชนวน พระวิหารน้อย โบราณที่สันนิษฐานว่า ใช้เป็นกุฏิกรรมฐาน ฯลฯ
15.30 น.	ชมหอไตรโบราณกลางน้ำ รอยพระพุทธรูปจำลองในมณฑป เจดีย์โบราณ ทรงปรางค์ หรือพระพุทธรูปปางธรรม ๒๔๗๔ ที่ “วัดอัมพวัน” และหากโชค ดีอาจได้พบกับนกแก้วโม่งฝูงสุดท้ายในจังหวัดนนทบุรีที่บินหากินและพักผ่อน ภายในวัด
16.30 น.	สักการะ “หลวงพ่อดีลาแดง (แดง)” ในอุโบสถหลังเก่าแก่ของ “วัดคงคา” พร้อมทั้งสักการะหลวงปู่ทวดองค์ใหญ่ ท้าวเวสสุวรรณ เจ้าแม่ศรีเกศ ฯลฯ ปิดท้ายวันด้วยทำทานให้อาหารปลาในคลองบางใหญ่ที่ทำน้ำของวัด

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เพื่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (2) ศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี และ (3) ออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว 4 เส้นทาง (ทางธรรมชาติ 2 เส้นทาง และทางวัฒนธรรม 2 เส้นทาง) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาจนแล้วเสร็จ และสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และเสนอข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เพื่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีมีจำนวนทั้งสิ้น 47 แห่ง (ไม่นับรวมทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นประเพณีซึ่งจัดตามช่วงเวลา) จำแนกตามตำบลได้ดังนี้

1) ตำบลบางใหญ่

ตำบลบางใหญ่มีพื้นที่ประมาณ 13.302 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี, 2554ง) พบทรัพยากรการท่องเที่ยว 6 แห่ง ได้แก่

- (1) ตลาดน้ำบางคูวัด
- (2) ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูวัด

- (3) วัดท่าบันเทิงธรรม
- (4) วัดเอนกดิษฐาราม
- (5) แพให้อาหารปลา 2 จังหวัด
- (6) สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี

2) ตำบลบางม่วง

ตำบลบางม่วงมีพื้นที่ประมาณ 10.99 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 1 ปทุมธานี, 2554ก) พบทรัพยากรการท่องเที่ยว 15 แห่ง ได้แก่

- (1) ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน
- (2) ตลาดสามสายน้ำบางม่วง
- (3) บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์
- (4) บิ๊ก การ์เด็นท์
- (5) พระเงิน การ์เด็นท์ & Olive Garden Thailand
- (6) วัดคงคา
- (7) วัดปรามค์หลวง
- (8) วัดไผ่เหลือง
- (9) วัดพระเงิน
- (10) วัดพิบูลเงิน
- (11) วัดสังวรพิมลไพบูลย์
- (12) วัดอัมพวัน
- (13) ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่
- (14) ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน
- (15) แสงอารี การ์เด็น

3) ตำบลบางเลน

ตำบลบางเลนมีพื้นที่ประมาณ 7.60 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 1 ปทุมธานี, 2554ค) พบทรัพยากรการท่องเที่ยว 6 แห่ง ได้แก่

- (1) บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว)
- (2) วัดบางเลนเจริญ
- (3) วัดยุคันธรวาส
- (4) วัดศรีราชฎ์

(5) วัดสวนแก้ว

(6) วัดสะแก

4) ตำบลเสาชิงหิน

ตำบลเสาชิงหินมีพื้นที่ประมาณ 13.909 ตารางกิโลเมตร พบทรัพยากรการท่องเที่ยว 6 แห่ง ได้แก่

(1) การ์เด้น เซ็นเตอร์

(2) เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่

(3) บุญยงตลาดต้นไม้

(4) วัดราษฎร์ประคองธรรม

(5) วัดเสาชิงหิน

(6) วัดอินทร์

5) ตำบลบางแม่นาง

ตำบลบางแม่นางมีพื้นที่ประมาณ 21.25 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี, 2554ข) พบทรัพยากรการท่องเที่ยว 8 แห่ง ได้แก่

(1) Smart Nine Farm

(2) วัดดอนสะแก

(3) วัดบางโค

(4) วัดพระนอน

(5) วัดส้มเกลี้ยง

(6) วัดหลังบาง

(7) วิหารพระแม่กวนอิม

(8) สวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ

6) ตำบลบ้านใหม่

ตำบลบ้านใหม่มีพื้นที่ประมาณ 29.347 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี, 2554จ) พบทรัพยากรการท่องเที่ยว 6 แห่ง ได้แก่

(1) Garden'9 Café

(2) ป่าจ๊อปฟาร์ม (Pa Jeep Farm)

(3) วัดต้นเชือก

(4) สวนกล้วยไม้กำนันแวน

(5) สวนชะลอม คาเฟ่

(6) สวนปามี 98

ทั้งนี้สามารถจำแนกเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติจำนวน 15 แห่ง และทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 32 แห่ง ดังนี้

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ประกอบไปด้วย

(1) แพนให้อาหารปลา 2 จังหวัด	ตำบลบางใหญ่
(2) แสงอารี การ์เด็น	ตำบลบางม่วง
(3) ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน	ตำบลบางม่วง
(4) พระเงิน การ์เด็น & Olive Garden Thailand	ตำบลบางม่วง
(5) บิ๊ก การ์เด็น	ตำบลบางม่วง
(6) ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน	ตำบลบางม่วง
(7) การ์เด็น เซ็นเตอร์	ตำบลเสาธงหิน
(8) บุญยง ตลาดต้นไม้	ตำบลเสาธงหิน
(9) สวนพฤกษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ	ตำบลบางแม่นาง
(10) Smart Nine Farm	ตำบลบางแม่นาง
(11) ป่าจีบ ฟาร์ม (Pa Jeep Farm)	ตำบลบ้านใหม่
(12) Garden'9 Café	ตำบลบ้านใหม่
(13) สวนปามี 98	ตำบลบ้านใหม่
(14) สวนชะลอม คาเฟ่	ตำบลบ้านใหม่
(15) สวนกล้วยไม้กำนันแวน	ตำบลบ้านใหม่

2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ประกอบด้วย

(1) วัดเอนกดิษฐาราม	ตำบลบางใหญ่
(2) วัดท่าบ้านเชิงธรรม	ตำบลบางใหญ่
(3) ตลาดน้ำบางคูวัด	ตำบลบางใหญ่
(4) ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูวัด	ตำบลบางใหญ่

(5) สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี	ตำบลบางใหญ่
(6) วัดพิบูลเงิน	ตำบลบางม่วง
(7) วัดคงคา	ตำบลบางม่วง
(8) วัดปรากฏ์หลวง	ตำบลบางม่วง
(9) ตลาดสามสายน้ำ บางม่วง	ตำบลบางม่วง
(10) วัดอัมพวัน	ตำบลบางม่วง
(11) วัดไผ่เหลือง	ตำบลบางม่วง
(12) บ้านสุขใจพูนุศลโฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences	ตำบลบางม่วง
(13) วัดสังวรพิมลไพบุลย์	ตำบลบางม่วง
(14) วัดพระเงิน	ตำบลบางม่วง
(15) ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่	ตำบลบางม่วง
(16) วัดสวนแก้ว	ตำบลบางเลน
(17) บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว)	ตำบลบางเลน
(18) วัดบางเลนเจริญ	ตำบลบางเลน
(19) วัดสะแก	ตำบลบางเลน
(20) วัดยุคันธรวาส	ตำบลบางเลน
(21) วัดศรีราษฎร์	ตำบลบางเลน
(22) เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่	ตำบลเสาชิงหิน
(23) วัดราษฎร์ประคองธรรม	ตำบลเสาชิงหิน
(24) วัดอินทร์	ตำบลเสาชิงหิน
(25) วัดเสาชิงหิน	ตำบลเสาชิงหิน
(26) วิหารพระแม่กวนอิม	ตำบลบางแม่นาง
(27) วัดบางโค	ตำบลบางแม่นาง
(28) วัดดอนสะแก	ตำบลบางแม่นาง
(29) วัดหลังบาง	ตำบลบางแม่นาง
(30) วัดพระนอน	ตำบลบางแม่นาง
(31) วัดส้มเกลี้ยง	ตำบลบางแม่นาง
(32) วัดต้นเชือก	ตำบลบ้านใหม่

1.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

จากการศึกษาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า วัดพิภุลเงินมีค่าคะแนนศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูงที่สุดในอำเภอบางใหญ่ แต่ก็ไม่ได้แตกต่างจากวัดสวนแก้วที่ได้คะแนนรองลงมาเพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตามศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวของอำเภอบางใหญ่ทำได้ดีที่สุดแค่ “ระดับค่อนข้างสูง” โดยมีจำนวน 9 แห่งจาก 47 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 19.15 ส่วนใหญ่ของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ คือ ร้อยละ 44.68 หรือ 21 แห่งมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง รองลงไปอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ จำนวน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.66 ของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ และมีศักยภาพอยู่ในระดับต่ำร้อยละ 8.51 หรือ 4 แห่งโดยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพต่ำที่สุด คือ สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี

หากพิจารณาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามตำบล 6 ตำบล พบว่า ตำบลเสาธงหินเป็นตำบลที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูงที่สุดในอำเภอบางใหญ่ คือ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ในขณะที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวใน 4 ตำบลของอำเภอบางใหญ่ คือ ตำบลบางม่วง ตำบลบางเลน ตำบลบางแม่นาง และตำบลบ้านใหม่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงตำบลเดียว คือ ตำบลบางใหญ่ ที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

และหากพิจารณาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม พบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีทรัพยากรการท่องเที่ยวร้อยละ 20.00 ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในระดับค่อนข้างสูง คือ การ์เด็น เซ็นเตอร์ บุญยง ตลาดต้นไม้ และป่าจ๊อบ ฟาร์ม (Pa Jeep Farm) ในขณะที่ร้อยละ 40.00 มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ และต่ำ ส่วนทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมนั้นก็มียุทธศาสตร์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่ก็มีทรัพยากรการท่องเที่ยวร้อยละ 18.75 ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในระดับค่อนข้างสูง คือ วัดพิภุล

เงิน วัดสวนแก้ว เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่ วัดราษฎร์ประคองธรรม วัดคงคา และวัด
ปรางค์หลวง ในขณะที่ร้อยละ 34.38 มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ และต่ำ

1.3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการ ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

จากการพิจารณาลักษณะพื้นที่ของอำเภอบางใหญ่ การกระจายของทรัพยากร
การท่องเที่ยว และจำนวนที่พักแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า เส้นทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการ
ท่องเที่ยว 4 เส้นทาง (ทางธรรมชาติ 2 เส้นทาง และทางวัฒนธรรม 2 เส้นทาง) ของอำเภอ
บางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีควรออกแบบให้เป็นการท่องเที่ยวแบบ 1 วัน (Day-trip) และ
แบบวนรอบ (Roundtrip) โดยดำเนินการตามวิธีการวิจัยที่กำหนดเพื่อวิเคราะห์และวาง
เส้นทางท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จนได้เส้นทางการท่องเที่ยว
และกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทาง ดังนี้

เส้นทางการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

เส้นทางที่ 1 การ์เด็น เซ็นเตอร์ บุญยง ตลาดต้นไม้ สวนปามี 98 และสวนชะลอม
คาเฟ่ กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทาง คือ กิจกรรมการเรียนรู้วิถีเกษตรกรรม ในสวน
ปามี98 เช่น เรียนรู้การปลูกอินทผลัม ทุเรียน ฯลฯ (ควรติดต่อล่วงหน้าก่อนเข้าไปทำ
กิจกรรม) หรือที่สวนชะลอม คาเฟ่ ที่สามารถเรียนรู้การทำเกษตร และสามารถเก็บ
พืชผักไม้ต่างๆ ในสวนได้ด้วยตัวเอง (คิดเงินตามน้ำหนักและประเภทของพืชผลที่เก็บ ควร
ติดต่อล่วงหน้าก่อนเข้าไปทำกิจกรรม และสวนปิดวันอังคาร)

เส้นทางที่ 2 ป่าจ๊อป ฟาร์ม (Pa Jeep Farm) ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน และ
Garden'9 Café กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทาง คือ กิจกรรมการเรียนรู้วิถี
เกษตรกรรมในป่าจ๊อป ฟาร์ม (Pa Jeep Farm) โดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชน เช่น การ
เพาะเลี้ยงกบนา การลงโคลนดำนาปลูกข้าว การดูกรรมวิธี ไก่ฟักไข่ ฯลฯ (ควรติดต่อ
ล่วงหน้าก่อนเข้าไปทำกิจกรรม) หมายเหตุ- Garden'9 Café ปิดวันอังคารและพุธ

เส้นทางการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

เส้นทางที่ 1 วัดสวนแก้ว บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว) วัดดอน
สะแก วัดราษฎร์ประคองธรรม และวัดพระนอน กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทาง คือ
กิจกรรมของวิสาหกิจชุมชนบ้านสวนบัว เช่น การทำทองพับสมุนไพร การทำน้ำตาลสด

(จัดชมเป็นหมู่คณะ) การล่องเรือคลองอ้อมนนท์และบางใหญ่ ชมกรรมวิธีการนึ่งปลาทุเก่าแก่ที่ทำมาแล้วกว่า 80 ปี ฯลฯ (ควรติดต่อล่วงหน้าก่อนเข้าไปทำกิจกรรม)

เส้นทางที่ 2 บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences วัดคงคา ตลาดน้ำบางคูวัด ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูวัด วัดปราสาทหลวง และวัดอัมพวัน กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทาง คือ กิจกรรมเรียนรู้การทำอาหารไทยโบราณที่ บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์ เช่น ขนมเป็ญญวน 2 ตำหรับ ยำวันเส้นอัญมณี แกงแดง กล้วยบวชเณร ฯลฯ (ควรติดต่อล่วงหน้าก่อนเข้าไปทำกิจกรรม)

ผลจากการวิจัยเรื่องนี้ ผลลัพธ์หลักที่ได้ คือ แผนที่เส้นทางการท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวบนเส้นทางท่องเที่ยว 4 เส้นทาง ซึ่งแผนที่เหล่านี้ หน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ เช่น การประชาสัมพันธ์เส้นทาง การพัฒนาจุดแวะพักตามแนวเส้นทางการท่องเที่ยว ฯลฯ เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ และเพิ่มรายได้ในลักษณะของ “ผลทวีคูณ (Multiplier Effect)” ต่อระบบเศรษฐกิจ (อานันท์ เกียรติสารพิภพ, ม.ป.ป.: ออนไลน์) ให้กับประชาชน ชุมชน และสถานประกอบการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามแนวเส้นทางการท่องเที่ยวที่แนะนำทั้ง 4 เส้นทาง เช่น แหล่งท่องเที่ยวอื่นใกล้เคียง ร้านอาหาร และเครื่องดื่ม ร้านขายผลิตภัณฑ์การเกษตรของชุมชน เป็นต้น อันถือได้ว่าเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอีกรูปแบบหนึ่ง และในท้ายที่สุดจะส่งผลให้ช่วยลดความยากจนของประชาชนและชุมชนในอำเภอบางใหญ่ได้เป็นอย่างดี

2. อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีในปี พ.ศ. 2565 มีจำนวน 47 แห่งซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2566: ออนไลน์) ที่ระบุไว้ว่า อำเภอบางใหญ่มีแหล่งท่องเที่ยว 14 แห่ง ทั้งนี้เป็นเพราะการเกิดขึ้นของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่มีมากขึ้นไปตามกาลเวลา

อีกทั้งมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของอำเภอบางใหญ่ของสื่อออนไลน์ทำให้มีคนสนใจไปท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวแปลกใหม่มากขึ้นจนเป็นที่นิยมและเป็นที่ยอมรับมากขึ้นตามไปด้วย ในขณะที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเองคงไม่ได้มีการปรับปรุงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในฐานข้อมูลออนไลน์ของตนเองจึงทำให้ฐานข้อมูลมีความไม่ทันสมัยกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

2.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางซึ่งไม่สอดคล้องกับที่ฉัตรชฎน พัทธมฉัตร (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินศักยภาพและการวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนนทบุรีไว้ และได้ผลการวิจัยว่า แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนนทบุรีส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับสูง แต่ผลการศึกษาของฉัตรชฎนเป็นผลการศึกษาของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนนทบุรีทั้งหมด ไม่ใช่เฉพาะของอำเภอบางใหญ่ เป็นผลการศึกษาที่นานมากกว่า 10 ปี และใช้วิธีการประเมินศักยภาพต่างกัน จึงทำให้ผลแตกต่างกันได้

ในขณะที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวของอำเภอบางใหญ่ที่มีศักยภาพต่ำ 2 แห่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ได้รับการเสนอจากผู้วิจัยให้เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งนี้เนื่องจากเห็นว่า มีความน่าสนใจในเชิงประวัติศาสตร์ 1 แห่ง และมีความน่าสนใจในเชิงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวกับอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม แต่ทั้ง 2 แห่งนี้ต้องได้รับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวหลายอย่าง และบริการทางการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศรี คำตรง (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ซึ่งพบว่า แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบางกรวยมีจุดอ่อนในด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและเชื่อมโยงแต่ละแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่สะดวก แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งขาดการดูแลให้อยู่ในสภาพที่ดี และขาดบุคลากรให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวประจำ

2.3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การออกแบบเส้นทางทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ในการออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยใช้การวิธีการเชิงปริมาณเข้าช่วยในการเลือกทรัพยากรการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวมาไว้ในเส้นทางการท่องเที่ยวซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริจรยา ประพฤติกิจ (2553) พิทักษ์พงษ์ แบ่งทิศ และคณะ (2556) สมรศรี คำตรง (2564) วิจิตรา อมรวิริยะชัย (2021: ออนไลน์) และพัสส์ อัครพัฒน์กำชัย และคณะ (2566) ที่ใช้การพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวจากข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นหลัก แต่ก็มีความสอดคล้องกับพิทักษ์พงษ์ แบ่งทิศ, และคณะ (2556) วิจิตรา อมรวิริยะชัย (2021: ออนไลน์) และสมรศรี คำตรง (2564) ในเรื่องระยะเวลาในการท่องเที่ยวตามเส้นทางที่เสนอให้ท่องเที่ยวแบบ 1 วัน (Day-trip)

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

3.1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ควรดำเนินการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มากขึ้น เช่น การทำป้ายสื่อความหมายทางธรรมชาติหรือทางวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยว การปรับปรุงถนนให้สะดวกต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

3.1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ควรนำแผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแบบ 1 วัน (Day-trip) เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอบางใหญ่ให้มากขึ้นอันเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่และกระจายรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น

3.1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ควรสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางการท่องเที่ยวที่ได้จากการวิจัยนี้ให้มากขึ้น เช่น การปรับปรุงเส้นทางถนน การประชาสัมพันธ์ให้กับแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางการท่องเที่ยว เป็นต้น

3.1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวใน
อำเภอบางใหญ่ควรดำเนินการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวใน
อำเภอบางใหญ่ให้มากที่สุด

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำการศึกษาเพื่อวางแผนแม่บท (Master Plan) การ
พัฒนาการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

3.2.2 ควรทำการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว
(Carrying Capacity) ของแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพค่อนข้างสูง

3.2.3 ควรทำการศึกษาความพร้อมของชุมชนในการจัดการการ
ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและสร้างสรรค์

บรรณานุกรม

สิ่งพิมพ์

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). เอกสารประกอบการประชุม การปรับปรุงแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564). กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). รายงานประจำปี 2562 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2556). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน. สำนักพิมพ์อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

กวี วรกวิน, พิพัฒน์ นวลอนันต์, และ พิเศษ เสนาวงษ์. (2546). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวประเทศไทย. สำนักพิมพ์ บริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ จำกัด.

กัลยา สว่างคง. (2559). การสำรวจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดสระบุรี. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2540). สรุปรู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านกายภาพ. ม.ป.ท.

กุลวรา สุวรรณพิมล, ดวงรัตน์ โกยกิจเจริญ, วรพจน์ ตรีสุข, สัญญา ฉิมพิมล, นงเยาว์ ใจหื้อ, และ วีรภัทร์ โชติวิริยะกุล. (2548). การศึกษาประสิทธิภาพของการให้บริการในระบบขนส่งในจังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.).

จารุจน์ กลิ่นดีปสี. (2541). การประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา: อุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี [ภาคนิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ฉัตรชฎา พัยกมลฉัตร. (2550). การประเมินศักยภาพและการวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนนทบุรี [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณัฐฤกษ์กุล เอการรณัง. (2556). *การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว* [เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์]. คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ดำเกิง โฉทอง และ วสันต์ชัย กากแก้ว. (2550). *เส้นทางการท่องเที่ยวสายอารยธรรมขอมในประเทศไทย กัมพูชา และลาว: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์*. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ตันติกร โคตรชารี. (2555). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทย ในการท่องเที่ยวเชิงศาสนา พระธาตุประจำวันเกิด จังหวัดนครพนม* [การศึกษาอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น].
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). *บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง*. สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- นิคม จารุมณี. (2544). *การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. โรงพิมพ์ โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์.
- นำขวัญ วงศ์ประทุม, มุกดา นัยวัฒน์, ขวัญฤทัย ครองยุติ, ดวงศิริ ภูมิวิษุเวช, พรรณิภา ชาวคำ, และ บวรพจน์ หิรัณยรัศมีกุล. (2561). การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหมู่บ้านวาวี จังหวัดเชียงราย, *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, (12)2, 132-150.
- เบญญทิพย์ ทองวิไล. (2559). *การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของเส้นทางการท่องเที่ยวอำเภอปรางค์บุรีจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย* [การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ปิยะพงศ์ มั่นกลิ่น. (2554). *ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำในจังหวัดนนทบุรีเพื่อการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ประสิทธิ์ คุณรัตน์ และคณะ. (2546). (ร่าง) รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร แผนงานวิจัยย่อยเรื่อง การศึกษาและสำรวจเส้นทางการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์].
- ปรีชา แดงโรจน์. (2544). อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่ศตวรรษที่ 21. บริษัท ไฟว์แอนด์โฟร์พริ้นติ้ง จำกัด.
- พยอม ธรรมบุตร. (2549). องค์ประกอบของการท่องเที่ยว [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์]. สถาบัน พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิทักษ์พงษ์ แบ่งทิศ, แทนวุธธา ไทยสันทัด, เกียรติศักดิ์ ศรีเงินยวง, และ เยาวินิตย์ ธาราฉาย. (2556). การศึกษาแนวทางการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต้นไม้อายุ เมืองเชียงใหม่: กรณีศึกษา เขตเทศบาลนครเชียงใหม่, การประชุมวิชาการและ นำเสนอผลงานวิชาการเครือข่ายงานวิจัยนิเวศวิทยาป่าไม้ประเทศไทย ครั้งที่ 2: ความรู้นิเวศวิทยาเพื่อการฟื้นฟู (368-383). สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัชร์ อัครพัฒน์กำชัย, ญาณิศา เผื่อนเพาะ, เมธารัตน์ จันทะนี, วรปภา มหาสำราญ, และ มรุต กลัดเจริญ. (2566). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และ การกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวสัมผัสผืนน้ำวิถีชีวิตเมืองกรุงเก่า จังหวัด พระนครศรีอยุธยา. วารสารรัฐศาสตร์, 17(50), 92-104.
- ภัทรอาภรณ์ เอี่ยมวิริยาวัฒน์. (2561). การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี [ปริญญานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภูริวัจน์ เดชอ่อม. (2556). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์: กรอบแนวคิดสู่แนวทางปฏิบัติ สำหรับประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 33(2), 331-366.
- มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด. (ม.ป.ป.). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการที่ยั่งยืนในกลุ่มแม่น้ำโขง 2. สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิภา ศรีระทุ. (2551). ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ [สาร นิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วิภาวรรณ ปิ่นแก้ว. (2551). *แนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิลาสินี ธนพิทักษ์, วิวัฒน์ ฤทธิมา, ฌติกา ไชยยานุพงศ์, และ ศิริชัย กุมารจันทร์. (2564). การจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้วยนวัตกรรมฝายมีชีวิต ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 14(2), 28-38.
- วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี. (2550). *ศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศิริจรรยา ประพุดติกิจ. (2553). *การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดตราด เพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เศกสรรค์ ยงวณิชย์. (2541). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2539). *รายงานฉบับสมบูรณ์จังหวัดอุดรธานี: เส้นทางพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดอุดรธานี*. ขอนแก่นการพิมพ์.
- สกุล จริญญาแจ่มสิทธิ์ และ กวิน วงศ์ลีดี. (2555). *การศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียในประเทศไทย: กรณีศึกษาที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2540). *การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษานิเวศ*. สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
- สมรศรี คำตรง. (2564). *แนวทางการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 7(2), 96-109.
- สุดแดน วิสุทธิลักษณ์ และคณะ. (2555). *ท่องเที่ยวสร้างสรรค์ : เครื่องมือสำคัญนำไปสู่ชุมชนยั่งยืน*. ม.ป.ท.

- สุปราณี หมั่นยา. (2561). การประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ*, 10(2), 260-271.
- สุภาภรณ์ หาญทอง. (2543). *ศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง* [ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุวัฒน์ จุฑาภรณ์. (2556). ทรัพยากรการท่องเที่ยว. ใน เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี. (2554ก). *เขตการใช้ที่ดิน ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี*. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี. (2554ข). *เขตการใช้ที่ดิน ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี*. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี. (2554ค). *เขตการใช้ที่ดิน ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี*. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี. (2554ง). *เขตการใช้ที่ดิน ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี*. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี. (2554จ). *เขตการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี*. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2550). *การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อจัดอันดับความเร่งด่วนในการพัฒนา*. สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

- ห้าวหาญ ทวีเส็ง, ปานแพร เซาว์นประยูร, และคณะ. (2563). ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดสตูล. *วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย*, 15(1), 3-16.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี. (2560). *แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561-2564) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี*. ม.ป.ท.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี. (ม.ป.ป.). *วัดในจังหวัดนนทบุรี*. ม.ป.ท.
- Buhalis, D. (2000). Marketing the Competitive Destination in the Future. *Tourism Management*, 21(1), 97-116.
- Gee, C. Y., Dexter, J. L., Choy, J., & Makens. C. (1984). *The Travel Industry Westport*. AVI Publishing.
- Goeldner, C., & Ritchie, J. R. B. (2006). *Tourism: principles, practices, philosophies* 10thed. Hoboken: Wiley.
- McIntosh R.W. & Goeldner C.R. (1986). *Tourism Principles, Practices, Philosophies*. John Wiley & Son.
- Patton, M. Q. (2008). *Utilization-focused evaluation*. (4th ed). Sage Publication, Inc.
- Patton, M. Q. (2012). *Essentials of utilization-focused evaluation*. Sage Publication, Inc
- Salman, D, & Uygur, D. (2010). Creative Tourism and Emotional Labor: an investigatory model of possible interactions. *International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research*, 4(3), 186-197.
- Swarbrooke, John. (2005). *Sustainable Tourism Management*. 5 ed. King's Lynn: Biddles Ltd.
- United Nations. (1960). *Guidelines on Integrated Planning for Sustainable Tourism Development*. United Nations Publication.

UNESCO. (2005). *Working Paper: Asia-Pacific Regional Strategy for Education for Sustainable Development*. 2nd ed. UNESCO Bangkok.

UNWTO. (1997). *Tourism 2020 Vision*. UNWTO.

Weaver, David., & Lawton, Laura. (2006). *Tourism Management*. 3 ed. John Wiley & Sons Australia, Ltd.

World Tourism Organization. (1998). *Guide for local authorities on developing sustainable tourism*. UNWTO.

Wurzburger R., Ageson T., Pattakos A. & Pratt S. (2009). *Creative Tourism. A Global Conversation*. Sunstone Press.

ออนไลน์

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2566). *ประชากรทะเบียนราษฎร จำแนกรายเพศ ปีงบประมาณ 2565 นนทบุรี*. <http://dashboard.anamai.moph.go.th/population/pop-all/changwat?year=2022&cw=12>

กศน.ตำบลเสาชงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี. (ม.ป.ป.). *วัดสวงามคู่นามบางใหญ่*. http://nonhaburi.nfe.go.th/Sao_Thong_Hin/UserFiles/Pdf/wat%20bangyai.pdf

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2566). *นนทบุรี*. <https://thai.tourismthailand.org/Destinations/Provinces/นนทบุรี/226>

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). *วัดท่าบันเทิงธรรม*. <https://thai.tourismthailand.org/Attraction/วัดท่าบันเทิงธรรม>

ณัฐฤกษ์ เอกวรรณัง. (5 สิงหาคม พ.ศ. 2565). *คณะท่องเที่ยวฯ DPU ชวน เที่ยวบางใหญ่นนทบุรีจากฝั่งตะวันออกไปตะวันตก จะไปไหนดี?* <https://siamrath.co.th/n/371257>

ที่เที่ยว. (ม.ป.ป.). *วัดเสาชงหิน*. http://www.teethiao.com/th/view_travel.php?tid=3015

- เทศบาลตำบลบ้านบางม่วง. (ม.ป.ป.). วัดปรำรงค์หลวง หมู่ที่ 1 ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี. <http://baanbangmoung.go.th/public/list/data/detail/id/58/menu/247/page/>
- เทศบาลเมืองบางแม้นาง. (2563). วัดบางโค. <https://www.bangmaenang.go.th/public/list/data/detail/id/2140/menu/1173/page/1>
- ชนะรัตน์ ทับทิมไทย. (ม.ป.ป.). การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism). <http://suphanburicampus.dusit.ac.th/report/230757.pdf>
- ในป่าใหญ่. (19 ธันวาคม ค.ศ. 2022). ถอดบทเรียน การอนุรักษ์สัตว์ป่าภาคพลเมือง เมื่อโควิดมาเยือน. <https://www.seub.or.th/blogging/into-the-wild/thailand-wildlife-seminar-41/>
- ผู้จัดการออนไลน์. (15 มกราคม พ.ศ. 2564). ยลโฉม “วัดปรำรงค์หลวง” อายุกว่า 650 ปี วัดเก่าแก่ที่สุดของเมืองนนท์. <https://mgronline.com/travel/detail/9640000004296>
- ผู้จัดการออนไลน์. (19 สิงหาคม พ.ศ. 2563). สายมูห้ามพลาด "เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่" ศูนย์รวมความศรัทธา ที่พึ่งทางจิตใจ. <https://mgronline.com/travel/detail/9630000085126>
- รำไพพรรณ แก้วสุริยะ. (2547). หลักการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. <http://lib.dtc.ac.th/article/tourism/0007.pdf>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (8 มีนาคม พ.ศ. 2565). วัดดอนสะแก. <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดดอนสะแก>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (8 มีนาคม พ.ศ. 2565). วัดปรำรงค์หลวง. <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดปรำรงค์หลวง>.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (6 มกราคม พ.ศ. 2566). วัดส้มเกลี้ยง (อำเภอบางใหญ่). [https://th.wikipedia.org/wiki/วัดส้มเกลี้ยง_\(อำเภอบางใหญ่\)](https://th.wikipedia.org/wiki/วัดส้มเกลี้ยง_(อำเภอบางใหญ่))

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565). *วัดสวนแก้ว*.
<https://th.wikipedia.org/wiki/วัดสวนแก้ว>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (8 มีนาคม พ.ศ. 2565). *วัดเสาชิงหิน*. <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดเสาชิงหิน>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (8 มีนาคม พ.ศ. 2565). *วัดหลังบาง*. <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดหลังบาง>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (8 มีนาคม พ.ศ. 2565). *วัดอินทร์*. <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดอินทร์>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (21 มกราคม พ.ศ. 2566). *อำเภอบางใหญ่*. <https://th.wikipedia.org/wiki/อำเภอบางใหญ่>

วิจิตรา อมรวิริยะชัย. (2021). การพัฒนาเส้นทางและกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วมที่ปากประ จังหวัดพัทลุง. *วารสารแก่นเกษตร*, Suppl. 1, 763-772.
https://ag2.kku.ac.th/kaj/PDF.cfm?filename=65Ext28_P_Revised%201.pdf&id=4411&keeptrack=-1

วัดพระนอน พุทธสถาน บางแม่นาง. (11 เมษายน ค.ศ. 2016). *ศาลาร้อยศพ*.
<https://www.facebook.com/photo/?fbid=139333689798105&set=a.139036829827791>

ศิลปวัฒนธรรม. (7 มิถุนายน พ.ศ. 2560). *เหตุใดจึงชื่อ “พระนรินทร์ราย” ?* https://www.silpa-mag.com/news/article_9850

ศิลปวัฒนธรรม. (23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564). *วัดยุคันธรวาส พระอุโบสถที่วัดนี้ไม่มี “พระประธาน” ?!?* https://www.silpa-mag.com/culture/article_49131

ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม. (14 June 2021). *เทวาลัยพระพิฆเนศ บางใหญ่*. <http://m-culture.in.th/album/view/193793/>

แสงอารี การ์เด็น. (ม.ป.ป.). *เกี่ยวกับเรา /ABOUT US*. <https://saengareegarden.com/เกี่ยวกับเรา/>

- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (31 กรกฎาคม พ.ศ. 2552). เครื่องล่ายอง.
<http://legacy.orst.go.th/?knowledges=เครื่องล่ายอง-๓๑-กรกฎาคม>
- หนุ่ม-สุทน. (6 มิถุนายน ค.ศ. 2020). *ชวนเที่ยว่านบางใหญ่ วัดบางโค จ.นนทบุรี*.
<https://travel.trueid.net/detail/0Ey66b7ZVby5>
- หนุ่ม-สุทน. (27 เมษายน ค.ศ. 2020). *วัดเสารงหิน จ.นนทบุรี*. <https://travel.trueid.net/detail/X6gDDQQ0j2BK>
- ศูนย์ประสานงานภาคีการพัฒนาจังหวัดนนทบุรี. (ม.ป.ป.). *อำเภอบางใหญ่*.
<https://sites.google.com/site/nonthaburisapa/contact-me/xaphex-banghiy>
- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1. (ม.ป.ป.). *แผนที่แสดงขอบเขตตำบล อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี*. http://r01.ldd.go.th/dinThai/นนทบุรี/MAIN/NB/NB_03.html
- องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน). (2555). *แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของประเทศไทยในควมรับผิดชอบขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*.
[www.dasta.or.th/th/News/detail knowledge.php?ID=1415](http://www.dasta.or.th/th/News/detail%20knowledge.php?ID=1415)
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่. (ม.ป.ป.). *รูปสะพานก้านไม้ และนามผู้ร่วมบริจาคสร้าง*.
<https://baanmai-non.go.th/public/list/data/detail/id/2518/menu/1173/page/2>
- อานันท์ เกียรติสารพิภพ. (ม.ป.ป.). *Multiplier Effect นโยบายยอตนิยมในการกระตุ้นเศรษฐกิจ*.
https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=37543
- Admin of Faiththaistory.com. (October 15, 2020). *วัดอัมพวัน นนทบุรี วัดเก่าแก่สมัยอยุธยา บรรยากาศรมรีนริมคลอง*. <https://www.faithtaistory.com/ampawan-nonthaburi/>
- Admin of News Freelancer.com. (9 กันยายน ค.ศ. 2021). *'สวนปามี98' ครบวงจรสำหรับการเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตร ดร.ชัยรัตน์ จำนงค์การที่ปรึกษา*

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ .

<http://www.newsfreelancer.com/65618/>

BIG DATA ชุมชนตำบลบางม่วง. (31 มกราคม ค.ศ. 2019). *วัดสังวรพิมลไพบูลย์*.

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.408450169976916&type=3>

Calderón-Puerta, Diego Manuel, & Arcila-Garrido, Manuel. (2020). Proposal for the Design of Cultural Tourist Routes through the Use of GIS: An Applied Case. *Revista de Estudios Andaluces*, 39, 134- 148.

<https://dx.doi.org/10.12795/rea.2020.i39.07>

Dasta Thailand. (2021, June 14). *การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คืออะไร*.

<https://www.facebook.com/DASTATHAILAND/posts/3884906238229109/>

EGAT TODAY. (5 เมษายน พ.ศ. 2565). *กฟผ. จับมือพันธมิตร ร่วมหาแนวทางอนุรักษ์นกแก้วมอ่ง (สัตว์ป่าคุ้มครอง) ผุ้สูงสุดท้ายของไทย พร้อมขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากให้ชาวชุมชนรอบโรงไฟฟ้า อ.บางกรวย จ.นนทบุรี*. https://www.egat.co.th/egattoday/egattoday/index.php?option=com_k2&view=item&id=18661:5-4-65-1

Fun-Dee. (ม.ป.ป.). *ป่าจี๊ปฟาร์ม Pa Jeep Farm*. <https://www.fun-d.net/locations/pa-jeep-farm?nowprocket=1>

Garden & Farm. (28 พฤศจิกายน ค.ศ. 2022). *Organ by Smart Nine Farm ฟาร์มคาเฟ่ของพยาบาลที่มาเป็นคนปลูกผัก*. <https://www.baanlaesuan.com/279521/garden-farm/farming-101/organ-by-smart-nine-farm>

Green Dee. (ม.ป.ป.). *Smart Nine Farm*. <https://greendee.app/node-poi?nid=7967>

Khaosod Online. (28 มิถุนายน พ.ศ. 2565). *ผู้ว่านนท์ ผลักดัน อินทผลัม ผลไม้ประจำจังหวัดสร้างรายได้มหาศาล*. https://www.khaosod.co.th/around-thailand/news_7134635

- Kom Lifestyle. (27 สิงหาคม พ.ศ. 2553). *วิหารพระปิ่น ๓ พลังศรัทธาสรางของ... "สมชาย ไทยผดุงพานิช"*. <https://www.komchadluek.net/kom-lifestyle/71217>
- NGThai. (12 มิถุนายน 2020). *วัดปรางค์หลวง ชมพระปรางค์เอนแห่งเมืองนนท์*. <https://ngthai.com/travel/29587/prank-luang/>
- Pa Jeep Farm. (20 มกราคม ค.ศ. 2022). *กิจกรรมจัดเต็ม Private (vip) วันจันทร์-ศุกร์ รอบละ 4,999 บาท 1-5 คน ผู้ใหญ่ 250 บาท /คน (รวมอาหารและเครื่องดื่ม 1 มื้อ)*. https://www.facebook.com/pajeepfarm/photos/pb.100066487066787.-2207520000./2096026413890647/?type=3&locale=th_TH
- Pa Jeep Farm. (31 มกราคม พ.ศ. 2566). *"ป่าจ๊ีบฟาร์ม" ขอขอบคุณทุกเสียงหัวเราะ และรอยยิ้มของทุกคนที่มาร่วมกันเติมเต็มบรรยากาศที่แสนอบอุ่นให้แก่ห้องเรียนธรรมชาติแห่งนี้ค่ะ "ป่าจ๊ีบฟาร์ม" สถานที่ที่มอบแต่ความสุขให้กับทุกคน ครบครัน แบบไม่มีจำกัด*. https://www.facebook.com/pajeepfarm/?locale=th_TH
- PTT Expresso (Express Solution). (ม.ป.ป.). *ป้ายกำกับ: Sustainable Development คืออะไร?* <https://blog.pttexpresso.com/tag/sustainable-development-คืออะไร/>
- Raymond, C., & Richards, G. (2000). Creative Tourism. *ATLAS News*, no.23, 16-20. https://www.academia.edu/1785786/Creative_Tourism_Richards_and_Raymond_2000
- Richards, G. (2010). *Creative Tourism and Cultural Events*. https://www.researchgate.net/publication/254783790_Creative_tourism_and_cultural_events
- Richards, G. (2011). Creativity and Tourism: The State of Art. *Annals of Tourism Research*, 38, 1225- 1253, <http://dx.doi.org/10.1016/j.annals.2011.07.008>

Sanook. (17 มิถุนายน พ.ศ. 2563). *ป่าจืดฟาร์ม ลุย-เล่น-เลอะ ยิ่งเยอะประสบการณ์*.
<https://www.sanook.com/travel/1421663/>

Sustainabledevelopment.un.org. (2022). *Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future*.
<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf>

Thailand Tourism Directory. (ม . ป . ป . (ก) . *วัดพระนอน* .
<https://thailandtourismdirectory.go.th/th/attraction/3468>

Thailand Tourism Directory. (ม . ป . ป . (ข) . *วัดสี่มเกลี๋ยง* .
<https://thailandtourismdirectory.go.th/th/attraction/561>

THE SW EDEN. (November 10, 2010). *วัดดอนสะแก นมัสการที่ประดิษฐานเก่าหลวงปู่ขาว*.
<https://sw-eden.net/2010/11/10/donskair/>

THE SW EDEN. (November 11, 2010). *วัดเสาธงหิน ชมโบสถ์หลังคา 5 ชั้น และพระปางป่าเลไลย์ในวิหารเก่าแก่*. <https://sw-eden.net/2010/11/11/sao-thong-hin/>

Tomago Free Magazine. (24 มกราคม พ.ศ. 2566). *Organ by Smart Nine Farm* □ *กินอร่อยจากรากถึงใบ เมนูอาหารด้วยความจริงใจของฟาร์มผักออร์แกนิก*.
https://www.facebook.com/tamagofreemag/?locale=th_TH

UNESCO. (2006). *Towards Sustainable Strategies for Creative Tourism*. Creative Cities Network. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000159811>

Wikiwand. (ม.ป.ป.). *จังหวัดนนทบุรี*. <https://www.wikiwand.com/th/จังหวัดนนทบุรี>

WTO. (1996). *What Tourism Managers Need to Know: A Practical Guide to the Development and Use of Indicators of Sustainable Tourism*.
https://www.wto.org/english/news_e/pres96_e/anrep.htm

Zhang, Y., Jiao, L., Yu, Z., Lin, Z., & Gan, M. (2020). A Tourism Route-Planning Approach Based on Comprehensive Attractiveness. *IEEEAccess*, 8, 1-12. <https://doi.org/10.1109/ACCESS.2020.2967060>

Zolitic. (21 มีนาคม พ.ศ. 2565). “Garden’9 Café” คาเฟ่เปิดใหม่ย่านนนทบุรี คาเฟ่เพื่อสุขภาพ รสชาติฟิน กินเพลินได้แบบไม่ซ้ำ !!! <https://www.zolitic.com/central/Nonhaburi/32399>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่

จังหวัดนนทบุรี

แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว.....

รายการ	ข้อมูล
ประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว	
ที่อยู่	
พิกัดทางภูมิศาสตร์	
ข้อมูลโดยสังเขป	
เวลาทำการ	
ช่องทางการติดต่อ สอบถาม	
ราคาค่าเข้าชม	
จุดเด่นทางการท่องเที่ยว	
จุดด้อยทางการ ท่องเที่ยว	

ภาคผนวก ข

แบบประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวอำเภอบางใหญ่
จังหวัดนนทบุรี

แบบประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว

อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

สำหรับโครงการวิจัย เรื่อง

การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและผู้ประกอบการท่องเที่ยวในอำเภอบางใหญ่ จังหวัด
นนทบุรีเพื่อการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน

*****

วันที่ทำการตรวจ

ประเมิน.....

ชื่อสถานที่.....

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ผู้ตรวจประเมิน

ชื่อ - นามสกุล.....

หน่วยงาน.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ประเด็นศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	ไม่ดี (2)	ต้องปรับปรุง (1)	ไม่พบ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว						
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยว						
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว						
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่ง ท่องเที่ยว						

ประเด็นศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	ไม่ดี (2)	ต้องปรับปรุง (1)	ไม่พบ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว						
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว						
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว						
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว						
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว						
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว						
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว						
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว						
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว						
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว						
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว						
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว						
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว						
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว						
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว						

ประเด็นศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	ไม่ดี (2)	ต้องปรับปรุง (1)	ไม่พบ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”						
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว						
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์						
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม						
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว						
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพหรือทัศนยะจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว						
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว						
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว						
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว						
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว						
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว						
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว						

ประเด็นศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	ไม่ดี (2)	ต้องปรับปรุง (1)	ไม่พบ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์ สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว						
29. ความชัดเจน/ความละเอียด ของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อ ความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว						
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือ วัฒนธรรม						
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟู สิ่งแวดล้อม						
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควร ปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ ชัดเจน						
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น						
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจ ต้อนรับนักท่องเที่ยว						
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วน ร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว						
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้ จากการขายสินค้าหรือบริการ ให้นักท่องเที่ยว						

ความคิดเห็นอื่น

.....

.....

.....

๙ ขอขอบพระคุณ ๙

ภาคผนวก ค

ตารางวิเคราะห์เพื่อสร้างเส้นทางท่องเที่ยวอำเภอบางใหญ่
จังหวัดนนทบุรี

ภาคผนวก ง

ผลการประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละแห่ง
ของอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

1. วัดพิบูลเงิน

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	5.77	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.66	1.154	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.00	1.000	ปานกลาง

1. วัดพิบูลเงิน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็น ของเดิม	3.33	.577	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาด ภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.33	.577	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	0.00	.000	ต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ

1. วัดพิภูลเงิน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
รวม	4.27	.367	ค่อนข้างสูง

2. วัดสวนแก้ว

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.251	ปานกลาง
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง

2. วัดสวนแก้ว (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
3. ด้านคุณค่าและความตั้งใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.52	ปานกลาง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.137	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	1.154	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง

2. วัดสวนแก้ว (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.33	.154	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
รวม	4.21	.305	ค่อนข้างสูง

3. Garden Center

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.50	1.000	สูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.50	1.000	ปานกลาง

3. Garden Center (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.816	ปานกลาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	.500	สูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	.500	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	4.25	.500	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.50	.577	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	2.25	1.500	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.25	2.21	ปานกลาง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.160	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.50	.577	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.00	1.414	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.75	.500	ค่อนข้างสูง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.25	.500	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.75	.500	ค่อนข้างสูง

3. Garden Center (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	.500	สูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจุดภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	.500	สูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.50	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	.500	สูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	.500	สูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.75	1.500	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.75	1.500	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.75	1.732	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.75	2.061	ค่อนข้างต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.00	2.160	ปานกลาง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.00	.816	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	1.75	2.061	ค่อนข้างต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.75	1.892	ปานกลาง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	1.75	2.061	ค่อนข้างต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	1.75	2.061	ค่อนข้างต่ำ

3. Garden Center (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
รวม	4.16	.314	ค่อนข้างสูง

4. เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	5.77	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	1.154	ค่อนข้างสูง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง

4. เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.66	1.154	ค่อนข้างสูง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.66	.577	สูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.66	.577	สูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	1.527	ค่อนข้างสูง

4. เทวาลัยพระพิฆเนศบางใหญ่ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	1.527	ค่อนข้างสูง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	3.66	1.527	ค่อนข้างสูง
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
รวม	4.05	.364	ค่อนข้างสูง

5. บุญยง ตลาดต้นไม้

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง

5. บุญยง ตลาดต้นไม้ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	1.154	ค่อนข้างสูง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.66	1.154	ค่อนข้างสูง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.66	.577	สูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.66	.577	สูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	สูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจากภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	สูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง

5. บุญยง ตลาดตันไม้ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	1.152	ค่อนข้างสูง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	1.152	ค่อนข้างสูง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	3.66	1.527	ค่อนข้างสูง
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
รวม	4.05	.346	ค่อนข้างสูง

6. ป่าจ๊อป ฟาร์ม (Pa Jeep Farm)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.66	.577	สูง

6. ป่าจ๊ีบ ฟาร์ม (Pa Jeep Farm) (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็น ของเดิม	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาด ภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง

6. ป่าจ๊ีบ ฟาร์ม (Pa Jeep Farm) (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
รวม	4.03	.372	ค่อนข้างสูง

7. วัดราษฎร์ประคองธรรม

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.732	ปานกลาง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง

7. วัตรราษฎร์ปกครองธรรม (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
13. สุขภาพหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.66	.577	สูง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.66	.577	สูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	1.154	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	1.33	2.309	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง

7. วัดราษฎร์ประคองธรรม (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
รวม	3.74	.253	ค่อนข้างสูง

8. วัดคงคา

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง

8. วัดคงคา (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
3. ด้านคุณค่าและความตั้งใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง

8. วัดคงคา (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.33	2.886	ปานกลาง
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	1.527	ค่อนข้างสูง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.00	1.000	ปานกลาง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
รวม	3.72	.340	ค่อนข้างสูง

9. วัดปรังค์หลวง

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	4.33	1.154	ค่อนข้างสูง
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.00	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.66	.577	สูง

9. วัดปรากฏ์หลวง (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.66	.577	สูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็น ของเดิม	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูด ภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง ค่อนข้างสูง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง

9. วัดปรางค์หลวง (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
รวม	3.67	.190	ค่อนข้างสูง

10. ตลาดสามสายน้ำ บางม่วง

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	2.309	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง

10. ตลาดสามสายน้ำ บางม่วง (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
13. สุขภาพหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	.000	ค่อนข้างต่ำ
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง

10. ตลาดสามสายน้ำ บางม่วง (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.00	.000	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
รวม	3.49	.218	ปานกลาง

11. บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประจักษ์รัฐสวนบัว)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ

11. บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความตั้งใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.000	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.00	1.00	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.00	1.00	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง

11. บ้านสวนบัว (ตลาดน้ำประชารัฐสวนบัว) (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.33	.577	ปานกลาง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.33	1.154	ค่อนข้างสูง
รวม	3.45	.314	ปานกลาง

12. วัดบางเลนเจริญ

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง

12. วัดบางเลนเจริญ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.66	2.309	ปานกลาง
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง

12. วัดบางเลนเจริญ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
รวม	3.41	.331	ปานกลาง

13. วิหารพระแม่กวนอิม

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.732	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	1.154	ปานกลาง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.000	ค่อนข้างต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	2.000	ค่อนข้างต่ำ
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	2.886	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.516	ปานกลาง

13. วิหารพระแม่กวนอิม (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
13. สุขภาพหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	1.572	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	1.572	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.33	1.154	ปานกลาง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	3.00	.000	ปานกลาง
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
รวม	3.21	.059	ปานกลาง

14. แสงอาวี การ์เด็น

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง

14. แสงอาวี การ์เด็น (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	1.154	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	2.886	ค่อนข้างต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	2.081	ปานกลาง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	2.66	2.516	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง

14. แสงอารี การ์เด็น (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.000	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	2.66	2.309	ปานกลาง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	1.33	2.309	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.00	ค่อนข้างสูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
รวม	3.20	.664	ปานกลาง

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	1.50	1.000	ต่ำ
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.50	1.000	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.00	8.165	ปานกลาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	5.000	สูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	5.000	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	4.25	5.000	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.50	.577	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	2.25	1.500	ค่อนข้างต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.25	2.217	ปานกลาง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.160	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.500	.577	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.00	1.414	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.75	5.000	ค่อนข้างสูง

15. Garden'9 Café (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.25	5.000	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.75	5.000	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	5.000	สูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	5.000	สูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.50	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	5.000	สูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	5.000	สูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.75	1.500	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.75	1.500	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.50	1.732	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.75	2.061	ค่อนข้างต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.00	2.061	ปานกลาง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.00	.816	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	1.75	2.061	ค่อนข้างต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.75	1.892	ปานกลาง

15. Garden'9 Café (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	1.75	2.061	ค่อนข้างต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	1.75	2.061	ค่อนข้างต่ำ
รวม	3.15	.168	ปานกลาง

16. วัดอัมพวัน

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

16. วัดอัมพวัน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
13. สุขภาพหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.00	0.000	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.732	
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	ปานกลาง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	2.66	1.527	ปานกลาง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
รวม	3.12	.371	ปานกลาง

17. วัดไม่เหลือ

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.25	.500	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.25	.500	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.816	ค่อนข้างสูง

17. วัดไม่เหลือ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	.500	สูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	.500	สูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	.500	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.154	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	.500	สูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.29	.957	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	2.000	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	1.50	1.732	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.75	.500	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.50	1.732	ต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.154	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.75	2.217	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.50	.577	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.00	.816	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.50	.577	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.816	ค่อนข้างสูง

17. วัดไผ่เหล็ก (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.816	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.816	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.25	.957	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.25	.957	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	1.75	2.061	ค่อนข้างต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.75	2.061	ค่อนข้างต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.50	1.732	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.25	2.629	ค่อนข้างต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.25	2.629	ค่อนข้างต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	2.75	1.892	ปานกลาง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.00	2.106	ปานกลาง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.25	2.629	ค่อนข้างต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.50	1.732	ค่อนข้างต่ำ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	2.25	1.707	ค่อนข้างต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	1.00	1.414	ต่ำ
รวม	3.11	.916	ปานกลาง

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	1.66	.577	ต่ำ
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	1.33	1.154	ต่ำ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	สูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	1.154	สูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	1.154	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	2.886	ค่อนข้างต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	2.886	ค่อนข้างต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง

18. สวนปามี98 (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	1.33	2.309	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	2.66	2.516	ปานกลาง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	1.00	1.732	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ

18. สวนปามี98 (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
รวม	3.08	.860	ปานกลาง

19. สวนพฤษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	.577	ต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.081	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.516	ปานกลาง
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ

19. สวนพฤษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
13. สุขภาพหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	.577	ค่อนข้างต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.33	.577	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.33	.577	ปานกลาง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	1.154	ค่อนข้างสูง

19. สวนพฤษชาติไม้ดอก-ไม้ประดับ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
รวม	3.06	.115	ปานกลาง

20. วัดสะแก

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.732	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง

20. วัดสะแก (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	.577	ค่อนข้างต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	2.66	2.309	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ

20. วัดสะแก (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
รวม	2.71	.755	ปานกลาง

21. บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	4.33	1.154	ค่อนข้างสูง
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.516	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.66	2.516	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.66	2.516	ปานกลาง

21. บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences
(ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.00	2.645	ปานกลาง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.00	2.645	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะอูจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	2.33	2.081	ปานกลาง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.33	2.081	ปานกลาง

21. บ้านสุขไพบูลย์โฮมสเตย์ หรือ The Thai House & Thai Cooking Experiences

(ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
รวม	2.98	1.075	ปานกลาง

22. Smart Nine Farm

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ

22. Smart Nine Farm (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	2.66	2.309	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ

22. Smart Nine Farm (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.66	2.081	ค่อนข้างต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.66	2.081	ค่อนข้างต่ำ
30. เส้นทางศึกษารวมชาติหรือวัฒนธรรม	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม			
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.66	2.039	ปานกลาง
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.33	.577	ค่อนข้างสูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	1.33	2.309	ต่ำ
รวม	2.88	.371	ปานกลาง

23. วัดสังวรพิมลไพบูลย์

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง

23. วัดสังวรพิมลไพบูลย์ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.0000	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.0000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.732	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.33	1.527	ค่อนข้างต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.33	.577	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง

23. วัดสังวรพิมลไพบูลย์ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจุดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.33	.577	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.33	.577	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.66	1.154	ค่อนข้างต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.33	.577	ปานกลาง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	1.00	1.732	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ

23. วัดสังวรพิมลไพบูลย์ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
รวม	2.80	3.86	ปานกลาง

24. วัดอินทร์

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	1.154	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
11. ร้านขายอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.100	ปานกลาง

24. วัตินทร์ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
3. ด้านคุณค่าและความตั้งใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.00	.000	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.33	1.154	ต่ำ

24. วัดอินทร์ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.33	1.154	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.00	.000	ปานกลาง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.33	.577	ปานกลาง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.00	.000	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
รวม	2.80	.298	ปานกลาง

25. วัดบางโค

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง

25. วัดบางโค (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขหาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	1.33	.577	ต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.66	2.309	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง

25. วัดบางโค (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.33	.577	ปานกลาง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.00	.000	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.000	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
รวม	2.74	.400	ปานกลาง

26. วัดดอนสะเก

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.732	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ

26. วัดดอนสะเก (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม			
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง

26. วัดดอนสะแก (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
รวม	2.71	.755	ปานกลาง

27. วัดหลังบาง

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.77	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.77	.577	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

27. วัดหลังบาง (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
13. สุขภาพหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.33	.577	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

27. วัดหลังบาง (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.00	.000	ปานกลาง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
รวม	2.70	.243	ปานกลาง

28. ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง

28. ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความตั้งใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.66	1.154	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.00	1.000	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.33	.577	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง

28. ตลาดขายส่งต้นไม้พระเงิน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	0.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	0.000	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	0.00	0.000	ต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
รวม	2.68	.487	ปานกลาง

29. วัดพระเงิน

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	2.00	2.000	ค่อนข้างต่ำ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	1.154	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.33	.577	ปานกลาง

29. วัดพระเงิน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.33	.577	ปานกลาง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็น ของเดิม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูด ภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	1.33	1.527	ต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.00	.000	ปานกลาง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	1.33	2.309	ต่ำ

29. วัดพระเงิน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
รวม	2.64	.321	ปานกลาง

30. วัดเสารงหิน

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.00	2.000	ค่อนข้างต่ำ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	1.154	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

30. วัดเสารงหิน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
13. สุขภาพหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	.577	ค่อนข้างต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.000	ค่อนข้างต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.00	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.00	1.000	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	2.66	.577	ปานกลาง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.00	ปานกลาง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.00	1.000	ค่อนข้างต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.33	1.527	ค่อนข้างต่ำ

30. วัดเสารงหิน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	2.00	1.000	ค่อนข้างต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.00	1.000	ปานกลาง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	1.33	2.309	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
รวม	2.57	.767	ปานกลาง

31. ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.154	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง

31. ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.527	ค่อนข้างต่ำ
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.732	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.5771	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	1.33	2.309	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความตั้งใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.572	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	1.66	.577	ค่อนข้างต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.66	1.527	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	2.66	.577	ปานกลาง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.00	1.732	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง

31. ศาลเจ้าพ่อบางใหญ่ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	.577	ค่อนข้างต่ำ
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.0000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	.577	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	.577	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.00	.000	ปานกลาง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.66	1.154	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.66	1.523	ปานกลาง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.154	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	1.00	1.000	ต่ำ
รวม	2.45	.729	ค่อนข้างต่ำ

32. วัดเอนกดิษฐานาราม

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.66	1.527	ปานกลาง

32. วัดเอนกดิษฐาราม (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	2.66	1.527	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.527	ค่อนข้างต่ำ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.732	ปานกลาง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.732	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.732	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.33	.577	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	2.00	1.000	ค่อนข้างต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.66	1.154	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง

32. วัดเอนกดิษฐาราม (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
รวม	2.04	.842	ค่อนข้างต่ำ

33. สวนชะลอม คาเฟ่

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.577	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

33. สวนชะลอม คาเฟ่ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
13. สุขภาพหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.33	.577	ค่อนข้างต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.66	.577	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ

33. สวนชะลอม คาเฟ่ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	0.00	.000	ต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.00	.000	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	1.33	2.039	ต่ำ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	1.33	2.039	ต่ำ
รวม	2.35	2.32	ค่อนข้างต่ำ

34. วัดพระนอน

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.00	.000	ค่อนข้างต่ำ

34. วัดพระนอน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.154	ค่อนข้างต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความตั้งใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง

34. วัดพระนอน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	3.00	.000	ปานกลาง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.00	.000	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
รวม	2.35	.157	ค่อนข้างต่ำ

35. วัดท่าบันเทิงธรรม

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.577	ปานกลาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	.577	ค่อนข้างต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ

35. วัดท่าบันเทิงธรรม (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	2.66	1.527	ปานกลาง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.33	.577	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	1.00	1.732	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ

35. วัดท่าบันเทิงธรรม (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
รวม	2.26	.881	ค่อนข้างต่ำ

36. พระเงิน การ์เด็น & Olive Garden Thailand

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

36. พระเงิน การ์เด้น & Olive Garden Thailand (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
13. สุขภาพหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	0.66	.577	ต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	1.33	1.527	ต่ำ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.00	.000	ปานกลาง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.33	.577	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.00	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.33	2.309	ต่ำ

36. พระเงิน การ์เด็น & Olive Garden Thailand (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	0.00	.000	ต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	1.00	1.732	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
รวม	2.24	.190	ค่อนข้างต่ำ

37. ตลาดน้ำบางคูวัด

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.50	.577	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	1.75	2.061	ค่อนข้างต่ำ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.25	1.707	ค่อนข้างสูง

37. ตลาดน้ำบางคูรัด (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	2.25	1.500	ค่อนข้างต่ำ
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.816	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	.500	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	1.75	.500	ค่อนข้างต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.414	ปานกลาง
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	3.25	.957	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	2.50	1.732	ค่อนข้างต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	1.25	.500	ต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.25	.957	ค่อนข้างต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	2.75	.500	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.75	.500	ปานกลาง
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.50	1.000	ค่อนข้างต่ำ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	2.00	1.154	ค่อนข้างต่ำ
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.25	.957	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	1.75	.957	ค่อนข้างต่ำ

37. ตลาดน้ำบางคูวัด (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.50	1.250	ค่อนข้างต่ำ
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.75	.500	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.414	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.75	.500	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.25	.500	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.25	.500	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	0.75	.957	ต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	1.00	1.414	ต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	5.00	.577	สูง
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.25	1.707	ปานกลาง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.50	1.500	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.25	.500	ค่อนข้างสูง
รวม	2.22	.280	ค่อนข้างต่ำ

38. บิ๊ก การ์เด็น

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.66	5.77	สูง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	4.33	5.77	ค่อนข้างสูง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	5.00	.000	สูง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	5.77	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ต่ำ
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.000	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	1.33	2.309	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	1.33	5.77	ต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.66	2.527	ปานกลาง

38. บิ๊ก การ์เด็น (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.00	.000	ปานกลาง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.516	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.33	.577	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.33	.577	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	1.00	1.732	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง

38. บิ๊ก การ์์เดิน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.516	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
รวม	2.20	1.108	ค่อนข้างต่ำ

39. วัตถุประสงค์การวัด

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.33	.577	ค่อนข้างต่ำ
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.154	ค่อนข้างต่ำ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	.577	ค่อนข้างต่ำ
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.000	ค่อนข้างต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	0.33	.577	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

39. วัตถุประสงค์การวัด (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
13. สุขภาพหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.000	ปานกลาง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.33	.577	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.33	.577	ปานกลาง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

39. วัดยุคันธรवास (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.66	2.516	ปานกลาง
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.33	5.77	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
รวม	2.20	.528	ค่อนข้างต่ำ

40. วัดศรีราษฎร์

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง

40. วัดศรีราชวร (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.154	ปานกลาง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	1.527	ปานกลาง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.000	ค่อนข้างต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.154	ค่อนข้างต่ำ
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	.577	ค่อนข้างต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.154	ค่อนข้างต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความตั้งใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	1.66	.577	ค่อนข้างต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.66	.577	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.00	.000	ปานกลาง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	2.66	1.527	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ

40. วัดศรีราษฎร์ (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจุดภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	.577	ค่อนข้างต่ำ
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.527	ค่อนข้างต่ำ
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	1.527	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	1.00	1.000	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	2.66	1.527	ปานกลาง
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
รวม	2.18	.488	ค่อนข้างต่ำ

41. ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ต่ำ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	.000	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.154	ค่อนข้างต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	.577	ค่อนข้างสูง
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.527	ค่อนข้างสูง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	1.66	1.527	ค่อนข้างสูง

41. ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	3.33	.577	ปานกลาง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็น ของเดิม	2.00	2.000	ค่อนข้างต่ำ
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	.577	ค่อนข้างต่ำ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูด ภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	1.00	1.732	ต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	1.33	2.309	ต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.33	.577	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง

41. ศูนย์พันธุ์ไม้วัดพระเงิน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
รวม	2.08	.523	ค่อนข้างต่ำ

42. วัดต้นเชือก

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.000	ต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	.577	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ

42. วัดต้นเชือก (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
13. สุขภาพหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	1.527	ค่อนข้างต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	2.66	1.527	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	2.66	1.527	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ค่อนข้างต่ำ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.66	.577	ค่อนข้างสูง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

42. วัดต้นเชือก (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	0.66	1.154	ต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	2.33	1.154	ค่อนข้างต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	1.00	1.000	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	3.00	.000	ปานกลาง
รวม	2.02	.643	ค่อนข้างต่ำ

43. ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูวัด

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.25	.957	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.414	ต่ำ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.75	.957	ค่อนข้างสูง

43. ศาลเจ้าพ่อจ้อยบางคูวัด (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.160	ปานกลาง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.50	.577	สูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.75	.500	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.154	ค่อนข้างต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.50	1.000	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	0.50	.577	ต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	2.75	1.258	ปานกลาง
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	1.50	2.380	ต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	0.50	1.000	ต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	2.25	1.500	ค่อนข้างต่ำ
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	1.75	.957	ค่อนข้างต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	2.00	1.414	ค่อนข้างต่ำ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	2.75	1.258	ปานกลาง
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	3.00	.577	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.25	1.285	ค่อนข้างต่ำ

43. ศาลเจ้าพ่อจ๋วยบางคู๊ด (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจุจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.25	1.500	ค่อนข้างต่ำ
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.25	1.500	ค่อนข้างต่ำ
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.75	1.258	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.50	1.732	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.50	.577	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.75	.957	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	0.00	.000	ต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	0.75	.957	ต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.25	.500	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	0.75	.500	ต่ำ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	0.25	.500	ต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	2.75	1.892	ปานกลาง
รวม	1.89	.415	ค่อนข้างต่ำ

44. วัดสัมเกลียง

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	1.33	2.309	ต่ำ
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.66	.577	สูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.732	ปานกลาง
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	2.33	2.309	ค่อนข้างต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.732	ปานกลาง
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	1.00	1.000	ต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	3.00	1.732	ปานกลาง

44. วัดสัมเกลียง (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือตัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	1.66	2.081	ค่อนข้างต่ำ
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	2.081	ค่อนข้างต่ำ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะอูจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	1.33	1.527	ต่ำ
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	2.66	1.527	ปานกลาง
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	1.33	1.527	ต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.00	.000	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

44. วัดสัมเกลียง (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	1.33	2.309	ต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	0.33	.577	ต่ำ
รวม	1.50	.939	ต่ำ

45. สวนกล้วยไม้กำนันแวน

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.00	ค่อนข้างต่ำ
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	1.66	2.081	ค่อนข้างต่ำ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.000	ต่ำ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.33	.577	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.000	ค่อนข้างต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	1.66	.577	ค่อนข้างต่ำ
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

45. สวนกล้วยไม้ก้านวน (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
13. สุขภาพหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.000	ต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	1.66	2.081	ค่อนข้างต่ำ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	2.33	2.081	ค่อนข้างต่ำ
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	2.66	2.309	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.732	ค่อนข้างต่ำ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจูดภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.66	2.309	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

45. สวนกล้วยไม้ก้านแว่น (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	1.33	2.309	ต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	1.33	1.527	ต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.00	.000	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	1.33	2.309	ต่ำ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.732	ต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
รวม	1.44	.814	ต่ำ

46. แพให้อาหารปลา 2 จังหวัด

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.25	.500	ปานกลาง
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	0.50	1.000	ต่ำ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.00	.816	ปานกลาง

46. แพบให้อาหารปลา 2 จังหวัด (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	0.75	.500	ต่ำ
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.414	ปานกลาง
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.25	.500	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.154	ค่อนข้างต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	1.50	1.000	ต่ำ
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	0.75	.500	ต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	1.25	1.258	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความตั้งใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	1.75	.957	ค่อนข้างต่ำ
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	0.75	.500	ต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	1.25	.500	ต่ำ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	2.50	1.732	ค่อนข้างต่ำ
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็นของเดิม	2.25	.957	ค่อนข้างต่ำ
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.75	1.258	ปานกลาง

46. แผลให้อาหารปลา 2 จังหวัด (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาดภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	1.414	ปานกลาง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.75	1.500	ปานกลาง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.25	1.500	ปานกลาง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	2.75	1.500	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.25	.500	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.25	.500	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	0.25	.500	ต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	0.50	.577	ต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.00	.000	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการให้นักท่องเที่ยว	1.00	1.414	ต่ำ
รวม	1.35	.423	ต่ำ

47. สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
1. ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. ลักษณะถนนในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.00	1.00	ค่อนข้างต่ำ
2. ป้ายชี้ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
3. พาหนะที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	1.00	1.000	ต่ำ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
4. น้ำอุปโภคบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว	1.33	2.309	ต่ำ
5. ระบบไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
6. สัญญาณโทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.00	ค่อนข้างสูง
7. ถังขยะและการกำจัดขยะในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
8. ที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยว	0.33	.577	ต่ำ
9. ที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
10. ที่พักผ่อน (ศาลาที่นั่งพัก) ในแหล่งท่องเที่ยว	0.66	1.154	ต่ำ
11. ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
12. ร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
13. สุขาหรือห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
14. ระบบรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
3. ด้านคุณค่าและความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว			
15. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	2.00	2.000	ค่อนข้างต่ำ
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	1.00	1.000	ต่ำ
17. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่เหมาะสมตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม”	1.66	2.081	ค่อนข้างต่ำ

47. สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว			
18. มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์	2.00	1.000	ค่อนข้างต่ำ
19. มีลักษณะที่ไม่ถูกทำลายหรือดัดแปลงจนไม่เห็น ของเดิม	3.00	2.645	ปานกลาง
20. ไม่มีมลภาวะด้านขยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.33	.577	ปานกลาง
21. ไม่มีมลภาวะด้านทัศนียภาพ หรือทัศนอะจาด ภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
22. ไม่มีมลภาวะด้านเสียงภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
23. ไม่มีมลภาวะด้านน้ำภายในแหล่งท่องเที่ยว	4.00	1.000	ค่อนข้างสูง
24. ไม่มีมลภาวะด้านอากาศภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.00	2.645	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว			
25. การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
26. จำนวนเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
27. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่คอยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
28. จำนวนป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
29. ความชัดเจน/ความละเอียดของป้ายหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายหรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
30. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหรือวัฒนธรรม	1.00	1.732	ต่ำ
31. การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	0.66	1.154	ต่ำ
32. มีกฎ ระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน	0.00	.000	ต่ำ
6. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น			
33. ประชาชนในท้องถิ่นเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ

47. สะพานไม้เก่าแห่งความสามัคคี (ต่อ)

ประเด็นศักยภาพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับศักยภาพ
34. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่ง ท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
35. ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการขายสินค้า หรือบริการให้นักท่องเที่ยว	0.00	.000	ต่ำ
รวม	1.11	.420	ต่ำ

ประวัติผู้วิจัย

(1) ดร.ณัฐกรฤกษ์ เอการรณัง

- วุฒิการศึกษา** ปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต (การกีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยว (วิชาเอกการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและนันทนาการ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สถานที่ทำงาน** สาขาการจัดการการท่องเที่ยว (ระดับปริญญาโท) คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
Email: Nuttakrit.eak@dpu.ac.th

(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา สว่างคง

- วุฒิการศึกษา** ปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต (ปร.ด. การจัดการ – อุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว) มหาวิทยาลัยศิลปากร
Certificate of Faculty Visit Lucerne Program from School of Business, Lucerne University of Applied Sciences and Arts (HOCHSCHULE LUZERN), Lucerne, Switzerland
Master of Art, International Hotel and Tourism Management, Southern Cross University, Australia
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร)
ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประกาศนียบัตรมัคคุเทศก์ทั่วไป (ต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยศิลปากร

สถานที่ทำงาน ศูนย์วิจัย (ทีม B) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

Email: Kanlaya.swa@dpu.ac.th

(3) รองศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน แสงพิบูล

วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก (Tourism), University of South Australia, Australia (ทุน
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต)

ปริญญาโท (Management), Southeastern Louisiana University, USA
(ทุน Southeastern Louisiana University)

ปริญญาตรี (Hotel Management) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ (เกียรตินิยม)

สถานที่ทำงาน สาขาการจัดการการท่องเที่ยว (ระดับปริญญาโท) คณะการท่องเที่ยวและการ
โรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

Email: aswin.sal@dpu.ac.th